

086539853

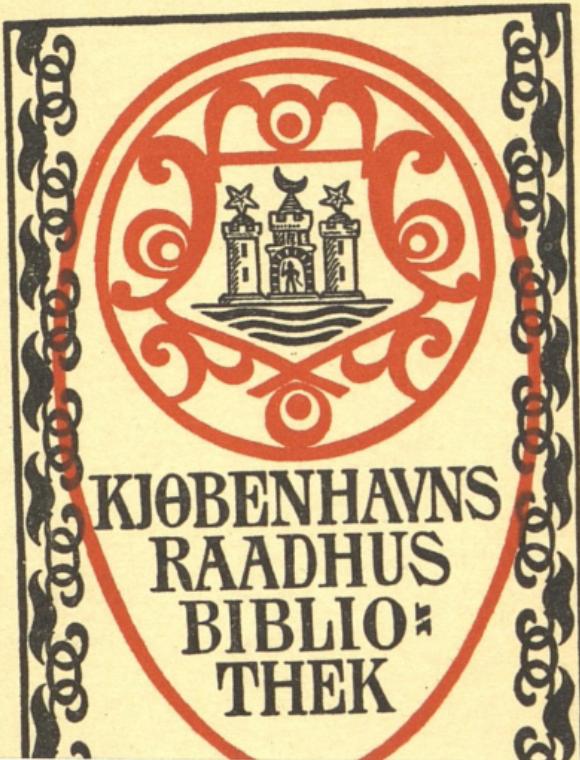
101 KØBENHAVNS
KOMMUNES
BIBLIOTEKER

99.4 Struensee, J.F. Pi

99.1 St 906

KJØBENHAVNS
RAADHUS
BIBLIO-
THEK

I 303

Ei

5367 1540 XXV

Sy n

i en

D r o m

om store forestaaende

E i l d r a g e l s e r

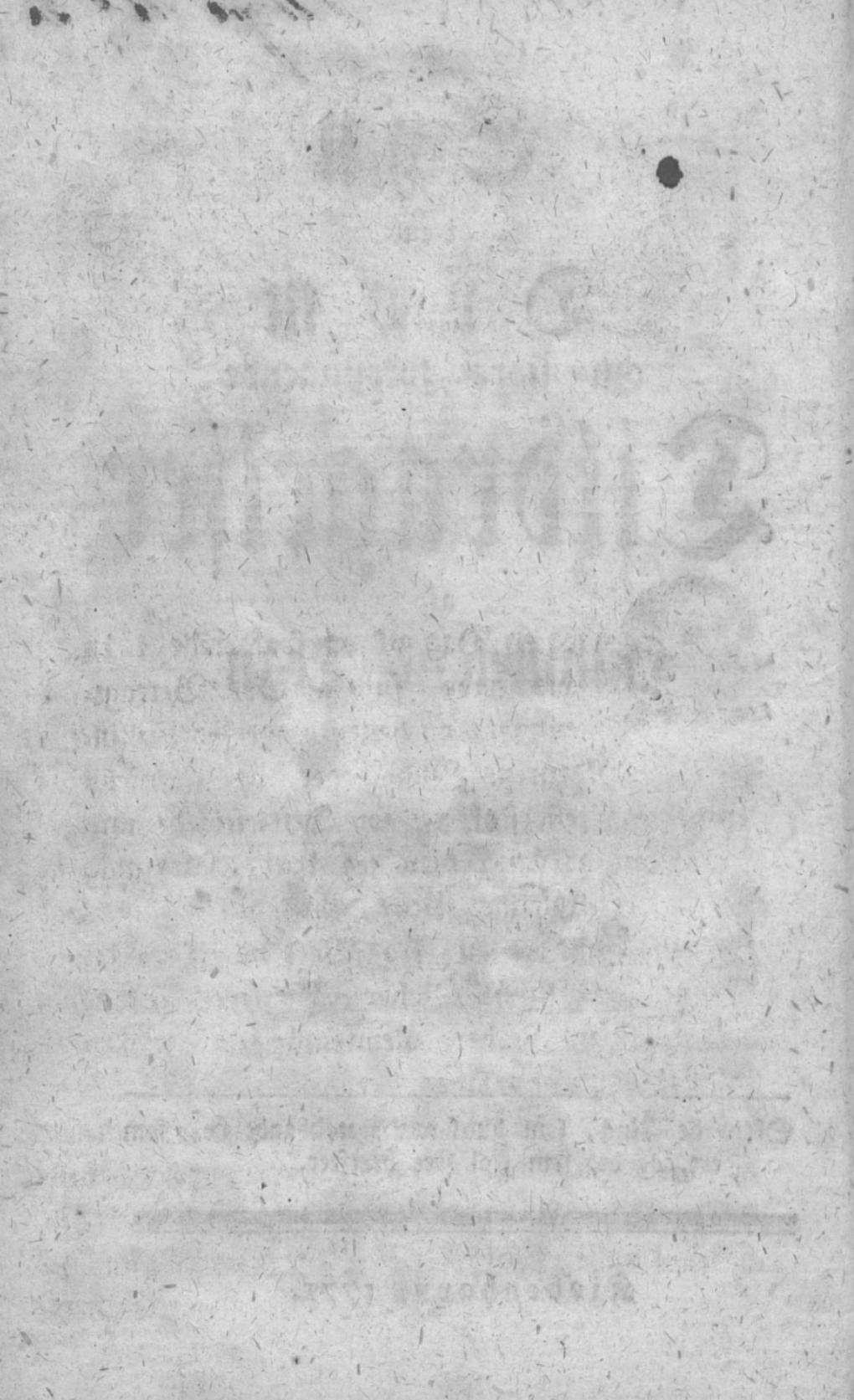
af

Himmelens Legn.

Skriv de Ting, som du haver seet, baade de, som
ere, og de, som skal ske herefter.

Kopenhagen, 1771.

Da jeg en Dag git og spadserede i en vis Have, fuld af dybe Betræninger, og henrykkende Forestillinger over Naturens Yndigheder, og Konstens prægtige Mesterstykker, som bestyrtigede min Indbildningskraft, blev jeg træt, satte mig ned i det kislelige Græs, hvilede mig paa Albuen, unddragen fra Verdens Tumult, Bulder og Rumlen, hørte Fuglenes Slag, og musikaliske Toner, glemte mig selv, tænkte, faldt i Søvn, og saae:

At en Stierne faldt ned fra Himmelten,
foer ned, og skinnede, og opklarede den dybeste
og mørkeste Afgrund, hvori var en Brond,
som der opsteg Reg af, af Regen udkom der

Græshopper paa Jordens, og dem blev givet Magt, som Jordens Skorpioner; deres Hoveder vare forgyldte, deres Ansigt vare, som Menneskers Ansigt, de havde Stierte, som Skorpioner, og der vare Braadde i deres Stierte, og deres Magt var til at skade Menneskene. De pillede Barken af Figentræet, de skallede det slet, at dets Grene bleve ganske hvide. Marken blev ødelagt, Landet sørgete, Kornet blev øde. Agermændene see skammeligen ud, Bønngårdsmandene hyle for Hvede og Bryg. Mon Mad ikke er borttagen fra vore Dyne, ja Glæde og Lystighed fra vort Guds Huus? Sæd ere raadnede under deres Fure. Hvor sukker Øvæget, Ørenes Hiorde see hinkeligen ud; thi de havde ingen Føde, ja Faarehiordene ere ogsaa ødelagde.

Hvad Kaalormene lod overblive, det aad Græshoppen, og hvad Græshoppen lod overblive, det aad Oldenborren, og hvad Oldenborren lod overblive, den onde Orm.

Landet er tomt og saare bedrevet, Jordet er svag, Folkenes Overste i Landet ere blevne svage; thi Landets Indbyggere er besmittet af dets Indbyggere, de overtræde Loven, forvende Skif, giøre en evig Pagt til intet,

og

og de, som boe derudi, blive ødelagde, og der skal blive lidet Folk tilovers.

Mosten sørger, Viintraet vansmægter,
Forbandelse øde Landet, de, som vare glade af
Hiertet sukke:

De Glades Lyd er borte, Harpers
Glædsfab haver Ende. De skal ikke drikke
Viin med Sang, stærk Viin skal være beesk
for dem, som drikke den.

Ødelæggelse er tilbage i Staden, og de
smaa kunstige Huse skal nedbrydes.

Og det skeer, om nogen flyer for For-
skrækkelseres Lyd, skal han falde i Graven, og
den som opstiger af Graven skal fanges i
Snaren; thi Sluserne af det Høje skal opla-
des, og Jordens Grundvolde hæve.

Landet skal sonderblaes, det skal sen-
derrives, Landet skal visseligen ryste. Landet
skal visseligen rave, som den Drukne, og bort-
føres som Nathytter; thi Maanen skal stamme
sig, og Solen bestiemmes.

Og jeg saae i Synet en Seere, som
sagde: See! Og jeg saae adskillige Skaaler,
fulde af adskillige Horeries Viin, som udgynde-
de sig i adskillige Stromme, mange blev drukne
deraf.

Virkningen deraf var denne: De gik frem med oprakte Halse, de trinede frem og svandsede, de kneppede med deres Fodder, Tøflerne saae jeg prydede, Huerne blev virkede. Her saaes Spænderne, Halsbaandene og Armbaandene, Hovedklæderne, kostelige Huer, og Hosebaandene, og Desmerknappene, og Druringene, og Flettebaandene, Helligdags Klæderne, Spenlene, Kaabene, de smaa Linklæder, og hvide Klæderne og Slørerne; og en Horkarls Øye ventede paa Tusmørket, og sagde: Intet Øye seer mig, og han sætter Mumme-Ansigt paa.

Og den tredie Deel af Solen blev slaget, og den tredie Deel af Stiernerne, saa at den tredie Deel blev formørket. Dagen skinnede ikke sin tredie Deel, og Matten desligeste.

Og jeg saae videre en rød Drage paa Himmelten, hvis Part vilde drage Stiernerne til sig, at kaste dem paa Jorden, men han kunde ikke.

Og jeg hørde en Røst, som sagde til Dragen: Du bilder dig vel ind, at du er blevet riig, og haver intet behov, men du veed intet af, at du er elændig, jammerlig, blind og nøgen. Jeg raader dig, at du kieber Guld

af

af mig, som er gledet i Ilden, at du kan vorde
riig, og hvide Klæder, at du kan iføre dig,
at din Nogenheds Skam skal ikke blive aaben-
baret; men selv dine Øyne med Øyensalve,
at du kan see.

Og jeg saae en Qvinde, som sad paa et
Skarlagens farvet Dyr, fuld af Bespottelses
Navne, og Qvinden var beklædt med Purpur,
og Skarlagen, hun var forgyldt med Guld,
og prydet med dyrebare Stene og Perler, hun
havde et Guldbægere fuld af Vederstyggelig-
heder, og paa hende var skrevet et Navn:
Hemmelighed. Og jeg saae Qvinden drukken
af alle Bellyster, og jeg forundrede mig, der
jeg saae hende, med en stor Forundring.

Og jeg hørde en Rest, som sagde: Den
er falden, Babylon den store, og er blevet
Dievelens Bolig, og hver ureen Alands For-
varing, og hver ureen og hadelig Fugls
Bolig.

Og jeg hørde en Rest, som sagde:
Gaaer ud af den, I som ere mit Folk, at I
skal ikke blive deelagtige i dens Synder, og at
I ikke skal saae af dens Plager. Betaler
den, og gisr den dobbelt efter dens Gierning.
I den Kalk, som den haver skienket, skienker

hobbelst for den. Saa meget, som den haver giort sig selv herlig, og drevet Bellyst, saa meget skal den lide Pine og Sorg.

Den siger i sit Hierte: Jeg sidder en Dronning, og er ikke Enke, og skal ikke see Sorg. Og de, som have drevet Bellyst, og horet med den, skal græde, naar de see Rogen af dens Brønde. De skal staae langt borte for den Pines Frygt, og sige: Vee! vee! det er den store Babylon; thi paa en Time er din Dom kommet.

Vare af Guld og Sølv, og dyrebare Stener og Perler, og kosteligt Linklæde, og Purpur, og Silke, og Skarlagen, og allehaande Kar af Hilsbeen, og allehaande Kar af kosteligt Træ, og af Kobber og Jern, og Marmor, og Kaneelbark, og Røgesser, og Salve, og Virak, og Viin og Olie, og Simler og Hvede, og Fæ og Faar, og Heste og Vogners, og Legemer, og Menneskers Sicle, og den Frugt, som din Sicel havde Lust til, ere vigede fra dig, og alle Ting, som vare sede og skinnende.

Og de fastede Stov paa deres Hoveder, og raabte, soni grædende og sorgende: Vee!
vee!

vee! det er den store Babylon, som er blevet
ødelagt paa en Time.

Og en skjult Magt oploftede en Steen,
som en stor Mollesteen, og kastede den i Havet,
saa skal Babylon henkastes med en Fart, og
ikke findes mere.

Harpeligeres, og Sangeres, og Pibe-
res, og Basunebleseres Lyd skal ikke høres i dig
mere, og ikke nogen Konstner findes i dig
mere, og Brudgommens og Brudens Røst
ikke høres i dig mere; thi alle ere forførte ved
din Troldom, og nu er falden den store Hore,
som fordervede Jorden med sit Horerie.

I midlertidsov jeg trængseligen, og som
min Indbildungskraft var overmaade sat i
Bevægelse over foregaaende Forestillinger,
drømte jeg fremdeles:

Mig syntes nu himmelen klar, og
Solen skinnede; men af Solen fremkom en
hvid Hest, og den, der sad paa den kaldes Tro-
fast og Sanddru, og han demmer og strider
med Retfærdighed. Hans Dyne vare som
Ildslue, han havde en Krone paa Hovedet,
og af hans Mund udgik Ord, skarpere end
Sverd, og han regierede med et Jern Spiir,

A 5. og

og sonderknusede de Rebelske, som en Pottemagers Kar.

Og Dragen og Dyret blev grebet, og alle falske Propheter, som spaae for Kon, og som havde giort Tegn, og forført mange, ja alle dem, som havde Dyrets Kiendemærke i deres Vander og Hænder, og som tilbade dets Billeder, alle disse bleve udkastede og nedstyrte, og Fuglene aade deres Kis. Deres Hierter sank ned, deres Hierter smelte, og de bleve forfærdede. Angest og Pine betog dem, de forundrede sig den ene over den anden, og deres Ansigter brændte, som Luer.

Da saae jeg de omvankende Stierne bleve formørkede, og nægtede sit Skin, de forsvandt, som Dug for Solen, Zaager omgav dem.

De Stoltes Hovmod sit Ende, de Vældiges Undertrykkelse forsvandt.

Solen blev klar, alle pestefulde Dunster, alle usunde Opdampelser gik bort.

Alt blev lagt paa Retfærdigheds Vægtkaaler.

Sandhed og Retfærdighed kyste, her hverandre.

Billighed og Retsindighed besteg.
Domstolene.

Gods i braadne Punge havde her ingen
Indflydelse.

Plynderie sik Ende, Udsuere bleve
affærdigede. Om Morgenens lode de sig see,
men inden Aften vare de udslukte.

Meysomhed tog til, Horn saaes ikke
meer i Panderne, hver brugte sit.

Rovfugle lode sig ikke see, i Dræn
bygte disse deres Pauluner, hvor Strudsunger
boe, og hvor der hoppe Skovtrolde.

Alle Plagere, som boede i Guldstad,
bleve udfsenede med Fordervelsens Koste.
Hovmod faldt, og blev nedstødt til Hervede.

Du, ja du Moab! tankte i dit Hierte:
Jeg, jeg vil opstige til Himmelens, jeg vil
ophøje min Stoel over Stiernerne, og sidde
paa Forsamlingens Bierg, du vilde fare over
de heye Steder, men du skal nedfare til
Hervede.

Hvo dig seer skal stirre paa dig, og
sige: Mon denne er den Mand, som kom
Jorden til at stielve, og staae paa svage
Fodder?

Tilredet for hans Børn, at de ikke skal komme op, hverken at arve Landet, en heller at synde Jorderig med Stæder.

Vi have hørt Moabs Gierighed, han er meget gierig, men det skal ikke faae videre Fremgang.

Plageren har faaet Ende, Forstyrren ophører. De ere fortærede, som nedtraadde andre af Landet.

Dersor skal en Moabit hyle over en anden; ja sandelig, de skal allesammen hyle.

Og det skeer, naar Moab er træt paa det Høye, da skal han vilde gaae til sin Helligdom at bede; men han skal ikke kunde.

Og Moabs Herlighed skal blive ringe agtet i al den store Mangfoldighed, og der skal lidet blive igien, ja ikke meget.

Og jeg hørte en Rest, som sagde: Sebna, Rentemester og Hovmester, hvad har du her at giøre? og hvem haver du her, at du haver hugget dig her en Grav? ligesom den, der lader hugge sin Grav i det Høye, som den, der lader sig giøre en Bolig i Klippen.

See!

See! du skal bortføres, ligesom en
Sterk fører en bort, og aldeles skuile dig.
Han skal trille, ja trille dig flur, ja flur, som
en Bold til et vidt Land, der skal du dse, og
blive usynlig.

Du, ja du, ter du være din Herres
Huses Forsmædelse? Du skal styrtes af din
Stat, du skal sættes af din Stand.

Og jeg hørte en Rest, som sagde: Hvo
er du Bel i Babylon, som formørker Raad
med Tale uden Forstand?

Opbind nu dine Lænder, som en Mand,
saa vil jeg spørge dig, og du maa lære mig.

Hvor var du, der Jorden blev grund-
fæstet, forknyd det, om du er saa klog?

Hvo haver sat dens Maal, eftersi du
indbilder dig at vide det?

Hvo drog Snoren over den?

Hvorpaa stod dens Pillere, eller hvo
lagde dens Hiørnesteen?

Hvo lukte Havet til med sine Døre, der
det udbrast, og vilde udgaae af Moders
Liv?

Hvo klædde det med en Skye, og svebte
det med en mørk Taage?

Hvo

Hvo satte Stang derfor, og sagde: Hidtil skal du komme, og ikke længere, og her skal det stille dine høje Bolger?

De Ugudeliges Lys skal tages fra dem, og en høj Land skal senderbrydes.

Er du kommet til Havets Dybheder, og haver vandret der, som man søger efter Afgrunden?

Haver Dødens Porte nogen Tid opladt sig for dig, eller kan du see Dødens Skygges Porte?

Veed du, hvorledes det seer ud paa hinne Side Graven?

Haver du seet, hvor bred Jorden er, siig til, om du kiender det altsammen?

Hvilken er den Ven, der som Lynsets Sted er, og hvilken er Mørkhedens Sted?

Bidste du og, at du skulde fødes, og om dine Dages Tal skulde blive stor?

Nu vel an! siig mig, om du forstaaer det, hvorledes blev du til i Moders Liv?

Hvo uddeelte Rendrer til Vandlesb, og Ven til Lynet, som gaaer fra Jorden, at det regner i det Land, som ingen er i, i Drken, som intet Menneske er, at det sylder Drken og

de

de øde Stæder, og gier, at Græsset opvorer
og opkommer?

Er der og Regnens Fader til, og hvo
haver sedet Duggens Draaber?

Hvo lagde Viisdom i inderste Herte, og
hvo gav Forstand i Tanken?

Hvo kan telle Skyerne ved Viisdom, og
hvo kan stille Himlens Vandlob?

Hvo kan berede Ravnen hans Fode,
naar hans Unger raabe til Gud; fare de om-
kring, naar de have intet at æde?

Kan du forlade dig paa den, som er
meget stærk, og kan du lade dit Arbejde
paa den?

Kan du troe den til, at den skulde lade
din Sæd groe, og samle i din Lade?

Hører du giort Storkens Vinger, eller
haver du giort Paafuglens Skinnne Vinge
og Dun.

Er det Viisdom, at trætte med den Al-
mægtige? skulde du kunde giøre Guds Raad
til intet? haver du en Arm, som Gud, og
kan du tordne med Lyd?

Ney! du er i alt dette kun som den
Hungrike, der drømmer, at han æder; han
vaagner, men see! hans Siel er tom. Og
som

som den Tørstige, han drømmer, at han driller; han vægner op, men han er træt, og hans Siel er tørstig. Saaledes er og du, som vil stride mod Herren. Nej! her er en dyb Sovns Aland udøst, Øjnene ere tillukte, at du ikke skulde see, og saae Forstand, at al dit Syn skal være dig og alle dine ligesom en Hæseglet Bogs Ord, hvilken man synes den, som kan læse, og siger: Kiere! læs dette; og han maa svare: Jeg kan ikke, thi den er beseglet. Eller Bogen maa synes den, som ikke kan læse, saa der siges: Jeg kan ikke læse.

Derfor skal Herren omgaaes saadanne Folk paa det underligste, ja paa det underligste; thi de Vises Viisdom skal forgaae, og de Vittiges Vittighed skiule sig. Bee dem, som synke sig dybt fra Herren, at skiule deres Anslag, og hvis Gierninger skeer i Mørke, og som sige: Hvo seer os?

Men denne er manges forvendte Handel. Ligesom Pottemageren skulde agtes, som Leer, at Gierningen siger til den, som gjorde den: Han haver ikke gjort mig; eller at det, som er dannet, siger til den, som dannede det: Han forstod det ikke.

Nej

Ney fiere! eders Tanker ere ikke, som Herrens Tanker, og eders Venye ere ikke, som Herrens Venye; thi som Himmelten er sterre end Jorden, saa er og Herrens Venye højere end eders Venye, og Herrens Tanker end eders Tanker. Kan noget dødeligt Menneske udgrunde Guds Raad, han som er frygtagtig, og hvis Anslage ere uvisse; thi et forkænkeligt Legeme besører Sælen, og den jordiske Bolig nedtrykker et meget omhyggeligt Sind. Og neppe kan vi Dødelige ramme de Ting, som ere paa Jorden, og som vi finde imellem Hænderne med Menye. Hvo kan da opspore de Ting, som ere i Himmelene? Hvo kændte nogensinde Guds Raad, uden han selv gav Viisdom, og sendte sin hellig Aaland fra de høje Stæder? og saa blev deres Stier, som vare paa Jorden, rettede, og Menneskene lærte de Ting, som ham behagede, og blev frelste ved Viisdommen.

Her var jeg i dybe Betragtninger; men imidlertid blev min Indbildung heftig rort, og sat i Bevægelse, at Himmelten blev skjult af de meest mørksomme Skyer, og strækkesfulde Sil-

leder. Himmelnen blev dunkel. Sølen for-
mørkedes, Maanen nægtede sit Skin, ingen
Stierner lod sig see, saa jeg saae intet; men
hørte en Tordenrøst saaledes tale: Landets Slagne
Venye ere øde, der er ingen, som gaaer ad
Stien. Forbund er rygget, Folket soder
Strikker. De brøde Basilikses Weg, og væver
Wederkoppens Væv. Hvo som æder af deres
Weg skal døe, og om det tryffes, udfar der en
Dgle. Deres Fodder løber til Ont, deres
Tanker ere uretfærdige Tanker. De har en
Dovenheds Aland, Dynne, men de see ikke,
Drne, men de høre ikke. De kiende ikke Freds
Venye, og der er ikke Ret i deres Gange; deres
Stier er krumme.

Derfor er Retten langt fra dem, Retfær-
digheden naaede dem ikke. De biede efter
Lyset, og see der var Mørke. De vandrede
efter Skin, og see, her ere Zaager. De tra-
vede om, som de Blinde efter en Ven, som
de, der havde ingen Dynne; de stodte sig om
Middagen, som i Tusmørket. De vare stin-
kende Stæder, som døde.

De brummede alle, som Vierne, de kurde fast, som Duerne. De indbildte sig at have Retten, men den var langt borte fra dem, de biede efter den, men den var der ikke, efter Saligheden, men den var der ikke. Sandhed stodte an paa Gaden, og Retten kunde ikke gaae der.

Og Røsten sagde tydelig: I skal drikke, men dog først; I skal siege det Fede, men dog ikke møttes; thi der er en Sandhed, en Barmhertighed, en Guds Kundskab i Landet.

Bloodskam rørte ved Bloodskam, derfor skal Landet sørge, og hver skal forsøgte, som der boer i, med Ørene paa Marken, med Fuglene under Himmelten, og end Fiskene i Havet skal sankes.

De haver forsøkt Forstand, de har forglemt sin Guds Lov, ligesom de blev mangfoldige, saa blev de og frekke. Horerie og Most og Viin borttager Hiertet, Folket fulgte deres Indbildung.

Horeries Aland forvildede dem, de bedreве Horerie, saa de ikke vilde være lidige; men der de blev seide sloge de bag op. De

giere Røgesser til deres Afguderie, de tiente deres Bug; de vare uregierlige, som en vild Koe.

Døttrene bleve ikke hiemsøgte, naar de bleve til Horer, eller Brudene, naar de bleve til Hoerkoner; thi de havde deelt sig med Skogerne, og ofrede med Horer, og Folket, som ikke forstaaer det, skal snuble. De bleve forærede, som Møl fortærer noget. Nylder betog dem. De saaede Vær, og de skal høste Hvirvelvind. Straae, som staae, skal ikke faae Grede, den skal ikke give Meel, om det end giver, skal Fremmede opsluge det. De plønede Ugudelighed, de høstede Skicendsel, og aade Logns Frugt.

Udi Kriebmandens Haand ere falske Vægtskaaler, han bedrager gjerne. Den eene trykte den anden, hver løb paa sin Bane.

Soel og Maane mørknedes, og Stiernerne mistede deres Skin, udkaster Segl; thi Høsten er nær. En Retsfærdig blev solgt for Penge, og en Fattig for et Par Skoe.

I have vel bygt Huse af huggen Steen,
men I skal ikke boe i dem. I plantede lystige
Viingaarde, men I skal ikke drikke deraf. I
ere de, som meene sig at være langt fra en ond
Dag. I sove paa Filsbeens Senge, og række
eder paa eders Senge, og æde Lam af Hior-
den, og Kalve af Stalden. I giøre eder
Melodier, I optænke eder Instrumenter til
Sang. I drikke Viin af Skaaler, og salve
eder med den beste Olie, men sørge ikke for
Josephs Skade.

Og det skal skee, at Solen skal nedgaae
om Middagen, og lade Landet blive mørkt paa
lys Dag.

Og den Tid skal komme, siger Herren,
at jeg vil skille Hunger i Landet, ikke Hunger
efter Brodet, og en Tørst efter Vandet, men
efter at høre Herrens Ord.

Paa den samme Tid skal de deylige
Jomfruer, og de unge Karle daane for
Tørst.

I midlertid laae jeg i Sovne, og disse
mørke Billeder betog mig, mørke Dunster for-

virrede min Hierne, mit Hjerte svømmede i
Engstelser.

Alt blev sort for mine Øyne. Jeg
daanedede, jeg var mig selv ikke længere mægtig,
jeg rystede, jeg skielvede, som et Lov.

De grusomste Forestillinger overvældede
 mig, jeg kunde knap sukke, neppe udøse min
 Jammer; mit Hjerte vilde briste.

Men disse Dunster begyndte endelig at
 blive tynde, da Lusten, der begyndte at blive
 klar, gjorde mit Sind klar.

Jeg saae, og see! de merke Skyer gik
 bort, Solen skinnede, og Maanen blev klar,
 Stiernerne funklede.

Jeg saae den reneste og klareste Flod
 skinne, som en Krystal, deraf fled de reneste
 Stromme, Vandet, som vederqvægede, og
 fislede.

Jeg saae Livets Træ bære de nydelig-
 ste Frugter.

Jeg saae det deyligste Land, grønt, blom-
 strende, og alt der hoppe af Glæde.

Der

Der var ingen Nat mere, intet Mørke,
intet Tusmørke, ingen Taage.

Stæder deri havde sit eget Lys; der var
derudi en Skhestotte om Dagen, og en Ild-
stotte om Natten.

Intet Almindeligt kunde komme i den,
eller det, som gør Vederstyggethed og
Løgn.

Ingen kunde der opholde sig, uden de
bar Statens Indsegls.

Ingen, uden de havde Uskyldighed
tegnet i deres Vander og Hænder.

Ingen Horeries Viin blev her drukket;
alle vandrede i Retviisheder, alle talte Op-
rigtigheder.

Ingen agtede Begierlighed til at under-
trykke en anden.

Alle rystede sine Hænder fra at beholde
Gaver.

De tilstoppede deres Ørne fra at høre
Blodskyld.

Ingen havde Lyst til det Onde, de boede
alle i høje Stæder, i Klipernes Besætning,
i deres høje Beskermelse.

Deres Brød blev givet, deres Vand
var vis.

Alle havde gjort en Pagt, et urhæggeligt
Forbund.

Alle var omringede med Kobber-Mure,
ingen kunde løkke dem ud af deres Be-
sætning.

De var, som Klipper; de gjorde Pagt
med deres Dyne, at de ikke skulde agte paa
nogen Tomfri.

Alle vidste sine Veje, alle talte sine
Gange.

De sagde og gjorde: Haver jeg vandret
med Forsængelighed, eller min Hod hastet til
Sviig, saa maa Gud vehe mig i Retsærdig-
heds Vægtskaaler, og Gud skal kiende min
Fromhed.

Om min Gang er viget af Venen, og
mit Hjerte er gaaet efter mine Dyne, og
hængte

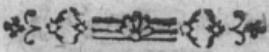
hængte der noget ved mine Hænder, da maa jeg saae, men en anden æde det, og min Grøde oprykkes med Rod.

Er mit Hierte bedraget af en Qvinde,
og haver jeg luret hos min Næstes Dør, da
maa min Hustru male med en anden, og en
anden beve sig over hende; thi det er og en
Misgierning for Dommeren, og det er en Ild,
som fortærer til Fordærvelse, og oprykker med
Rod alle mine Indkomme.

Har jeg foragtet min Svends eller
Piges Ret, naar de trættede med mig; thi
vilde jeg giøre dem Uret, hvad vilde jeg
da giøre, naar Gud vilde opstaae, og
naar han vilde hiemsøge, hvad vilde jeg
svare ham?

Haver han ikke lige saavel giort dem,
som han haver giort mig, og beredte han os
ikke allesammen i Moders Liv?

Haver jeg sagt Ney mod den Fattiges
Begiering, og fortærer Enkers Dynne?

Haver jeg ædt mit Mundbid for mig
allene, at Faderløse aade ikke deraf; thi han
er opvoret hos mig, som Fader fra Ungdom,
og af min Moders Liv haver jeg ledt Enker.

Haver jeg seet nogen omkomme, for han
havde ikke Klæder, og gav ikke den Arme
Klæder; thi hans Lænder haver velsignet
mig, da han varmede sig af min Faares
Uld.

Haver jeg oplostet min Haand intod en
Faderless den Tid, jeg saae, at jeg havde Magt
at hielpe, da falde mine Skuldre fra Axle-
ne, og min Haand briste fra Albuen; thi
der var en Frygt for mig, at Gud for-
dervede, og at jeg ikke kunde frie mig fra
hans Hønhed.

Haver jeg sat Guld til min Tilliid,
eller sagt til det beste Guld: Du er min
Forhaabning?

Haver jeg glædet mig, at mit Gods
er meget, og at min Haand haver forhver-
vet meget?

Haver

Haver jeg glædet mig, naar det gik
min Fiende ilde, og oplyset mig, fordi at
Ulykken rammede ham?

Haver jeg ladet en Fremmed ligge
ude om Natten?

Haver jeg lukt mine Døre til for
den Venfarende?

Haver jeg skjult mine Misgierninger,
saasom Adam, og dølgt min Overtrædelse i
Løndom?

Sandelig! jeg kunde forskräkke en
stor Hob, men en Foragtelig iblant mine
Huusfolk kundet forførde mig, at jeg
skulde taugt, og ikke gaae ud af en
Der.

Skulde min Jordgrændse og Ehen-
dom frige imod mig, og dens uretfærdige
Ager-Reene græde tilsammen?

Har jeg ødet dens Frugt ubetalt,
og plagede deres Siel, som arbejdede der-
paa, da vore mig Tidsel for Hvede, og
Akrud for Bng,

Har

Har jeg giort nogen af disse Mis-
gierninger?

Haver jeg været sfig en grum Esve,
da vil jeg være forbandet, naar jeg gaaer
ind, og naar jeg gaaer ud.

Da være forbandet min Kurv, da
være forbandet min Levning.

Da slaae mig Spindsot, da slaae
mig Hede og Brynde.

Da blive Himlen over mit Hoved
Kobber, og Jorden jeg træder paa, som
Jern.

Derpaa hørte jeg en Røst, som en
Torden-Røst blev udbasunet, saa at det
lydte over alle Verdens fire Hørner:

Toer eder. Border rene. Tager
bort eders onde Idretter fra mine Øyne,
siger Herren.

Lader af at giøre ilde. Lærer at
giøre got.

Søger Retsfærdighed. Hjelper de
Fortrængte til Rette.

Skiffler

Skilker en Faderlös Ret. Hielper
Enkers Sager.

Kommer nu saa, og lader os gaae i
Rette med hverandre:

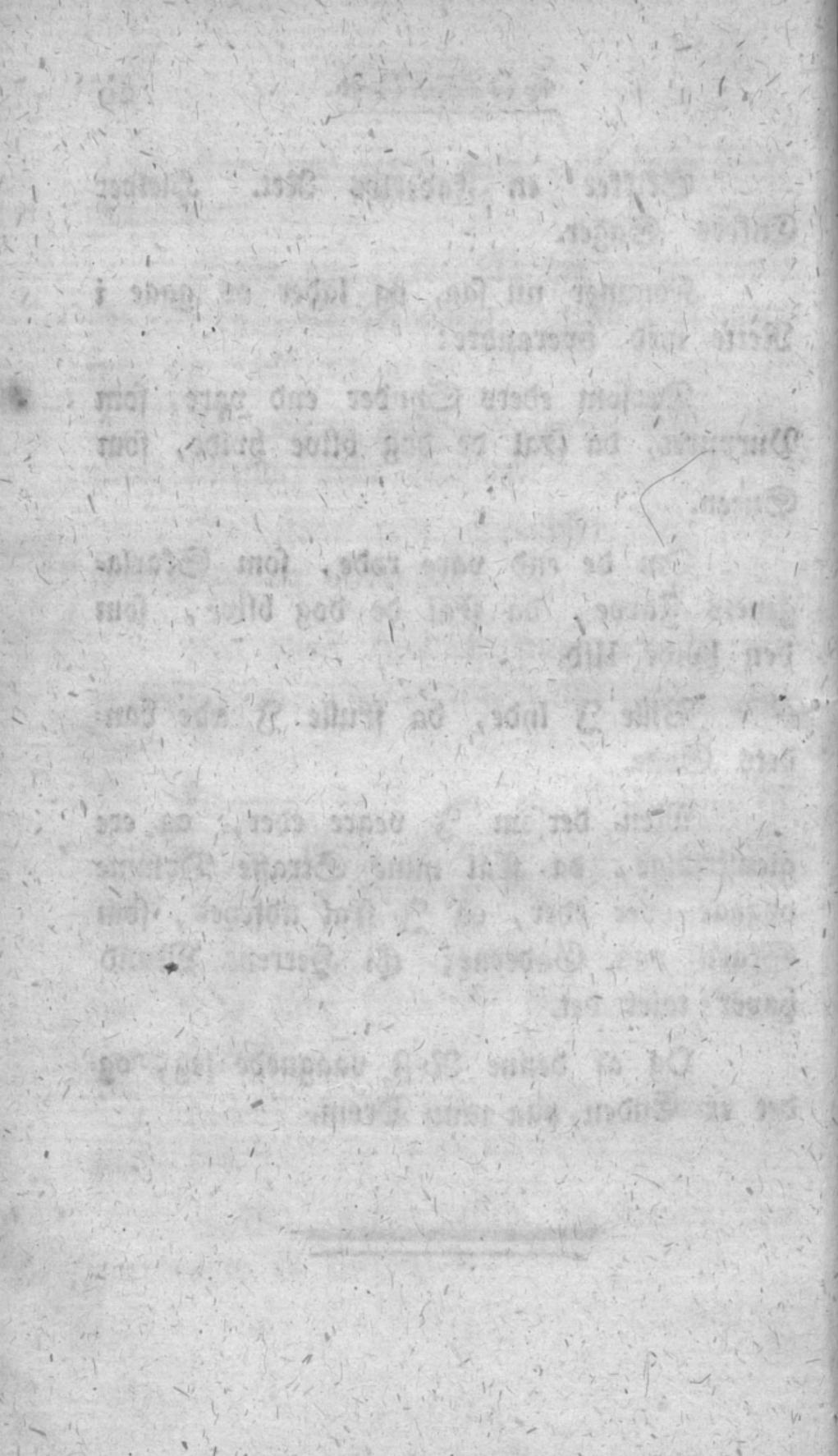
Dersom eders Synder end vare, som
Purpuret, da skal de dog blive hvide, som
Sneen.

Om de end vare røde, som Skarla-
genets Farve, da skal de dog blive, som
den hvide Uld.

Ville I lyde, da skulle I æde Lan-
dets Gode.

Men dersom I vegre eder, og ere
gienstridige, da skal mine Straffe-Domme
opgaae over eder, og I skal udfeyres, som
Skæn paa Gaderne; thi Herrens Mund
haver talet det.

Og af denne Rest vaagnede jeg, og
det er Enden paa min Drem.

Et

forunderligt Syn
som blev seet en Nat i W*lb** Skole

der forestillede

en

Lilgbegængelse

med

Skoebørster

samt en

L i l g = E a l e

som blev hørt

af

underjordiske Føl.

Optegnet og til Trykken besordret

ved

Mogens Skolemester.

København, 1771.

De Frække og Vantroende

til

Overbeviisning

men

de Svage og Vankundige

i Særdeleshed

mine kiere Skole-Børn

og

alle andre gode Christne

til

Lærdom og Underretning

Screvet i W*lb** Skole

1771.

stansla lid vil kom : vil hvidt spille
vænnerneS ærdeP vidt m , m , slat
de , spillerne vis mige vredet m
sæd mæt spillerne ærdeP vidt m
mæget mæt mæt mæt mæt mæt
Fortale.

Jeg veed nok, der gives mange
vantrœ Mennester, som al-
deles twile paa at der gives Phan-
tasier, Spiegelser og underjordiske
Skabninger, ja endel ere saa for-
mastelige, aldeles at nægte de ere
til. —

Jeg forbigaaer Dievelens Abe-
spill og Koglerie, da det er noksom
bekiendt, at han fremstiller sig i ad-

skillige Skikkelsel; men jeg vil aleene tale om, at der gives Skabninger som for vore Dine ere usynlige, og kun ved særdeles Hændelse kan blive sigtbare. Hvor sunukt og tydeligt afhandler ei den lærde Herman Ruge dette, og hvor mange troeværdige Beretninger haves ei om Gienfærd af adskillige gamle troeværdige Folk; mon ei Kjøge Huus-Kors, og Lucas Jacobsen Debes om Satans Anfægtelse og Spogelser i Færøe, med flere saadanne paalidelige Skrifter, tydelig bevise, at der gives Spogelser, Nander, Underjordiske og Nisser, eller hvad man vil kalde dem? Jo! intet er vissere; thi Skabningens Deele ere uendelige, og vort svage Syn kan ei see alt

Fortale.

alst det materielle, mindre det elementariske og ætheriske Væsen. Stemme ei alle haade gamle og nye Skribentere overeens i at tale om Spogelser, Spectra, Bierg- og Skov-Trolde, med videre? mon ei disse Skrifsters Overeensstemmelse, ledsgaget af saa mange ældgamle Mennesters Vidnesbyrd, er et tydeligt Beviis? Man maa ei sige at de alle ere eenfoldige Folk; Nei, lærde Mænd selv have tilstaaet og erfaret det. Blev ei den store Guds Mand, den Himmelens Herold, Vantroens Forstyrrende og Lysets Udbredere, vor usignelige Doctor Morten Luther, selv anfægtet? Mon ei denne Mand kunde skille Logn fra Sandhed, og mon nogen tor sige, at han

Fortale.

var en Fanaticus, som af Blodet, Imaginationer og Griller lod sig bedrage. Men ei Anfægtelser og Fristelser har været Anledning til den Bog vor læerde Jer sin har skrevet under det Navn: Troens Kamp og Seier? Hvo vil da twile om, end sige nægte, Alanders og Spoglers Existence eller Tilværelse? Ikke Hedningerne engang have nægtet dette, mindre skulle man forvente det af oplyste Christne. —

Jeg har kiendt dem som med største Halsstarrighed saadant have bencægtet, men dyrt have maattet betale deres Bencægtelse, da de tildeels af Spogler med et vældigt Presfigen ere blevne regalerede, deels hoved-

Fortale.

hovedkulds af Trapperne nedstyrte, da de siden (skjent forsilde) have maattet bekjende deres Bildfarelse, naar de derom have faaet en saa følelig Overbeviisning. — Best dersore, ikke at nægte det man ei begriber, og ei at tvile paa en Sandhed, som med saa mange Vidnesbyrd er beseglet. Der gives de Mysteria Fidei, eller Troens Hemmeligheder, som vi ei kan begribe, men dersore ei tor nægte; hvorfor skulle vi da nægte Mysteria Naturæ eller Naturens skulste Hemmeligheder, fordi vi ei begribe dem? Vort Begreb er ikun svagt, og kan ei overrække de meest synlige mindre de usynlige Skabningens Deele. —

Fortale.

Kort: Enhver maa troe hvad han behager. Jeg fortæller ikke det jeg har seet, og lader de Van-troe gjerne drive Spot dermed. Not er det, at folgende er en virkelig Tildragelse. —

Et forunderligt Natte-Syn af Spøgelser eller Underjordiske.

Seg har i min Ungdom ofte hørt meget tale om Underjordiske og Spøgelser. Jeg har baade hørt mine egne Forældre og andre troeværdige Folk at fortælle, hvorledes de om Natte-Tider, deels i Bregger- og Bager-Huuse, deels i Staldene, have set smaa underjordiske Folk med et lille blaat Lys at have omvanket og med adskillige af vore menskelige Gierninger at have været sysselsatte, ja baade at have røgtet Heste og Koer, og endog at have malket de sidste, som derved overmaade vel skal trives. Men aldrig haver jeg med egne selv set noget, frenend jeg

var 17 Aar gammel, og det just paa en
 Skiertorsdags Aften Kl. imellem 12 og 1
 Slet, da jeg i mine Forældres Gaard vilde
 gaae hen i Brøggerset for at see om Ilden var
 slukket, hvor jeg da skinbarlig saae en lille
 Kone i en blaae Trsie og Skirt at sidde ved
 Skorstenen og svøbe et Patte-Barn; i det jeg
 kom ind, løb hun bort med Barnet, men glemte
 Svøbet i den Skynding. Jeg slog Kors for mig,
 og var saa forsiktig, at jeg med Ildklemmen
 tog Svøbet og lagde det stille hen i en Braae.
 Jeg saae derpaa efter Ilden og gik saa ind i
 min Seng, besalende mig Gud i Vold, men
 neppe havde jeg lagt mig, førend den samme
 lille Kone, som jeg saae i Brøggerset, kom og
 bankede paa mit Sengekammer-Windue, sigen-
 de: Det var din Lykke, at du ei med dine
 blotte Hænder rørte ved mit Barne-Svøb.
 Enhver kan tanke, at jeg herover blev hestig
 altereret. Den følgende Dag fortalte jeg det
 til mine Forældre og andre Husets Folk, men
 ei førend jeg havde spiset og Soes var opstaet,
 (thi fastendes maa man ei tale om saadant,) de
 for-

forsikrede alle, ofte i Bræggerset at have seet denne Kone, og at hun havde sin Bolig der.— Siden den Tid har jeg seet og hørt adskillige Ting, og gaaer neppe nogen Uge forbi, at jeg jo seer noget i denne Skole, hvor her ei er aldeles trægt; men Gud være Lov, det jeg har seet og hørt, har aldrig tilføjet mig nogen Skade. — Men aldrig har jeg seet noget saa betydeligt, som det følgende, hvilket jeg ei har kundet undlade at optegne, for derved at bevise, baade at underjordiske Mennesker ere til, og at de i alle deres Gieruninger efterabe os jordiske Mennesker, hvorom følgende kan være et tilstrækkeligt Vidnesbyrd:

Natten imellem den 12te og 13de Februarii sidstleden, da jeg laae i min Seng, kl. omrent $11\frac{1}{2}$ Slet¹, hørte jeg først en grumme Bragen og Knagen, derefter begyndtes med en jammerlig Hylen og Tuden, ligesom om alle mine Skole-Børn paa eengang kunde have faaet Hug og begyndt tillige at græde. Dette varede indtil Klokkken var omrent $11\frac{3}{4}$ Slet.
Hvor-

Hvorpaas denne Larmen og Græden opherte,
og fremkomme da 2 de smaa Skabninger i blaa
Klæder, som hver havde et blaat Lys i Haan-
den. De ginge begge hen og satte sig paa
Gulvet ved Kakkelenven, tet ved min Seng,
hvor de satte Lysene fra sig og begyndte følgende
Samtale: Hør Anfind, sagde den ene, veed
du vel, at vores Elle-Konge har i Sinde Kloks-
ken 12 at lade Overgen Dagott, der er skabt
som en Skoebørste, levende begrave? Hvors-
ledes kan det gaae an, min kiere Uttur, sagde
de den anden, Dagott er jo megtig og har
et stort Anhang, han vil ei blive saa let at faae
Bugt med, mindre at begrave levende, des-
uden veed jeg ei han har begaaet noget Ondt,
hvorsor han skulle fortjene denne Straf.

Anfind.

Jeg skal fortælle dig hele Sagen: Du
veed saavel som jeg, at vi efter en vis skuelt
Lov ere forbundne til at efterabe de overjordiske
Menneskers Gierninger. Nu har deres Konge,
som

som er meget viis, uylig indskränet deres u-tidige Fortgang, som fra Stovet, Skoeborsten og Karettheu af ere sprungne ind i de største Ares-Poster og vigtigste Embeder, følgelig ere de saa at sige levende begravne. Da vores Elle-Konge sic dette at høre, besluttede han strax at lade Dagott begrave, fordi han var Maht som en Skoeborste; men for at fuldføre det Forsæt, og at bemægtige sig Dagott, som har mange Tilhængere, lod han indgive den først alle en Dvale-Drik, som kaldes spiseR, hvorved de alle blev magtesløse, og er nu Be-gravelsen besluttet, og skal gaae for sig naar Klokk'en er slagen 12, dersor er jeg sendt i Forveien for at estersee om alle Ting ere stille og i Rolighed.

Uttur.

Ja det maa være, min liere Anfind,
men hvor skal Begravelsen gaae for sig?

Anfind.

Anfind.

Liigbegængelsen begynder fra Skolemesterens Kelder, som du veed er lige for Stalden, og er Gravstedet i Stalden lige under Skolemesterens blissede Koe, just paa det Sted hvor hun vender Rumpen til; men det er best vi gaaer bort, thi Tiden er strax for Haanden.

Herpaa forsvandt de alle begge. Og jeg, som blev opmærksom over denne Tale, jeg stod op af Sengen, og kastede i en Hast mine Klæder paa, og listede mig hen i Stalden, hvor jeg lagde mig i Skul paa et beleiligt Sted, for at see Udsaldet paa det de to Underjordiske havde talet om.

Neppe var jeg kommet ud i Stalden, førend Klokk'en slog 12 paa mit Stue-Uhr, og strax derpaa galede Hanen. Endda var altting stille et par Minuter; men med et saae jeg min hele Gaard fra Kielderen af indtil Stalden at være besat med smaa blaae Lys, uden at jeg kunde

kunde mærke hvor de kom fra, eller at nogen satte dem der. Strax derpaa blev mine Kielder-Lugeraabnede, og saae jeg da dette forunderlige Syn:

Først komme 2 de underjordiske Skabsninger frem, den ene bar i Haanden en Stok, hvor oven paa var en stor Svamp, den anden havde ligeledes en Stok, der oven paa var dannet som en Skoebørste, disse præsenterede 2 de Marskalls-Stave, de vare omvundne med gamle sorte Karreklude, og de som bare dem havde hvide Hitler paa ligesom Pudder-Skiorter. Strax efter disse igien komme 6 Stykker som bare hver en stor Tutte Skoevox, der præsenterede Vorlhs, de vare alle antændte og gave en blaae Lue og Skin fra sig. Derefter komme 12 Serge-Par, 2 og 2 i Parret, de havde diverse Klæder, men vare alle deels stribede, deels med Galoner besatte, deels med adskillige couleurede Opslage og Skulderbaand. Derefter kom Liig-Kisten, som var af Marmor, prægtig udarbeidet, den blev baaret af 12 Styk-

Stykker, som alle havde store Knebelsbarter,
ved Siderne af Kisten ginge de som bare den
Dødes Insignia, som vare følgende:

Først gik een paa den høire Side

1. med en stor Klædeberste.
2. med en Accomodeer-Kam.
3. med et Tælle-Lys.
4. med en Pudder-Qvast.
5. med en Pomade-ÆFFE.
6. med en Pudder-Skorte.
7. med en Ragekniv.
8. med et Barbeer-Bækken.
9. med en Lancet.
10. med en Sæbekugle.
11. med et Basserkækken.
12. med en Haanddug.

Paa den venstre Side:

1. med en Svamp.
2. med en Natpotte.
3. med et Stikbækken.
4. med en Flaske og et Glas.
5. med

5. med en Sphytte-Vakke.
6. med et Natskriin.
7. med et par Tesler.
8. med en Sloprok.
9. med en Tut Skoenvor.
10. med en Skoeborste.
11. med et par Stevler.
12. med et par Skoe.

Alle disse Insignia bleve haarne paa stris
bede Puder, og de som bare dem vare alle i-
sorte sorte Klæder med røde Skulderbaand.
Men oven paa Kistens Laag laae et par hvide
Silkestremper, en stor Haarpung og en Muffe,
knydsviis over hverandre, og bag efter Kisten
ginge fire Stykker, som hver bare en stor sort
Tavle, hvorpaa stod skrevet med hvide Bogs-
staver: Ets-Rdr., Iste-Rdr., Encell-Rdr.,
Cmrr-Rdr., Inspetrr., Decnm., Tldr.,
Brgmstr., Rdnind., Brkdmr., Fgdr.,
Skrvr, alle, alle af een Suurdei.— Paa
Siderne af dem ginge 2 de som bare hver en stor
Haand, med hvilken de vifkede Skriften ud

af Tavlerne; hvorpaas de som bare dem, vendte Tavlerne om, og stod da skrevet paa den anden Side: Eqvr., Skpdsr., Enr., og intet mere. Efter disse kom en heel Skare, som vil blive for vidtlestigt at opregne; men Troppen blev sluttet af fire, som holdte hver et Papiir i Haanden, hvorpaas med forgylde Bogstaver stod skrevet: det benedideede rpirceR. — Den hele Liig-Skare gik meget langsomt, saa jeg havde noie Stunder at anmærke alle Ting, og kom lige hen til Stalden, som i en Hast med smaae blaae Lys blev overalt illumineret. Da de komme hen til Stald-Dørren, holdte Liig-Skaren stille, hvorpaas de 2de som bare Marskals-Stavene i Hænderne, traadde ind og nærmede sig hen til min rødblissede Koe og satte Post, een ved hvert af Koens Laar, dersommer komme nogle ind, som optog et Bret i Gulvet lige bag ved min Koe, og saae jeg da, at der var et ordentlig indrettet Gravsted. Dersom paas marcherede de andre frem med Kisten, og satte den først ned paa Gulvet, hvor da Laaget blev taget af den, og saae jeg da til min store

Forundring, at der ei laae andet i Kisten end
 en Bansfabning, der var over en Alen lang,
 og havde Mund og Næse, men saae dog ud
 af Skabning som en Skoeberste, men Haarene
 paa den vare meget krusede. Da nu Laaget
 var taget af Kisten, komme de frem som ginge
 paa Siderne af Kisten og fastede alle de Insig-
 nie, som de bare, ned i Kisten, hylende og
 raabende: Umistelige Overg! Uovervindelige
 Dagott, lykkelige Dagtyv! din Magt er for-
 svunden, og dine Tilhængere ere overvundne!
 Derpaa blev Kisten igien tillukket og nedsat i
 Graven, som i en Hast med endeel Koemøg
 blev opfyldt, og Brettet i en Hast meget bes-
 haendigt tillukket. Derefter begyndte hele Liig-
 Skaren at hyle og græde, som en heel Flot
 Ulve kunde tude. Jeg blev af denne grosselige
 Lyd saa forsærdet, at Haarene reiste sig paa
 mit Hoved, og i min Angest begyndte jeg at
 raabe paa Guds Navn, og strax forsvandt hele
 Skaren, og efterlod sig en heslig Stank. —
 I det jeg nu laae og vilde recolligere mig, see
 saa blev hele Stalden med eet igien oplyst og

da fremkomme de fire som ginge bag efter Liig-
Skaren og holdte det Papiir i Haanden, hvor-
paa stod skrevet: det benedidede tpirceR; disse
begyndte at hoppe rundt omkring paa Graven i
nogle Minuter, derpaa stode de stille, og be-
gyndte da den eene saaledes at tale: Nu er vor
Modstandere Dagott falden, hans Rige er øde-
lagt, og hans Magt er forsvunden, men til
den sidste Almindelse vil jeg holde ham en Liig-
Tale. Hører nu nsie til! Derpaa taug han
nogle Minuter stille. Jeg blev ret meget
nysgierrig for at høre dette, og med største
Opmærksomhed gav Agt paa, da den eene af
de 4 ommeldte begyndte saaledes at tale:

Liig-Tale

ved

Sfoebørstens Grav.

O! Glæde over og under Jordens!
 O! Inksalige Periode! O! hældige
 Stund! Usforglemelige Time! du 1te!
 den vigtigste blant Dagenes, og du anden
 den vigtigste blant Maaneders, du 7te,
 det vigtigste blant Seculens, og du 7de,
 den vigtigste blant Menneskers Tall! Da-
 gott, den Mangfoldige, hvis Svands og
 Hale var længere end den største Cometes,

B 3

Dagott,

Dagott, den Alsgud, er død og begraven!
 Vi have levet den Tid, at Slangen laaē
 hos Løven, og Ulvene hos Lammene. Da,
 da kyssede de hvide Baand Skoeborsterne,
 og da, da lugtede Skoevoret bedre end
 Muscus og Ambra, da hængte Skulder-
 Baandene høiere end Lærdoms Laurbær-
 Krandse, og Livreet var ædlere end Viis-
 dom, Muffene saae haanlig til Borgerne,
 og Larserne fordrede Ydmighed af de Stu-
 derede. Men Mørkhed er nu forsvunden,
 Skoevoret er smeltet, Børsten er falden,
 Scepteret er vegen fra Lars og Judas og
 deres Sted er ei mere; Alle Skoeber-
 sternes Oldefader er død og begraven, og
 hans Sæd skal ei mere opstaae. Som
 Morgen-Dug for Solen, saaledes forsvinde-
 de spraglede Champignoner, som Rosen om
 Vinteren, saaledes visne de mangfoldige
 Padde-Hatte.

Græder og hylter, I Skoeborster,
 naar I erindre de gamle gyldne Tider, da
 I

I vare Herrens Tienere og Fruens Elske-
lige, Frøkenens Tiener og Junkerens Fa-
der. Græder, ja Straale! naar I betrag-
te, at I, som forhen giuge med Embeder
i Kommen og Caracterer i Maven, nu see
Eder bestikkede til Spækhøkeres, Kielder-
mænds og høist Øltapperes Kreds. Ja!
Ja! Millon Gange bedre klæder en Skuds-
pels den Krop, som er Liberie forhen har
bedækket, end en Fleiels Kiøle. Juurligere
er et Ølkruus i den Haand, som har
trykket Svampen, end en Dommeres Pen!
Passeligere er det Navn Fær og Papa for
en Hans og Lars, end en Etats- eller
Justice-Raad. — Dagott du er borte,
og din hele Slægt skal forgaae. — Skoe-
børsternes Tempel er falden, og Røgen af
deres Alfe formørker Lusten mere end Stø-
vet af hundrede Carether. Her, her er
det velfortiente Gravsted, som indhegner
Levningerne af Eders Fordoms Ere! Du
veed ei, du Stald, hvilken Skat du ind-
hegner, og du Grav, hvilken Rigdom du

indslutter. O! at du maatte forvare den til Dommedag! O! at aldrig denne Kiempe Dagott igien maatte udbrænde af sit Fængsel; Thi oprester han paa nye sit Rige, da maa hele Landet skielve for hans Magt. Benedidede, ja tre Gange benedidede tpirseR! Fortienester skal brygge dig Ere = Støtter, Viisdom skal sætte derpaa hellige Ere-Skrifter, Flid og Lærdom skal giøre dit Navn uddodeligt. Uovervindelige, store og mageløse tpirseR! hvo havde troet den Periode skulle komme, at Dagots Regimenter sik en velfortient Ende? Vore Føfædre have ei drømt derom; vore Tiders Mennesker have knap troet det, men vore Esterkommere skulle høste Frugten deraf. O! I unge Mennesker, som forhen have givet Eder Versterne i Bold, for at have magelige Dage, og uden Flid, Lærdom eller Fortieneste, at komme uforstykldt til Værdighed og Ere; Vaager nu hellere ved Cleanders Logte, end I pudse ved Kiskkenets Lampe. Smitter hellere Eders Fingre

Fingre ved Blækket end ved Skoevoret,
 tager heller Ferlen i Haanden end Skoe-
 børsten, søger heller at opstige i et Cathedra
 end paa en Careth! Thi Dagott er
 død, hans Rige er falden, og her ligger
 han begraven i Stalden lige ved Koens
 R — I det samme den Un-
 derjordiske talede disse Ord, slog Klokken 2,
 og Hanen galede, og dermed forsvandt de
 alle. —

Jeg gif derpaa ud af Stalden og
 ind igien i min Seng, men kunde ei lukke
 et Øje til formedelst Tanker over dette for-
 underlige Syn. — Jeg stod dersore op
 igien, antændte mit Lys, og optegnede alt
 det jeg havde seet, mens det endnu var
 mig i frisk Minde. —

Dagen derefter gif jeg ind til Kø-
 benhavn, for efter min Sædvane hos min
 gode Ven P*d*r E*rs*n i P*l* = Strædet
 at læse Aviserne. — Men hvor blev jeg

forundret, da jeg just i dem fandt noget
Nyt, som aldeles oplysede og forklarede
mig det forunderlige Matte-Syn, hvis Bes-
tydning jeg ingenlunde forhen kunde begri-
be. Jeg aabenbaredes i Fortroelighed for
en god Ven alt hvad jeg havde seet, han
fandt dette Syn at være meget mærkvær-
digt og betydeligt, og raadede mig til, at
jeg offentlig skulle kundgiøre det. Jeg var
senig med ham deri, men forbød ham der-
hos ei at aabenbare det for noget Mennes-
ke, forinden jeg nærmere talede med ham
og sic usiere estertænkt Sagen. —

Jeg gik om Aftenen hjem, hvor jeg
nsie overveiede alle Ting; men min Beslut-
ning var, at tie med dette Syn, thi isald
jeg aabenbaredes det, frygtede jeg for at
forterne de Underjordiske, og man har haft
mange Prøver paa at de haardeligen have
straffet dem som paa een eller anden Maas-
de haver gjort dem noget imod, deels med
Sygdom paa Legemet, deels med Tab og
Forliis

Forliis af deres Formue, saa at aldrig deres Creature har kundet trives, eller noget Foretagende lykkes. — Denne Historie havde dersore blevet begravet i en evig Forsglemmelse, hvis ei følgende havde tildraget sig. Om Natten, da jeg kom hjem fra København,sov jeg meget rolig, deels fordi jeg var udmattet af Veien, deels fordi jeg ei forrige Nat havde sovet. Men midt i min sødeste Sovn om Natten forekom mig et Syn: Jeg saae nemlig ganske skinbarlig et underjordisk Menneske staae for min Seng, som sagde til mig: Mogens! frugte dig ei for at kundgiøre det Syn du i Gaar Nat saae i din Stald; thi vi ville just du skulle see det, og dersore lod dig i Forveien ved Anbfind advare, paa det du skulle saae hele Sagen at see. Jeg vaagtede dersore op i en Forstørrelse, og saae jeg hvor den Underjordiske løb hen til Doren og forsvandt. — Den følgende Dag derpaa tog jeg min Optegnelse sat og bragte den i Stil og Orden, og gif ind til en Bog-

Bogtrykker i København dermed for at lade den trykke og komme for Enset, og har jeg de Kloge til Estertanke hosøjet en lis- den Advarsel og Betænkning.

Mogens Skolemesters
Advarsel og Betænkning.

Heraf kunde I see og lære, I Forma-
stelige, som nægte at der ere Underjordiske
til, og som holde alle gamle Traditioner
derom for Digt og Tant, at endog saa-
dant er seet i disse Dage og i vor oplyste
Tid. I kunde heraf tillige erfare, at end-
skient disse kunde vel tilfse Mennesker
Skade, naar man fortørner dem, saa ere
de dog ei saa ødle Skabninger som vi,
men de ere kun Aander eller Skygger,
som maa forsvinde for vore Dine, ligesom
ikun visse Timer af den mørke Nat ere

dem

dem tildeelte, da vi, som Guds Skabninger,
 ere Elskere af det ædle Solens Lys,
 og deri ligne Lysens Fader. Lærer tillige
 heraf I Matte-Sværmere, at vogte Eder
 for at giøre Dag til Nat, I kunde ellers
 vederfares Skade, ifald I forstyrrede disse
 Skabninger, som al Naturens Herre har
 tildeelt saa fort en Tid, nemlig fra Mid-
 nat indtil Klokk'en 2, at bruge sin Hand-
 tering i. I øvrigt er det mærkeligt, at
 disse underjordiske Skabninger ere saa at sige
 vore Abekatter, i det de om Natten ester-
 abe de Gierninger som Mennesker bedrive
 om Dagen. De ere altsaa imod os ikun
 at regne som Skygger imod Legemer. For-
 underligt er det, at de saaledes esterabe
 os, de maa vist finde en Behag i vore
 Gierninger; Men de esterabe aldrig vore
 onde Gierninger, thi hvor Ondskab og Ban-
 den er i et Huus, der trives de aldrig.
 Et mærkeligt Morale for os Mennesker,
 at skye det Onde. Men hvor Stilhed og
 Ordentlighed hersker i et Huus, der ere de
 gen

gemeenlig, og alting lykkes i det Huus.
Et merkeligt Beviis paa, at disse Skabs-
ninger ei maa være onde, siden de kan
føre Lykke med sig. —

27-15722 (2)

Skoeborstens
Svane sang.

CONFIDENTIAL

CONFIDENTIAL

Af! at mit Herredom nu ikke meer skal være,
Jeg, som saa mange før har bragt til sterste Ere,
• Fil nu mit Bane-Saar, og iler til min Død;
O Haandhed, fuld af Skræk! o pludelige Sted!
Hielp, hvem, som hielpe kan! hvem vil min Læge
blive?

Den, som helbreder mig, jeg første Brød skal give;
Han blive skal Lustik, Etak, og al Slags Raad;
Men jeg først hielpes maa, saavel med Raad,
som Daad.

Fra Arilds Tid jeg var i beste Sundheds Dage,
Jeg prunkede, var stolt, og kunde alt indtage;
Men nu forsvunden er med eet min Herlighed,
For Død og Undergang jeg ingen Redning veed.
I mange hundred' Aar jeg herlig har floreret,
Endogsaa Herrer selv mig have respecteret;
Hvorsor? thi jeg i Hast dem overvorede,
Og, før de saae sig om, alt meere var end De.

Al! jeg fortvivle maae, jeg kan jo ikke andet,
Mit Fald, min Undergang med Spot er sammen-
blandet;

Jeg i min Velstand før drev Spot med hver
og en,

Nu troer jeg, at man vil betale mig igien.

Saa lader Hosmod da I Lykkelige! fare,
Den stedse voeret har for Velstand Fald og Snare;
Selv Lysets Engel faldt i Dnybets Afgrund ned,
Saasnart at Horvmod sik hos hannem Plads
og Sted.

Da Cræsus først blev stolt udaf sin store Vælde,
Begyndte Lykkens Vogn for hannem strax at helde;
Han blev en fangen Mand, han misted Re-
giment,

Og det var meget nær, at han var bleven brændt.
Han alt paa Baulet var, og saae sin Morder-Lue,
For slige Scener jeg en nedig har at grue,
Man en vil fengsle og langt mindre brænde
mig,

Jeg Verste er og blir, som en forandrer sig.
Dog holdt! forandret nok, forandret til min
Smerte,

Min store Ned og Sorg ber røre hver Mands
Hierte;

Men

Men see! der ingen er, som Medynk har med
mig,

Fordi at jeg var stolt, da jeg var lykkelig.

Hver raaber: at jeg nu den rette Skiebne haver,
Eil forrig Welstand og den mindste Ret og Gaver.

Særdeles Bogen er fornøjet, at jeg faldt;

Ta alle troe, at jeg er gandske vel betalt.

Men jeg ber trøste mig med andres lige Skiebne,

Og med Taalmodighed, saa got, jeg kan, bevæbne;

Der mangen bleven er med et ulykkelig,

Som for et Øyeblik har stærk hovmodet sig.

Hvad om nu Klokkerne og sit en Rem af Huden?

Men de for rige er, og det er hele Knuden;

Den, som har Penge nok, saa let en velte kan;

Thi, hver vil reyse ham, som har Metall-
Forstand.

Jeg gierne ønskte dog, de Svindsot sit i Lommen;

Thi deres Indkonst er til voldsom Høyde kommen.

Gem virksom Embedsmænd var tiente med den
Len,

Som disse Karle saaer for Almen til en Ven.

En Graver kunde og paa Lounen noget lide,

At lukke Stoele op, ber, som enhver kan vide,

En være Venen til et tusind Dalere,

Det er for stor en Sum for Hovedløsede.

Hvad om nu Langene casserte kunde blive,
 Det Menneske-Gestalt og mangen vilde give,
 Som nu af Dovenfab og lutter Fylderie
 See ud som næsked' Sviin, der fødes paa en
 Stie.

Maafee at Bryggerne Omgangen snart maae
 savne,
 Det vilde Borgerne unægteligen gavne;
 En duelig Bryggere en noget tabte; men
 Langt større Binding fik, end den, han nød for-
 hen.

Men see! alt dette mig kun lidens Glæde giver,
 Jeg uløkselig er, jeg uløkselig bliver;
 Men holdt! jeg finder Trest udi min store Nød,
 Jeg vel afmægtig er, dog ikke gandske død.
 Skønt jeg en mere selv opheves kan til Ere,
 Jeg dog et Middel kan til andres Lykke være;
 Jeg og kan styrte den, som min Unaade har,
 Om det den klogeste, ja Dyden selv end var.
 Min Herre troer paa mig, jeg alt ham kan indbilde,
 At Grønland er poleert, at Transmand ere vilde;
 Han ofte trængende er og til mine Raad,
 Saa at jeg troelig er hans Hjælp i Raad og Daad.
 Jeg Fruentimmerne i Huuset ofte sryder,
 De siundum Dieneste udaf min Borsten nyder;
 Jeg

Jeg i det gandske Huus derfore byde kan,
 Snart voldsom, og snart lumst min Sag jeg
 gribter an.

Jeg denne Herlighed vil føre mig til Nytte,
 Og for min heele Løn den Vinding en ombytte;
 Jeg stedse nægter, at min Herre hiemme er,
 Naar den Ansøgende en giver Skillinger.
 Og skal det hende sig, han kommer ham i Tale
 Imod min Willie, jeg ham da skal afmale
 Med sortest Farve, saa han vist skal Aflag faae,
 Og ingen Nytte af sin megen Møye naae.

Naar Folk saaledes seer, jeg Spillet kan regiere,
 Saa nødes de vel til, at gisre mig al Ere:
 De neye dybt for mig, ja meget dybere,
 End de for Fruen selv og Herren bukkede.
 Min Herre! sige de til mig, er Herren hiemme?
 Og, hvis den Spørgende sin Skyldighed vil
 glemme,

Saa svarer jeg strax: Nej, endstient han
 hiemme er,

For Audience just at give til enhver.

Om nogen vide vil, hvad Skyldighed betyder,
 Da er det en Douceur, som Kloge Berster nyder
 For given Trost og Hielp til Supplicantere,
 Der ellers gandske vist forladte sig maae see.

Bel ter en Skumlere det Stikke-Penge falde;
 Men slige Skoser kan mig ikke bittre falde;
 Thi mangen Herskab og det samme Haandværk
 har;

Saa han og Børsten er et ret vel troffen Par.
 Men Synet smirter dog af gamle Camerader,
 Som jeg i Vogné seer at slide Byens Gader,
 Forgyldte, glimrende, af andre Børster tient,
 Af Rigdom, Rang og Stand i heele Byen
 fiendt.

Hvad hielper, at jeg kan en Supplicanter snyde,
 Den skidne Binding kan mig ikke meget frynde?
 For Eftertiden jeg af Angest skielve maae.

Da jeg har intet lært og intet Brød kan naae.
 Naar Herren tager nu sit Liberie og Snorer,
 Jeg ingen Udven meer til nogen Redning sporer;
 Siig da, i hvilken Stand jeg skal begive mig,
 Og om jeg ikke er da henst ulykkelig.

Til mægtig Brygger-Gaard min komme sig en
 stikker,

I denne Handel alt for mange Penge stikker,
 For Nesten er det smukt at være Bryggere;
 De twinge, som de vil, jo alle Borgerne?
 I Brænd-viins-Lauget jeg mig kunde vel begive;
 Men Spørsmaal: om det Lang skal længe varigt
 blive?

Maaſkee at Brændeviin med et affeſſet blir,
 Og til Westindisk Rom ſin Seher- Fahne gier.
 Jeg en Spekhøkere maaſkee vel kunde være,
 Jeg juſt behøvede en denne Kunſt at lære;

Thi jeg er oplagt til, og ſlink til Snyderie,
 Hvorfra hver Hoſter er en gandske reen og frie.
 Men jeg den Skindpels kan paa Kroppen ikke lide,
 Som er dog det Signal, af hvilket alle vide,
 At man med Ere og Respect en Hoſter er,
 Som Fleſf og Skillingen af Hiertet haver fier.
 Jeg ved Oltapperie en megen Vinding ſkuer,
 Med mindre Spil er hos, for hvilket jeg dog gruer,
 En Eed mig ſtrækker; jeg er af de Hellige,
 Skient jeg vel ſtundum kan agere Snydere.

At være Marchendiis; det kan vel profitere;
 Men Thve-Hælen kan i Haſt og ruinere;
 Jeg, ſom lidt gierig er, kan let forløbe mig;
 Thi ſandt at ſige, vil jeg gierne være riig.
 En graadig Marchandiis er ſtedſe udi Fare,
 Han ſtedſe ſkielve maae, ſom Espelov og Hare.
 En stor Koldſindighed til denne Handel vil;
 Men jeg for hidſig er, og ikke ſtaſt dertil.
 Hvis Lucifer en var, jeg troer, jeg blev en Jøde,
 Men Skræl for denne Karl mit Forſet kan omſtædz

Han seer saa garstig ud, det har jeg stedse hørt;
 Og til Medlidenhed han aldrig bliver rett.
 For Resten Jøderne har meget gode Dage,
 De veed af Skakkerie den rette Frugt at tage;
 De lee os Christne ud, vi lee af dem igien;
 Men hine Penge har, naar vores Pung er reen.
 For deres Snyderie at ville Grændser sette,
 Og deres mange Kneebl at ville noget rette,
 Er en umuelig Sag, da det er dennem let
 At eludere Lov, Forordninger og Ret.
 De lære denne Konst og Talmuden tillige,
 Og naar ved Snyderie de først er vorden rige,
 Maaskee en Christen Siel og Stikkepenge taér,
 Og Jøderne i Kraft deraf ustraffet laér.
 Dog sandt! vi megen Skyld selv have udi dette,
 Og vi Gebreydels er kan giøre os med Rette;
 Thi vi fra Haandværks Ret dem udelukket har,
 Saa Jeden snyde maae; han ellers var en Nar.
 Tillad dem Haandværks Ret, at de sig kan ernære,
 Hvis en, da burde de i Landet ikke være;
 Det jo ubilligt er med tvungne Snydere
 At fylde Landet op til Folks Fordervelse.
 Men ak! hvad haver jeg med Smauserne at giøre,
 Min egen Jammer kan mit Hierte noksom røre.

End-

Endnu twivlaadig, og uvis, om hvad for Stand
 Jeg til Forsremmelse som helst skal grieve an.
 Som Marquetenter jeg vel herlig kunde klæde,
 At pine Maden ud, det ogsaa var min Glæde,
 Jeg og Tallerkener er vandt at bære frem,
 Forstaer og meget vel den Konst at slike dem.
 Top an: jeg troer, at jeg vil Marquetenter være,
 En borge nogen: see! det er min første Lære,
 Al Resten lær sig selv; thi det er ingen Sag,
 Om Maden falder tynd, og haver ingen Smag.
 Jeg brav for Giesterne min Mund vil lade høre,
 Og med al Verdens Prat dev giøre deres Dre,
 Saa glider Maden nok; men nu det Spørsmaal
 Skeer:

For hvilken Art af Folk jeg holder Spiisvar-
 teer?

De hy fornemme Folk Credit vil gierne have,
 Desuden have de en alt for kræsen Mave,
 Den heye Gout, som dem en dyrket Afgud er,
 Forbynder mig for dem at holde Spiis-Qvarter.
 Den Middelstand, som man det Navn honette giver,
 Vil gierne borge, og bestandig skyldig bliver,
 Jeg da for Pebelen min Mad vil lave til;
 Jeg den behandle kan, saaledes som Jeg vil.

Jeg

=====
 Jeg dem Slampamper gier; de maae fornøjet være,
 Jeg tager Skillingen forud, før jeg laér høre

Den mindste Mundfuld Mad for dem paa
 Bordet frem,

Det er jo mageligt; den Handel haver Klem.

Honette Folk man ey paa denne God kan tage,

De før Betalningen vil gierne Maden smage,

Og, naar de have spist, manoste here maae:

I Morgen, kiere Bert! De Pengene skal saae.

Men denne Morgen blir af Almanaken borte,

Og dette meget kan udi min Regning forte,

Jeg ba for Pobelen min Mad vil rette an,

Dertil jeg haver Lyft, og en oplagt Forstand.

Men holdt! jeg troer, jeg vil min heele Plan
 forandre,

Og til en anden Stand fra Slov og Kiedel vandre,

Det dog saa smudsigt er at være Marqvætent,

Og Jeg er stedse vandt, at alt skal være pent.

Jeg ey saa gammel er; jeg kan et Haandværk lære,

Men siger, kiere! nu, hvad Haandværk skal det
 være,

J et har Mesteren den sterste Fordeel, og

I andet Svenden; ja endog hans Lære-Pog.

Saa længe fremmede Karether indfert blive,

Kan Hiulnands Lauget ey for megen Indtagt
 give,

Maaskee at andet meer saaledes blir indført,
 Jeg i det mindste har saa sagte dette hørt.
 O Contreband! hvad skal man vel til dette sige,
 Det er en Pest og Gift for Fædreland og Rige,
 Haandværker, Handelen, og alt sorteres maae,
 Hvis Viisdom ikke kan den Gift uddampet saae.
 Maaskee jeg Griller saaer, og vil til at studere,
 Jeg kieber en Donat, og laer mig informere,
 Lad være, Deposiz mig saa af Bene giér,
 Det ingen Hindring i min ventet Lykke bliér.
 Om uden Caracter jeg to Examens tager,
 Dersore ingen, som kan tanke ret, mig vrager,
 Jeg har Patroner, og en Lomme-Skilling: See
 Det heele Grunden er til min Forsremmelse.
 I Verden mangen Preest blev skabt paa denne
 Maade,
 Snart ved den rene Myndt, og snart ved Fruens
 Maade,
 Hvad andet Sted er skæd, vel Moden blive kan
 Hos os, som dog har Lyst at selge fremmed Land.
 Det var et artigt Syn fra Bersten at asvige,
 Og sig som Kiereste Aurora at tilsiige;
 Men hele Verden er riig paa Forandringer,
 Og Vi omdannes tit, Vi arme Mennesker.

Men

Men jeg er bange, at mit Hoved en kan satte,
 Donatens Regler, og Auroræ Morgen-Skatte,
 Der maae dog lidt Forstand til disse Studia,
 Jeg kuns en Børste er, hvor skal den komme fra?
 Al! jeg omkomme maae, min Svanesang jeg ender,
 Og mine Børster jeg med Sorrig ned ad vender,
 Jeg Børste er og bliér, og jeg sortvivle maae,
 Maaskee jeg af en Skiald kan saadan Gravskrift
 faae:

Her Børsten hviler, mat, forladt,
 Som før gab Ære, Rigdom, Skat;
 Dens Vinger stekked' ere,
 Den maae paa Jorden være.
 For den i Lusten hæved sig,
 Blev øret, mægtig, lykkelig,
 Nu i en Afskrog glemmes,
 Og al dens Ære glemmes.
 O du, som mægtigst Børste var,
 Til Lykkens Spidse alle bar,

Du

Du skulde døe og dræbes,
Dg udi Skarnet slæbes!
I Skarnet, som du børster af,
Er nu din Vaaning, Levnet, Grav,
Du Lustshn meer ey bliver,
Som en Beundring giver.
Lad ingen Tider mere see
Skoebørsterne opvaagnede,
Det Staten blev Vancere,
Dens Pest vist skulde være.

— — — Da Capo.

स्त्री विद्युत का उपयोग
करने की विधि बतायी गई।
विद्युत का उपयोग से जुड़ी विभिन्न
विधियाँ बतायी गईं। इनमें से कुछ
विधियाँ निम्नलिखित हैं।

— By Guler.

Samtale

imellem tvende Piger

om

Skoebørstens Falz,

holden

fra Nye-Gaden til
Amager-Torv.

Til Trykken befordret

Morten Langsom.

Børsten har givet Brød.

Godt Mette.

En see! god Dag, kiere Syster! nær havde jeg gaaret Hende forbie, der- som jeg en havde kiendt Hende af Hendes Klæder; thi Hun seer saa ilde ud; ja, jeg maa sige: at Hendes forhen rosentarvede Kinder ere mangfoldig falmede, saa at de ligner mere Rosen, naar den falder af, end naar den staaer i Blomster.

Catrine.

Ja, Syster! Hun har gandske Ret! jeg troer selv, at jeg snarere ligner et See-let, end et Menneske.

Mette.

Men, hvad kan være Alrsagen hertil, kiere Syster? Hun plejer jo dog stedse at ligne Venus selv i Hendes beste Prydelse, og nu er Hun paa engang bleven saa for- andret? Hun har dog vel aldrig været syg i fyrrretive Uger? Ney, hvad siger jeg, lagt paa Hospitaler?

Catrine.

Ney, kiere Syster! tænk dog ikke det; man maa ikke strax tænke efter Moden; vel er det sandt (imellem os sagt) at det ikke havde været den første Gang; men dog er det ikke denne Gang Alrsagen til min slet- te Farve.

Mette.

Mette.

Men, hvad fejler Hende da, kære Syster? Vi har jo dog stedse været fortrolige Veninder? altsaa kan Hun jo gierne uden nogen Samvittigheds-Nag aabenbare mig denne Hemmelighed.

Catrine.

Ach! jeg kan umuelig tænke derpaa, uden største Græmmesse! jeg, som havde tenkt, at jeg engang i Tiden kunde have haft nogen under mig, maa nu ej være be-tenktaa paa andet, end hvorledes jeg med mine Hænder kan erhverve den Smule, hvoraf jeg skal leve; og om jeg engang skulde faae Monsieur Lars Vorst, saa seer jeg dog ikke andet, end Kummir og Elendighed for mig.

Mette.

Ey! hvilken Slader-Slader! Monsieur Lars Vorst er jo en velsikket Karl, hvad vil jeg sige, Tiener? han kan jo accommodere, barbere, og det som endnu mere er, tale Frans; Vi leve jo i Tider, hvor man skionner paa disse Videnskaber; hvorsor skulde han da ikke naae det Maal, som baade han og Hun i nogen Tid har onsket, allerheist da han er Tiener hos en Herre, som formaaer meget i denne Tid.

Catrine.

Ta, gid dette Kun var sandt, da vilde jeg ret være glad! ja, jeg vilde virkelig gi-

ve Hende, kære Syster! ti Kirkdaler i dette Øyeblik; og det, som mere er? jeg funde da endnu have Haab om at nære det Maal, som han har lovet mig, hemlig at blive øret af alle.

Mette.

Men hvorfor skulde det ikke være sandt? jeg kender jo saa mange, som ved Borsten ere blevne anseelige Mænd; ja nogle af dem kan jeg dagligen se kære paa Gaderne i deres smukke Bogne, som dog for har tient i Gaarde med mig, og nu ere anseelige Mænd.

Catrine.

Ta, her jeg ikke et Ord imod; men viid, at Tiderne snarlig forandrer sig; ja, desto værre! de har allerede forandret sig, saa jeg, som jeg for har sagt; skælver, og gruer.

Mette.

Ey hvad! skælve, grue! den, som er, saa bange, skal staae Skildtvagt; thi da har man en nodig at grue for, at han bli ver skudt ihiel.

Catrine.

Ta, got nok, kære Syster! jeg hører, nok, at Hun en veed det, jeg veed; thi dersom Hun vidste det, da talte Hun ganske vist af en anden Tone.

Mette.

Mette.

100. **I**h saa sūg mig det dog, kære Syster! Tiden er saa knap for mig, og dersom jeg en faae det at vide, kan jeg ey sove de tre første Natter.

Catrine.

110. **I**a, jeg vil gierne sige Hende det; men hun maa ey tage sig det for nær.

Mette.

120. **N**ey saa mænd vil jeg ikke; jeg er i alle Ting lige glad; og jeg har lært den Konst, at jeg ikke tager mig Verden for nær.

Catrine.

130. **I**a, gid jeg havde samme Sind, da var jeg ret lykkelig! Men ach, min Lærers Børst! jeg kan ikke glemme hans slette Skjæbne.

Mette.

140. **O**! giv mig dog ey Tiden saa lang! jeg har allerede sagt, at Tiden er knap, jeg kan vist en bie længere; dog vilde jeg gierne vide, hvad der ligger Dem paa Hiertet, hvorover De saa hæftig flager.

Catrine.

150. **S**a! ja! jeg skal sige Hende det: har De ikke hørt, at ingen Tiener mere maa faae en Betiening, ja ey engang blive Raadhuus-Tiener, da dette dog var, imellem os sagt, saa feedt et Stykke Brød.

Mette.

Eh! det kan aldrig være mueligt, det var jo reent galt! hvor skulde da alle de arme Tienere hen, som dog ikke har lært andet, end at børste et par Skoe og Stovler, og denne Videnskab var det jo, som bragte dem den Ære, som jeg før talte om.

Catrine.

Jo! jo! troe mig kun, det er alt for fandt, kære Syster! og derover er det, at jeg har mistet mine rosenrøde Kinder.

Mette.

Dersom jeg ej kiedte Hende desto bedre, skulde jeg snart troe, at Hun var fosset. Min lille Soren Kudse kunde alle rede for længe siden have været enten Positie- eller Visiteur-Betient, men han vil ej have saa ringe en Tieneste; nej, han vil være Raadstue-Tiener; ja, han har sagt mig og det for nogle Uger siden, at dette var den beste Tieneste for ham, allerhelst, da han hverken kan skrive eller regne; men Hun maa troe, han har lært at begiere to Kirdaler, naar en vil tage sit Borgerstabs-Brev, (NB. til dem alle fire) thi hun veed nok, det gaaer, som man siger i Ordsproget; Vi tigger alle til en Pose.

Catrine.

Ta Hun har Tids nok, kære Syster! troer Hun det, saa troer Hun rigtig Fejl; en

en Kudſt, som ey har lært andet, end at
ſtrigle et par Heste, ſkulde blive Raadhuus-
Tiener; nej, det Exempel har man aldrig
havt for, endog i de gylde Tider; nu har
Monsieur Lars Borſt allerede længe ſøgt
efter ſaa feedt et Stykke Brød; ja, han
har lovet mig, at ſaasnart han et Aar hav-
de været det, vilde han give mig en Fløy-
els Polenese og en brocheret Kiol; og nu,
da jeg havde det bedste Haab om, at han
ſkulde blive det, ſom han og jeg ſaa længe
har ventet, ſeer jeg i Avisen, at ingen
Tiener mere maatte blive brugt til offent-
lige Embeder; jeg har endnu Avisen hos
mig, og for at overbevise Hende, vil jeg
lade Hende læse det; nu kan Hun let tan-
ke, hvorledes jeg blev til Mode herved.

Mette.

O lad mig ſee, endſkient jeg allerede
er færdig til at daane af Forſtrækkelſe!
Dersom dette er sandt, troer jeg vist nok,
at jeg taber min Forſtand.

Catrine.

Der har Hun den, læs, og Hun ſal
ſee, at jeg ikke lyver.

Mette.

Ey! Ey! ach, det er alt for sandt!
nu er jo alt mit Haab forſvunden! O! jeg
elendige! Men, hvad er det, den Mand
ſtaaer der med paa Almager Torg? jeg
troer

troer rigtig), det er noget Kart, lad os
gaae hen, for at see, om vi ey kan oplyde
os lidet dermed i vor store Sorg.

Catrine.

Ta, lad os det; min Ven! hvad har
G der? Jeg har Skoeborstens Falz, eller
rettere sagt, Monsieur Borsts Nedstodelse
fra Wren's Bierg.

Mette.

Gaae I Pokkeren i Vold med heele
Eders Perspektiv-Kram! der er vel ikke
nok, som kan vise dem deres Falz, uden
I ogsaa skal være med.

Catrine.

Nu kan Hun see, kigre Syster! at
det er sandt, Hun behøver nu ey længere
at twivle herom.

Mette.

Ta, alt for sandt! kom, lad os gaae,
for i Stilhed at beklage vores Skæbne.
Jeg maa sige, Hun har havt Alarsag nok
til at tage Hendes Skønhed. Mine Been
ryster allerede under mig af Forfækkelse.
Jeg havde et got Haab; men det er nu
paa engang bleven til Vand.

Catrine.

Ta, lad os det; vi faaer, som man
siger, skifte os i Tiden, da vi dog neppe
kan vente, at enten Soren Kudsf eller
Monsieur Lars Borst kan naae det, hvor-
ester baade de og vi saa lange har ventet.

II 137
30562-1392 IV
Fandens Fortvivlelse

over

sit Riges

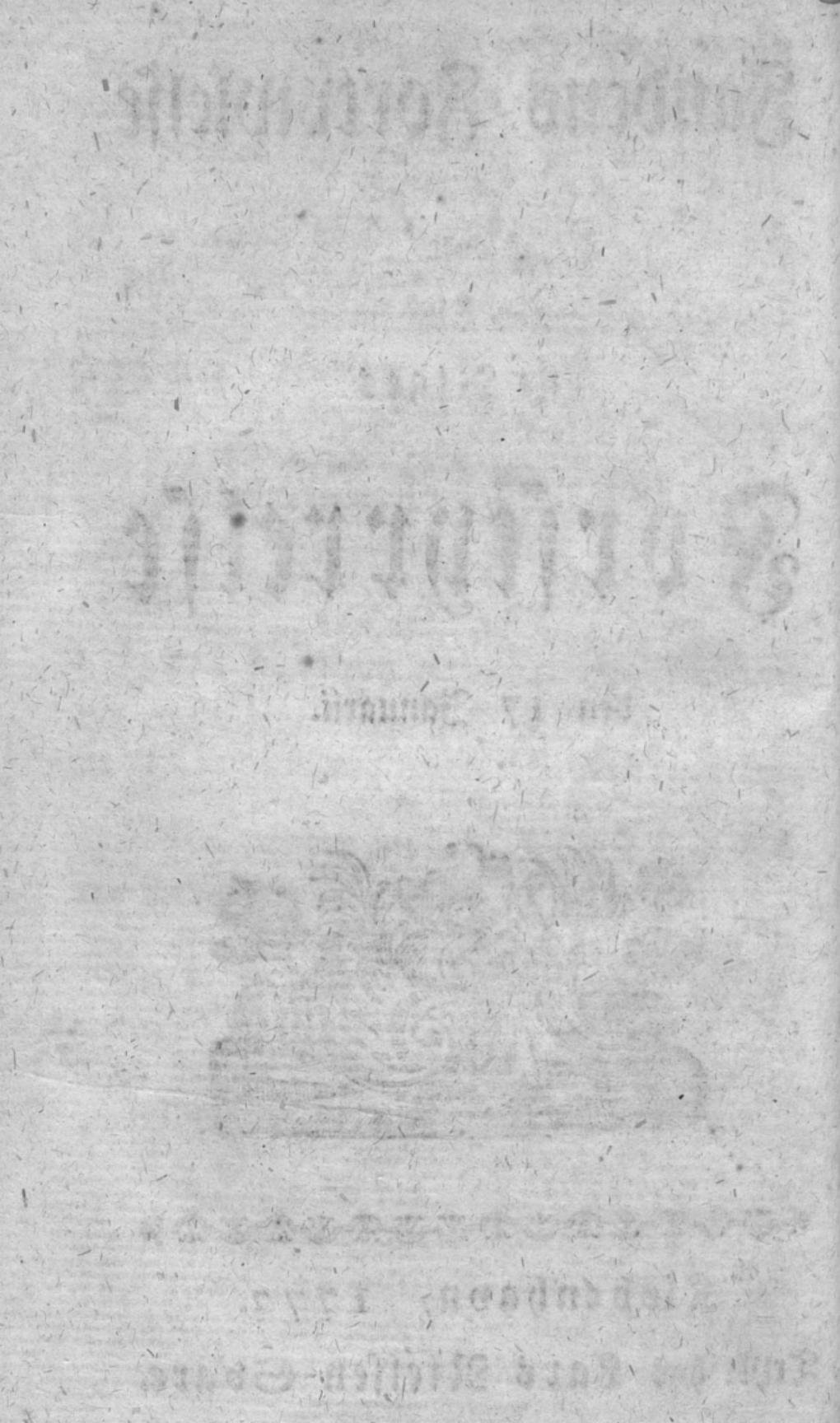
Forstyrrelse

den 17 Januarii.

København, 1772.

Trykt hos Lars Nielsen Svare.

Fordomme Nanders Glok, jeg har "udi min Bolig"
Småe, store Djevle, som beherstes af mig trolig,
Fremkommer, hører, jeg jér Myt fortælle vil,
Skjont jeg fortvivlet er, jeg tie kan ei sikk.

Et mægtig Skaar er skeet, udi mit storej Eige,
Eil eder kan jeg ei det nok udsorlig sige,
Just til vor fælles Sorg et mægtig Tab er skeet,
I lang Tid havør jeg ei un dets Eige skeet.

En Potentat jeg justi fra Thronen vilde rive,
Hans Souveraine Magt jeg tænkte bort at give
Til andre, som for mig høist vare elskede,
De skulde ved hans Fal d see sig forhøyede.

Der Anslag ved min Magt var trolichen minaret,
Jeg Krudt og Kugler gav, de skulde ruineret
Alt det, som vilde dem et Indpas gisre, men
See justi en Raades Regn kom ned fra Himmelens,

Som gjorde Kruddet vaadt, det meer ej sænge funde,
Sen vilde torre det, men det hialp ingenlunde.
Forstandsningen nu er reent blevet ødelagt,
Og alle i Arrest med et er blevet bragt.

Der Magt borttaget er, de over den ei mere,
En Souveraine Magt vil over dem regiere,
Som selv bestyret er af Himlens høye Raad;
Det kan ei andet, end bevæge mig til Graad.

Fra visse havde jeg Undseelse borttaget,
Grimodig havde de med mine Fiedre prælet,
Til egen Fordeel de med dennem prunkede,
Men fra en ønsked Spids blev de nedsfunkede.

Et Blodbad havde jeg i Sinde at anrette,
For at forhindre dem, som vilde sig modæste,
Imod min elskte Magt, men see det gif ei on,
Vor Helved-Magt kan ei mod Himmelens holde Stand.

Et prægtigt Traktement jeg tænkte at anrette,
Og Retter gladeluld for eder at fremætte,
Just for mit Rigets Vel, og dets Formærelse,
Men jeg mig denne Gang maae det børsvet see.

Doeg jeg har Haab endnu, skjont de er blevne Fanger,
Skjont de lit horte blir, jeg dennem dog erlanger,
Men om de vender om med ret Fortrydelse,
Anraaber Hielp, de mig da blir børsvede.

Men Himmelnen endnu ei hører deres Klage,
Som de fremkommer med i deres Jammers Dage,
Da den af Trældoms Frygt af dem frembringet er,
Ja Himmel kliender og enhver af dem især.

Seg tænkte: Jeg nu ret vil dette Aar begynde,
Som stidte, naar kuns hver fornøyel vilde synde;
Daar Sæden blev kua qvalt, som skulde give Dyd,
Da kande jeg mig med mit Rige ønske Fryd.

Sorgiebes Stænderne jeg sagte at forgifte,
Just ved Ueenighed imellem dem at sieste,
Endeel forgiftet blev, men alle ei den Skaal
Drak ud, jeg stienkede med et oprigtig Maal.

Sor jeg vel ønskede selv Kirker at adsplitte
Ved nye Uordener blant dennem at ophitte,
I Norden, det slog Feil, nu Himlen Dannemark
Beskytter, da den sig antager dens Monark.

Krigs-Officererne jeg vilde selv indbilde,
At dem ei nogen Ting saa ilde klæde vilde,
Som fierligst at omgaaes med Underhavende,
Tyrannisk skulde de sig commenderend' see.

En Deel, som Riget, Land og Kongen tiente troelig,
Det var ei min Profit, de skulde leve rolig,
De blev astakkede, hver sagte hjem til sit,
Der Vortgang havde snart mig profiteret lit.

Mer see! det varte fort, den Sag opdaget bliver,
Just disse Karle man paa nye igien udskriser,
De viser andet ei, end det man falder Got,
Og disses Trostak just fordobler meer min Spot.

Utro-

Udroskab havde jeg i alle Stender plantet,
Og Venner havde jeg, som dagligdags den vandet,
Enhver paa sin Maneer, men den nedtrykket blev
I første Maaned, da den Syttende man skrev.

Eil al Ulykke hør! en Mængde sammenstriger
Et Divat, som ei got i mine Orne stiger,
I vor Regierung er der Skade skeet derved,
Vi vore Mægtige maae see i Ujelhed.

Just ved den Fattigdom, som herstte allevegne,
Selv Dyden skulde nu for Lasterne nedsegne,
Og mod der's Overmagt ei mere holde Stand,
Men det forhindret blev, jeg det ei endre kan.

Et Huus jeg tænkede for mange at opbygge,
Hvor i Hornsyler de kunde leve trygge.
Men see! det just med Magt nu alt nedrevet er,
Og flere har med det selv prøvet Lidelser.

Seg er ei mere vis paa Seyeren at nyde,
Hvorover jeg tilforn mig havde villet fryde,
I Christians Lande jeg den ægte Dyd nu seer
Gremkinne, hvorfaf jeg mit Gode spaer ei meer.

Hvad

Hvad er dog Herveds Magt, naar Himlens vil regiere?
Hüns Bolig sde bli'r, naar dennes vil florere,
Vi selv maae det tilstaae; den Syttende, en Dag,
Af forste Meaned just beviser denne Sag.

Da just en Dievle Glok sig havde sammenrottet,
Der's Auslag dievelst var, blev dersor og bespottet,
Dem, som reen Kierlighed for Gud og Kongen hær,
Ei selv adsplitte kan den hele Herveds Hær.

Rom Herved med din Møgt, ud sprud din Ild og Flammer,
Det os ei Skade gior; thi Herren os annaminer.
Et evigt Forsyn har beskyttet os endnu,
Vor Gud ved Christians Haand har kommet
os ihu.

II 99 - 561-1543 II (2)

Tanker og Ønsker
til

Rønge II

af

Dannemark,

eller

en Borgeres oprigtige

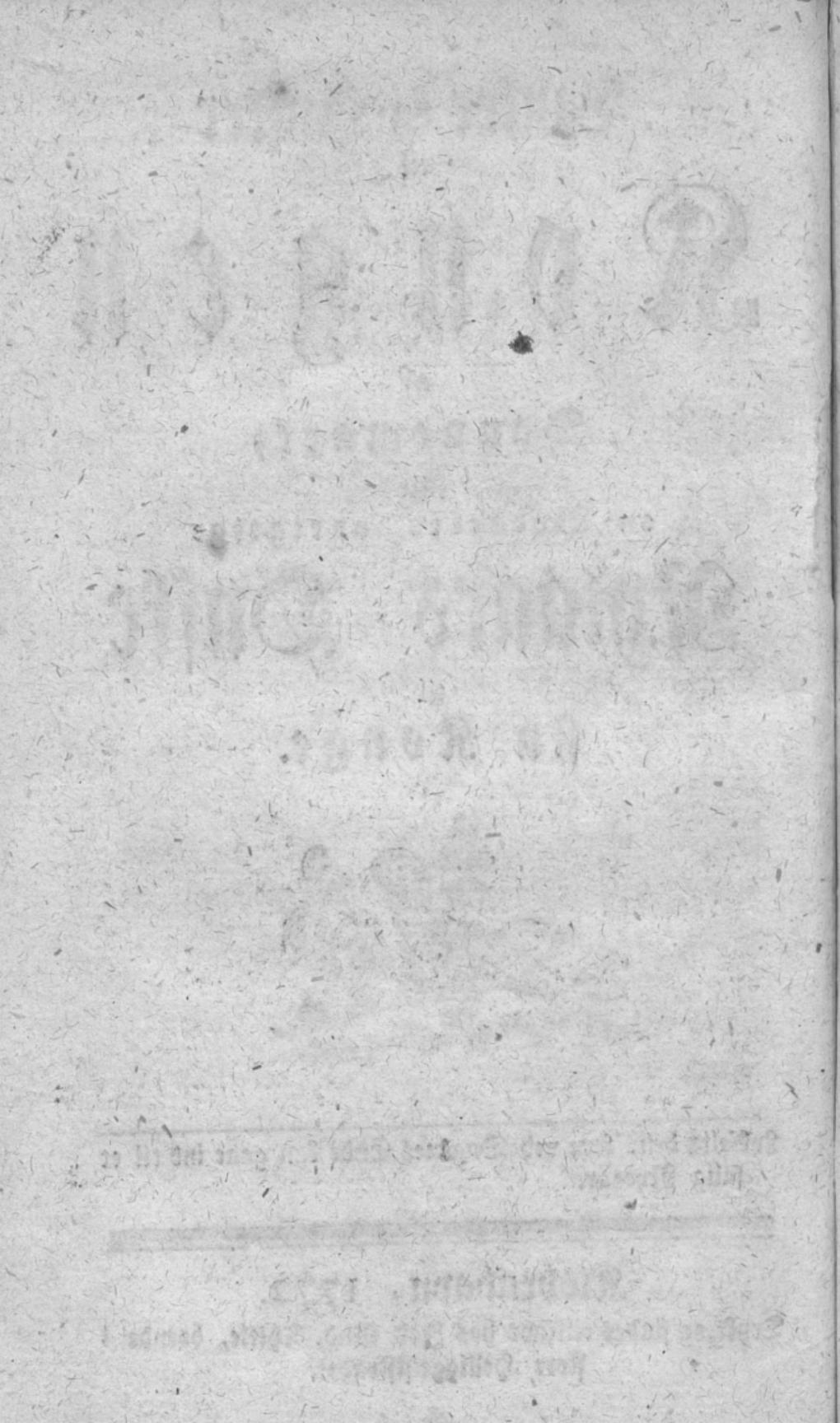
Nytaars Ønske
til
sin Konge.

Lykselig den, som ved Dagenes Ende kan gaae ind til et
salig Nyeaar.

København, 1772.

Trykt og findes tilkøbs hos Joh. Nud. Thiele, boende i
store Helligeiststrædet.

Disse Blade
tilegnes
Songernes Konge.

Evige! det er for Din Trone at
disse Blade nedlægges. Jeg ærer
min Konge, som en Gud paa Jor-
den, men min Konge er et Menne-
sko. Herrens Salvede forestaaer
ogsaa en Forraadnelse. Dagen er i
Din Haand, naar den Hoieste paa
Jorden skal ligne Lazari Stov, ferdig
Doden glemmer ei at banke paa
Monarkernes Port saavel som paa
Staaderens Dor.

En Borgere har ogsaa Tunge, — — —
Endskjent hans Hjerte kuns har simpel lært at siunge.

Mennesket har mange merkværdige Dage i Livet: Fødsels. Døbe, Confirmations, Communions, Bryllups, Døds Dagen; men i blant disse ere Nyårsdagen ikke mindre mærkværdig for et Menneske, der tillige er et tænkende Væsen, og ikke skammer sig ved undertiden at tænke paa sin høje Bestemmelse.

Besynderligt er det, og endnu mere forandringsværdigt, at det har behaget den store Verdens Herre, at giøre den betydelige Person, en Konge, liig den alleruroligste af hans Undersætter, en Betler, saavel ved Indgangen i, som ved Udgangen af Livet.

Men det ikke er skeet, for at give dem begge Anledning til at huske, at de ere Mennesker? og ach! — hvilken Tanke! — dodeslige Kreature, Føde for Orme, Stovets Børn.

Ja! jeg seer eder, men i Sandhed ikke uden Skræk og Skam, I eløndige af orinstukne Lyksaligheder drukne Skabninger.

Eders

Eders Aaland, dysset og vugget i det usunde og forgiftige Indbildnings Element, indaander daglig de farlige Dunster, som hvirvler op fra Syndens stinkne Morads.

Hvad Under, at I drukne tumler paa Kanten af Fortabelsens Gryster.

En Svimmel af saa farligt et Slags svinsger sit Rov fra Fare til Fare i de bedragelige Dieblikke, da den rusende Misdæder indbilder sig og andre, at han soevers paa Roser.

Bed Erindringen af min Konge, hvis Hoihed og Sicels Egenskaber bestaaer i en fornuftig Foragt af et fort og farlig Livs Dage og glimrend Skygger, kan jeg ikke misunde de stolte Verdens Aander, at vove nogle Tanker og et Onske endogsaa for disse Elændige paa denne heitidelige Tid.

Da mit Die Nyaars Morgen oplukte sig, for at skue min Skaberes nyekomne Nyaarsgave, den nyefodte Morgen i et endnu Naadens Aar, iilste det did blant de mærkværdige Jordens Slægter, de Skabninger, som Indbildung joog Forsængelighed har udmerket i Verden med det blanke Navn af fornemme Folk. Min Aaland længtes efter at vide, hvordan denne Klasse af det menneskelige Kise tog imod denne

uskatteerlige Gave, sidste Nyaars Morgen; men min Skaber! — jeg blegner; er og disse Spottere dine Skabninger? og dannede, o Herre! din Haand og disse Sværnere? eller ere de nogle af de ulyksalige Alander, som din stærke Haand, ved Verdens Fødsel, styrte ud af deres første Bestemmelse?

Men nei, du Evige! — hin Morthe-
dens Vandé var mindre i Ondskab og Forvo-
venhed, end disse. Men disse, — o Allmigt! —
din Bredes Torden bier, men kuns for at vore,
indtil at disses Piners Reg skal opfare i al Evig-
hed. Neppe fastet denne hellige Morgens første
Straaler sin blege Velkomst ind igennem vind-
verne, førend disse Bellhysters Slaveraabned
et Par graadige Dine, for at besee Udsigten af
den Hud, hvorudi de vilde esterabe den første
Slange i den Forvovenhed at bespotte dig, du
Helligste!

Herre! og denne Morgensoel stod ogsaa
op for disse Bespottere af dine helligste Ting og
Anordninger? — og din vrede Allmigt knuset
dem ei i Nattens merke Taage? Nei! din
Langmodighed viser, at du endog er Gud imod
disse. Saa saae jeg Ceremonien, denne Fien-
de af det ædle Enfoldige, at styrte dem ud af
deres

deres sikre Veie, imedens Forsøengeligheden er obret alle deres Lemmer; og et nyt Forsøet, at synke den første Dag i Alaret bort i en idelig Forvirring var disses Morgensang paa saa hellig ein Dag.

Herre! og endnu var din Langmodighed nye over dem?

Jeg saae Wellysten at stroe Blomster paa deres Bei, hvor de kom frem, og den badede dem i den Fattiges Sved og Zaarer.

Den tumlet dem fra et Selskab til et andet, og flynget dem fra Forsorelsens Top til Lysternes Skidne Afgrund.

Af dette føle Gab Klingede Instrumenterne, og de klynkende Toner synes at vove nogen Medlidenhed for disse Forvildrede, men de har ingen Omgang med Eftertanken, hører altsaa ikke dens overtalende Stemme. Men disse har ogsaa en Gudsdyrkelse, som er den egen. Som svorne og offentlige Fiender af det høieste Væsen, dyrker de langt fra ei hans Biisdom, tilbeder hans Almagt, eller beundrer hans vise Huusholdnings Maade med sine Skabninger; nei, som de ikke allene har faaet Brændemærke i Samvittigheden, men endogsaa i Fornosten, har de ingen anden Gud end Syn-

den, og deres smaa Afguder ere deres kierkomne og fortryllende Passioner.

Jeg hørte Timerne paa Nyhaarsdag at skrige: Almægtige! ach! vil du endnu tillade os og vore Brødre at være Slaver for disse Spottere?

Er der endnu mere Tid, og naar skal Engelen sværge ved den, der lever i al Evighed?

Jeg hørte Religionen sække: Rasende Misdaedere! skal min Fakkel endnu lyse forgiebes for eder? Og vil I bestandig trave om i Syndens mørke Skygger?

Jeg hørte Fornuften at græde: Ublue Sværmere! naar skal det være nok? Og hvor længe vil I fåengste min Magt?

Jeg hørte Vellysten at skogger lee: Kommer hid, alle Jordens Ender! skuer og seer min Magt over dette Folk.

Mit Jernaag er skjult med Roser; mine Snarer gaaer uformicret under Jorden, og jeg feiler aldrig i min Fangst. Jeg sloiter, og den Drufne

Drukne tumler frivillig i mit Garn;
jeg hidser den til Fordærvellsens neder-
ste Stæder.

Men man spørger: Skal dette være et
Nytaars Ønske til en Konge? Ach! ja,
jeg fortæller mine Syner først, saa kommer mit
Ønske. Borgerens Enfoldighed kiender ingen
Kunster, men tænker og saadan lige frem.

Jeg saae en anden Klasse af det mennes-
kelige Kien, som Sandhed har behaget at kal-
de de ceremonialske Skabninger.

Disse Erin ere ogsaa tumlende og hur-
tige; deres Fornuft har fordeelt sig, efter deres
egen Sigelse, omkring i deres Been, i
deres Ryg, paa deres Tunge, og i deres
Haar.

Disse oplevede og den hellige Nyaaars
Dag.

Paa deres Forretninger lod de til, at
være i den Tanke, at Verden umuelig kunde
staae, uden ved Hielp af deres tomme
Ønsker.

De havde bevæbnet deres Been, deres
Ryg, deres Tunge, deres Haar, og deres
Lommer med disse Slags uduelige Ønske-
Formularer.

Og de af dem, som ikke kunde høre saa
mange Ceremonier hos sig paa engang, lod
dem føre fra Huus til Huus.

De mødte hinanden med dannede Rygge,
og gjorde Dagen mærkværdig ved at øde
den gamle Vane, at ønske det, de enten ikke
selv vidste et Ord af, eller meente noget
med.

De kom hjem om Aftenen trætte og
skidne af denne Dags Slid, og soer paa
i deres Hjerte, at de havde gjort et Me-
sterstykke.

Disse sif og Ende paa den hellige Ny-
aarsdag.

Og Herre! disse talte din Taalmos-
dighed ogsaa.

Men saa kom en Flok, som Moden
meener at tor kalde den udvalgte Flok.

Disse vare spraglede, som Maikonger,
deres Gang vidnede om deres skigtige Sind.

De kunde uden ad hele Remser af den
Sniksnak, som betyder Nyaars Onsker, hvis
man kan troe dem.

De forte ikke deres fladrende Viisdom i
Vogne, men forte den til Gods omkring med
dem, men gjorde dog mere Allarm, end de
fornem-

fornemme Misdædere, de agende Gratulanter.

Deres Udseende, der spaede got Folk en vittig Uleilighed, var meget kunstig, og besvidnede, at de var af en lærvillig Et.

De lod til at raade for Opfyldelsen af alle deres stive Ønsker, men naar man hørte paa demi saa lange intil man begyndte at fatte Medlidenhed med deres Skøbeligheder, mere kedej man strax, at disses Bonner vare ei af det Slags, der formager meget, og som aldrig havde været længere, end paa Enden af deres gesvindtlobende Tunge, uden enten at synke til Bunds i Hiertet, eller været kommen derfra.

Og Herre! disse taalte din Langmodighed ogsaa.

Saaledes svandt denne nye Maades Dag bort iblant os med en raslende Speg og unhyttig Squalder, naar jeg undtager de saa Kiedeliges Bonner og Ønsker, der som elskelige og Gud hengivne Miniviter endnu vil vove en Forben for det forfaldne og fra Herren saa vidt afvigede Dannemark.

Disse

Disse faaes Venner vil formaae meget;
thi de ere alvorlige, og Herren kiender sine.

Det er med disses Venner jeg vil foreene
mit Nyaars Ønske til min Konge, saa ensfol-
dig, som jeg kan:

Store Skabere!

Hvem skulde vi vel først og fornemmes-
ligst høde vor Forben for, end for vor Konge?
Din egen Salvede, Herre! det er sandt, bør
være den første Gienstand for vore brændende
Venner og Forbonner, i den Forretning du
anbefalede os: Beder for hverandre.

Og gaaer det Kongen vel, gaaer det ogsaa
os og Landene vel.

Dit kierlige Die da, o vor Skaber! vor
Forleser, vor Troster, der saa lang Tid har
seet medlidende efter Dannemarks sande Vel-
gaaende, endnu ikke blive kied af at oversee med
et saa haardnakend, glemsomt og ugudeligt
Folk, som vi, dine forvorne Skabninger!

Dette dit Maades, Godheds og Lang-
modigheds Die ikke lukke sig med det gamle
Aar over os, dine saa hielpetraengende Elæn-
dige,

dige, nu da Fordærvelsen alt gaaer over vort Hoved!

En nye Naade og Langmodighed aaben dette Nyaar for os, at dette Rige endnu i Aar ikke maa blive forladt af din Almagts Haand.

Bor fromme Christian være een af dine meget elskede Salvede, og Viisdommens, Godhedens og Styrkens Aland hielpe ham at bære den os ubekiedte tunge Byrde, at regiere et syndigt Folk.

Du Kongernes evige Konge! det er ved din Viisdom, at Jordens Konger skal føre det vigtige Scepter, der skal bestyre, veilede, forsvare og beskynde det Folk, det har behaget din Godhed, at laane dem for nogle Dage her i Verden.

Denne din uskatteerlige Viisdom, o! Evigheds Fader! blive da Kiernen og Stiernen i vor Konges Hierte! den Folge med enhver Undersaat i hans lovlige Kald, at lære ham de Pligter, der kan giøre ham til en tækkelig Skabning for dig og hans Konges Die.

Den mærkværdige Fred, denne store Himmelgave, der saa lange har været som en Muur omkring vores Riger, ikke afleses i
Dette

dette Aar ved den blodige og fortærende
Krig!

Din Haand styrre alle Hierter, og be-
vare vore Freds Boliger, i saer fra al inderlig
og borgerlig Krig, Misfornisielse, eller Opror,
at ikke freimmede Nationer skal sige om os:
Det er et Folk, som har straffet sig
selv.

O! al Ordens Gud! du vise selv vor
Konge den beste Vej i den vanskeligste Verden,
at Veien til hoire Side ikke skal styrte ham og
os, eller Veien til venstre Side blive en Ver-
derstyggelighed for dig, og en Snare for os!
men seer ham og os frem paa den sikre Bane,
din Viisdom og Billie peger paa.

Det kongelige Huus voere en Bolig,
hvor din Maade og Velsignelse, o Herre!
daglig maa blive mere og mere fiendelig,
at alle kan see og fornemme, at du, o Her-
re! endnu elster dette paa saa mange Maas-
der og saa mange Aar tilforn velsignede
Rige.

Din Aand lære, o Alvhise! vor dyre-
bare Konge de heldigste Forandringer og
Indretninger med sit Folk, at din Ere
maa

maa altid blive Maalet for de kongelige Hensigter og Indsigter.

De Plager, som det behager din Allmagt at ydmyge andre Nationer med, vige langt fra vore Boliger!

Har end de frækkeste Bespottelser og forvogneste Handlinger taget sit Sæde i denne Stad, saa lad, o Herre! din Haand spare den Uskyldige, naar din Bredes Lorden trækker op over denne vor Stad.

Lad Fritænkeren blegne, o Herre! for dit Ansigt i Tide, at ikke Fordærvelsen skal uile over ham, som en Strøm!

Spar Landet, o Herre! fra din billige Revselse, og dinne saa Troendes Bonner og Forbonner blive antagelige for dit Ansigt, og afvende den Straf, du i din Retsærdighed kan have tiltænkt os.

Sæt os ikke til en Spot og Vidunder for andre dine Skabninger; men lær os at ydmyge os i Tide i Støvet for din Fod.

Det er ikke Forstand, det er ikke Lærdom, det er ikke Wittighed, der paa hin Dag vil giøre et Folk saligt, men en redelig Vandrel, o Herre! for dine Dine vil føre

føre os nær til dig, og bevare os fra at
staae da skamfulde for dit Ansyn.

Dit Mildheds-, Naades og Langmo-
digheds Scepter styre da os alle her i denne
din Verden, at vi i hin Verden kan kom-
me til at erfare den Salighed, det er, at
føres, regieres og ledes ved dig.

Skal dette Aar være det sidste, din
Viisdom har bestemt os og din Verden, da
giv os den Viisdom, som kommer heroven
fra dig, at vi maa tælle vore Dage, kiebe
den beleilige Tid, og altid findes beredte til
med Frimodighed at staae for dit Ansigt.
Leed os, o Herre! her ved dit Raad, og
annam os omsider til Ere.

En betydelig

Gammel fable

imellem

en Pige og en gammel Kærling,
virkelig holdet paa Amager-Torv,

om

disse senere

Tider og Skrifter.

og sandfærdig beretter

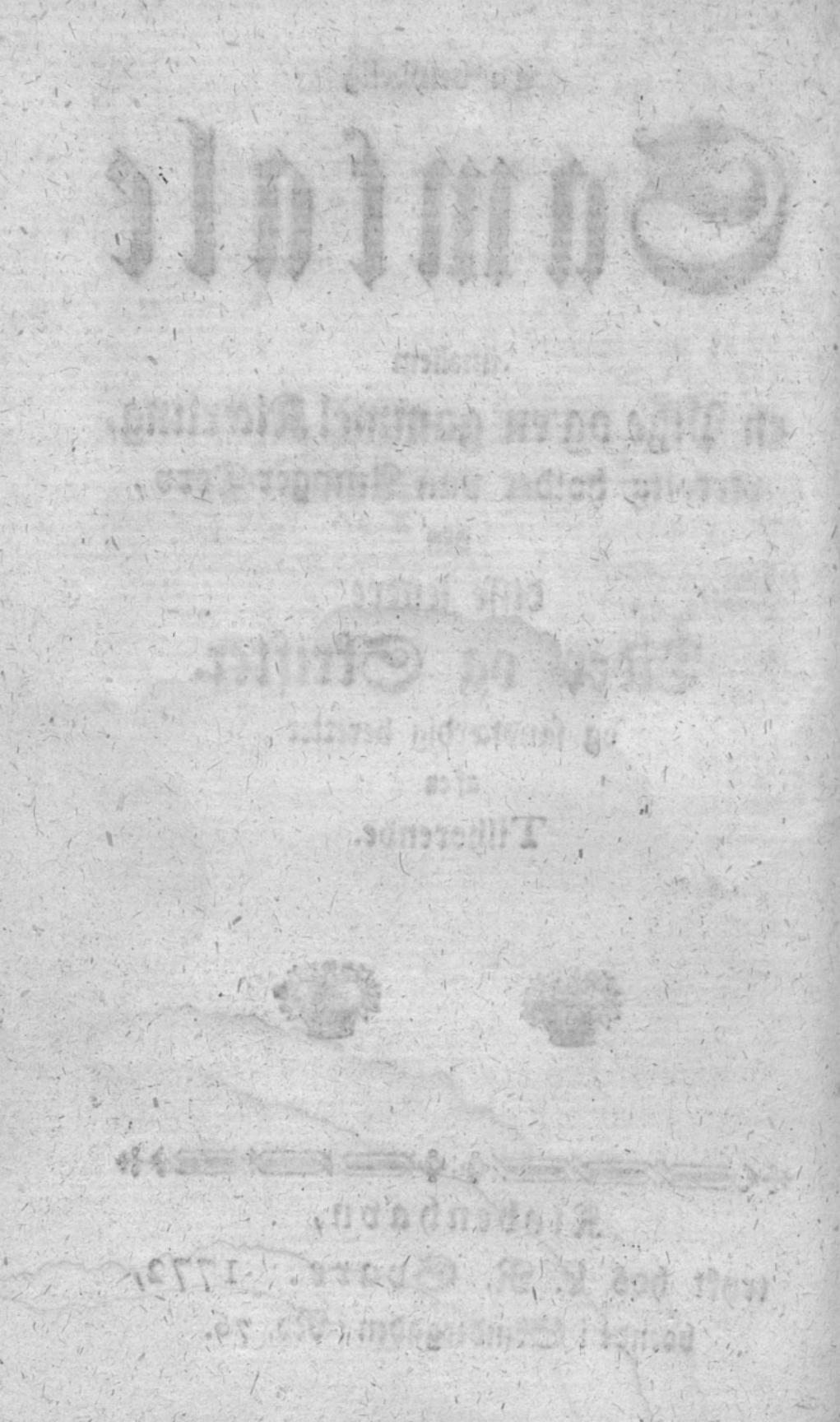
af en

Tilhørende.

København,

trykt hos E. N. S vare. 1772,
boende i Skindergaden i No. 76.

Da jeg forleden Dag kom fra Amager-Torv og vilde gaae ind i Høibrostrædet, maatte jeg standse just ved det der kom en Bogn fisrendes; ved det jeg nu maatte staae stille, hører jeg nogen tale bag mig i en hoi Zone, jeg seer mig omkring, og bliver vaer, at det var en gammel Kærling med en Kurv paa Armen og en Dienestepige med en Torvespand i Haanden, som staaer og discurerer sammen; jeg vender Øret til og faaer at høre, at Kær-

lingen siger: Han skal min Siel og Salig-
hed rettes inden otte Dage, baade han og de
andre med. O! Gud bevare os, svarte Pi-
gen, mon det og skulde være sandt. Moer ja
min S. er det sandt, svarte Kjærlingen; thi
det veed jeg bedre, der er nok der har sagt mig
det, og det hørte jeg i Aftes hjemme i minegen
Stue, der er nok der har sagt mig det af vores
Folk, og I kan troe mig, naat jeg bander.
Beed I da intet hvad Straf de kommer til at
lide, spurgte Pigen? jo: svarte Kjærlingen
med saadan troeværdig Mine, at man allerede
skulle troe, hun havde Dommen i Kommen;
de skal levende brændes, og det om otte Dage;
mener I de skulde holde dem længere? Nei,
nei! de Folk ere intet at spøge med, de kunde
jo ellers tage Livet af sig derinde, enten paa en
eller anden Maade, og dermed var det jo ude;
men der er jo sterk Vagt ved og hos dem,
svarte Pigen; det vil intet sige, svarte Kjæ-
rlingen, de kunde jo derfor nok tage Livet af sig,
enten ved Forgist eller paa saadan en Maade,
at ingen skulde kunde mærke dem det af, og saa
var det jo klart med dem; nei, nei, de bier in-
tet saa lange med dem, der har allerede været
holdt Forhør fire Gange, og jeg har hørt der
skal holdes Forhør i Dag igien, saa bliver det
maaske eengang til, og dermed har det Ende.
Men hvad siger Eders Herskab hjemme? de
maae dog vide det. O! svarte Pigen: Her-
ren

ren og Fruen taler aldrig om noget saadant,
 og naar de taler noget imellem sig, skeer det,
 naar de er aleene, og ingen af os hører derpaa.
 Men hvad er det for Skrifter I har i Eders
 Kurv, Moder? O! det er allesammen smukke
 Skrifter, svarte Kærlingen, kom og gib mig
 Handsel, jeg har de allerbeste og udvalgteste
 Skrifter, jeg løber intet om med Snaus, see
 her skal I see! Jeg har den brave Holmens
 Magt i min Kurv, den læser min Mand i hver
 Aften, naar han kommer hjem fra Arbeid.
 Han har allerede læst den igennem tre Gange,
 og jeg har en Son, som er 9 Åar gammel, han
 kan bedre læse i den, end i sin Catechismus, og
 han kan allerede 3 Bladé uden ad af den; jeg
 har ret Fornyelse af at høre det Barn læse
 den for mig, naar jeg kommer hjem om Aftes-
 nen. Ja; Det kan gierne være, Moer, svare-
 de Pigen, men den Bog vil jeg intet have,
 har I ingen andre? Jo see her, svarede Kærlingen,
 her er Struensees Skrivelse til Kongen,
 den læste jeg i Gaars Eftermiddag; thi jeg skal
 just læse i saadanne Skrifter om Sondagen,
 da jeg har best Eid; jeg og min Datter, vi
 græd i 2 stive Timer i Gaar, da vi læste den,
 saa ynklig er den skrevet. Mener I ogsaa
 Moer? spurgte Pigen, at det er sandt, at
 Struensee skulde have skrevet den selv? Ja min
 S. er det sandt, sagde Kærlingen, det veed
 jeg bedre. See! her staer endda hans Navn

neden under med fulde Bogstaver. Men jeg
har dog hørt, svarte Pigen, at Blek og Pen
er ham forbudt, og desuden er han jo saa sterk
fængslet med Lænker og Bolter, saa han kna p
kan røre Haand eller Hod, og hvor vilde han
da komme til at skrive? Sandt nok: svarte
Kierlingen, men andre kan jo skrive for ham,
naar han siger dem til hvad de skal skrive, og saa
er det jo det samme, som om han skrev det selv;
det kan gierne være, svarte Pigen, men den
Bog vil jeg intet have; har I ellers ingen kionne
Viser meer? Jo jeg har, svarte Kierlingen,
see her er en hiertelig kionne Vise om den nye
Haman, den er draget ud af de fem Moses-
Boger i Bibelen, Ord for Ord, hver Gang
jeg læser eller synger den, rinder Dinene over
paa mig, og min lille Pige Lisbeth græder naar
hun hører den læse; nei svarede Pigen, er den
bedrovelig at læse, saa vil jeg intet have den;
men har I ingen andre kionne Viser? Har I
ingen om de nedrevne Huse, eller dem, der er
kommen ud om Froken Contoirerne? dem vilde
jeg gierne have nogle af, har I nogen af dem,
Moer? Hy! Hy! svarede Kierlingen: mener I
jeg gaaer med saadanne Viser? da sit jeg nok
en Ulykke; nei, saadanne Viser finder I intet
hos mig, men see! jeg har og smukke Billeder,
her skal I see et, see det er Fanden der staer,
og det er Struensee, see her kan I læse: O Gud
havare os! svarte Pigen, hvor seer det følt ud.

Hvad,

Hvad, svarte Konen, det er et allerkiereste Bil-
 lede; jeg har intet haft Roe for min Mand,
 jeg maatte fisbe et, han vilde have opslaaet
 det paa vor Øer, men det blev staalet fra os,
 Fanden tog det tillige med Sruensee. Det
 vilde min Mand intet have, altsaa maatte jeg
 fisbe et igien, som vi strax har opslaaet paa
 vor Øer, og min Mand har ledet skrive sit
 Navn under, at det hør ham til; det er et op-
 byg zeligt Stykke; thi naar min Mand er hjem-
 me, bander han aldrig, naar han vender sit
 Ansigt imod Øren og sette paa dette Stykke.
 Nu har jeg en lidet Dreng hjemme, som skal
 læse paa det, i Steden for sit Fibel-Bret, og
 han fiender allerede Billedet og nogle af Bog-
 staverne, han holder saa meget af Billedet, see
 engang ret paa det! O nei sy! svarede Pigen,
 jeg bliver alt bange for det, det seer alt for følt
 ud, og jeg turde saamæn ikke have det i min
 Kiste, om jeg kunde faae det for slet intet. Har
 I ellers ingen andre Moer, som seer smukkere
 ud? Jo jeg har, svarte Ricerlingen; imens hun
 staarer og leder omkring i sin Kurv, kommer der
 en Drager med en stor tilpakket Sæk paa
 Ryggen, i fuld Fart og raaber Barstou! Ricer-
 lingen var kommen saavidt ind i sine Skrifter
 og Billeder med sine Tanker, at han hverken
 sandede eller hørte det Varsel, der blev givet.
 Drageren var i fuld Fart, han løber til og sto-
 der til Ricerlingen, saa hun deiser over Ende,

vender

vender alle fire i Beiret, med Kurv og hele
Kramboe paa et Fortog, men hun var intec-
seen inden hun kom op igjen og sik sine Skrif-
ter i sin Kurv. Hun løb efter Drageren med
Billederne i den ene Haand og Kurven i den
anden, skielte og smelte og oploftede den Haand
i Beiret, hvori hun just havde det Billede med
Fanden paa, hun bandte og svor, at saavist
hun stod der med Fanden i Haanden, skulde
Fanden tage hende, ifald hendes Mand ikke
revangerede sig paa Drageren. Nogle som
søge dette, loe deraf; jeg gik derpaa min Bei,
da jeg mærkede Discoursen havde Ende, og for-
lod det Selskab, hvortil jeg havde været Til-
hører.

lille C * * * s

G l e Æ d e

over at hun slap frie fra at blive forført fra

* B * s Voldsomheder

samt

Hendes Taksigelse

til

Forsyinet,

som ved en nye

Tildragelse

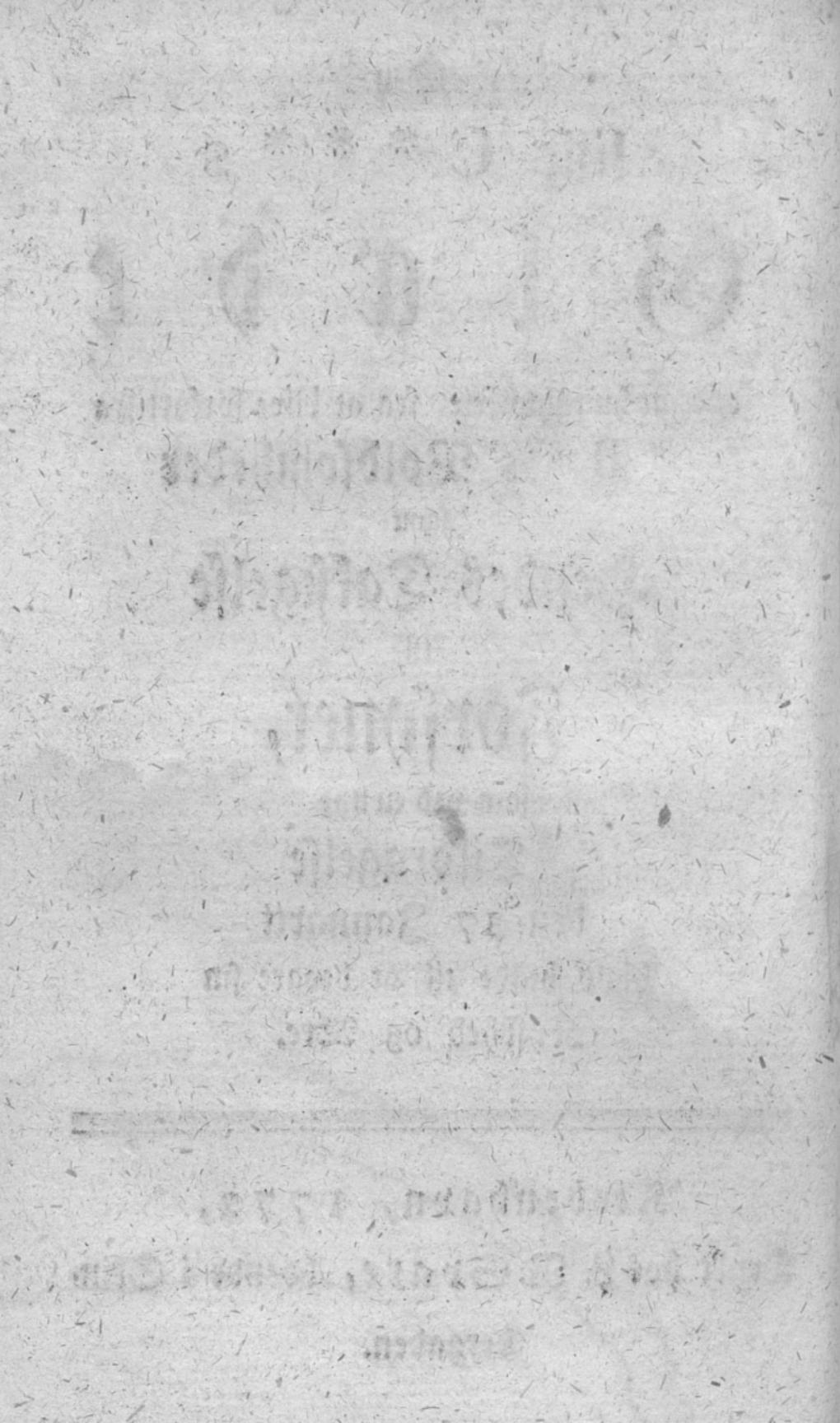
den 17 Januarit

hialp hende til at bevare sin

Kyfhed og Ære.

Roskøbenhavn, 1772.

Trykt hos E. N. Svare, boende i Skindergaden.

SVerden har jeg ei haft mange glade Dage,
Som jeg kan sige mig har fundet ret behage,
Jeg ei fra Barne-Svob, til nu har været srie
For Sorg, Bekymringer, dog Gud har staet
mig bie.

Da først mit Lives Lys blev tændt, min Moders
sluktes,
Og for jeg skulde see just hendes Nine luktes,
O! hvilket stort Forlits? naar man berøves maae
Den, man først seger til, for Livets Gaft at faae.

Der stod en Fader hos og saae paa denne Scene,
Hvem kunde hannem nu tilfulde Trost forlene?
Han hoist bedrovet blev, og saae da jeg blev fod
Til storste Hierce-Sorg, min eicre Moders Dod.

Jeg kunde altsaa ei en Moders Bryster nyde,
Som er det eneste, det spæde Mor kan fryde.
Min Fader udsaae een til mig i Moders Sted,
Hvis Melk uvidende jeg tog i Rolighed.

Jeg tog nu til i Aar, min Fader ingenlunde
Forsomte noget af, hvad mig forsemmme kunde,
Han ommeest Omsorg bar for min Opragelse,
Anvendte alt hvad han fornødent kunde see.

Min Fader haabed' jeg til sidst ham skulde troste,
Graahaaret tænkte han, han Glæde skulde høste
Af mig, som Giengiels var for hans børsvede
Troefaste Egte, Ven og hulde Kæreste.

Men see! hvor Lykkens Glad sig hastig for mig vente,
Og til min største Sorg de glade Dage endte,
En Fader maae jeg see i Evigheden gaaer,
Da jeg knap havde fulgt endnu mit siette Aar.

Nu var jeg faderlos og moderlos tillige,
Bud Venner kunde jeg mig og beroveret sige,
Paa Landet var dog een udaf min Faders Slægt,
Som udaf Medhuk tog mig i sin Baretcægt.

Han mig opdrage lod i Dyd og gode Sæder,
Og alt det Smukke, som et Fruenimmer kæder.
En lidet Capital blev og paa Rente sat
Af det, min Fader til mig havde esterladt.

Hos denne Ven jeg dog opnaaede en Alder
Udaf en Leve Tid, som femten Aar man Falder,
I Dyd og Glæde, men den Gæde varte kort,
Da han ved Oddens Bud fra mig blev revet bort.

Min Ven da døde bort, jeg eene stod tilbage,
Jeg virste ei til hvem jeg Tilflugt skulde tage,
Jeg saae det reent forud, der ingen Redning blev
For mig, hvis jeg ei strax til Kriobenhaven krev.

Jeg vidste nō forhen, at der i Staden boede
Tōe gamle Benner, som min Fader forдум troede.
Jeg dem beskrev min Sorg, og bad om de for mig
En Sahl hos dennem selv vil giøre ryddelig.

De svarede mīg strax, det færdig skulde blive.
Saasnart jeg vilde mig til København begive.
Jeg reiste da strax ind og tog til dennem hen,
De ogsaa mig antog som deres beste Ben.

De var toe gamle Folk og levde meget stille,
Derfore jeg til dem saa gierne flytte ville.

Paa Landet var jeg vandi til noisom Noelighed,
Derfor jeg frygtede for Stadens Flygtighed.

Nu levede jeg got, fordi jeg levde rolig,
Derfore havde jeg helst udvalgt denne Bolig.
Men seer! i Noe kan og paakommix Fristelser
Uventendes, det mit Exempel viser her.

Bed vinduet en Dag jeg staer og seer en Skare
Af Københavnske Folk, som der paa Gaden bare,
Af dem kom der og een, som prægtig var at see,
Som mange Hilsen gav, handem og hilsede.

Han Huset gik forbie, en Compliment han gjorde
For mig, jeg andet ei end ham besvare torde,
Dog skamsuld blev derved, da det saa tit gik paa,
Besluttede derfor fra vinduet at gaae.

Hver Gang jeg saae han Kom, det vared' nogle Dage.
At han i Gaden gik, snart frem og snart tilbage,
Nu var han snart i een, nu i en anden Dragt,
Han op til Vinduet saae, men jeg mig tog i Alge.

En Dag m'd disse Ord min Vært op til mig stiger,
J'r Slægt er nedenfor, jeg strax til hanaer siger:
Er des min Slægt? lad ham her komme oven paa
Det ei anständigt er, jeg ned til ham skal gaae.

Han kommer ind, jeg strax ham kiendte paa hans
Kæder,
Slet intet mangled' ham paa høflige Ord og Sæder,
Han mig forsikrede, han var min Moders Slægt,
Han vilde tage mig derfor i Baretægt.

Jeg takkede derfor, og sagde jeg vil blive.
Just her paa derte Sted — Onei — de maae begive
Sig paa et andet Sted, han svarte: hoor der ev
For dem indrommede meer smukke Bærelser.

Bed disse Ord sin Haand han langsom til mig rakte,
Og i det samme han et Suk fra Hiertet trakte.
Jeg spurgte derpaa strax: hvorfore sukker da?
Og hvorfor skal jeg dem hos mig bedrovet see?

Han svarede da strax: har de vel nogen ledsked
Med deres Kierlighed, og dem tilhulde ved sked?
Jeg svarede strax ja; han rodmedes derved.
Jeg sagde: jeg har viist Naturens Skyldighed,

Min Næste som mig selv jeg stedse effet haver,
Og takker Himmelnen, som gav mig disse Gaver.
Ja jeg paa denne Punkt skal stedse lægge Bind,
Ei Had, Misundelse bemestre skal mit Sind.

Naa! svarer han: ja saa! saa er jeg vel fornøjet,
Naar de slig Kierlighed har stedse haft for Øjet.

Just hos min Slægt der er meer sinukke Værelser,
Meer værdige for dem, end de, de haver her.

De begge Gamle han kroeværdig overtales,
Ellsidst med gode Ord og Penge dem husvader.
De overtaler mig, jeg skulde folge med
Min Slægt; jeg svarer ja, jeg dertil er bered.

En Aften maatte jeg da gisre Promenade
Med ham, for at besee bestemte Huus og Gade,
Men see! Det samme Huus just ruineret blev
Da man den syttende af Januarii skrev.

Jeg siden hørte strax hans Navn, og han var G**
Man mig forsikrede, jeg rolig kunde leve
For ham, da han med Magt nu sat er paa det Sted
Hvor han ei hindre kan mig i min Rolighed.

Nu mærkte jeg min Slægt han har udspioneret
At han desbedere mig funoe saae fixeret,
Jeg Eren dog beholdt, ei kom blant disse Pak,
Dersore sender jeg til Himmelnen min Tak.

* * *

Tak Skaber for du frehste mig
Da jeg var udsat for en Snare,
Som truede mig med stor Fare.

Tak! jeg ei blev ulykkelig,
Jeg bad, du hørte, og jeg saae
En kraftig Hielp fra dig, du Høye!
For dig jeg stedse mig skal boye
Saa længe jeg skal oprakt gaae.

* * *

Den som udi sit Levnets Læb
Har Dyd, Religion for Dye
Og sig for Laster ei vil høye
Til sidste Aar fra første Svob,
Den skal, naar alting hører op,
Naar Bliv til første Chaos falder,
Naar Lust, naar Jord, naar Verdner falder,
Omkranset staae paa Erens Top.

Den

Danske Frue Veneris Klage-Sang.

I Anledning af
den

Førflyrelse,

som skeede Natten
imellem den 17de og 18de Jan.

1772.

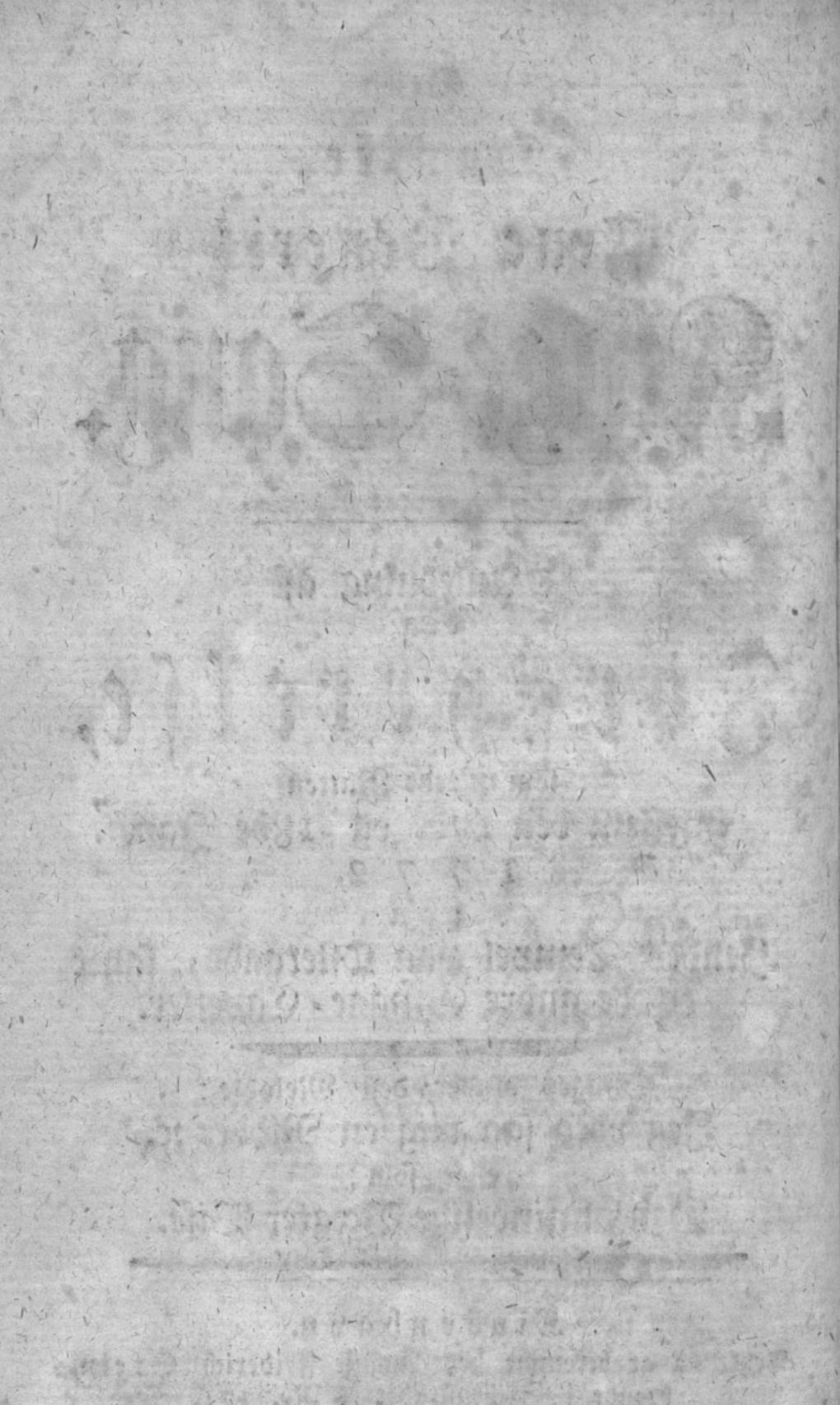
paa

Hendes Tempel paa Østergade, samt
og de andre Smaae-Capeller.

Synges under den Melodie:
Jeg veed saa riig en Ridder ic.
eller som:
Den almindelige Vægter-Vise.

K i s b e n h a v n.

Trykt og at bekomme hos August Friderich Stein,
bombe i Skidenstrædet i Dk. 171.

Ach hvad skal jeg nu sige?
Nu gaaer det splitter galt:
Nu Ende har mit Rige,
Med eet min Glæde faldt.

Hvad skal jeg finde paa?
Jeg maae nu hersra viige;
Saavidt jeg kan forstaae.

Hvad Pokker mon der rideb
Mandfolket denne Nat?
Mens De saa slaaer og slider,
Og gribet Alting sat:
Paneeel og Karmet med
De en eengang vil staane;
Men bryder Alting ned.

Gee galluneerte Hatte,

Som os beskytted' før,
Er nu som vilde Katte;
De os og skade ter.

De commanderer Dem,
Som Storm imod os løber
Med største Fynd og Klem.

End ogsaa Brygger-Karle,

Som Øll os bragte til,
Foruden Dem, som gale:
Er med i dette Spil.

Ta, Slagter-Svenne med,
Og andre røde Huer
Giver os saa stoer Fortræd.

See, hvor de Gods udkaster
 Udag vor Residents,
 Enhver bort med det haster,
 Og gis en Reverens.

Lampetter, Speyle med,
 Saamt Stole, Bord og Bænke
 Det maae nu alt afsted.

Min Østergades Tempel
 Den ruineres slet,
 Det er et følt Erempele:
 De skaaner en en Plet.

Jeg frygter : det vil gaae,
 De andre smaae Capeller
 Nu alle ligesan.

Os Struense ey kan nytte :

Thi Han selv føngslet er,
Og Brandt er i den Hytte,
Som Hans Dyd og var værd.

Det Athеistisk Pak,
Som ellers os beskyttet,
Faaer nu selv Skam til Tak:

Jeg vill' om Råad ey spørge,

Hvis det en Vinter var,
Dam jeg da vilde sørge:
Da var jeg vist en Nar.

Om Sommeren man kand
Faae Huus ved alle Buske;
Det veed jo alle Mand.

En Pleye-Anstalt duer,
Den os en nytte kand:
Vi som var før, som Fruer
I vores Froken-Stand.

Det sionner vel enhver:
Om vi nu vilde spinde,
Det alt for haanligt er.

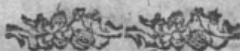

Desuden Blodet sues
Af Dem, som Arbend gier,
De kun til ter Brod sues,
Faaer dertil aldrig Smør.

Men Punche-Bollen De
Maae aldrig faae at lugte;
Ja neppelig at see.

Folk er dog ey vimbendte,
 Skiondt De huserer saa,
 Vi veed, I galne rendte:
 For Bytte kun at saae.

Men bie kun til, I maae
 Igien om Huusrum bede:
 Skal I vist intet saae.

Skient vi Ter hialp saa ofte,
 Naar I var udi Trang;
 Nu saer vi ey en Skoste
 For al vor Klage-Sang.

Naa, naa! pas I Kun paa:
 Naar I igien mon traenge,
 Skal I vist ude staae.

E 241

Den

502 - 1540

Forlorne Gabels

Forgyldte

Gvane-Gang.

Den 17 Januarii 1772.

Risbenhavn

trykt hos Paul Herman Höecke. 1772.

I.

Jeg troer Verden er i Gund og Grund fortumlet!
Jeg troer Verden her; er ganske overskumlet!
Nu gaaer den eene op; den anden raaber der!
Den eene siger Top; den anden kommer her!

2.

Guldtræsser, Hatte og Guldsnorer at bekomme,
Som han tilforne dog har betalt af sin Lomme
Med Tie Rixdaler, nu; for Skilling lader gaae
Den anden siger du jeg bedre Krieb kan faae.

3.

Min liere Broder dig en Klædning vil jeg give
 For Thve Skilling slig, som min Skræder Nedive
 For Syv Rixdaler og betroet i Sex Aar har,
 Kom lad os blive dog ret eenige min Far.

4.

Gorgylte Speiler Een, forgylde Stoeler anden
 I Satans Skind og Beeu; hvor seer vi nu Kisb-
 manden?

Raaber de Bægge som, sig nu Berige vil;
 Kom Broder! I saa kom! vi sætter det paa Spil.

5.

Selv Theemaskiner og, Selvkanner Solvthee-
 skeeder,

Selv Tassel, Selvuhr der; Selvpenge sig bereder
 At tuure denne Nat det oniske hver en maae,
 Det er en ædel Slat; naar pengene kuns gaae.

6.

6.

Men naar en gammel Rok, en gammel Klokkे springer
 I blant en umild Fløk, i Lusten sig opsvinger
 En Pels, en Særk sig maae forsaie holdes fal,
 Man gaaer og grubler paa, man ved ei hvor det skal.

7.

Fra Ponce Huusene en talrig Mængde kommer
 Med Poncebollerne, med Uhr i begge Sommer,
 De sælger gar en Hest, som Priis tilforne vandt,
 Jeg troer allerbest, den Liebhabere fandt.

8.

En Skeis som Mons. G. selv med sin lille Frue,
 Og hvor i Tomsrue D. sad skinnende som Rue,
 Forgangen Sommer til den angenemme Skov.
 De ædle Hælte vil; (ret som det var en Lov.)

9.

9.

Med Force brække ja, og skille fra hinanden.
 Min lille Nymphe ha? han slaaer dig jo for Panden
 Som var din Kiereste og dig paa Arme bar,
 Som var den eeneste i Favn dig taget har.

10.

AGangen om jeg ret, kan huske tale sige
 Du est en meget naet, en lille vacker Pige
 Dersore vil jeg troe din Rest opmunstre kand
 Den saldne udi Roe, og sætte den i Stand.

11.

Men hvorsor skal min Pen, saa meget om dig skrive
 Du blir dog aldrig den, som Skriverlen vil give
 Skriveavlen laanes men (det ved man vel, som du
 Skribenten Blæk og Pen, maa give da og nu.

12.

I 2.

Det var en Himmel Storm, som København
besøgte

Det var en Himmel Storm, som Nympferne antændte

Det var en Jammerdag, en Ulyksalig Tid

Da Pebelen sit Flag, udsatte hid og did.

I 3.

Paa Østergade og, i Vinggaardstrædet fleere
Vie lille smule dog; jeg vil opregne meere
I Ulkegaden Tre i Læregaden Sex
Som Stormen havde see! Udsjet som en Her.

I 4.

Hvor vil man tale om de lille smukke Huuse
I Kirkestræde som, om Natten vilde souse
De blev jo slaget ned de blev jo reent omstødt
Det var og Skade med, for den som havde kist.

I 5.

15.

Forlorne Gabel dig en heller skaane vilde,
 Behut uns naadelig; for S. og Br. Gilde
 Som en bevarede sin egen kære Son,
 Og ikke reddede med nogen god Forben.

16.

Hvor er din smukke Gaard hvor er din Mattelene
 Hvi Skæbnen dig saa haard? hvor de som dig nu
 pleje?

I Kongens Have ser din Skæbne vaagnede
 Paa Østergade her! din Lykke salmede.

17.

En Ulyksalig Sen den første Rude sorte,
 Een Ulyksalig Sen som dig i Fortrad sorte,
 Hvor din Skysengel er? hvor den forkyttet var?
 I Citadellet her, jeg troer de giver Svar.

18.

Farvel bliv længe der hver Undersaat tor Ønske
Far vel kom aldrig her, det er bestandig Ønske
Lad blive som det var i Fred og Rosighed
Lad endnu leve Par af dem som Gud er med.

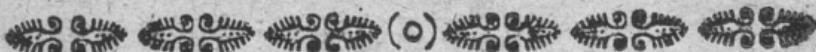
II 178

En

Fastelavns = Bolle
til
de Nyggierige
og en lille
til
vore Tiders
uartige Børn.

Med Devise:

I Dag skal min Ven løbe Fastelavn.

Risbendavn, 1772.

Trykt hos L. N. Svare, i Skindergaden i №. 76.

Choc. édition

III

édition de 20

dition n° 2

III

édition de 20

Det er ikke længe siden at man var saa
artig at forære Grev Struense en
engelsk Supken; i det er sandt, din Artig-
hed var stor; og jeg har allerede lært af
samme Autor at blive artig.

Jeg vil i Dag forære vore Nygier-
rige en Fastelavns-Bolle; den bør maa-
stee smage vel, naar man først faaer staag-
ren Hul paa den.

Men hvor vrede vilde de ikke blive
paa mig, om jeg bød dem noget, uden at
sige dem, hvoraaf det var lavet.

De torde maastee tænke, at jeg vil-
de bibringe dem en Portion Forgift; nei,
(2) mine

mine Venner! jeg er en fattig Mand, For-
gisten er dyr, og jeg har langt til Apo-
teket.

For da at undgaae al Mistanke, vil
jeg forklare mine Satser for de Nygierige
og for Bornene.

Jeg sagde nyelig, at leg var eu fat-
tig, altsaa forlegen Mand, kan derfor ikke
have Raad til at lade mine Boller bages
i en Bagerovn, men seer mig nodt til at
bage dem selv.

Bel var det for mig! jeg har ogsaa
en Ovn; vel er den lidet, men bras varm
og hidsig; kort, min Ovn er min Hierne;
det er der at mine Boller skal steges.

Tys! hvad hører jeg af vores Ny-
gierige? Her mener de strax at faae
Bugt med mig; nei Tak! aldrig var jeg
bange for, og skulde jeg nu være en Ku-
jon den gode Fastelavns Mandag? Nei,
det gaaer i Evighed aldrig an.

Bravo! den gang stod jeg mig end-
stiont det stod noget hart paa; thi de Ny-
gierige ere nogle seie Folk at giøre Raal paa.

Men hor nu hvad de siger!... nu
har jeg dem igien paa Halsen; nu frirger
de

be i Munden paa hinanden, at jeg gior for
mange Ophævelser, og at, hvis jeg bliver
saadan ved, selger jeg knap et halv Dosin
af mine Boller; o! det har ingen Fare;
Kiender jeg de Nysgirrige ret, vil de uden
Twivl kose en heel Slump deraf.

Prægtig! det gaaer galant, jeg kan
knap faae Tid at ælte mine Boller; man
vil allerede kose min raa Dei af mig;
hvad vil der ikke blive af, naar mine Boller
bliver bagte.

Nu videre da.

Endnu striger Bornene, at jeg slet-
ter om Bredde, og ikke kommer vidre.

Tys Born lille! jer Hukommelse
staaer jer ikke i Veien, jeg har jo Stemp-
let uden paa Skorpen af min Bolle, at
min Pen skulde i Dag lobe Fastelavn.

Hvad vil I saa mere?

Ha!... sa! nu veed I hvad min
Bagerovn er for en Tingest, men I ble-
ve vidst nok vrede paa mig, hvis I ikke
sik meer at vide; thi I ere jo nysgierige
Folk, og Born; det er jo just for Eder at
jeg laver min Fastelavns Bolle i Dag.

Nu

Nu Born! husker paa, at det ille
hver Dag er Bagedag.

Og tænker efter hvad Umag det har
kostet mig, inden jeg har faaet den gode
ærlige Bogtrykker Svare til at agere
Bagere for min Skyld.

Beed I hvad, Ikere nysgirrig Folkt!
versom I fixerer min kionne! Bogtrykker,
min lille Hr. Svare, slaeer jeg Jer i
Hovedet med min varme Fasteiavnsbolle.

Derfor raader jed Eder, at lade bli-
ve med at stielde min kionne Bogtrykkerud
for Fa stel a v n s - B a g e r e n .

Nu skal jeg da sige Jer videre, hvor-
af jeg har lavet min Bolle.

Ha! sa!... hvor den smager deli-
kat! saadanne Boller faaer man ikke hos
enhver Bager. Jeg mærker nok, at Ju-
stere ogsaa kan lave god Mad, naar man
har nok at lave af.

Nu maae jeg fortælle her, hvad mit
Spiskammer er for en Tingest. O! hvor
det seer snurrigt ud! kik engang herind! her
er ingen dyr Tid,

See! her paa denne Væg hænger
nitten og tyve Ruslepolser, som er saale-
des

des lavede, at hvem der spiser to deraf,
faaer den tredie oven i Kibbet.

Her henne paa den anden Væg hæn-
ger fem Par Taalmodigheds Handsker.

Hvem der trækker et Par af dem paa
sig fastende, forend han gaaer ud af sit
Huus, bliver ikke nysgierig den Dag,
var det end Fastelans Mandag.

See paa hin Væg hænger en konstig
Mundharpe; hvem der spiller paa den en-
gang i sit Liv, sladrer aldrig i sine Lives
Dage.

Her hænger nitteu og tyve Stoble;
hvem der trækker dem paa sig, en øgen af
Gangen, sober aldrig ud paa Amager at
staae og gabe og gloe paa nogle rasende
og fulde Amagere, der trakterer eu Kat
som man trakterer Islands Lammekiod,
naar man nedsalder det i en Tonde.

Hist hænger nogle Sæbefugler.

Hvem der twetter sig med dem, kan
aldrig faae saa ubarmhertige Hænder, at
agere vanskabte Bodeler, ved at trække
Halsen af Gaasen.

Tys! Bern det er nok om Spiis-
kammeret. Min Dei bliver fordervet,

hvis den stader forlænge at rastes. Jeg
maae hen at lave min Bolle. Nu skal
den snart blive færdig.

Først lader jeg Papiirmageren giøre
mig et Degnetrug af Papiir; man skulde
snart tænke, at det ikke kunde holde Vand;
vel muelig; thi jeg har altid anseet det for
alt for gemeent, at ølte min Dei i Vand;
nei; Karrighed ~~jer~~ mene sanele! ikke min
Synd.

Jeg øelter altsaa mine Boller i Blæk;
man skulde maaskee snart tænke, at de fal-
der lidt sorte. Aldeles ikke.] Øyen er
saa hvid som en nyelig falden Sne, og
seer ret behagelig og artig ud med de man-
ge smua sorte Prisker man seer derudi.

Men hvoraf øelter jeg mine Boller?
Dette var just hele Knuden, og jeg svær-
ger ved Kong Salomons Kat, at jeg tro-
er, at alle de Nysgierige glæmmer at see
paa Gaasen og Katten, alleneste for at
faae at vide hvordan min Bogtrykker og
jeg bager og laver denne Fastelavnsbolle.

Nu ligegot er det; jeg har lovet,
at min Pen skal i Dag løbe Fastelavn;
det kan dog i visse Maaderlundskyldes be-
vre, end selv at løbe Fastelavn.

Dog

Dog jeg er ogsaa et Menneske, og gierne ogsaa kunde taale for et Par Skilling Fornsielse paa denne lystige Mandag i Christendommet, men Fornsielse forbryder sig selv, hvor der er ingen Penge.

De sidste faa Skillinger, jeg havde maatte jeg give min Bogtrykker, da han sik at vide, at han skulde være Bager i Dag, og var Manden ikke saa god og from en Mand, som han er, troer jeg neppe, at han havde varmet sin Ovn alene for at bage tusinde Boller, hver til 4 Skilling.

Nu vil jeg da fortælle videre, hvoredes og hvoraf min Belle er lavet, at ikke den Nysgierrige skal faae Qvalmer, der ikke kan knreres ved min Bolle.

Som andre Bagere gisr deres Boller 'runde,' gisr jeg mine firkantede, og det af twende Aarsager, den første for ei at være ligesaas gemeen som andre Bagere, siden min Bager · Profession er nyelig opfundet af mig, uden enten at prakke mig frem med de andre Bageres Snurdei, eller borge Brænde til at varme min Ovn.

Den anden for at faae dem ind af mit Ovnhus, der er firkantet; men nu! hvad har jeg nu sagt?!

Man vil ventelig stærk føse mig, og
sige, at jeg har et firkantet Hoved.

Nu det kan jo være ligemeget, enten
man har et rundt eller firkantet Hoved,
naar man ikkuns har et.

Nu kommer vi da til de Sorter,
hvoraf min Bolle er lavet.

1) Tager man 3 Pund Flittighed
i at tagtage enhver sit Kald.

2) Tager man 6 Fierdingpund Ro-
sighed, uden enten at bisse uden for den
ene eller anden Port.

3) Tager man et Lispund Ester-
tanke; dette maae vel faages, skal ellers
Bollen faae nogen Smag.

4) Fire Pund Alvorlighed, hvorpaa
med man kan vogte sig fra at indvie den
vigtige Faste med luster Narrerier og
Borneverk.

Eller kan man lave de beste Boller
paa folgende Maade:

Man setter sig hen i en Krogi Roe-
sighed; bruger al den Eftettanke, man
kan sammenkrabe, gør sig et Begreb om
sine Pligter i Verden, først for saa vidt
som Menneske vernest for saa vidt som
Borgere.

Bland

Bland disse tre Zing sammen, saa
faaer Du deraf en Dei, kaldet Retsin-
dighed.

Men skulde Du ikke paa denne Ma-
de vildt have Din Bolle, Du Nysgierri-
ge, siden Retsindighed er en Deel kostbar,
saa kan Du forstaffe Dig to andre Zing:
kaldet Menneske-Skyldighed og Borger
Skyldighed.

Disse tvende ere ikke kostbare, som
den forste; man har dog den samme Kraft,
hvor de hænge sig.

Giv Dig først det Spørsmål: om
Du er et Menneske.

Ja Du leer af mig, Du Nysgierig-
e, og tænker maaßke at jeg er gal. Nei,
i dette Stykke er jeg ikke saa gal som Du
maaßke tænker.

Thi hør engang Du Nysgierige!
skal jeg sige Dig min Sandhed, har jeg
aldrig vidst, at Du var et Menneske; thi
fordi Du troer selv, at være et Menneske,
dermed er Sagen langtfra ikke klar.

Dievlene troe ogsaa, at de ere nogle
ret kionne Dyr, men til hvad Nutte; li-
geledes Du min Nysgierige.

Bed det Ord Menneske forstaer
 jeg et Kreatur paa toe Been uden Fier,
 havende en fornuftig Stiel i et sundt Le-
 gume, og udsovende daglig sine Pligter.

Sig mig nu min Ven, om Du tor
 benytte Dig af det Ord Menneske, naar
 jeg bekiendtgør for Verden, hvor ofte Du
 har feilet imod dette kionne Navn.

Nu begynder jeg at opramse althvad
 jeg har seet hos Dig, som er lige tvert imod
 et Menneskes Pligter.

Neppe har jeg seet Dig at stikke Ho-
 vedet ud af Sengen, Du Nysgirrige, for-
 end Du har spurgt om det, som Dugier-
 ne kunde undvære, og endda være Menneske.

Et fornuftig Menneske gør ingen
 unyttige Spørsmaal.

Neppe faaer Du halvanden Strom-
 pe paa, forend Du gør dem, der er om
 Dig, hundrede galne og forrykte Questio-
 ner; thi det gaaer Dig allestider som den
 der har en EdæSuge; han æder allestider,
 Du spørger allestider.

Naar Du nu endelig er paaklædt,
 saa bliver Du selv til latter Spørsmaal,
 og hvem kan svare Dig et til tusinde?

Saa

Saa skal Du have at vide, hvad den
og den spiste i Gaar; hvor den og den
kan have Raad til at gaae med Flosiels
Raabe, da det meste af hendes Toi med
første Fal auctioneres paa Assistence Hu-
set; hvor Jomfrue 5 Finger har faaet
den kostbare Pompadur. Kiole, hun spret-
ter udi, naar man maaer hende paa Ga-
den; hvor Madame Silke-Haand har
raadt til at slide saa mange Silkestromper,
da hun dog ofte mangler en Skilling til
Lusesalve; hvor Jomfrue Klundtkrop har
faaet de mange Galaner fra, siden man nep-
pe kan see en Flig af hendes Raabe, for-
end man husker, at hendes Moder gif og
raabte paa Gaden med nye Almenaker
tydsk og dansk; hvor Jomfrue Vinksie
har faaet den engelske Hat, fra, der giør
hende saa fladhoved, siden hun dog forle-
den Dag maatte sende det sidste Par Strom-
per ud af Huset, hun eiede, for at kiebe
et trettenkillings Brød; hvor Madame
Falskenkloe faaer Raad til at drikke Cassé
to gange om Dagen, da hun isteden for
Brød dog maae nede s til at æde vindtor-
ret Tost til sin Mad; hvor Sostrene Gyl-
den.

bentsoffel kan forbruge en Tonne Smør om Året, da de dog spiser bar og tynd Fittebrød til Frokost, Middagsmad og Aftensmad, og mange flere galne, forrykte og unyttige Spørsmaale, der rober Din forarmede Hierne og usle Tænkemaade.

Mener Du nu, at jeg tor bære Dig med Tittel eller Navn af Menneske, saa længe Du er saa økkel en Spørsmaalsmager? Nei det Navn tor jeg umuelig låne Dig, uden jeg skal lægge et eller andet Ord for an, som for Exempel: det galne Menneske; det spørgende Menneske; det langt fra Menneske; det økle Menneske, eller om jeg skal nevne Dig uden at legge det Ord Menneske til, indtil Du engaug kan fortiene det, som jeg ikke venter. som for Exempel: den ølle Nar, Spørsmaals Fantasten, den omvankende Sækkepibe, den forunderlige Klundt, den raslende Klumplød, Menneskepletten; og vidre.

Saae Du vel Du Nysgirrige! var Du kuns alene nysgierig, naar Du var inden Dine egne fire Vægge, vilde jeg endda forlade Dig der, men naar Du er saa uartig, at naar man befinder sig med Dig i Selstab,

Selskab, man da skal være som paa en Pinnebænk, frygte for ethvert Ord, man siger, da Du kan giøre de uskyldigste Ord til de giftigste Pile, det er noget meer end uteaalelig.

Her seer Du nu min Fastelavnsbolle! Lad mig nu see, at Du spiser brav af den. Kan Du saae Leilighed til at fordele den, vil den vist bekomme Dig vel.

Naar jeg mætbetruger Dig, Du Nygierige som Borger, maae Du ikke da tilstaae, at det Navn kan du aldrig tilegne dig med mindre, at du vil have, at man skal lyve dig paa, og det skammeligen.

Hvad Nyttte mener du vel det kunde være for en Stat, om den bestod af lutter spørgende Borgere, der alene drev Dagen med utidige og unyttige Spørsmaal?

Nei, den rette og ægte Borgeres Mærke er lidet i Munden, men meget i Gierningen, og det Skilt, du Nygierige er meget i Munden og sit intet i Gierningen.

Nu lugter min Fastelavnsbolle af Sandheds Kryderie, o! vær saa artig, du Nygirrige, og og spiis mens den er varm.

Nu vil jeg intet have meer med dig
at giøre , men vender mig til Børnene ,
dine Kammerater.

I smaa uartige Krabater, der hver
Dag gior jere Forældre nye Hiertesorg! I
skulde vel ogsaa smage min Bolle; men jeg
har lavet en anden for Eder, den kaldes
en nye frisk og saftig Birkekost.

Jeg skal en af Dagene forcere jeres
Forældre hver et dygtig Røs. De slemme
og uartige Drenge og Piger, der har
skuldet af Skolen , og været gienstridige
imod Papa , Mama , Soster , Broder ,
Fremmede eller imod Dienestefolkene skal
ingen af Bagerens Fastelavnsboller have,
men de skal paa Tirsdag gaae i Skole og
have min Bolle med i Lommen, som Sko-
mesteren skal hielpe dem at pille alle Koren-
nerne og Rosinerne af.

E 125. Kjøbenhavns

1772. 15te - XXXII

Pro Memoria

over

den meget merkværdige

Begivenhed,

som

stede den 17 Januarii

1772.

Sangviis forfatter

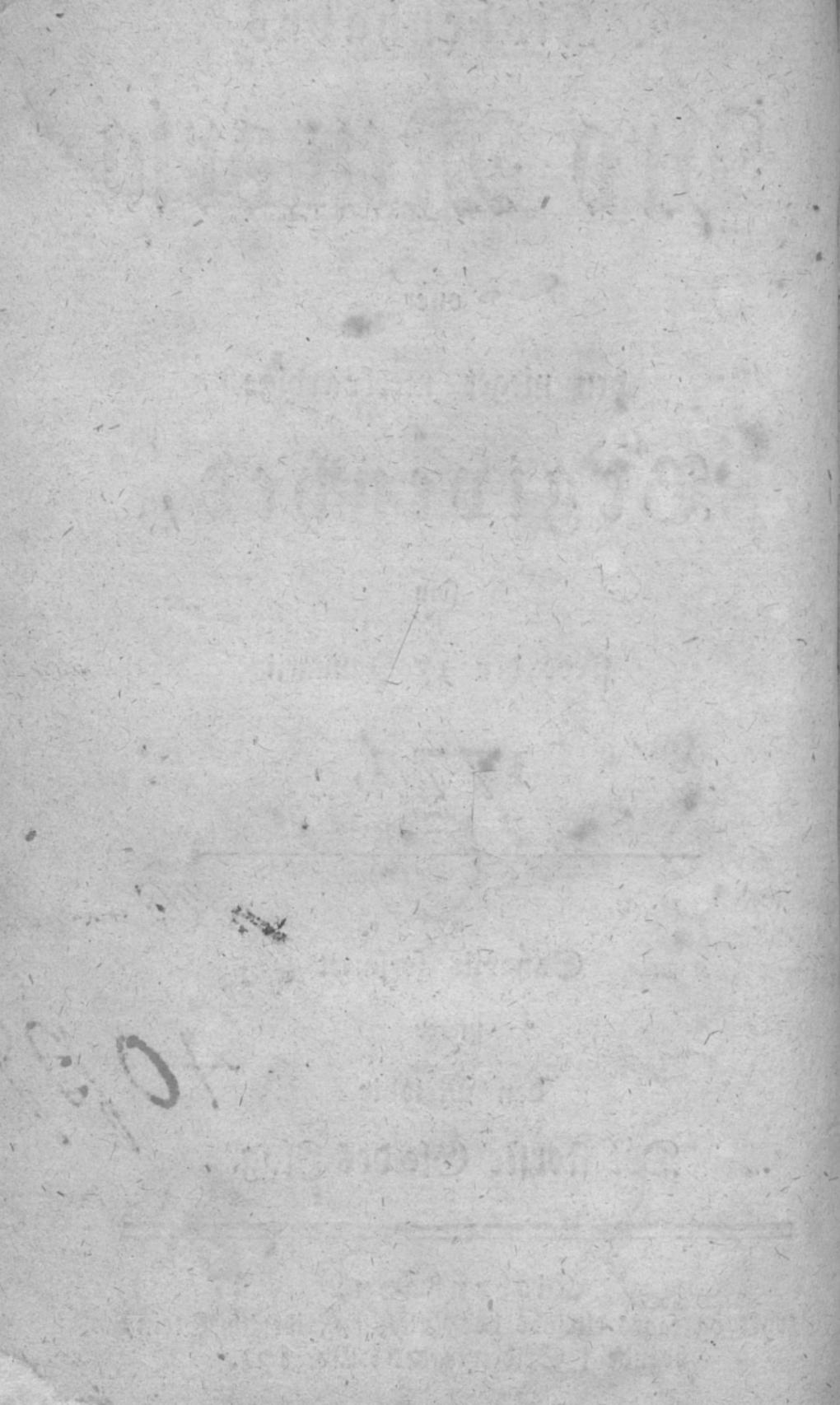
under

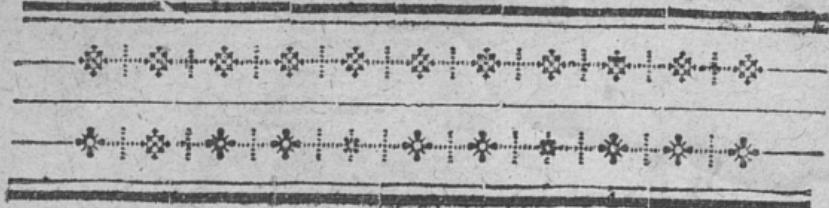
den Melodie

Det største Glædes Flag.

Kjøbenhavn,

trykt og saaes tilkøbs hos August Friderich Stein,
boende i Skidenstrædet i №. 174.

I.

Hurra! Hurra! Hurra!
Opsylder Stadens Gader

For Landets fromme Fader.

Hurra! Hurra! Hurra!

Triumph! Victoria!

Maar sandt en Glædes Dag
Et saa almeent Behag!

Maar bød en Frydedefest
Saa rigt enhver til Giest!

Som Januari Syttende?
For os og Esterkommerne.

Den Dag i Minde staae
Til Verden skal forgaae!

Du glade Kjøbenhavn!

Fortæl de andre Stæder
Hvorover du dig glæder.
Giv Glæden dog sit Navn:
Alt Landets fælleds Gavn!

Er dette Glædens Grund?
Belsignet var den Stund,
Da Sorg og Frygt forsvandt,
Som Frommes Hierter fandt.
Et Horsyn vaager dog endnu,
Og kommer Dannedmark ihu.
O glade Borgere!
Saa ændres Tiderne.

Gaer hen til Kongens Slot,

Hvor Mængde Unge, Gamle,
Sig i en Hast forsamle,
Og ønsker Kongen Got,
Men Landets Fiender Spot.

Der spores idel Fryd;
Der høres Glædes Lyd;
Der bliver overalt
Merkværdigt Nyt fortalt:
Merkværdigt Nyt, at Kongen gør,
Hvad høyst retfærdigt Faldes bør:
Frigier sig selv og os,
Hans Navn til evig Røes.

4.

Et Engle-s Syn er her!
 Monarken og hans Broder
 Hos Landets Enke-Moder.
 Hver af Dem hver har kier,
 Som patriotisk er.

Det Syn udgyder Trest!
 Her Folkets Glædes-Rost.
 En nogen elskes kan
 Meer end Kong Christian.
 Vivat og Hurra for ham gik,
 Ret som paa nye vi Hannem til.
 O mætter Dønene,
 Ved dette Syn at see!

5.

Men hvor blev Hine af,
 Som før om Kongen vare?
 Lad Rytgets Mund dig svare:
 De sendtes til sin Straf;
 Det hver Mand holder af.

Just det, at de kom bort,
 Har alle glade gjort.
 Man alle muntre seer,
 Just for de sees en meer.
 Det var just hvad vi ønskede,
 Vor Konge uden dem at see.
 Og lovet være Gud,
 Som sorte Sagen ud!

Bor Konges Cabinet

Bor ubesmittet være.

Mænd, som er Himmelens Ere,
Kun findes bør i det;
Thi ellers gaaer det slet.

Vi intet Tab har gjort
Ved det at de kom bort,
Som Lænker havde lagt
Paa Kongens Eremagt,
Og som sig selv anmasede
Regieringens Bestyrelse
Med Underfundighed,
Hvorved saa mangen leed.

Religion og Dyd,

Med Viisdom sammenbunden,
Omkring en Konge funden,
Besordrer Held og Fryd,
Og stemmer Glædens Lyd.

Den Lykke vor Monark
Og hele Dannemark
Samt Norges Rige med,
Vi ønske vil i Fred!
Gud give Kongen gode Raad
Til Gavn for alles Tary og Daad,
Og slae med Hevn ihiel
Enhver Achitosel!

8.

Endnu er meer at see
 Af Dagens store Glæde.
 Man maae os dog tilstæde,
 At see det vigtigste
 Omkring i Gaderne.

Udi Procession
 Vor Konge sin Person
 Fremstiller offentlig,
 For Folket viser sig.
 O hvilken Glæde Folket fil,
 Da Kongen med Prinds Friderik
 I Staden kørte om,
 Og Mængden om ham kom.

9.

Hof-Cavaliererne
 Man Hattene saae svinge
 Og Glæden meer opbringe:
 Saa Lusten flingrede
 Af Hurras Raabelse.
 Hvert Huus, han foer forbi,
 Med Mængden stemtes i.
 Enhver tilkiendegav
 Fornshet Sindelav
 Kort sagt, der blev kun seet og hørt,
 Alt hvert et Hierte fandtes rørt
 Med inderligt Behag
 Ved saa merkværdig Dag.

Saa merkelig en Dag
 Har ingen for oplevet.
 Det er iverksat blevet,
 Som er saa høy en Sag,
 At Skildren er for svag.

Her en usynlig Magt
 Det vist i Stand har bragt
 Som vi i Dag har seet,
 Der ellers en var skeet.
 Hvor maae vi glade være nu,
 Og komme denne Sag ihu,
 Hvor i Gud viser sig
 Stor og forunderlig.

Bor Konges Majestet
 Har herlig forhen været;
 Men meer nu bliver øret,
 Naar Verden hører det,
 Som her hos os er skeet.

Og hvo vil frygte for
 At Frugten blir en stor
 Deraf for hver en Mand
 Udi det hele Land,
 Naar kun vor Konge om sig faaer
 Troe Maend, som ham tilhaande gaaer,
 Der med retskaffen Siel
 Vil see paa Landets Bel.

12.

Welsigne Christian

O Gud! med Held og Raade,
 At han maae eene raade
 I sin Regierings Plan,
 Saa alle hielpes kan.

Lad aldrig Hyllere
 Og ilde Tænkende
 Til Hannem nærme sig!
 Gist ham Hans Fædre lig!
 Ja lad ham Dennem overgaae
 I Dyd og Wiisdom, saa vi maae
 I hans Regierings Tid
 See Held af Kunst og Flid!

13.

At giøre om igien

Hvad bedre giort kan være,
 Er altid Kongers Ere.
 Vor Christian faae den,
 Som Landets milde Ven!

Han see paa Fingrene
 Hans Regnskabs Førere.
 Han høre steres Raad;
 At stille Trengtes Graad.
 Han være altid Efterdags
 Landsfader af det beste Slags,
 Og faae Welsignelse
 Med Undersætterne.

* 5

14.

14.

Selv Konge, han nu vil
 Sin Livvagt atter have,
 Som Ordres Afsked gave
 Der torde sigtet til
 Et hesligt Sørge-Spil.

Bor Jule-Aften sidst
 Er mange vel bevidst:
 Livvagten Afsked sik;
 En Deel til Norge gif;
 En Deel, som at formode var,
 Igien sig engageret har.
 Hvor faaer man samlet det,
 Som da adspredtes let?

15.

Det Corps dog skal i Stand;
 Og Regnskab vil nok kræves,
 For man det saae opheves,
 Som endog Mand for Mand
 Var Zii for Stad og Land.
 Hvad dets Aftakkelse
 Udi Gemyutterne
 Hos Nordmænd virket har
 Vel en det Beste var.
 Men naar de nu at vide faaer
 At det paa nye oprettet staer:
 Saa voxer Kierlighed
 Hos dem i andets Sted.

16.

16.

Nu maae vi videre
 Paa Dagens Glede agte,
 Og overalt betragte
 Gaarde og Husene
 Illuminerede.

Det alt en Virkning er
 Af det, som skede her;
 Og er et Vidne om
 Hvad Fryd paa Folket kom,
 Fordi at Kongens Majestet
 Ved Dennem vederfares Ret,
 Hvis Tab beklages en
 Af Een paa Dydens Ven.

17.

S hvert et vindue
 Endog i mindste Gader,
 Af Lyst til Landets Fader
 Bar tændte Lys at see,
 Som alt erklaerede:

Her saadan Glede var,
 Som ingen fundet har
 Ved Gledes-Fester før,
 Det jeg frit sige ter.
 Thi indtil Halte, Kroblinge
 Bar alle i Bevegelse.
 Den hele Holmens Magt
 I Gledes-Fyr var bragt.

Fra hver af deres Mund
 Man Hurra! Hurra! hørte.
 De alle varer rørte
 Af Falleds Glædes Grund
 I en uventet Stund.

Ta Sinds Fornsynelse
 Dem saa bestormede,
 At De om Aftenen
 Gav sig aldeles hen
 Til Glædens Overgivenshtd
 Og toge alt for grunit affled:
 Saa til Udsynelse
 Den dem forledede.

Matroser overalt
 Med Pebel samlet vare,
 Og hvor de kom, var Fare
 At blive dræbt og qvalt
 Af Trykken og Gevalst.

De tunnede omkring
 Og stækte af med Ting:
 Saa deres Forhold kan
 Med rette taldes Ran.
 Det bedre Navn fortiner en;
 Thi det var ret en Hurlumhen,
 Som før en var at see,
 Og gid en mere ske!

20.

De Hun: Contorene
 I hver en krog besogte;
 Men alt for salt de spogte,
 Og ruinerede
 Hvad de ej ranede.

Spektakel, ret ushert
 Af dennem blev opfart.
 Hver Gade, hvor de var,
 Sit Kiendemærke har.
 Paa Østergade, de i sær
 Besogte een de havde kier,
 Og reent udfeyede.
 Meer, end han ejede.

21.

Det for vidtlostigt er,
 Hver Gade at opregne,
 Og hvert et Sted betegne,
 Hvor de har været her
 Og giort Forretninger.

En stod den anden bi;
 De holdte eet Parti,
 Og agtede ej om,
 At Vagt og Forbud kom.
 Saa vidt gaaer hidsig Midkierhed,
 At den sig ej at styre veed.
 Saaledes gif det her,
 Som nu berettet er.

22.

Alting gif meget got.

Allene det undtagen,
Som skede en om Dagen,
Og er kun visses Spot.
Men nu til Kongens Slot!

Ministerne sig der
Forsamler en og hver,
Saa mange, som her er,
Og fleer vil komme her.
De ønsker Kongen Lykke til
Den Bygning, han opføre vil
Paa Statens gamle Grund!
Det skee i heldig Stund!

Bør saa merkværdig Dag

I Glemmebogen skrives!
Ney den et Sted bør gives
Med meget Velbehag
I Mindets beste Fag.

De meest Nysgierrige
Bed denne Tidende
Sit Sind tilfreds kan stille,
Og seer nu Kongens Wille,
At alting gandske ret og reent
Af Hannem selv er altid meent.
Men er det saa en skeet,
Da har han det en seet.

24.

Om den Begivenhed

Vi længe ville tale
 Og ofte den afmale.
 Gid den befordre Fred,
 Og Held paa hvort et Sted!

Gid Kongen Sundhed saae
 Og gammel blive maae.
 Ja gid Han Glæde, see
 Omkring i Rigerne.
 Hans Norge venter Ham til sig;
 Han komme der saa lykkelig,
 Som han nu hos os er!
 Thi Nordmænd har Ham fier.

25.

Af Kongens Stiftelser,

Som nyttelige ere,
 Enhver i seer florere
 Og voxe meer og meer,
 Saa Frugt deraf Han seer!

Han alting saae i Stand
 Udi sit hele Land!
 Han sit Skatkammer see
 Bestandig rigere!
 Selv see Han sig lyksalig her
 Hos os, som alle har Ham fier
 Og vover Liv og Blod
 For ham med tappert Med.

26.

Saa blev den Dag da endt;
Men gid vi aldrig Ende
Paa Kongens Maade kiende,
Som blive dem tilvendt,
Der har den best fortient.

Vi himlen takke bør,
Som vel imod os giv,
Endog i denne Sag,
Som ligger for en Dag.
De Onde sin Betaling faae,
Far de af Verden bort skal gaae;
Og alt, hvad Onde er,
En komme Kongen noer!

En satyrisk
Fortegnelse
paa

En Deel Pretiosa, Guld, Sølv,
Tin, Kobber, Messing og Jernfang,
Træevahre, Linnet, Gang- og Senge-
Klæder, Bøger og Skilderier, med
adskilligt andet meere: som er funden
paa Gaden Fredagen den 17 Janua-
rit, og som ved offentlig Auction til
de Høystbydende skal bortselges den
32 Januarii, som først kommer, ved
Gammel Strand. Og meldes til be-
hagelig Efterretning, at Betalingen
sker Contant ved Bahrenes Annam-
melse, til den som ved Auctionen dertil
bliver autoriseret; Thi ville de Lyst-
havende behage sig til bemelte Tid
og Sted at indfinde.

Guld.

- 1 Et Guld-Uhr, som viser Dag og Datum, og repeterer Lykker og Ulykker.
- 2 En Guld Pikkier-Ring med et stort udgraveret Vaaben og Navn i, lidet stedt i Kandten.
3. Evende emaillerede Bræseletter, hvorpaa staer afbildet Utaalmodighed.

Solv.

- 4 En Solv-Skaal med Laag, fuld af Jammer, vog $36\frac{1}{2}$ Lod.
- 5 Et Garnitur Solv-Spender med uægte Steene indsattet, som har glimret meget stærk.
- 6 Et Solv-Væger fuld af Qvinde-Graad, Forgyldningen sidder endnu paa Kanterne.
- 7 En Obligation som intet meere gielder, dog nyttig for Estertanken og tienlig for en anden Gang Skyld.

Tin,

Tin, Kobber og Messing.

- 8 Et stort Tin Præsenteer-Tallerken, hvorpaa staar en Lekker-Bidsten, som endnu er varm.
- 9 En stor Bassør Kobber-Kiedel, hvorudi en stor Deel skident Tøj kan rummes.
- 10 Et halv Dosin Tallerkener, hvorpaa endnu sidder Fittet af nogle Capuner.
- 11 Et stort Tinsfad med Østers, hvorfra de halve ereaabnede.

Linnet, Gang-og Senge-Klæder.

- 12 Toende store Dyrne med Dammastes Overtræk, lidet beskadigede.
- 13 En Bolsters Underdyne med en stor Plet paa.
- 14 5 Dosin Matkapper uden Bendler.
- 15 Et Forklæde af fileret Arbejde med et Hul paa.
- 16 12½ Dosin Særker, somme Stæder lidet gnavede og thndflidte, dog overalt heele og reene, og tienlige til at bedække Skyligheden med.
- 17 En Hovedpude lidet revet i Kanterne.
- 18 En stor Deel smukke Masquer, lidet gnavede og forstodte paa sine Stæder, tienlige til at holde Kuld og Slud ude med, naar de bliver vel astoede inden sor.

- 19 Et Bunde Fruentimmer Skoe og Tæller,
tienlige til at gaae inden Dørre med.
- 20 En Deel Fruentimmer-Forklæder, lidet
forkrellede.
- 21 En Silke Adriene, brocheret og besat med
adskillige Figurer.
- 22 En Deel Fruentimmer Hovedten, indven-
dig lidet vaade af Glæde og Angest.
- 23 Nogle Forklæder, smutsede paa sine Stæ-
der, dog heele.
- 24 Længden af et Stykke Lærræd, som bliver
solgt i Stykleviis.

Trehahre og Adskilligt.

- 25 En heel Kiste fuld af Uskyldigheder.
Disse Bahre kan tages i Dnesyn Dagen
for Auctionen. Dog erindres for Sil-
kerheds Skyld, at Bunden af Kisten er ude.
- 26 En Flaske fuld af nogle Betrangtes Taa-
rer, som selv er skyldig i deres egen Jam-
mer.
- 27 en Sidssissen med et Buur som synger
meget godt.
- 28 En heel Bylt fuld af Klage, frembragt
af en Vægter, som har fundet den paa
Gaden.
- 29 4re Flasker fulde af Hierkestyrkende Draa-
ber, som giver god Appetit.
- 30 12 Kurve fulde af Fortrydelsset.

- 31 3 a 4 Skiepper fulde af Latter.
- 32 2 Dosin Briller, gode til at see langt fra med.
- 33 70 Nøver fulde af Graad.
- 34 et Flaskesoder fuld af adskillige Draaber, nyttige for et fortumet Hoved.
- 34 en Kurv fuld med adskillige Slags Confecter.
- 36 Et Chatol fuld af Utroeskab og egen Interesse.
- 37 En gandstæ nhe Stoel, forgylt paa Bag-sedet; men noget af Forgyldningen er bleven mat.
- 38 Et perlesfarvet Spille-Bord, hvorpaa endnu staaer en Deel Beeter. NB. Kiseberen til Bordet faaer Beeterne for intet.
- 39 Et stort Glas-Slab fuld af Angest; men Ruderne er ude.
- 40 En Deel halve og heele Punch-Boller, hvorudi er en lidet Portion varm Punch tilbage, som endnu ryger.
- 41 En lidet Eske fuld af Samvittigheder, som ere blevne vaagne.
- 42 Varmen af en nedtagen Kakkelovn. NB. Kiseberen til Varmen faaer Kakkelovnen for intet.
- 43 5 store Casser fulde af Frimodighed, endnu friss og i Behold.
- 44 Et Oxehoved, forher udtemmet, men fyldt igien af Graad og Latter.

- 54 Et Par umage Heste-Skoe.
- 46 2 Skippund Bindues-Slye, meget tienlig til at lodde med.
- 47 Fiire 10 Potts Glasker fulde af Graad, vel tilproppede og forseglede.
- 48 Overdeelen af en Gege Dragliste, uden Beslag.
- 49 2 Casser med smaa Glasker fulde af Medicin, nyttige til at curere alle slags Sygdomme med.
- 50 Nogle Haar af en Hesterrumpe, tienlige til at giøre Sveber af.
- 51 En Deel Gade-Ders Nøgler, somme med heel og somme med halv Kam, sælges under eet.
- 52 Dret af en Loppe, som undgik med heelt Skind i sidste Bataille.
- 53 en Søk fuld af Samvittigheder, noget beskadiget.
- 54 50 Citroner halv overskaarne, dog endnu saftige og friske.
- 55 Et smukt Glas, med et galant Navn og Zirater omkring beprydet.
- 56 7 Casser fulde af adskillige slags Tørker.
- 57 103 Bonstellier halve og heele fulde af Rom, af diverse Sorter og Smag.
- 58 Et Dække fuld af trampende Tilbedelser, med et lidet Hul paa Midten.

- 59 En Strippe fuld af Samvittigheder, som
lekker lidet.
- 60 En Lygte uden Glas, dog saaledes dan-
net at den giver et sterk gienemtrængens-
de Skin fra sig.

Bøger.

In Folio.

- 61 Ufyldheds Beskyttelse og Lasters og
Rænkers Aabenbarelse, 2 Volum.
- 62 Forstag om et almindelig Fornsynelses-
Huuses Oprettelse, tillige med en Fore-
stilling paa hvad Maade det best kunde
indrettes Riget og Landet til Nytte. Fra
en bekjent.
- 63 Grundig Afhandling om den Troessab og
Kierlighed en Kone er sin Mand skyldig.
Lidet defect i Midten.

In Quarto.

- 64 De Troendes Lov og Talsigelse for den
Striid der blev fert imellem Michael og
Dragen. 2 Volum. paa Vers.
- 65 Den Babyloniske Hores Rensebeskrivelse.
- 66 Kort Afhandling om den nye Klapjagt.

In Octavo.

- 67 Jinken-Ridderen, næste Edition.
- 68 Den thynde Lykke, Manuscript.

- 69 En kort Beskrivelse over det lidet Natur
ren er fornøjet med.
- 70 Den opdagede Ræv, første og andet Heste.
- 71 Epigrammata over Dragen af Babylon.
- 72 Den ulykkelige Boleres lykkelige Skæbne.
- 73 Løsagtigheds Beskrivelse.

Skilderier.

- 74 Achitophels Portrait i fuld Corpus, med
en prægtig udgraveret Ramme omkring,
oven i Rammen er en lidet Rift.
- 75 Susanne Historie, inverteret.
- 76 Et Skilderie som forestiller et Seraf, af
en beklaadt Mester.
- 77 Et Stykke som forestiller en Haand der
rekker ud fra Skyerne og peger paa en
Krone, vel giort.

Den

brave Holmens Magtes

glade

S n d f d g

i de smukke Huse

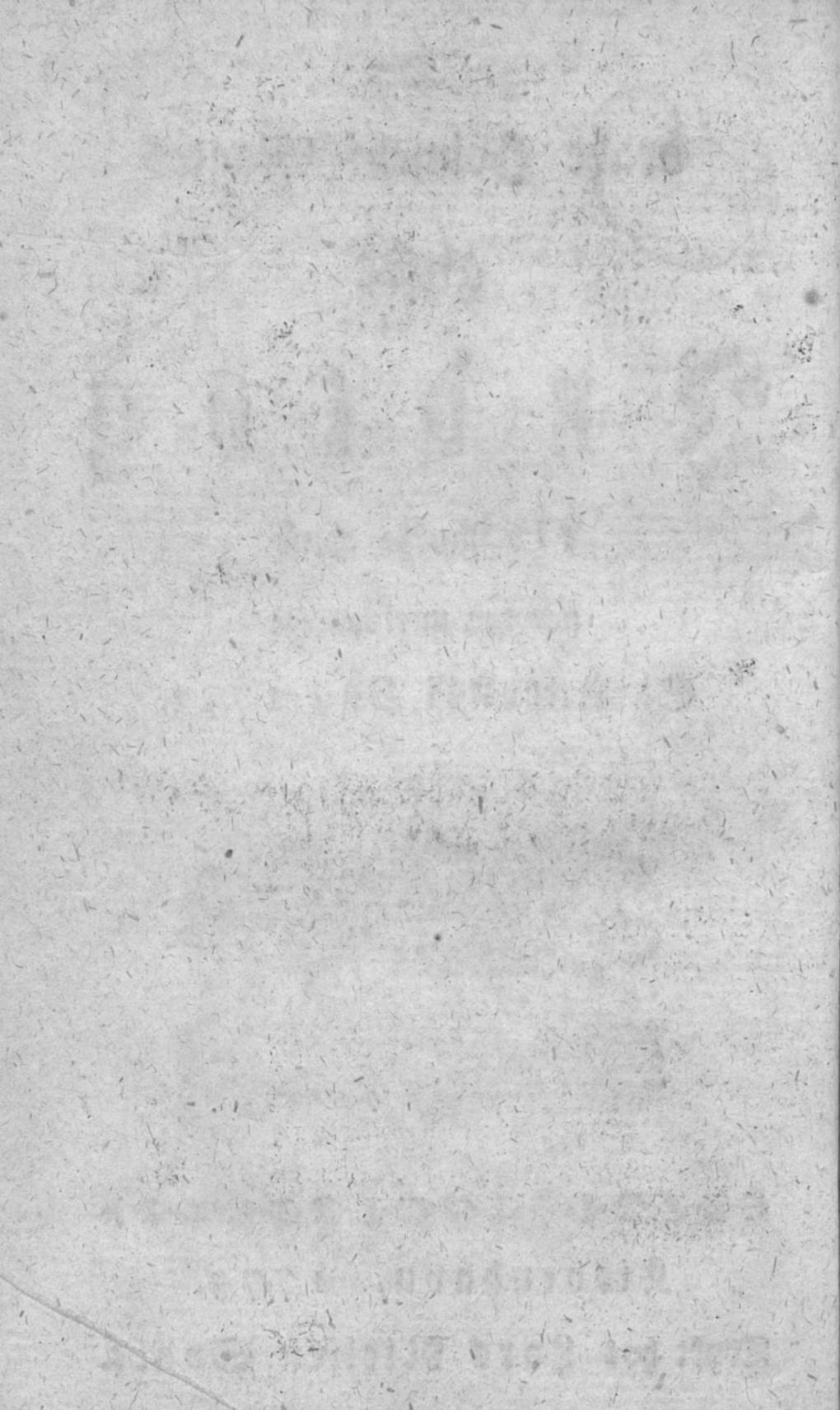
paa den merkværdige

St. Antonii Dag 1772.

K i o b e n h a v n , 1 7 7 2 .

Trykt hos Lars Nielsen Svare.

Menander.

Naar jeg ret med kold Blod overbevær
den besynderlige Stormens Aften,
da Matroserne gjorde deres Indtog i
Jomfrue-Husene, gør jeg mig mange be-
synderlige Forestillinger.

Først seer jeg, at Guds Ord er og
bliver Ja og Amen, i Henseende til at
den Uretfærdiges Gods skal adspredes;
og Herrens Haand skal finde ham, var
det end i Afgrunden.

De ulyksalige dumme Forrædere og
Spottere, der saa længe har spildet Baes
med det arme Dannebæk, bliver, da de
vare midt i de res Floer, greben og fært
fangen.

Er det sandt, som man overalt forsie-
rer, at disse onde Mennesker havde i Sui-
de at giøre Kongen og Prinsen Ondt, saa
kommer det mig for, ligesom de Skiel-
mere, der vilde giøre den gode Lotb Ondt;
ligesom hine blev slagne med en stor Blind-
hed, at de hverken vidste ud eller ind; saa-
ledes gif det ogsaa disse Elendige; de fal-
der ind i en Tryghed og Sikkerhed, me-
ner sikkerlig, at her er Fred og ingen Fare,
lige indtil Fordervelsen hastig kommer over
dem, som Smærterne en frugtsommelig
Quinde, og de skulde ikke undflye.

De gjorde saamænd ikke heller, som
vel var.

Tullin.

Ja, herudi seer vi tydelig nok Guds
Finger, og vel var det, at vore stemme
Fri-

Gritænkere, der er saa mange af, har ved
sig et temmelig god Knæf.

Lad dem nu sige længer, at der ingen
Gud er til; nu har vi Haand i Hanke
med dem. Saasnart de nu vil tale no-
get bespotteligt, eller troe, at Gud kan
ikke naae dem, saa vil vi vise dem hen til
Synet af de nærværende Københavns
Uroeligheder, og skrige: See og skue
nu, at der er en Gud til, som vil straf-
fe Misdaedere og Forrædere, og det
grummeligen.

Menander.

Ta hvad mener du nu den stemme
Struenses Hierste maae være, naar han
tænker efter, den Pragt og Herlighed,
han for fort Tid siden svommede udi, og
som nu kuns er som en Drøm og Taage
for ham.

Hvis han endnu vilbe omvende sig;
hvad var ikke da hans nærværende
Tilstand overmaade beqvem til at give
ham de frugtfuldeste Lectioner, baade

Henseende til det Forbiegangne, Nærvo-
rende og Tilkommende.

Tullin.

Det er sandt.

Nu har hau en prægtig Leisighed til
at tænke efter, hvos han bareste vilde, og
hans onde Hierte vilde tilstæde ham det,
som man twivler sterk paa.

Menander.

Er det sandt, som man siger, at han
var en stor Frierænker, troer jeg neppe,
at denne hans Ulykke vil giøre nogen syn-
derlig Indtryk paa ham, men maaske
snarere bringe ham til allehaande Fortviv-
leser.

Tullin.

Bes mueligt.

Men

Men snak ikke mere om den slemme Mand. Jeg kan ikke taale, at høre hans Navn nævne; men lad os tale noget om Matrosernes og Folkets Indtog i de smukke Huse.

Menander.

Ta, lad os betragte disse glade og prævilegerede Rovere, der med en Hiertens god Willie hjalp disse Skarns Pak at flytte for Fare-Dag, siden de maastee til den Tid ikke havde faaet alle drres Sager med for Gields eller andre Raisoners Skyld.

Tænk dog engang, hvordan disse Sagtans Ogler har ynglet iblant os, siden vi læser, at 72 Huse med Meubler ere fortærede paa knop 24 Timer.

Det er jo noget bestiss og nesten utroeligt, hvis vi ikke havde Syn for Sagen.

Naar vi nu gior Kalkyl, og siger, at
kuns en Person gaaer ind i hver af disse
Huse en Aften, og i det allerringeste ikke
fordoyer mere end En Rixdaler pro Per-
sona, taenk mig saa engang, hvordan dis-
se 72 Rdlr. bliver dubleret, naar jeg regner
at mange har giort det samme som een.

Alle disse Penge er et offentlig Tyve-
rie; thi hvad Skogen faaer, har ingen
andre Got af.

Taenk nu engang, hvor uendelig store
Summer der maae savnes iblandt os,
som ligger og giemmes i Kasserne paa
disse lidertige Ryner, og ere og blive
ubrugbare; thi Foden har Losene i Huse-
ne, og Klæderne faaer de for intet, alt-
saa kan de lade dem noye, naar de har
Fode og Klæde, og ikke røre ved disse de-
res ubrugbare Penge. Seer Du det,
Tullin! er dette ikke Tyverie, hvad er da
Tyverie? Det gad jeg nok vidst.

Videre seer du:

Alt disse lumpen Pak har staet sig meget bedre, en mangen anden brav ærlig Mand, der har sat i Armod med Kone og Born for disse Skarns Folkes Skuld, sees sluttelig nok af det smukke Huusge- raad, som de privilegerede Dragere dan- sede omkring med om Natten.

Hvad skal Skioen med Guldhuhr, med Guldfoutteral, eller hvad de kalder det, med kostbare Kniplinger, som du veed, vi saae, og med mange andre saadanne Kariteter, der alene burde ventes i de ærlige og bemidlede Huse?

Seer du det, Tullin; thi siden man har trussen hos dem Overflodigheder, maae man altid supponere, at man ogsaa har trussen hos dem Fornødenheder.

Og sandt at sige, min liere Ven! hvad behoves mere paa et lidetlig Huus, end nogle Stole og passelige Sengeklæder.

Tullin.

Noget af det, du siger, kan være såd, men ikke alt; thi tænk nu engang.

Naar nu saadanne stemme Folk skal
tage imod store Folk, saa skal der see ud
hos dem, ligesom der kan see ud hiemme
hos dem, at de ikke skal huske paa, hvad
de bedrive, og hvor skammelig de forsee
sig imod deres Koner eller Slaegt; hvil-
ken Erindring Kvindernes smukke Meub-
ler frelser dem for, da de tildeels meget
ofte forestiller dem, at de ere hiemme hos
deres Koner, end skjont feil.

Hvis de sik ingen andre Besogelser, end
af Vævere, Skoemagere Skrädere og
andre siddende Herrer i deres Væsen, fun-
de det gaae an, at man intet andet Meu-
bel fandt hos dem, end Stole og noget
at legge dem paa, men siden der er lidet
lige Mennesker nok i blant de Store, (som
vi see og fornemme i disse Tider) som
i blant de Smaae, er det ikke at undre
over, at de fandt saa smukke Mobilier
paa Tomfrue Husene?

Nu videre.

At de tage Penge for deres Bahre, det
er rigtig nok, og det er just et sikker Mid-
del for at lyse Egtemanden fra saadan-
ne Huse, siden han hiemme kan saae sam-
me Bahre for intet.

Me-

Menander.

Men tænk engang! hvor kan nu alt dette Horepak opholde sig?

Chi en ærlig Mand kan ikke tage imod dem; og havde jeg en Slægt, der tog imod nogen af dem, vilde jeg ikke kende ham for min Slægt fra samme Dato.

Saadan vilde andre ogsaa bære dem ad, hvad skal vi da tænke?

Tullin.

J! man kan sagt tænke, at der endnu maae være mange liderlige Huse tilbage, siden Pøbelen blev temmet i deres Fart, da de raabte: der og der er endnu et liderligt Huus, og siden det meget Skarns. Toi maae udgiore en anseelig talrig Rede fuld, naar de bliver engang regnet sammen; saa at de maae have fordeelt sig hos de endnu fra den almindelig Ruin frelste Liderlige.

Men tænk nu videre.

Naar nu disse Strikker kan frelse sig hos disse Liderlige, og herefter leve der i Sikkerhed, saa begriber man jo lettelig, at de, der ere tilbage, vil herefter begaae samme Liderligheder, og de Forlorne syn-

de dem at oprette den Skade, de har lidt,
ved en endnu finere og endnu skindigere
Levemaade.

Menander.

Nei, min Broder! nei.

Kongen vil, siger de, lade giore Hungs-
sogning ved sin gode Politiemester overalt
i alle Folkes Huse, paa Lofterne og i
Kielderne, for at faae Kvinderne fast,
og fore dem til Tugthuset.

Der skal de spinde og karte, i Steden
for at kyss og klappe.

Tullin.

Men hoordan vil det gaae til?

Det er længe siden, De sagde, at der
er intet meer Rum i Tugthuset, (si! si!
merk dette!) og skam dig, hvem du est,
som er liderlig; man har saa mange lider-
lige Folk i et Rige, at man ikke kan faae
Rum til dem, og endda taaler man dem.)
Hvor skal da disse Forbovne faae Rum?

Menander.

De siger, der skal bygges fem nye
Tugthuse, hvor alle Liderlige, alle Dag-
drive, alle Brædtvye, alle Spillere,
Drukkenbrødre, alle Spitsbuber, og alle
saar-

saadgnee smukke Folk skal pakkes ind, og dette hele smukke Selskab skal giøre noget med Hænderne, enhver, hvad han eller hun kan.

Tullin.

Nu! det maae jeg tilstaae. Det vil blive et smukt Selskab. Det vil blive noget andet, naar man skal karesere et Rokkehoved i Steden for et kræppet Hoved, en Skotterok i Steden for en skrammeret Røle.

Menander.

Hvad Fordeel mener Du ikke nu det vil blive for vore ugnelige Sonner og Dottre, naar de fornemmer, at deres Foster ere dem fratagne, og seer, hvordan de bliver behandlet.

Vi vil haabe til det beste. Vore Sonner og Dottre kan maaßke endnu omvende dem; thi det er jo naturligt, at naar man betager et Menneske de Midler, hvormed han haade kan og vil dræbe sig, bliver han i Live, ligedan vore Born.

Naar vore Dottre nu herefter lader dem merke med at de vil gaae paa galne Veje, skal de have Riis, og det tilgavns.

Vi skal nok pille Lysten af dem til at
rende gal, saafremt der ellers er Birke-
Kosse til, at de ikke engang i Tiden, imod
vor Billie og Bidende skal bedrage en god
ærlig Mand, naar de skal giftes.

Vore Sonner skal slet ingen utiladelige
Friheder faae, men vi skal ved alle
Eeligheder see dem paa Ringrene, saa at
der skal blive en anden Skik paa dem,
haade med deres for megen Udloben og
Indloben. **Tullin.**

Nu! det var brav.

Men siig mig dog nu, siden vi dog er
kommen i Snak sammen, dine Tanker om
en Ting, jeg vil sige dig.

Var det hverken Synd eller Uret, at
Folk saa frit og ubehindret plyndrede disse
Huse ud, og at Folk saa frit og ubehin-
dret kibte disse Hore-Meubler af Plyn-
drerne? **Menander.**

Nei, aldeles ingen Synd, nei, aldeles
ingen Uret; thi forst skal du merke og for-
stacie, at det var Guds Venne, at det skul-
de gaae til som det git.

Denne Gang brugte vor Herre den
ene som et Riis til at straffe den anden
med.

Der-

Dernæst var alt det Gods, der blev røvet fra disse lidelsige Misdeedere, syndigt- og uretfærdigt Gods, altsaa Gods som ikke burde besiddes i Noelighed af Uretfærdighedens Ehre.

Nu kan være mueligt, at Bedkommende kan see sig betalt med dette Gods, de har saet innellem Hænderne, for hvad de tilforn paa disse Hus har snadt dem fra paa andre Maader, altsaa paa nogen Maade kan see sig stadesisse.

Bidere.

Siden der var ingen anden og hastigere Maade udtaenk af Himlen til at straffe disse Skarns Pak paa, end den episterie, svinder ikke saa Uretten bort hos Foruretteren, men ei hos den Forurettede?

Havde man bijet til Kongel. Ordre været givet, at føre Kvinderne fangne, og føre Husenes Meubler til offentlig Auction, og Pen-gene reserverede Fattige til Beste, havde disse Kieltringer imidlertid stiaalet det beste bort, og saaledes med frie Forsæt bestiaalet den Fattige og fixeret Magistraten.

Den Projekt havde altsaa været umyttig, og gierne kunde have været spart, siden for megen Tid, given slige Folk, bevæger dem til at bruge Hinter.

Kort sagt! det gik som det skulde, baade med de Store og de Smaae; og denne gang staarer det gamle Ordsprog ikke ved Magt: Man hænger de smaae Lyve-Knuseate og lader de store gaae.

Tul-

T u l s i n.

Ja, Gud være Lovet! som har magte
Altting paa det Beste! Er alle de lumpen Ge-
sinde ikke bleven udryddet, saa er dog nogle af
dem, og Byen befriet for en vis Tid fra deres
Kneb og Skielmstykke. Nu er det ethvert
retfindigt Menneskes Onske, at de allesammen,
Mænd, Koner, Kvinder og Born, maatte
med snarest blive faengslet, at de ikke skal und-
løbe fra Byen og fra Straffen, og komme ud
i Provintserne, at stifte nye Ulykker.

See! alt dette og alt dette lignende er Kø-
benhavnsk og det hele Riges Snak i nærvæ-
rende Tider. Jeg har kunst ansort denne Smu-
le, for at vise, hvordan det gaaer til.

Twilling - Rigernes
Σ a f s i g e l s e
til Forsynet

over

Kong Christian VII.

tilligemed

Københavns Borgeres

G l æ d e

over

de vigtige Tildragelser

den 17de Januarii Anno 1772.

København

trykt hos Paul Herman Hæstede, 1772.

O dies læta! notanda candidissimo lapillo.

HORATIUS.

Den Dags Hukommelse, saa længe Verden
staaer,

Ey nogen ærlig Danſe og Nørſe af Minde
gaaer.

Songens Bel og Landets Bel ere tvende
nær foreenede Stetter, paa hvilke et
Riges Lyksalighed grunder sig; men skal et
Riges Lyksalighed just staae fast ved disse, da
maae de selv have en fast Grund at staae paa,
og denne Grund opbygges best ved Gudsfrygt.

O liære Danniemark! Et evigt Bliv
har sat dig paa saadant et Stæd paa Jord-
koden, hvor du gierne kan leve og bestaae,
dig er skienlet saa stor en Plæt af Jord, hvil-
ken, naar den ved Fliid og Windskifelighed

bliver dyrket og ret anvendt, Forsyuet har
benaadet med saa overflodig Velsignelse, som
er tilskræckelig nok til at underholde dig og di-
ne, naar du kuns vil passe paa flittig at luge
Klinten fra Hveeden, og streebe med Alrvags-
genhed at dræbe de fremmede Blod-Igler, som
saa ofte hemmelig indsniger sig for at sue Blo-
det af dine Alarer.

Du har stedse været fornøjet med dine
egne indfødte Konger; Din Kærlighed til
dem og deres til dig igien har været medfødt;
Du har aldrig ønsket at maatte regieres af
andre end dine egne Konger, og naar de kuns
selv har siddet ved Roeret, har du været best
farende. Deres medfødte Mildhed og Maade
har allene kundet synre dig, og Kærlighed til
dine Kongers Liv og Vel har allene gjort dig
rebellske. Kort sagt: Din Kærlighed til dine
Konger har været saa reen og ægte, at om de
havde ligget og sovet paa den afsreste Ben i
deres beste Prydelse, ingen Røver, i hvor stærk
bevæbnet, i hvor grusom og mordisk han end
kunde være, havde Mod og Hierte til med den
mindste Fingre at røre dem.

Lylz

Lyksaligt Dannemark! Et evigt Forsyn
 har paa nærværende Tid skienket dig en Konge,
 hvis milde Alsyn opliver enhver, der seer
 ham, alles Hierter er fulde af Glæde naar de
 bestuer ham, enhver indsedt Dansk og Morsk
 kappes om med Liv og Blod at beskytte ham,
 og alle er eenige i at elskke ham, hver Gang
 de seer ham oplives, deres Haab, deres Glæde
 foreges. Elskværdig Konge til sleg Rige!
 elskværdig Rige til sleg Konge! Jo meere jeg
 skriver, jo meere henrykt bliver jeg, mit inder-
 ste oplives af Kærlighed, jeg = = Nok er
 det: elskte Konge! elskte Christian! Det er
 alles Ord med mig, og jeg herer alles Hierter
 er eenige om eenstemmigen at udraabe:

Til Rigets, Landets Bel, til heele Statens
 Nyttie,

O evig Forsyn! du vor Konge selv beskytte,
 Paa Jorden neden for blev raabt: Lev
 Christian!

Fra Himlen kom en Lyd: Endnu jeg tår
 ham an.

Elskverdige Konge! min Ven er alt for svag til at beskrive den hestige Glæde, og den inderlige Fornsynelse enhver indfødt Danske og Norske føler hos dem, den store Kærlighed deres Hierter brænder af til dig; Dit Foretagende er for dem ubegribeligt; enhver elsker det, og dog forstaaer det ikke; de er inderlig fornsynede, og begriber det ikke; den eeneste Aarsag til den Glæde de føler i deres Hierter, siger de, er Kærlighed til deres Konge. Kort sagt, enhver er ligesom henrykt; ja, det lader ligesom København har faaet en nye Skikkelse:

Nocte pluit tota, redeunt spectacula læta,
Divisum imperium cum Jove Cæsar habet.

Den Skye, som længe os med Modgang hav
ver truet,
Hvorover hver og een saa længe haver gruet,
Den er nu drevet bort, vi kommer den
ihu,
Gud med vor Christian beskytter os
endnu.

Den Danske og Norske Nation gør ingen i Verden øster i Kærlighed til deres Konger, de er fuldkommen oplyste om de har gode Konger, de har elskværdige Konger, det begris-
ber de, det skinner de paa. Vi saae den 17 Januarii en Talrigt Forsamling paa Slottets Plads, hvorfra enhver, fra Rigest til Fattigst, fra Sterst til Mindst Strommevis kappedes om at udvise deres Glæde. Hør engang: de ud-
raaber eensstemmig et Vivat neden for, og Kongen selv med Gienvar oven for gør sit milde Biefald tilkiende. Saa lyst som der var Fredags Aften, den 17 Januarii, i alle Huuse og Gader, saa brændende og ivrige af Glæde var alles Hierter. Beviis nok paa Undersætternes Kærlighed til deres Konge, og deres Konges Kærlighed til dem igien.

Op alle indsedde ørlige Danske og Nor-
ske! kommer, haster og foreener eder med mig,
oplester eders Hænder og med Hænderne eders
Hierter til Himmelten, nedknæler Andagtsful-
de i Ben for vores Konge, udbryder med Lov
og Tak til det evige Forsyn, som har beskyttet

og beskyttet ham. Lader denne Dag aldrig
gaae eder af Minde, saa længe I kan huske;
lader denne Dag give eder Anledning til man-
ge Tak sigelses-Dage; lader denne Dag paa-
minde eder om, at den store Kongernes Kon-
ge beskytter og beruster vores Konge til Ri-
gets og Landets Bel. Lader os siunge Her-
ren en nye Sang, hans Lov skal være i vor
Meenighed. Herrens Haand har ved Kon-
gens Haand draget de, som syntes Mægtige i
Landet af Stolen. Herren haver giort deres
Anslag til intet, de vaklende Knæ haver
han giort rasse, og de nedsiunkende Hænder
haver han givet Styrke. Op glæder og fry-
der eder, takker Fyrshnet vor Christian
lever endnu, de bedrøvede Borgere er trested',
de Beængstede husvaled', de Modfaldne styr-
ked', alle er fornøyet.

Nu da: Tak mildeste Forsyn for den
Konge du gav os! Tak for vores Christian!
Du har givet ham en Krone, Tak for du be-
skytter den; vær Kongens Skild og Landets
Skild, saa lever vi trygge, boe i hans og alle
hans

hans Undersaatters Hierter, saa lever vi sikre.
 Din Troefasthed beskytte ham, din Kærlighed
 oplive ham, din Viisdom bestyre ham, saa ere
 vi Lyksalige.

Du store Hierternes Randsagere! Oplys
 Kongens Øyne, at han maae see og kende
 dem som er hos ham, forstærk hans Forstand
 at han maae kende og forstaae, om deres Raad,
 som er om ham, sigter til hans, til Rigets
 og Landets Beste. Drag selv Dækket ned
 fra alle Masquerte Ansigter, at Kongen maae
 kende dem, bekjendt giv alle Hylkere for ham,
 og lad deres hemmelige Raad og Aflag, som
 til egen Interesse for dem imod Kongen og
 Landet ere besluttede, blive aabenbarede.

Dit aarvaagne Øye staae stedse over
 det gandske Kongelige Huus Dag og Nat,
 saa er det tryg, saa staer det sikker imod alle
 Unsted til Rigets og Landets Beste.

Regier selv Rigets Raad med dit Raad.
 Lad ingen uden reedelige Hierter nærme sig til
 Kongen. Forund Lykke og styrk selv hans Be-

slutninger: saa troer vi de haver den rette
Fremgang, saa veed vi de ere lykkelige, saa
kutter vi det gaaer os alle vel.

Vores Magt til Lands og Vands be-
sinr og styrk, at de maae vilse deres Tapper-
hed i rette Tid.

Det heele Land, Geistlig og Verdслиg, Adel
og Uadel, Borger og Bonde, lad dem tilsam-
men hvile under dine Vingers Skygge, saa
lever Kongen og Landet lykselig.

Sply dig Dannemark! op, fryd dig
nu igien;

Det syntes som dit Mod nu reent var lagt i
Dvale;

Men see! vor Christian dig nu atter vil
husvale,

Saa du af Sorrig en nu reent skal svelte
hen.

Din forrig' Munterhed nu i en Afskrog
laae,

En paalagt Myndighed kom dig just til at
gnse

Og Blodet ligesom i alle Aarer fryse,

Du vidste en til sidst hvad du dig skulde
spaae.

Men see! et Øye seer til vores Christian hen,
 En Haand fra Himlen selv tår Dækket bort
 fra Øye;
 Saa at han skilter Hielp fra den hielpsomme
 Høje,
 Og just ved dette Syn benytter sig af
 den.

En Masquerade var just for i denne
 Nat,
 Og Nyt vi haver hørt i Kongens Huus påseret,
 Vi takker Himmelnen for det er arriveret,
 Skient vi det en forstaaer, hvorledes det
 er sat.

Hvorledes det er sat; Nok: det os Glæde er.

Nok, er det, vi har hørt de Masquer er' borttaget,
 Og deres Myndighed blev ved hans Haand
 afdraget,
 Som just beskiermet har enhver af dem
 især.

D!

O! gid at hver og een, som Masquer
hør endnu,
For Guds, for Kongens og for heele Statens
Nytte,
Dem med reent Ansigt og reent Herte vil
ombytte,
Og denne Nat som Danske maa komme
reent ihu.

Nu frydes just min Siel, just nu i denne
Stund,
Da hver en Undersaat af Danske og Norske
tillige
Just kappes om Vivat eenstemmigen at skrige,
Og Echo høres fra den høje Konges
Mund.

Monarch! engang din Plads, af Mængde
opsyldt er
Af Aldels, Geistlig Stands, af Borgers, Bon-
ders Glæde,
Som søgte kapviis for dit Ansigt frem at træde,
For at lykenske dig til Thronen hver i
sær

Just

Just nu paa denne Dag vi samme Op-
tog seer.

Hver ærlig Undersaat af Kærlighedens Lue
Selv kappes om at de maa vores Konge skue,
De seer ham, frydes, og reen fuld af
Glæde leer.

Stadt-Hauptmand kommer for vor liere
Konge frem.

Tak! for vi Borger kan saae Kongen udi
Tale;

Tak ædelste Monarch! for du vil os hysvale;
Din Hielp veed vi er stor, din veed vi
haver Klem.

Op! frydes Danse og Norsk! op! frydes
hver og een!

Hør Christians milde Svar: I mine
Norske Gutter,
Som for mit Liv, mit Blod Jer Næver ey
indputter,

Som staer for Mand og naar det giel-
der ey er seen.

Med min Medborgere jeg just i dette Nu
 Er gandske reent omspendt af Troestabsfulde
 Flammer!

Tak Himmel! for du os bortdrev forventet
 Jammer!

Tak! du ved Christians Hielp har
 Kommet os ihu.

Tak milde Forsyn! du den Skye bortdrev
 vet har,

Som længe nok har os med Modgangs-Vin-
 de truet,

Hvorsor enhver og een af os længst haver gruet,
 Tak! du ved Christians Haand den

Godhed for os var.

Lev længe Christian lykselig Aar fra
 Aar!

Det er det Ønske vi for Himlen dig fremsender,
 Fra Rügst' til Fattigste, som Sorgen reent
 omspender!

Her er det Ønske som dit Borgerskab
 formaaer,

Opliv dig Dannemarke, ic. ic.

II. 104
15

S a n f e r
i Anledning af

M a f f e n

imellem

den 16de og 17de Januarii 1772,

da

G r e v S t r u e n s e e

og hans Complot

bleve fængslede.

København, trykt og findes tilliebs hos A. F.
Stein, boende i Skidenstrædet i №. 171.

6340
G. B. C. G. B. C.
G. B. C. G. B. C.

❖ + ❖ + ❖ + ❖ + ❖ + ❖

Nat, o! Glædes Nat, i hvis Fryd
ei kunde ventes,
Hvis Haab var skjult med Sorg, og nær
med Døden endtes,
I Nat blev Sorg og Død til Fryd og Liv
omvendt,
Da Himmelens Hielp os blev i Dagningen til-
sendt.

Legn

Tegn op, o Twilling Son, see til, du aldrig
glemmer

Den Lysts Nat for dig, som Mørkheds Hær
nu klemmer,

Den Glædes Nat, som slugte mange Nætters
Graad,

Den Viisdoms valgte Nat, som styrted' Ond-
skabs Raad.

Den Nat, som Himlens Raad bestemte til
at redde

Sin Salvede fra dem, som nu i Skindsel
græde,

Den Nat os Frihed gav, men dennem
Fængselet,

Som tænkte ei paa Gud, paa Eed, paa
Dom og Ret.

Den

Den Nat, som sangede de Fugle, som op-
sore

Saa hastig og saa heit, i Frækhed, Stolt-
hed store,

Den Nat, som styrte fra Mærens høie
Top

En Haman, ja vel meer, en morderst
Køver-Trop.

Den Nat, da Greverne var sidst paa
Masquerade,

Og der med deres Flok var ret af Ondskab
glade,

Den Nat tilmaalte Gud dem Hævnens fulde
Maal,

Saa det dem bliver suurt at drikke Dommens
Skaal.

Uglemme-

Uglemmelige Nat for dem, som er, som
kommer,
Da Herren viiste sig Forsvarere og Dom-
mer,
Paa Kongens Huus blev seet Guds Vare-
tægtes Magt,
Rovfuglene blev fast i Buur og Lænker
lagt.

Bliv ved, Almægtige, at redde Kongens
Ere;
Lad Herrens Viisdoms Aand med Kongen al-
tid være;
Giv store Ting imod vor store Chri-
stian,
Vi store Ting af ham da og forvente
kan.

Belsigne

Velsigne Dronningen, vor vigtig' Juli-
ane,

Hvis Viisdoms Raad til Fryd fra Sorg kan
Udgang bane,

Hvis edle Konge-Mod et Lys i Mørket
var,

Som giennem Twivlens Nat med Haabets
Straaler skar.

Velsigne hendes Son, vor Konges Kiere
Broder,

Hvis Dyn, Forstand ham gier ret værdig til
sin Moder;

Gier vel [mod Kongens Huus den gandstæ
Konge-Slegt,

Lys over] dem din Freds og Maades Vares
sægt!

Dingierde

Omgierde Kongens Stoel med Mænd, som
veed at fremme
Din Ere, Kongens Gavn og Landets Ska-
de hemme,
Som trolig bnygge op, hvad hine nedbrudt
fis,
Venhør mig ringe; thi min Ven fra
Hiertet Gil!

A II 93 b. 1578 (2) Denk

Den forklædte
Grenupusse
for nogen Tid siden,
seet i Paris
for
Penge.

København, trykt hos P. H. Høegh.
1772.

Skruptussen i sin Pynt
Indvortes hæslig er.
Og du, som har begyndt
Et Pioske-Levnet, lær:
Om du dig ikke bedrer,
Man værre dig anseer,
Og helst saa dybt forneder,
Du deraf ikke leer.

velbekendte og navnkundige Con-
tusse-Skrupper og øvrige Piosker i
denne Residence-Stad Kiøbenhavn,
haade unge og gamle! til Eder er det jeg
dedicerer dette mit Skrift. Aarsagen, hvor-
for Ballet falder paa Eder, er, at jeg ej
skal underkaste mig twende Partiers Had.
Eders, vil I synes, jeg fortiener med Billig-
hed, da jeg saa dumdristig understaaer mig
at sætte saa udpyntede og sminkede Skion-
heder i Ligning med den forklaedte Skruptusse,
som blev seet i Paris for Penge. Lad mig
nu og bringe mig Eders hemmelige Had
paa Halsen for den selvtagne Frihed, uad-
spurgt at dedicere et Skrift, som sigter til at
afmale Eder saa hæslige som I ere; og om
det ej udretter det, hvortil det fornemmelig

sigter, tildeels for Eftertiden at giore Eders
forhadte hos Eders Friere, saa bliver det
og derved allene. Og siden jeg dog en i den
ene Henseende kunde undslye Eders heftige
Fortrydelse, saa lad den herved være dobbelt;
ved den Leylighed undgaaer jeg dog den eller
deres Brede, til hvem eller hvilke jeg ellers
havde understaaet mig at dedicere dette lidet
Skrift. Eders Brede, og den Fornarmelse
og Skaar I herefter vil lide i Eders In-
trader, venter jeg igien oprettet ved Eders
Efterkommeres; jeg meener de unge Fruen-
timmers, som for Eftertiden vel inclinerer til
Kierlighed, men vil tage deres Sag paa en
anden Fod, for en baade at blive og ansees for
en hæslig forklædt og masquered Skruptusse;
men derimod faaer at smage noget reel Sode-
re i at elste; deres Venstebog Skionsomhed,
deres Tak og Bevaagenhed, saavel som deres
Elsteres, hvis Siel, Legeme og Pung, paa
begge Sider vil profitere af mit Forslag
for Eftertiden, er det jeg udbeder mig, og
forbliver disse sidste vorsore noye forbunden.

Det

Det er for nogen Tid siden gaaet saaledes til i Paris, at en fattig Mand, som ønskede at see sine omme Omstændigheder lettede, faldt paa at udklæde en Skruptusse som et nyefodt Pigebarn; og da denne Mand havde lært Skildrekunsten, frembragte han et Ansigt ikke allene saaledes, at ingen, ved at see og sole derpaa, kunde skille det fra et naturligt nyefodt Barns Ansigt, men var endog saa lykkelig at frembringe, ved denne sin Kunst, saadanne fortryllende Skionheder og Undigheder i dette Ansigt, at alle, som saae samme, maatte standse og falde bort i Forundring, ja kunde end ikke blive møtte af at see denne lille Skabning, i hvor tidt de end ved Venge-Spilde tilkiobte sig Aldgang; de kyssede og klappede den, og agtede sig det for en Ere og deres største Fornøjelse, at omarme den i deres Øyne usorligelige Skabning, som dog var en forklaedt og masquered Skruptusse, der var villig til, uden Folelse, at kysse endog hele Verden, og siden, naar List og Svob gav efter og den fik ret Alannde, at spytte dem alle usormært Forgift i

Hassen. Hvorfor han engentlig har betient sig af dette sale Dyr, skal man ikke saa let giette. Nogle foregive, at det var een af en gammel saa kaldet Skruppe til Verden bragt Vanskabning, som samme Mand klobte hende af for § Rdlr. efter vore Penge, i Hensigt, at lade samme Misfoster see for Penge; men da der var lidet eller saa got som ingen Forskiel imellem dette Misfoster og en naturlig Skruptusse, frygtede han for Opror, i Fald Folket i Allmindelighed troede sig fireret, og Sagen vilde blive vanskelig at bevise. Som han altsaa saae, enten Sagen saaledes at falde ud, eller og sig forgieves skilt ved sine Penge, hvilken lidet Summa han og havde tilvehebragt ved andre høystfornodne Tings Forliis, skal han have fundet paa dette Indfald, og da det lovede ham noget anseeligt, i Fald alting gif got, tog han en i Betænkning at fore det i Verk. Han troede, at omendskjont den vel lignede en Skruptusse, dog skulde være meddeelt noget af et nyefodt Barns Natur; hvorfore han og meente, at det gif vel an at svebe den saaledes ind, naar den kuns havde lidet Ande, som en saavel lod sig giøre med en naturlig Skruptusse, som strax ved denne

For-

Forandring og flere maatte crepere; men denne derimod, ved subtil Aalande og Næringsfode, kunde holde Livet, røre sig i Svobet og give End fra sig; som og skal have lignet et spædt Barns, og altsaa betage alle og enhver mindste Lovl om Forræderie. Kort sagt: hans Anlæg lykkedes ham: og da han havde saaledes samlet sig ved denne Bansfabning (som en Skruptusse, eller og naturlig Skruptusse), anseelige Summer, skal dog adskillige have faldet paa andre Tanker, og formeent sig fixerede; hvorefore de, til den Ende, at faae dette Forræderie opdaget og Manden affrasset, indgav til Bedkommende lovformelig Klage, hvorefter Politiemesteren i Paris fik Ordre denne Sag nærmere at undersøge, som og ved sine Politie-Betientere lod inqvirere hos Manden, og forlangte denne lille Skabning at see afdælt; men Manden, som foregav Barnet upasselig, stak disse Politie-Betientere nogle Myndter i Hænderne, hvorpaa de med god forrettet Sag bragte deres Herre denne Rapport, at alting befandt sig rigtig; hvilket de endog, naar paaæskedes, med Ged vilde bekræfte. Men det blev ej derved: endnu andre, som og, man veed ej af hvad Årsag, faldt paa

at tviole om Sagen, indgav nye Begiering til Sagens Randsagnings. Politiemesteren, som nu holdt sig selv paa saadan nye indloben Ordre nödsager, i egen Person videre at undersøge Sagen, da han tillige syntes selv den var af Rigtighed, stikkede sin Fuldmægtig, som løber derhen for at melde Princpalens Ankomst. Fuldmægtigen, som blev af denne nu hemidlede Mand vel imodtaget, og for sin Uimage aflagt med en proper Guld-Daase, som en stor Herre skal have foræret den lille Skruptusse, da han første Gang havde den Ere at kysser den, lovede sin Gav-mildhed at tiltage, og betingede sig denne lille Skabning om nogle Aars Forlob. Fuldmægtigen glad over denne skionne Foræring, løb sin Herre og Principal i Mode, med ydmygst Hilsen fra denne gode ærlige Mand, at Herrens Nærværelse fornøyede ham. Politiemesteren var aldrig saa snart traadt ind, forend han indbydes til Caffe-Bordet, besat med et over-complet Sold Caffe-Stel, som og var en Foræring til denne lille Skruptusse fra en anseelig Herre, som og havde havt den Ere at kysser den og spaade sig noget bedre i Fremtiden; Men da Politiemesteren undskyldte sig haade i en og anden Henseende,

og

og bad denne lille Engel afklæd, spurgte Manden, om dette Caffe-Stel behagede ham, Tieneren da maatte bringe det hiem? hvo-
ver Politiemesteren glemte sit Erinde og gif-
fornøjet bort. Nu var den gode Mand vel
fornøjet, og uden synderlig Frygt funde dri-
ve sin Negocie, saa han endog efter denne
Tid brav formeerte sine Midler. Men hvad
skeer? 3 a 4re høye Personer, som til dette
lille Monstrum havde ofret anseelige Gaver,
og nu oven i Kibet af deres Hofsbrodre bleve
fireret, i Anledning af det udspregte Rygte,
og maatte saaledes høre, at de ligesaa snart
havde ofret deres uskyldige Kierligheds Kys
et sminket eller ansinurt, men dog ellers al-
mindeligt Barne-Ansigt, som den af dem for-
meente, ey endnu af Forfædrene seete Skion-
hed, og end dertil forod saa anseelige Gaver,
for en stedsvarende og jevnlig Besog, bleve
nu særdeles irriterede: og til den Ende lod
Manden sige, enten Gaverne at tilbage levere,
eller Proces anlagt at modtage. Men Man-
den, som ikke allene ansaae saadant for en
Tort, at tilbagelevere hvad som engang val-
skienket, men endog maatte saaledes giore sin
Regning, at naar een sik sit igien, vilde d-
vel alle paastaae det samme, og saae sig pa-

den Maade først i sine arme Omstændigheder igien, og dernæst exemplariter afstraffet, i Fald Sagen blev forraadt, svarede meget bestedentlig, at han takkede for deres Gavmildhed mod ham og velsignede Skisinne, det giorde ham ont, at et falskt udspredt Rygte havde foraarsaget dem saadan Misstanke, som dog engang var svækket og giort til intet ved Politiemesterens og hans Folkes noye Eftersyn, som han uden al Indvending, efter Collegii høye Ordre, havde maattet bilslige: Ævrigt, funde de finde deres Regning ved at anlegge Proces mod ham, var han ikke derimod; da saadanne deres Beskyldninger vilde komme dem dyr, og tillige lod dem sige, at han for deres Forærlinger var dem nu en meere forbunden, men nu frit fra denne Tid af overslod deres tilkobte Friheder andre høye Personer af raisonablere Sentiments. Disse Herrer blev end herover mere ophidsede, og soer hverandre til, Sagen at lade begynde og udføre paa samtliges Regning, til denne Hemmeligheds Opdagelse.

Midlertid Processen varede, gik Mandens Ploug endnu allerbest; thi de, som aldrig før drevne af Rysgierrighed, kom nu i Hobetal, for allene at nyde et Øyekast paa den-

denne omtvistede fortresselige Skionne. Ved Underretterne blev reflechteret paa Politimesterens og hans Folkes Kirftlige og corporlige Eed, som soer saaledes med oprakte Fingre, at de havde seet Barnet fra øverst til nederst, og ikke befunden, at Sagen forholdt sig anderledes, end hver Mand kunde see; Men da Sagen blev stenvet ind til Honeste Ret, fik Manden tillige Ordre, med største Forsigtighed og Omhyggelighed, vel indpakket og forsønet at opføre med sig i Retten dette deylige Barn, hvor det i Kongens allerhoyeste Paasyn af Anordnede skulde eftersees. Nu var Manden i Betryk: Penge manglede ikke; men Kongen at bestikke, var umuelig. Han maatte nu altsaa for sin antagen Honeste-Rets Advocat gaae til den reene Bekjendelse, med Lofte: i Fald noget Raad var at udfinde, da ey at ansee paa nogle 1000 Kdlr. til hans Belønning. Advocaten udbad sig nogen Tid til Overlæg i denne saa vigtige Sag, og lovede at giore sit Beste. Da han nu saaledes havde overlagt Sagen hø sig selv, lod han Manden kalde til sig, og lod ham vide at han vilde nok see at udfor Sagen til hans Fordeel; men skulde det gaa an, maatte han betale ham forud 10000 Kdlr.

Rdlr., da han heri behøvede en Mands Assistence, som ey lod sig vise af med Snaf; og hvad Contraparterne blevetildomte at betale, og at høre Advocaten til: Og endskjont denne Stymper krympede sig derved, da det var over $\frac{1}{3}$ Deel af hans derved indbragte Fortienester, var han dog nødt til i denne Knibe at udbetale den forlangte Summa, og indgaae Contracten. Var nogen nu fornøyet, var det Advocaten, og nu tænkte han først paa Raad til at giøre Belønningen fortient, og det faldt ham ey heller vanskelig at udfinde saadan en Listighed, hvorved Sagens Udsald skulde blive Manden og ham til Fordeel. Som Tiden var knap, forføyede han sig strax hen til en Doctor, bad ham indstændig at see sig forskaffet et lidet Foster, som skulde være et Pigebarn, og det til en vis Tid, men accurat, og Sagen fortiet, lovede hans Umage belønnet. Doctoren forestilte den store Vanskelighed deri, helst da det ey var ligemeget af hvilket Kion, men tilsagde al Vigilance, da Advocaten leverede ham en lidet Guldbors paa et par hundredre Ducater, og lovede hans Umage bedre paaskionnet. Doctoren, som havde adskillige Patienter, indog af Fruentimmeret, faldt det ikke van-

Ste-

Steligt at bringe nogle Abortioner i Værk,
og, ved en Douceur til Jordemoderen, at
faae sig dem overbragt. Dog siges, at det
faldt saa uhældig ud, at han maatte sætte den
Cuur i Værk over 10 Steder, førend det
lykkedes ham at faae et Pigebarn af den
Storrelse, og ubeskadiget, efter Advocatens
Proeve, hvorved de halve af disse Fruentim-
mer tilsatte Livet. Men Advocaten var en
heller uskionsom; thi da han sporede hans
utrættede Flid, skal han have skient ham
1000 Rdlr., hvorved Doctoren, som ellers
var en fattig Mand, nu kom i Stand.
Advocaten tog nu imod Barnet, leverede det
til Manden, og bad ham isore det den samme
Dragt som den foregivne Skionne, og, i
Stæden for den forklaedte Skruptusse, eller
Missfoster som en Skruptusse, overlevere det
Den dertil beskikkede Afhenter, som blev en
fornem Kone (den han en endnu vidste hvem
blev) det døde Barn, som skulde gaae be-
hændig til, at naar denne Madame vilde
gaae ud for at stige i Vognen, skulde dette
døde Barn være færdig, og, ved at tilbyde
sig at bringe det ind i Vognen med en Slags
Behændighed, som let lod sig giore, overle-
vere hende det døde Barn, hvilket han og
giorde,

gjorde, med Formaning, at hun vilde tage det vel i Alg^t for Lusten. Hun, som nu nyelig saae den forklaedte Skionne, og twivlede om intet mindre, tog imod det med storste Varlighed, og torde ej aabne det mindste for det, forend hun kom til det bestemte Sted. Barnet blev da taget frem, saa varlig som muelig; Men hvad skeer? Her raabtes: Al^k og Bee! Barnet er dod, min Skionne er borte! Hvad var herved at giøre? Barnet blev afklæd, og Sagen alt-saa, saavidt nu kunde sees, besfundet rigtig. Hvad Skionheden angik, paastod Procuratoren, det ingen med Høye kunde nægte, at Doden gjor en Ende her i Livet paa ald Skionhed, og borttager den fortreffeligste Boute sine Farver; men i øvrigt paastod, for den Fornærmelse Manden var skeet, saavel i Henseende til sit gode Navn og Rygte, som ogsaa nu ved denne Leylighed at være skuudt ved en Skat, som en kunde betales og aldrig forglemmes, tilligemed Processens Omkostning, i alt 10000 Kdlr; hvilket blev anseet for billigt, og Mandens Contraparter tildomte forhen meldte Summa at ud-betale. Saadan et Udfald sat denne Sag. Manden, Politiemesteren og hans Folk,

AD-

Advocaten, Doctoren og Jordemoderen, var nu ved denne Leylighed alle hiulpne; men især Manden selv og Advocaten, hvis Fordele ungesær veyede op imod hinanden.

Denne Passages Indberetning fra Paris, ved en god Ven, som underhaanden var bleven vidende om denne hemmelige Sags Sammenheng i alle sine Poster, hvorfaf jeg nu har udført et fort Contentum, for at møtte Publici Nyssgierrighed i saa hemmelig som ellers forunderlig og sandfærdig Tildragelse, er det der har bragt mig paa at skrive om vores Kjøbenhavnske Contusse-Skrupper og øvrige Piosker, og at sætte dem i Ligning med dette forklædte Missfoster som en Skruptusse, der dog blev anseet som et Naturens Mesterstykke. Men, for at giøre Ligningen efter mit Indfald saa beqvem som muelig, gør jeg vel best, at jeg først skriver lit om Contusse-Skrupperne, eller Ruffersterne, og deres Liebabere, hvilke ligner Skruptussen in Natura, saaledes som den er uden Masque, og siden afmaler vores øvrige Piosker, der ligner Skruptussen, forklæd med sin deylige Masque og anbragte Farver. Mine Læsere behage at agte, at jeg allene søger at forestille denne Synds store Norden i sin meer end fæiske Misbrug, og med-

meddeeler mit Raad til Forbedring ; thi hvad
er mere faist, end at og runkene Kierlinger
og saadane, som af Elde gaaer paa Gravens
Bredde, endda over denne skindige Handel ?
Ligner ikke disse vores hæslige Skruptusse
uden Masque ? og deres Liebhabere synde jo
endog imod Naturen ? Disse Rufferster ere
jo navnkundige, og derfor let at finde. Hvem
kiender en en Grevinde, en Kejserinde, en
Klørdame, en Spardame, de maae undskynde
min Uvidenhed heri, en at kan opregne ret
mange ; men endog disse, som de fornemmeste
iblandt vore Rufferster, nægter vel ingen,
som kiender dem , og kan sige Sandhed :
Caracteer af en Skruptusse, endog uden
Masqe. Disse forgiftige Dievelinder, for-
giftige indvortes og udvortes, hvor mange
uskylde og forhen kydse Fruentimmer har
de ikke faaet i deres Snarer, og over alt dem
til at opofre sig til det allerstammeligste, nem-
lig til hver Mands Brug, allene i Hensigt til
deres Profiter og Fordeele ? Hvor mange
unge Mennester har igien disse nu forferte
Fruentimmer bragt i Snarer, og stildt dem
baade ved Helsen og Penge ? Med et Ord :
disse Rufferster eller Contusse Skrupper, med
gabne Øyne betraktet, nægter ingen Fornuf-
tig,

tig, jo rettelig at kan signes ved vores Skruptusse uden Masque eller Farve; og saasnart vi uden Bidtlostighed har seet, at vore øvrige Piosker ligner Skruptussen med Masque, skal jeg strax give mit Raad til deres Aftkaffelse, efter mine Tanker, saa nyttig som muelig. Disse unge Piosker ligner nu ret got vores forklaedte Skruptusse; thi uagtet al deres Prydelse, ere de jo ret betrægtet som forgiftige og anstikkende Dyr; og hvad en Elster søger, nemlig Kierlighed, finder han ikke, de elsker jo alle i lige høj Grad. Venge gisør Sagen; og de fleste, og næsten alle disse Piosker, er det jo bekjendt nok, deres gandske Ungdoms Tid at blive ufrugtbare, og saaledes enten efter kort eller lang Tieneste i de saa kaledede Horehuse, eller og liggende paa egen Haand, fulde af Franzoser og veneriske Sygdomme, som stikker deres Elskere an een efter anden; ja, jeg er underhaanden bleven vidende om adskillige Doctores og Chirurgii Til staelse iblant hverandre, som maatte vidne, at iblant vore unge Mennesker her i Hovedsta den, og af dem, som i disse Hore-Kipper tager deres Öl, som ere flere end man forestiller sig, skal neppe en Fierde-Deel være ganske frie fra denne Gist i Blodet, nogle mindre, nogle

meere, og nogle gandſte: enhver forestiller sig
Folgerne deraf for dem selv, deres Kone og
Familie i Eftertiden. Hvad giort er, kan
ikke ændres; men man maae ſee at ændre det
møchte, af hvad ſom for Eftertiden endnu fun-
de giores: Og det er og Hoved-Hensigten af
dette mit udgivne Skrift og Fortælning, at
vise ſikkert Raad imod denne Misbrug; og
Middel derimod er juſt ikke vanfelig at ud-
finde. Vi har jo Politiemesteren og hans
Betientere, ſom endog nyelig er forøget med
føre, nemlig Commissarier og Betientere.
For Politiemesteren bliver det altsaa en let
Sag, at faae alle disse lidelige Huuſe, endog
til den ſidste, opdaget. De ere og tildeels,
desværre! alt for bekjendt, og ſkulde nogle
blive ubekjendte for Politiet, tilbyder den
halte Knapmager ſin Assistance, i Beretning
om deres Opholdsſted. Alt bevise, at de ere
af det omtalte Slags, bliver langt fra ikke
vanfelig; thi de fleſte ere endog ſaa navnfun-
dige, at Beviis i denne Sag er unodig. Her
bliver da ſlet intet andet herved i Allmindelig-
hed at giore, end ſtrax, uden nogen Henstand
eller Bidners Forelſe, ved Eftersyn af Medicis,
at lade de anſtukne, ſom paa nogen Maade
ſtod til atcurere, komme i ſaadan et Lazaret,
hvor-

hvortil vores viise Regiering gierne lod sye
 Anstalt; og disse, som endnu vare friske og
 sunde af disse unge Fruentimmer, anvises et
 Spindehuus, dog med nogen Forstiel indret-
 tet efter deres Stand eller Opdragelse; de An-
 stukne til Alarene, og de i Grund bedervede, som
 nu vare curerede, sælges til Plantagerne; og
 de gamle Horen-Brouteurer med deres Rus-
 fersker ligeledes, eller og anvises et Arbeyds-
 Stred for Levetid: saa naaer først vores Al-
 lernaadigste Konges sidst udgangne Forord-
 ning om de Besvangredes og deres Borns
 Privilegier, uden for Egteskab, sin uskateer-
 lige, indsigtfulde og over al Maade nyttige
 Hensigt. Da troer jeg en, enten geistlig
 eller verdslig Mand med oplukte Øyne stoder
 sig derover; thi af to Slags Unde uddøeler
 man rimelig det mindste. Og hvad er nu
 mindst og hvad er størst, enten saaledes som nu
 er, da endog de skinneste Skabninger og
 udsgzte Skionheder af det smukke Kion med
 rette lignes ved et Privet eller andet Ureenlig-
 heds Sted; eller og at denne Uorden blev
 hemmet, og saadant et Fruentimmer, over-
 talt, overgav sig allene til een Elskere, og da
 ved sin vindskibelighed, og hvad han for-
 maaede ugentlig, qvaraliter, eller aarlig at

give, holdt sparsom Huus, lod alting have
sin ordentlige Gang, og overlod sin Livsfrugt
til Faderen, næst Guds Forlyn, i Tiden til
Fædrenelandets Dieneste? Saadan et Fru-
entimmer, som siden blev forladt af sin El-
skere eller og afforskiellig Aarsag forlod ham,
torde aldeles ikke befrygte, at jo vel en an-
den i den Afgangnes Sted torde indfinde sig
og see hende forsorget. Mangen een kunde
vel og, ved sin Elskeres Gavmildhed og egen
Windstibelighed, ofte have samlet sig det,
hvorved hun siden, forladt, ligesaa lidet som
en Enke havde at befrygte Livets Ophold;
thi der kunde ogsaa oprettes Hielpe-Casser,
saavel for dem som Enker, hvorfra de kun-
de, efter visse Aars Forlob, og til en fastsat
Alder efter deres første og aarlige Indstud,
nyde Pension. Saalænge et ungt Menneske,
af hvad Stand og Wilkaar han end var, be-
sergede saadan en Elskerinde fornoden Huus-
Værelse &c., og hun tillige udrettede noget til
Nytte enten for sin Elsker eller andre; mon
Det ikke var bedre paa begge Sider? Hvor
mangen en fornøjelig Time havde ikke saadan
Elskere hos sin vindstibelige, redelige og ind-
tagende Elskerinde, endog for 1 Skilling mod
2 1 Rdlr. at regne imod, hvad en forbandet
og

og anstikkende ic. tilligemed hendes eller deres
 Horen-Brouteurer og Russiske nu ligesom
 stieler dem af Lommen, hvorved saadanne un-
 ge Menieske oven i Kiobet sætter Liv og Kres-
 ter til, formedelst Mattevagt over et Glas for-
 handet dyr og tillige daarlig Ponche, i Hen-
 sigt at nyde nogle smaae og astvungne Dou-
 ceurer hos saadan en inficeret Mademoisselle,
 i hendes paa 24 Timer endog ofte ilde tilreed-
 te Horelyne; da saadan et ung Menieske
 hos sin Elskerinde kunde nyde god Tractemen-
 te for en tiende Deel af medgaaende Pen-
 ge, og da hele Natten i Roe og med Fornøjel-
 se sove hos sin Elskerinde i en som oftest ube-
 smittet Leye, og nyde næsten alle de Fordeele,
 som endog de best parrede Egtefolk nyde i de-
 res første og altid bestandige Kierligheds Hee-
 de. Ja, hvor mangen et velsignet Barn kom
 da for Lyset, som enten strax efter Fodselen
 blev en Borger i Guds Rige, eller efter Borne-
 Alarenes Forlob en myttig Borger i Naturens
 Rige; da derimod mange 1000 Skabninger
 tilintetgiøres formedelst disse forgiftige hver
 Mands Horer? Har da ikke enhver, begavet
 med mindste Indsigts i et Lands Lysalighed,
 Alarsag at priise vores for værende og nu til
 denne Tid Regierings viise og dybe Indsigts,

i Hensigt til den Forordning, saadan nu beskrevne Foreninger uden Egteskab angaaende? Herved, saavel som andre Regieringens store Velgierninger, saasom Kassen ic. saa mange uskyldige Siele for Eftertiden bliver, og endnu meere, ved saadan forhen meldte Ordens Iværksettelse, kunde frelses fra Undergang eller Tilintetgiorelse. Da fandt de Omkostninger, som nu ved Regieringens store Maade skal anvendes til veneriske Sygdommes Afhielpelse, for eengang Sted; og disse Omkostninger, saavel som Bygningen og Indretningerne, bleve da for Eftertiden saadan ligesom af Stovet opvakte Born, og deres Mødre, i Alderdommen til Nutte. Men saasnart denne store Hoved-Forandring med disse vor værende Tid ved dette Haandværk befundne Fruentimmers og deres Tilhengeres Hæftelse (da Planen dertil synes af lidens Vanstelighed, og ligesaa lidet at iværksætte og fuldføre) var bragt i god og fuldkommen Orden, burde Fruentimmers Etravagange i Losagtighed (NB. jeg kalder her Losagtighed deres umættelige, naturlige, dog selv optændte Begierighed efter Forandring, eller og saadan antagen Masque for deres Fordeels Skyld) for Eftertiden exemplariter affrasses med Spindehul-

huset; da det burde være en Hovedlov, at saadan en Elsterinde, som til Nødtøftighed, efter Formue, blev underholdt af sin Elstere, og stedse af ham Indskud betalt til Hjelpe-Kassen, som maatte til den bestemte Alder, naar hun enten blev forladt, eller anderledes forandret i sine Tanker til at afstaae fra saadan Foreening, række hende Haanden, om hun da blev overbevist af sin Elstere, at hun tog imod Besiter og jevnlige Besogelser i hans Graværelse af andre, uden Pardon at straffes, som et slet og lidertligt Fruentimmer, med Spindehuset? hvor skulde man faae at see en stor Forandring, saavel i Henseende til Folke-Formeelsen, som og denne Forandring vilde en lidet continuere til Stadens almindelige Flor, og det i mange Henseende: Og ønsker baade jeg og enhver sand Patriot Frugterne af saadan Nordan Standsning, formedelst Planens Approbation og Ordre til dens Iværksættelse, i Hensigt til Guds Kirkes og Rigets, saavelsom Stadens og Landets Belgaaende og Opbyggelse. Thi naar alting, ungesær som meldt, blev begyndt med disse vore for nærværende Tid Contusse-Skrupper og øvrige Piosser, Horen-Brontereurer og Røffersker, og ingen Pardon, Klynken, Klagen eller Undskyldninger, enten

formedesst en frum Haand eller af anden
 Alarsag fandt Sted; saa sthyde det af sig selv,
 at vil to unge Mennesker indgaae nogen
 Slags Foreening, maae de rette sig efter
 Lovene, som forbyder, under Tugthuus-Straf
 ved Politiemesterens Kiendelse, noget Fruen-
 timmer at være impliceret med flere Mands-
 Personer end hendes Elskere; og en engang
 at have den Tilladelse, som en Egttekone, i
 hendes Liebhaberes Fraværelse at tage imod
 nogen Besøg. Hvorvel var ikke Staden,
 Elskere og Elskerinder tient hermed! ja, hvil-
 ken god Forandring vilde endog ikke det for-
 aarsage! Mit Forslag er oprigtig. Fornuf-
 tige domme og give deres Betænkning, om
 den er nyttig, og da giore vores viise Regie-
 ring det mueligt; saa udrette vi alle store
 Ting til Guds Ere og Landets Bel.

Fornsynet Lid!

En Pioske sik sin Len.

Men Tidsfordriv:

En Datter og en Son

Nu avles kan med Lyst,

Til Republiquens Gavn!

Thi Elskerindens Bryst

Kun pikker i eens Favn.

tilforladelig

Efterretning

over

de største og fornemste

P o n c h e - M æ n d s

Eftermæle,

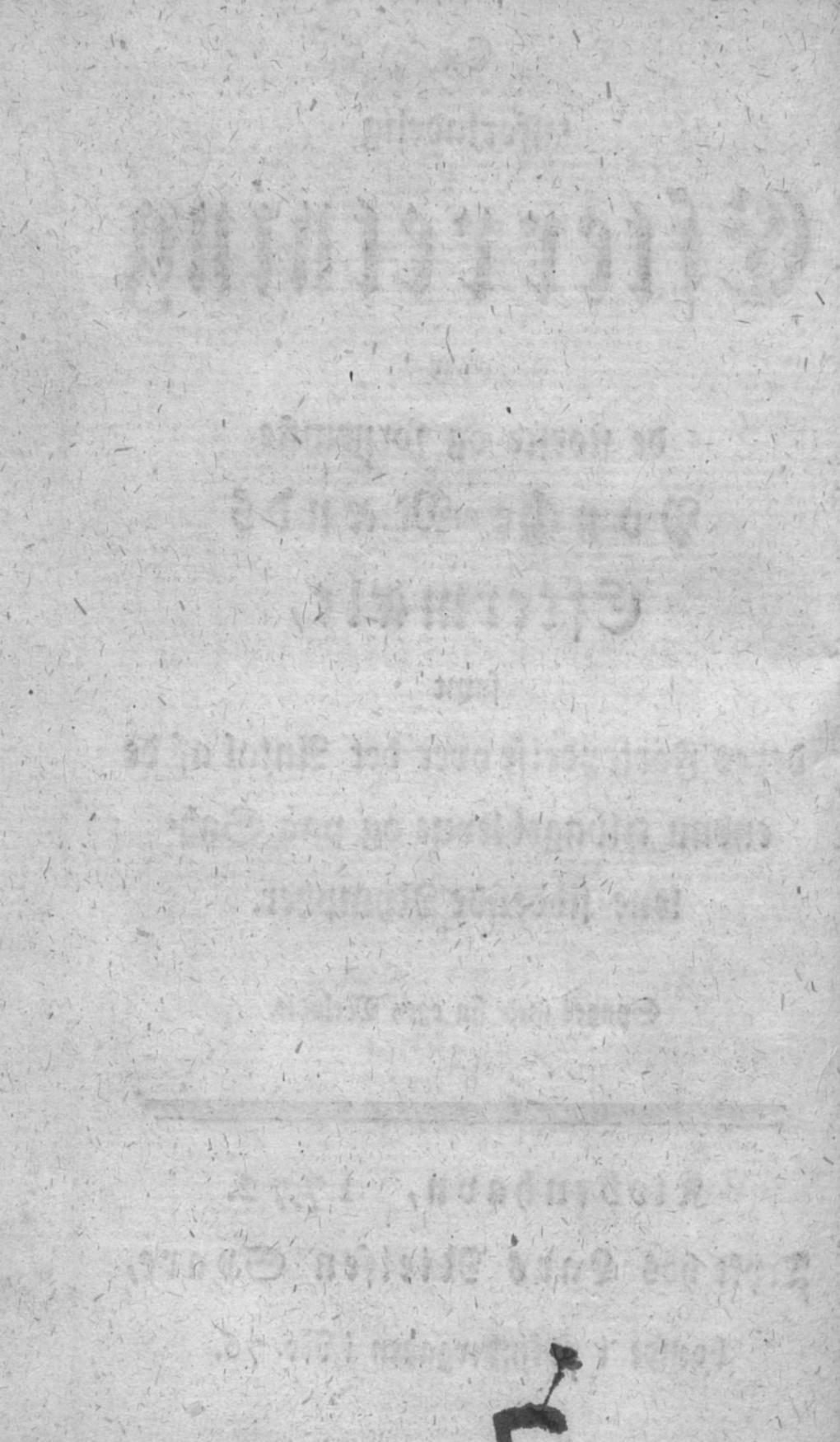
samt

deres Fortrydelse over det Antal af de
endnu tilbageblevne og paa Sah-
lene siddende Nymph'er.

Synges med sin egen Melodie.

K i o b e n h a v n , 1 7 7 2 .

T r y k t hos Lars Nielsen Svare,
boende i Skindergaden i №. 76.

Sarvel mine Lother alle,
Jeg det Eder vel kan falde.
De Matroser vare fulde af Galde,
Som vi maatte lade os gefalde.
Bor Forsvar er nu fangen,
Det veed vi alt for sanden,
De Matroser vare værre end Fanden.

De Peuge som ieg i Sommer
Fyldte i mine Sommer,
Har nu i denne Hommer
Sat mig i storste Kummer.
De spilte hessig Lomber,
Gjorde alle mine Stuer tomme,
De sagde: vi kan det altsammen romme.
De haver mig saa rannet,
Desuden hessig bannet;
Ja svoret hoit derpaa
At de mig ihiel skulle slaae.
Kan I mig sige saa,
Hvorhen jeg skulde gaae?
Her ingen Hielp for mig var at faae.
De raabte alle: Hurra! nedslaae.
Kom nu Svoger Grev Struensee!
Kom hen du nu og see

Hvor de os nu beleer.

Kan Du ei nu besale

At hvor Dine Nattergale

Maae leve i Roe og Fred,

Uden at nogen var vred.

Du var den første der begyndtes paa,

For Sdøgeræk jeg maatte danse ligesaa.

Derefter kom mine Brødre ogsaa,

Saa mange og saa faa.

Vi uden Huslye maae

Her om i Byen gaae,

Og af hver Mand peges Fingre paa.

Søster St. Pies, du skal dig ei gremme

For dit Gulduhr og Penge,

Tænk paa at du kan

En Pies eller Toe

Herefter i Roe

Fortiene som før
Eil Binduer og Dorre.
I Skæder Contoir
Som prægtig opfoer
Med Dine smaa Noer
Som mig du besøgte
Bed Aftenens Mørke.
Dog blev I ei robte
For det I Galaner opføgte.
I Kongens Have
Jeg Pons da lavede,
Biskvit Aqvavit,
Abelsiner, Citroner
Og andet meer,
Naar I afmakket,
I Buske og Krattet,
Blev I hos mig opvarret

Med noget sørdeles aparte.

Aftens-Fornsynelser

Jeg sparte ei paa,

Fyrverkerie med

Lamper og Lys lod gaae,

Canonerne knalde,

Trompeterne skralde,

De Skaaler blev drukken:

Vivat leve Bellysterne alle.

For denne Project og andre meer,

Havde jeg bleven Stats-Hauptmand nær.

Men da mit Anslag gif saa slet,

Eog jeg min Ransel og gif vek,

Og horte tillige med største Skræf,

De raabte herud, sei alting vek!

Varhou, varhou paa denne Plet.

Adieu Madam Mans Madsen,

Du blev ei mere frie end jeg,

Du gik med mig den samme Døi.

Hør du betient i mange Aar

Og nu til sidst solgt Lærret, Her og Blaar,

Beholdt du knap en Serk pav Laar.

Det var ei saa galt i Fjor som i Aar.

I Blomster-Contoir,

Som ofte hos mig Blomster har plukket,

Maa nu derfor sukke

At I har maat bukkes

Før de begede Knopper,

Som indsprang af Bindvær og Dørre tillukte

Som I med stor Bejmelse maatte til lugte,

I Domestik Contoir

Og flere Dito tillige,

I tænkte at ville eder herved berige,

Uden Arbeid og Svie,

Men de begede Caveyer
 Havde alt overbejet
 Eder at lette den fulde og Længsel
 Saa I i Gade Dorren maatte vek af Trængsel
 At saasom Lofke Duer og svense.
 Klor Knegt med Gienboer flere,
 Har I ogsaa haft den Ere?
 Saa eders Huse vidne kan være
 I kunde eder vel ernære
 Uden Ponse Berter at være,
 Store Sætter vilde I bære
 Og mangen ærlig Søemand stiere.
 Full min nærmeste Naboe,
 Dine Kramsfugle er nu bortflyyet,
 Hvad haver dog de dievelske Unger vel døyet,
 Da deres Nede blev brukket op
 Og de faldt med Stang og Top.

Dog blev de siden hiulpen op,
 Som kostede deres polste Top.
 Jomfrue Holm, du lille Snut,
 Haver de og hos dig giort altig Kaput?
 De Drenge og Svende,
 Saa hyppig de rendte
 Med Særker og Sætter,
 Baade rene og plettet.
 Barbeer og Sæbe-Contoir,
 Nu kan I da leve i Roe
 Og slive jeres Knive begge To.
 I er ei at ynke,
 Endstiont I vel flynker.
 I haver saa mangen indsæbet,
 Dersor har Matroserne eder barberet.
 Af Galman! du var ei mere frie,
 Endstiont du tænkte ei at være os lig.

Billiard at spille de funde ret snilde,

De Rugler igien nem vinduerne trille,

Du haver for været med i Legen,

Skal du og have et Stykke af Stegen.

Det sommer dig ei

At have Billiard-Stolke paa Beggen.

Masseur Grethe Miesenger,

Saa stille og roelig i dit vindue du altid sad,

Man merkede hos dig hverken Muus eller Rat,

Dog hvem du funde lide,

Han funde dig gie,

Saa længe hans Lomme

De ei bleve tomme.

Tremarks-Mand

Og Gienboe tillige,

I tænkte vel ei paa deune Stohei,

Førend de banked og raabte Horrei.

Eders Binduer de herligen flang,
 Madamen paa Østler hensprang,
 De Senge og Dyner bort ran.
 Hurra Cammerater her!
 En Glas-Trappe har været i Gaden der.
 Hurra Cammerater her, er vi den nær?
 Her boer hun Mutter den gamle Mær.
 For os hun vilde ei skenke meer.
 Hurra herind, riv altig neer.
 Hvor Binduerne klinger, derind vi springer.
 Den Kniplings-Æste, som Landet omfoer,
 Bar nu et af de beste Contoir.
 Han Brændeviin til Flytterne skenker rast,
 Og bad dem naadig spare ham for Krabast.
 De svarte: Du er ei bedre end andre,
 Du samme Bei kan vandre.
 Virgilia, du lille sode Moer,
 Nu gaaer det værre end i Fjor.
 Pak ind dit Smaatsoi om du vil,
 Nu kommer Flytterne hertil.
 Af jeg er syg, hvor skal jeg hen?
 Bør mig til Fætter Babel Dreng.

Hurra!

Hurra! Hurra! her Isden boer.

Ach wey mir, was geschickt mir nur.

Du maatte herud med al din Pak,

Da de indkom, det store Rak.

Her er noget at flytte for os,

Skatoller og Senge er got Ros.

Nu er vi føroig her,

Hans Broder vi besøge der.

Hurra! her en Jøde boer,

Han haver lukt Binduer og Dorre.

Vi maae derind at høre

Om han vil for os skienke,

Vi kan ei andet tænke.

Luk op, vi vil kuns haselere

Og dine Esser caressere.

Hurra! hvor er de andre?

De bedre op i Gaden vandret,

De Glante at besøge

Og see om hanses Skisger.

Dorren er lukket, de vil ei have os ind.

Luk op! luk op! Det skal ei gielde eders Horestkind.

Vi vil fun have et Glas Vin.

Her.

Her næs ved i Kielderen
En Sopken vi maac have
For al vor Møye og haste Umage.
Smukke Grethe hun laer sig der finde,
Madame Stivstacen er ogsaa der inde.
Hvad vil I Matroser her inde?
I skal herud og lære at spinde.
Nu har vi huseret saa længe,
Nu vil vi gaae hjem med vore Senge,
Contusser, Gardiner fra de Mære,
Cammerat, du hielper vel at bære,
De kan det altsammen undvære.
De have det ei med Ere,
Hvorfor skal de det da bære?
Hurra! vi haver dog end forglemt
Peer Bedækker, var det ikke stemt?
Du staaer nu her og griner,
Din Kone og Cathrine
Imaae og med i Dansen,
Som for holdte Ballancen,
Ja trækket mangen op.
I Duller, som paa Sahlen sadt,

Iudi dette Feldt og slap
 Madame Splitternogen,
 Den gamle Skioen,
 Med storste Angst hun tænkte
 Og at I være hængte,
 Som sligt for os optænkte.
 I Russiske Princesser,
 I tænkte paa Earesser.
 Tag eder vel i Agt,
 At I bliver et henbragt
 Herefter skal I finde
 Smukke Huse, hvor I skal spinde
 Og uden Earesser at vinde.
 Du Hollandiske Karen
 Og Engelske Maren,
 I nu udi Smue tager lidt endnu.
 I flere vel ere,
 Som Eder af samme ernære,
 I blev ei denne Gang efterseet,
 Som vel burde skert.
 Du Timetop smaa,
 Som herom gaaer,

Du

Du randt forbie,
 Hvorved du blev frie.
 Du haver dog været
 Til med at fortære
 En Bolle Pons eller Toe.
 Farvel I Pense. Verte alle!
 De Tider er nu bortfaldne,
 Vi levede i Suus og Duus,
 Men nu er altting for os confus.
 Vore Madamer og Tomfruer alle
 Maatte sig dermed lade gefalde,
 At give os Penge nok
 Til at drifte og sverme op.

Apollions,
 eller
 den store
Drages Fall,
 efter de
 guddommelige Loves
 uforanderlige Bestemmelse.

København, 1772.

Trykt og findes tilkøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i
 store Helligegeiststrædet.

1888
1888

1888
1888

Supervacuum est ostendere præesse universis
providentiam, non sine aliquo custode tan-
tum opus stare, nec hunc siderum certum
discursum fortuite impetus esse.

Behøver man vel at bevise, at der er Forsyn til, og at
Verdens store Verk ikke kan bestaae uden det, og at
Stiernernes ordentlige Løb ikke kan tilegnes Slumpa-
pelykken, som er blind og ustadig.

Seneca.

Man tale for mig længe nok stet
om den danske Pøbel, saa
længe det skeer ugrundet; men
ikke desto mindre er jeg fornøjet
for min Part med den Glæde, den har viist
over den Raritet, at see sin Konge offentlig
igen paa Gaderne, i sær frie og frelst fra det

ulyksalige og sorgelige Geleide af den offentlige Lyksaligheds Forstyrre og Fiender.

Enhver seer nu i en hellig Glæde, hvorledes den saa mange almindelige Ulykker spaaende Komet, der nogen Tid ubehindret har staet paa vor Statshimmel, og truet vore Riger med en fuldkommen Ruin og Undergang, er selv bleven fortært i sine urene og forskænkende Flammer og Dunster.

See og troe nu, du danske ugrundelige Fritænker, at der er en Gud til. See og troe nu, at han hører og benhører sine Trængendes Strig, og Sukke, og Bonner, og Taarer.

Da den Almægtige tilsod vore Tiders Apollion, eller Fordærveren at svingle ud af sit mørke Intet, for en Tid at indbilde en Lettroende, og allerede ved Lettroenhed mange Aar bedragne Nation, at han var en Lysens Engel, der vilde lede en heel Nation ind i sede Græsgange og Rosens Enge, (Fisnt de Eldste af Folket, der holder sig mere til der gamle gode Erfarenhed, end til glinrende og altid

altid bedragelige Aspekter og Forestillinger saa e
meget grandt, at denne Satans Engel vilde
saae en allerede nok knuset Nation med Knytte-
Næver), falder den Eviges Ordres ind; han
trækkes tilbage i sin Mørkheds Lænke, bliver
samlet med sine urene Alander, og Herrens
Magtes Torden brøler for hans uomskaarne
Øre: **Hidtil skal du komme, og ei
videre.**

Forunderligt! da enhver havde hængt sin
Harpe op, og alle græd i Sion, under den
Allerhøieste endnu vort kiere Dannemark et
forsøkset Evangelium: Apposition, den
store Drage er falden, han er bunden
med Mørkhedens Lænker, Hævnen
har bespændt ham fra alle Sider,
han vil sine, men hvorhen? Utter en
Lection til Tritænkeren.

Besvnderligt! da vor sælles gode Sag
stod og bævet, og hver Dag spaaede os nye
Svakkelse, nye Ruin, nye Nederlag, kaster
vor dyrebare Statssoel de yndigste, de meest
forsfriskende, de offentlig myttigste Straaler fra
sig, og med et oplicher en heel levende-død

¶

Nation. Atter en Lection for Frie- tænkeren.

Glaedeligt! da andre Nationer spottet af
en tilforn agter og æret Nation, og meente, at
den var sat til Spot, til Speil for andre,
klapper alle Nationer i Hænderne, og raaber
Glaedes og Eres Horra, og vi selv drukne
af Glaede kan neppe hætte os, men svømme hen
i Glaedes Zaarer, og græder og takker; see
her! hvorför vi venter ned første en Glaedes
og Taksigelses Fest oprettet af vor dyrebare
Christian. Atter en Lection for
Fritænkeren.

Ugranskelig! da alle Mørkhedens Mag-
ter stikker Hovederne sammen, og sværger
Dannemarks Undergang, bliver alting klart
hos mig, og jeg seer Herrens Magtes Haand
at udstrække sig over Ondskabs Komplot.
Nu vil de slaae til, men her er
Herren.

Saaledes skal den Uretfærdige, og
Spotteren, og den Hovmodige, og den
Urene skyte sig i sit eget Sverd, og fanges i
sin

In egen Snare. Alter en Lection for
Fritænkeren.

Saa reis da, o Dannemark! o forknusede og forkuede Rige! dit Hoved op! Herren, den Almægtige har hilpen dig. Stormen er forbi, og nu begynder det fredelige Stille.

Vore Fiender ere adsprede, vor naadige Konge lever, vor dyrebare Prints er ved hans Side, og Tronen vil daglig befæstes ved den Almægtiges Varetægt.

Hvor længe har ikke vor Folkemøngde gaaet og smaaasnakket om Blod, Sverd, Oprør og Mord, og hver Nat ventet man at faae en Tirade om en borgersig Opstand; men den Almægtige befæstede den plagede og forknusede Borgere med Taalmodigheds Pantser; thi Herrens Tanker ere ei som vores, men hans Hevn kom til den Tid, da man mindst ventet det; han havde udseet andre Midler og en anden Tid, end jeg og Folkemøngden havde ventet.

Appollions Tid var kommen, hans Syn-
demaal stod paa Bredde, Snaren var stil-
let, Staten undermineret, Rigets Lykke laae
under hans Fodder, et Forræderies Skul
var sat som en Muur imellem den onde
og gode Sag; men Herren være lovet! den
gode Sag vandt, thi Herren var med den,
og anførte den; men Apollion med sin
Bande faldt, og blev styrtet; thi det var
den onde Sag for hvilken Dævelen var
Præses.

Forestillinger:

Nogle af vi Borgere har i vor Ro-
lighed giort os adskillige Betænkninger;
iblant mange disse:

Dersom nu vor Stat bliver et Gy-
necocratie, og denne Nyhed bliver os be-
kiendtgiort og deklareret, som en Lov, hvis
Brydelse er og bliver fulgt med Sverd eller
Fængsel, har vi ikke da Lov, (vi meener
Natur-Lov), til at forlade den Jord og Grund,
hvor saa ildegrundede Paafund maatte exi-
stere,

stere, og flytte vor Naturfrihed med os til den Bund, hvor vor Billie bestyrket med dette første Bud i Naturens Katekismus: **Gior din Stand fuldkommen,** maatte hyde os nedsidde, siden vor Raadighed efter Naturens Lov er billigere, end den ester Love i et Gynecocratie, smedet paa ubillige Hensigter, vaklende Raadighed.

Om en stærk Ligue eller Sammenrotelse skulde faae Palmegrenen, og vi, som fri Borgere, blive tvungne Slaver, var det da en Forbrydelse, eller kunde denne Gierning faae Navn deraf, om forenede Kræfter eller Flugten skilte os jo før jo heller, over langt eller kort, ved et Thrammie, grundet paa syndige Sandseligheder?

Videre. Var nu allerede et saadan Thrammie lykkedes og Casus eksisteerte, og vor Billie enten maatte svækkes eller synke bort i Fryaten, og ved Synet af piinlige Redskaber, blev da Naturens Ordre svækket enten meest i den Borgeres Gierning, der af Anzest og Bildhed blev sin egen Mordere, eller i de Personers Gierning, der ved

Bold og Uret havde bragt Borgeren til en
Yderlighed af saa skiden og nedrig et
Slags.

Bidere. Kan et Menneske, der op-
retter et voldsom og sandselig Regimente
afsnøde mig, naar jeg er i fuld Sands, at
lyde en Ting, der strider imod min Over-
herres Willie, og er min Ulydighed af det
meest strafværdigste Slags? Svar: — —

Slutninger:

Siden alting nu saa got er maget,
tor man ikke da vente sig gode og bedre
Tider?

Vil ikke vist nok de offentlige Udsuere
blive tilholdte, at sælge deres egne Sager
for billig og taalelig Priis?

Vil ikke nu de dydige Borgere synge
Triumph og Seiersang over deres galante
Koner?

Vil man ikke nu saae en anden og bedre Opdragelse at spore iblant vore unge Folk, siden alle de liderlige Exempler og Neverkuler er forflyttet til Ruinen, giorde vaabenlose, og til Folkets Spot og Bidunder.

Vil ikke nu Spotteren og Forræderen tage Svøstet og Svøben ind, siden god Skik og Orden herefter maa taales i Rigerne?

Vil ikke nu de ruinerede og forfaldne Sæder opbygges daglig, naar vor brave Politiemester seer Skarns Folk paa Fingrene, der saa længe har undermineret de til Læsterne nedhængende Mandfolk?

Vil ikke nu det eiegode Væsen tydelig vise os, at han endnu ikke har taget sin Maades Haand bort over dette ugrundelige Rige, siden han har endnu frelst os af Satans Strube, der allerede stod opsporet over vore bespottende Hoveder?

Vil ikke nu Haandværksmanden gaae
noget at fortiene herefter, der har saa længe
været forkuet, forarmet og udhungret med
Kone og Børn?

Vil ikke nu Penge komme igien iblant
Folket, siden Maaden at edelægge saa man-
ge kionne Penge paa er hævet, og det for-
tærende Ukrud er udryddet af Staden,
Gud give af Rigerne?

Vil ikke nu fornustige Folk igien
gaae med frimodige Alashner frem, der
hidindtil har gaaet med nedslagne Dine
frem, og sørget over Skjendselens Frihed
og Lasternes hesselige Fremgang?

Vil ikke nu de Lastværdige med eet
komme til at indsee det Høie, og det Dy-
be, det Brede og det Vide af deres
Ondskab?

Vil ikke nu den Retsindige glæde sig
i Herren, og sjunge i sit Hierte: Gud er
vor Gud, og Landets Gud!

Wil ikke nu den forfulgte Religion,
der saa længe ustraffet har været krænket
og misbrugt, igien komme frem i sin
Prydelse, og øre Landene med sin Nær-
værelse?

Glaedter:

Saa er da endelig vor Vand for-
vandlet til Vin, og vore Saarer til Glae-
destromme.

Naar det vigtigste Legeme, Statens
Legeme er syn i et Rige, saa ere Lemmerne
svage; men den Almægtiges Maade er den
rette, den beste Kuur.

I Steden for den mørke og hule
Bedrevelse, der tilforn skumlede frem af
gamle og unge Mennesker, tindrer nu en
ufattelig Glæde frem af alles Ansigter.

Naar Nøringsveien lukkes for Rigets
egne Born, seer det kuns slet ud for den
almindelige Belfærd, men Herren være altid
lovet

Iovet! denne Jammer er ogsaa blevet stejlet ved den nye og glædelige Forandring.

Ligesom en uformodentlig og hastig optændt Ild i en Hast røber og fortærer en heel Deel paa engang; ligeledes er det med en uformodentlig og hastig optændt Glæde, den farer omkring, og opholder sig ei længe paa et Sted.

Den er som et heftig vældig Veir, eller som en Hvirvelwind, der farer farlig omkring, og sanderbryder og kuldkaster, og nedslaeer alt hvad den finder for sig. Man kan altsaa mere undskylde vore glade Uroslige, end fordomme dem, siden de vare saa fuld af deres Glæde, at den næsten bragte dem uden for sig.

De beklager selv tillige med mig og os øste, at der er skeet saa megen Uorden i den første Glædes Ild, og meener at deres hele Undskyldning ligger i det, at de vare Mennesker.

Af Historien.

Pasiphæ, Minoses Kone, blev forelsket i en Tyr; Dedale, der vilde giøre sit til, at Pasiphæ kunde nære sit Forsæt, gjorde en Figur, som en Ovie, saa livagtig, at Tyren blev bedraget derved. Man fortæller, at Minos, som aarlig var vant til at ofre Neptune den smukkeste Tyr, vilde spare denne, som var saa meget smuk; og at Neptunus derover blev vred paa Minos, og gjorde hans Kone forelsket i den Tyr, han burde opofre til denne Gud.

Pasiphæ, ved Dedales Hjelp, brugte da denne laderlige Kierlighed, og fødde Minotaurus. Dette Monstrum lignede en Tyr oven til, men fra Skuldrene af lignede det et Menneske.

Man siger videre, at Dedale bygte en Labyrinte, som forvildede alle dem, der torde træde der ind, for der at indsluttes. Man gav Minotaurus 7 unge Drenge og Piger at æde, som man sendte fra Athenes hver syvende År.

I medens var Dedale bleven forstyrret over Minoses Truen, og flygtede for Virknigen af hans Hevn over det Middel, han havde forstyrret hans Kone, for at stoppe og nætte saa vanskabt en Geilhed, hvorfore han flygtede fra Den Crete med sin Son Icare, paa et Skib, som Pasiphae havde givet ham. Da de vare komme til Kanten af en Ø, der laae langt fra det faste Land, saa faldt Icare, der for hastig steg i Land, ned i Vandet, hvor han druknede, og man kaldte siden denne Ø og Vand de Icariske. Da nu Dædale igien var gaaet om Bord, saa landede han endelig i den Deel af Sisilien, hvor Cocalo var Konge, og denne Herre, der kiendte ham af Rygte, ærede ham med sit Venstfab.

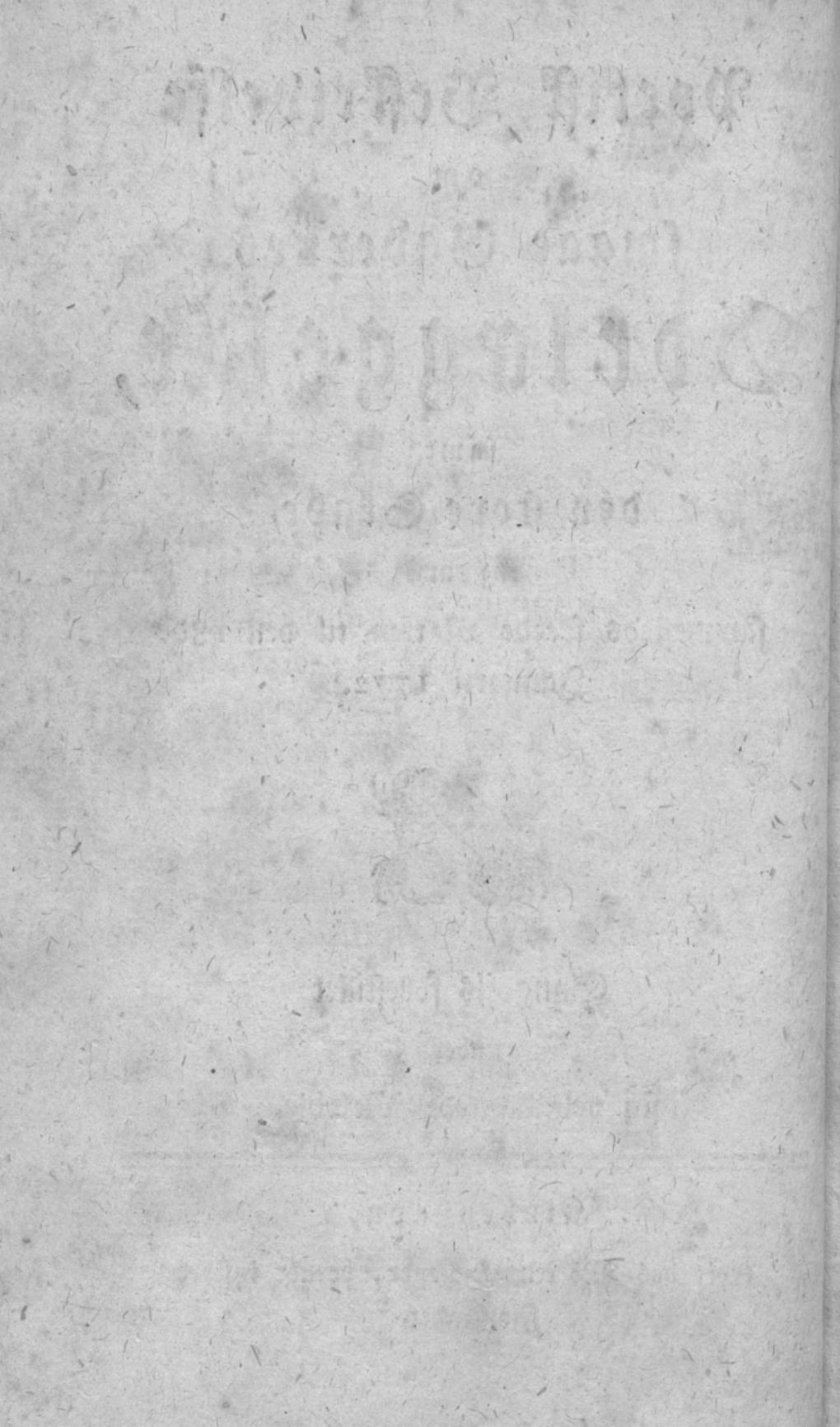
562-154

Poetiss Beskrivelse
om
smaae Gadernes
Dødeleggelse,
samt
den store Skade,
som
sammested skeede Natten til den 1^{de}
Januarii 1772.

Sangviis forestillet
under
sin velindrettede Melodie.

København,
trykt hos Morten Hallager, boende i store
Fiolstrædet.

Slyv Geist med Hastighed!
Laan udaf Scaro hans Vinger,
Og sæt dig sagte ned,
Der hvor Matroserne sig svinge,
Giv noye Agt,
At ester Tact
De Hasene nedseyer,
See! agt! og skue!
At med god Hu
De taer, hvad Verten eyer.

2.

Men vogt dig noye, at
Du ey hans Skiebne faaer at friske;
Thi om de faaer dig sat,
Dit Vingebeen du vist vil miste
Du stille maae
I Askrog staae
Og see, hvor frisk de seegter;
Men spørges der,
Om du og er
Sleegen — du det nægter!

* 2

3. Min

3.

Min Geist strax krobb aafsted
 Og sig i stille Noe nedsatte —
 Den saae, hvor de rev need,
 Og op af Beggen kunde flatte;
 Han roelig saae,
 Dem glade gaae
 Langs op og ned af Gader;
 Hvor de med Skrig
 Foreened' sig
 I Klyngeviis og Rader.

4.

Det var en Ynk at see,
 Hvor Stine, Grethe under Armen
 Tog sat, og trippede
 Saa sagte bort, i all Allarmen.
 Men det var dog
 For disse Skrog
 En Trost, at dennem modte,
 En lille Ven
 Som tog dem hen,
 Da hiertet i ham blodte.

5. Den

5.

Den Tid ret signede,

Om jeg det ellers kan besinde,

Salems Forstyrrelse,

Hvorover Taarene maae vindre.

Hist raabte man

Hvad trække kan

Vi ser min S ** skal finde,

Madame Pies

Med sit Gesies

Alt-Mutter og Grævinde.

6.

De snusede omkring,

Og sandt enhver, de søge vilde

De kørte ret i Ring

Og viiste sig — slink — tapre — snilde.

Vivat — ! hurra ?

Hold Eder bra ?

I slinke Camerater.

Saa raabte de

Og hoppende

Langs hen af Gaden prater.

7.

Nu seyede de need
Glas, Dørre, Nuder, vinduer, Karme,
Og giorte reen Beskeed,
Med Mund, med Fodder, Næver, Arme.
Hist løb en Flok,
Som havde Nok —
Og her kom Karle, Drenge,
Som fast i Troe,
Sig kunde snoe,
Og bar paa Nyggen Senge.

8.

Hist Nuderne gif ind,
Som lystig flingedede i Takten,
Her Tøpper for fuld Wind,
Fløy bort i Hast, men glemte Fragten.
Der Doris gif,
Som neppe sik
Sit Smaeksyn ret indpakket;
Det var stor Ned
Og ret et Stød,
Da Tiden var for stakket.

9. Stor

94

Stor Vidne derom bær
 Lar' Ulke- Dybens- Øster-Gade,
 De syndre Huuse der
 Fortælle kan den store Skade.
 Her raslede
 Vinduerne —
 Her sterk Ørre knage;
 Der klingede
 Pone' Bollerne,
 Med største Graad og Klage.

15.

Landfligting løb de om
 Huusvilde, nsgne, og forladte,
 Og paa hvad Sted de kom,
 Man sluttet Kise; om deres Skatte,
 Den Top og Svands,
 Soni Asten-Glands
 Hvormed de Giester lokker;
 De nette Skoe
 Med Spænder toe
 Den siine Særk, og Røkker.

II. Chas:

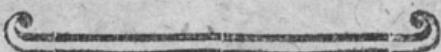

II.

Chatol, med Bord og Gveyl
 Lampetter med og Dragekister,
 De greb og tog en feil,
 Hvorved de Stakler alting mister.
 Hvad de med Flid,
 Tid efter Tid
 Saa mysom sanket haver,
 De maae nu see,
 Med styrste Vee,
 Paa Gaden, rokker, raver.

12.

Ach! ach! jeg flage maae
 Den store Nod, den Spot, og Skade
 Saa mange Huuse staae
 Forstyrrede i hver en Gade.
 Som giorde Gavn,
 I Kjøbenhavn
 Og tristede saa mange.
 Men tønk dog en,
 De af slig Rey
 Herester blive hange.

Den

362-154 u (2)

paa sin egen Regning

flyttende Trop's
bedrøvelige

20

U S f o g

af de

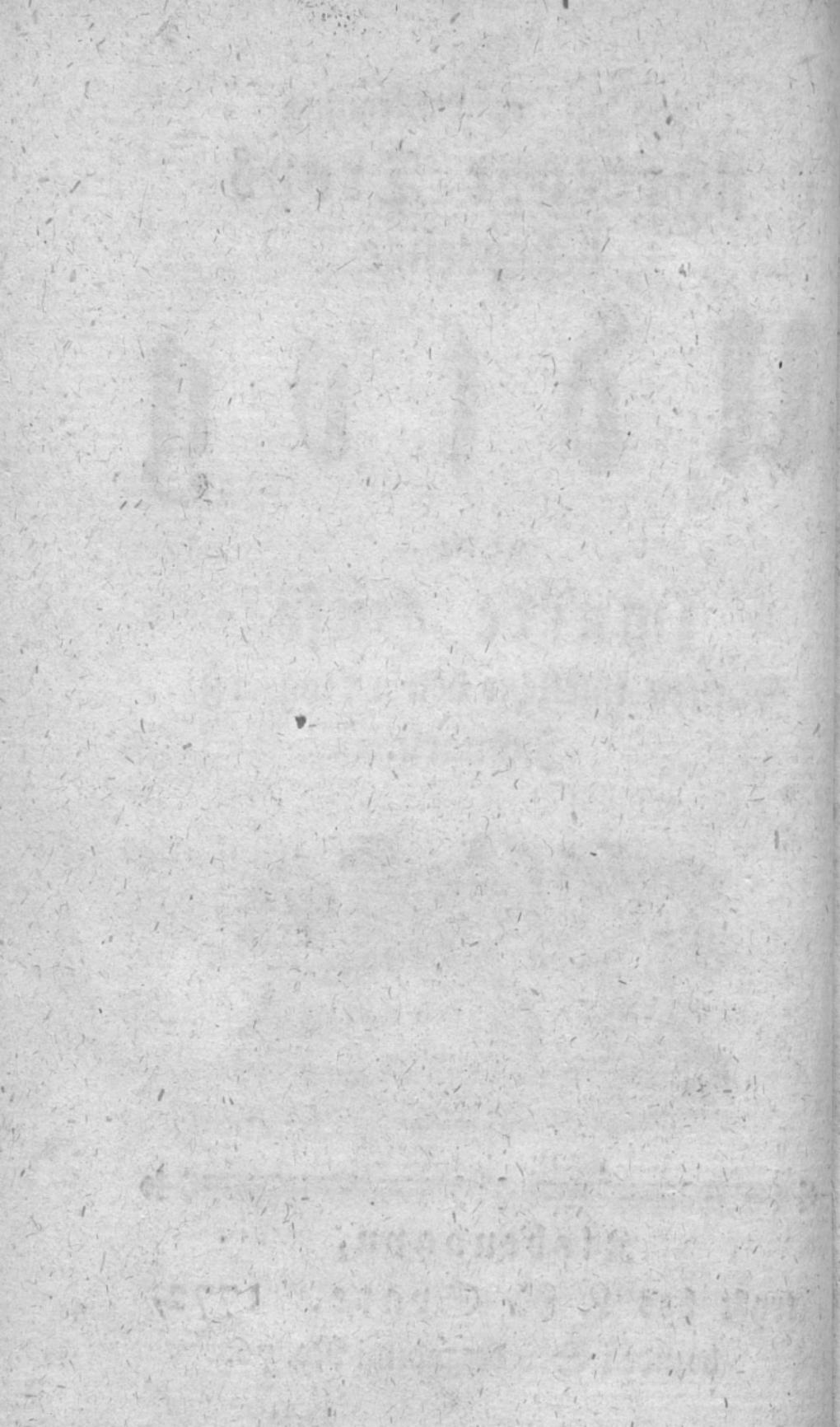
smukke Huse

Matten imellem den 17 og 18
Januaris.

Kiebenhavn,

trykt hos L. N. Svare. 1772,
boende i Skindergaden i No. 76.

Man saae den 17de Januarii om Aftenen en Trop ræsende Folk, disse, som med Aarsag om Dagen havde viist deres Glæde, sluttede denne Glæde med et deres Medrighed robende Tyrannie, hvilket de besmykede med Navn af et Flytterie. Glade flyttede de, men denne deres Glæde endtes førend de ønskede. Glade flyttede de, men de fik ikke efter deres Tanke afflyttet, men maatte til des res største Skam, og Stadens største Bel, høre op, førend de ellers vilde.

Deres Flytting begyndte de ved Astenem,
(Mørkhedens Gierningers almindelige Skul)
de flyttede før intet, men til Eyerernes Skade
og Øvelæggelse, de begyndte i en stor Gade,
de saae der den beste Lejlighed til deres slette Øyes
meds Opnaaelse, intet manglede, Altting var i
complet Stand for disse graadige Sicele, som
langt fra at lade noget blive tilbage, sogte mere
end der var, alt baade lost og fast slæbte de af
med. Niels Hurtigdrager saae man hurrende
med sin Canopee, denne blev stodt i Rende-
stenen af følgende semi ilende Kakkelovns-Dra-
gere: Ole Slagtersvend, Erich Glubstager,
Zuchum Spitsbube, Niels Ultapper og Mor-
ten Terpentin, hvilke igien hilfede Marthe Alts,
slæbende paa sin Stegepanne; fort sagt: den
ene var den anden i Deyen, den ene hind rede
den anden at komme afsted. Neppe var her
udseyet forend de begave sig andensteds hen, de
flyttede fra et Sted til et andet, nu i denne for
dem korte Stund glade, de flyttede, til Skade
for dem selv, for saavidt, at de ikke fik alt hvad

de vilde have; et Sted tilskyndede dem til et andet. Neppé havde de forladt Fyhnse Jochum, forend Spar-Knegts og Klever-Knegts Eyendomme var falden i deres glubfse Hænder. Neppé var det forbie med disse, forend Mutter paa Trappen maatte finde dem hos sig. Da nu denne svermende, rafende, og af en indbildt Glæde hurrende Trop, saaledes havde tilbragt den største Deel af Natten, dog endnu ikke færdige, saae man Martis Sonner, til Hest flyvende, strax opkom hos Sværmerne en Rasenhed, fortrydende at de nu ikke kunde gaae videre, deres Sind var nu opfyldt af Engstelse og Banghed for disse til Hest forte Karle, som nok kunde holde disse Knegte i Noelighed. Hvad tænkte de nu andet end paa Hævn over disse Karle, som saaledes gjorde Ende paa deres Flytte-Dag, gjorde disse i egen Indbildung rige, fattige. Saaledes maatte da Flytterne begive sig hjem, endnu urolige, endnu foermende paa Gaderne, dog fornøyede med det, de havde saae.

Her var da Ende paa deres Flytning,
til Skade og Odelæggelse for de forrige Ejere,
og dog, derimod til lidens Gavn for de nu selv-
tagende Ejere.

Da de nu bedrovede saae, at der var ikke
noget Haab for dem til at faae mere, gif de for-
en stor Hoben hver til sin, da de nok funde be-
hove Hvile fra deres overordentlige Arbeide;
Junior Philopatrejas især, denne store Patri-
ot, som ogsaa havde fort sig denne Marts Om-
stændigheder til Nytte, saae man glad gaae
hiem med Jyhnse-Jochums galonerie Hat paa,
da han paa Østergade havde mistet sin egen
gamle og forslidte, og faaet denne bedre i Stes-
den. Glad gif han ud, men endnu gladere
kom han hiem, da han efter et stikkeltigt giort
Bytte, formedelst sin smukke Klædedragt, ikke
lønkes til at være imellem den robende Flok,
og saaledes undflyede Martis Sonners Magt
og Straf.

Da de nu havde udhvilet, saae de neppe
Morgenrosden, førend de raste til Beens igien
begav

begav sig paa Gaden, Junior Philopatrejas ikke mindre. Men nu vare alle Tilgange stoppe, hvor de kom, saae de dragne Sabler i Steden for Bytte. Øste forsøgte de paa at giøre nyt Anfald, men lige saa øste blevne de tilbagedrevne. Endnu vare deres Hoveder fulde af den forrige Marts første Glæde, endnu syntes de, de havde en Ret, men o en Ret, hvorfore de maatte friste mauge Klops. Skindpellese, Hoved-Mændene i denne Batallie, maatte nu være glade, at Skindet kunde tage imod Bankene, Mons Gryn-Porteur saae man især dygtig afbanket. Nu var der intet tilbage at fiske, af en Nødvendighed fornøjede med det, de havde faaet, gik de da hver til sit.

Man saae i disse Dage overalt Handel og Vandet, glade vare Roserne, at de dog havde bragt det saavidt, som de bragte det, men en Ende paa at deres Glæde gjorde den 23 Januarii, og de følgende Dage. Hylende maatte de bære igien hvad de havde faaet, Da havde de nærlæbt sig ihiel. Den Røffel-

ovn, som de fem tilforn havde hented, maatte
nu sexten stærke Karle trække af med. Saa
læt, som den var tilforn, saa tung var den nu.
Men her var nu intet at tale om, ville de ikke
komme, bleve de hentede. Ole Speekdrager
kom slæbende med sit Paneel, men sik ingen
Dragelon, nei overimod var nærmere ved en
Banke Trye, fordi han havde biet for længe.
Dette gjorde da en Ende paa deres hele Lykke.

65. Nys n. 7
563.-154aa~~xx~~(2)

Eremitens Sænfer

ved

Hoffets Ankomst

til

Hoved-Staden.

Et bene convenient, & in una sede morantur Majestas & amor.

Risbenhavn,
trykt hos Paul Herman Høecke 1772.

on the 15th day of August 1890

in the year of our Lord one thousand eight hundred and ninetieth

Vel har min Voelig intet af det som det første Menneske-Dy e anseer for rart og fortryllende, eller som Fornusten, forblindet ved Sandsernes voldsomme Herredomme, kalder fornemt og kongeligt, men ikke destominstre ønskede jeg dog, at min Konge, min Dronning eller min Prints af en Hændelse traadte ind i min ringe Voelig.

Mit Ønske synes vel ved første Øyekast at være urimeligt, og grundet paa umuelige Forventninger, men kiendte man min Nød, vidste man mine Omstændigheder, vilde man see Forshnets Venne med Mennesket, da skulde man maaskee i Almindelighed ønske at see mit Ønske opfyldt.

Jeg er ikke saa urimelig sindet, at jeg skulde troe at min Konge, min Dronning eller min Prints ikke skulde have andet eller vigtigere at foretage sig, end at besøge Eremiter; men just dette, at jeg troer at de haver vigtigere Foretagender, gør, at jeg ønsker at dette, at lære at kiende nøje de arme

**Undersætters Omstændigheder, maatte ogsaa saae
Stæd i blant de allervigtigste Foretagender i Riget.**

Jeg er ikke saadan en Eremitt, som man i Almindelighed betitler med dette Navn; en Eremitt i Almindelighed er en Menneske-Flyhere, der enten af en ædel eller uædel Drift søger eenlige Stæder, Skove og Huer, for der at føre et strængt og ordentlig Levnet, befriet fra sine nedrige og lastværdige Nedmennesker; nej, jeg kiender og indseer heele Kraften af de sæskabelige Love, og den Billighed at tiene den ene den anden med de Talenter, man af Naturen har saaet, eller ved Tid og Fliid har erhvervet sig.

Jeg er altsaa en en Eremitt af dette Slags.

Men tvertimod, jeg er en Eremitt, der midt i blant Verdens og Hovedstadens Tummel bærer en eenlig Siel i et skræbeligt Legeme omkring med sig; en Siel, avsundt fra tilladte Glæder, en Siel, et daglig Offer for Græmmelse, inderlig Sorg og daglige Bekymringer for dette Livs Næring.

Saadan er den Eremitt, der ytrer sine Tanker i Dag ved Hoffets Ankomst til Byen.

Jeg finder den samme inderlige Glæde, som enhver retskaffen Undersaat føler, der har Hoffet og den Kongelige Familie fier; men at jeg kan glæde mig paa den Maade, som de Bemidlede i Hoved-Staden, er ikke at forlange.

De kan, jeg veed det, jeg har seet paa det, med et Glas Vin i Haanden og et ubekymret Herte ønske den Kongelige Familie en glad og

Inkkelig Velkomst til Hoved-Staden: men tillader vel min og mines Forfatning mig at nyde denne Glæde i den Grad som disse Øvergivne? Nej, langt fra.

Det er ikke Misundelse der taler, men det er Hiertet, der i den yderste Fornemmelse af alle sine Smarter udtrykker sig uden Hyklerie, uden Forstillelse, uden at bruge Forroedrens Slange-Bugter i sin Tænke- og Talemaade.

Ta, ak! hvor Inkkelig var ikke Dannemarke, hvis jeg og mine med Grund kunde troe, at en sand Glæde var malet paa alle Ansigter, og at Nødters-
tighed havde indlogeret sig hos alle! Nej, Man-
gelens sorgelige Soler, og Trangens matte Toner
modtager den Kongelige Familie fra de fleste Elendigheds Kroger i Staden.

Min og Månes billige Armodts Taarer formeerer disse Sorgens hulkende Toner og om den bittre Trang handlende Sange.

Man blive breed eller ikke over mine billige Tanker, saa maae jeg dog sige, (og mon nogen tor imodsgive mig), at intet piinagtigere i Dannemarke end at kunde noget, og dog ey blive brugt. At anvende sin ædle Ungdoms Tid, sin stræbsomme Fornuftens Flid, og sine Studeringers heele Fag allene paa at opdage dem, der burde lære noget, uden at blive betalt efter Fortieneste, for at lære samme, er jo den daarligste af alle timelige Plager.

Maar nu Underviisningen slaeer Fejl, at Forældrene Plager over de dyre Tider og de adelige

Proprietærers Skinderie og himmelraabende Egennytte, mon da ikke den sattige Undersaat har største Ret til at sege Levebrød ved det han forstager?

Hvilket er nu rettest eller billigst, enten at give den bedre Levebrød, der allerede har Levebrød, eller hielpe den til Levebrød, der hidindtil har været uden Levebrød? O du Mægtige! stil dig kuns en saa ensfoldig an, at du jo veed, hvilket der er det rigtigste!

Hvi skal da de Embeder, der kan falde ind paa deres Godser, enten gives bort til Uværdige eller til Uduelige, imens de Værdige og Duelige skal sukke over dem?

Det er vel lykkeligt, at være en Ehre af et eller nogle Godser, i Hensigt til de mange Lykkelige, man kan giøre; men det er ulykkeligt, en at være en ret Huusholder over disse Godser, og det gier man en, naar man beforderer Uduelige og Uværdige paa samme sine Godser.

Jeg forunder mig mangfoldigt over, at Personer af Studeringer, Tænke- og Levemaade kanoste giøre saa slette Val. Hvad mon der skal undskynde dem? Uvidenhed? Nej, den vegrer sig ved, at bruges paa saa ubeqvemt et Sted. Som Eremit, midt iblant Folkemoengden, har jeg nu fert et kummerligt Liv i 3 Aar, uden at mørke den fornedne Indsigt hos de Bemidlede om de Forarmedes Kaar.

Jeg har tilforn været af den Tanke, at ingen bedre vidste den Forstiel, Forhnet har sat mellem den

den virkelig Lykkelige og virkelig Ulykkelige, end den, der har noget i Verden; men har jeg bedraget mig i noget, da veed jeg vist, at det er i dette.

Men, min Gud, har jeg ofte tænkt, hvad skal disse Usornuftige med dine Gaver, naar de en behandler dem paa en fornuftigere Maade?

Naar en bemidlet Mand med et haardt Hjerte eller et uvilligt Sind til at hielpe alle dem han kan, og dem, der trenger til hans Venge, naar et saadant usornuftigt Kreatur gaaer og spiller Baes med dine Gaver, min Gud! Kommer det mig sor, som om jeg saae et lidet Barn hvert Øyeblit at sette Kniven paa Struben, i den Hensigt at lege, og i det samme at skiere Struben ud.

Sandt er det, vel ønskte jeg, at Thronen maatte befries fra de Trængendes sorgelige Toner, (skønt slig Fritagelse er plat umuelig i Dannemarks nærværende Trængsels Tid), men intet ønsker jeg meere, end at min Konge, Dronning eller Prints maatte noye saae at vide, deels den Bemidledes store og himmelraabende Uretsærdighed, deels den Forarmedes bitre Tilstand, som ved Hielp af den Kongel. Maade og de billigste Anordninger kunde lettelig heves eller i det mindste forlindres.

Har jeg ikke anden Nyttie havt af min Eremit-Stand og Levnet, saa har jeg dog saaet denne hpperlige og for det Allmindelige nyttige Indsigt, at affskiere de Bemidlede sine syndige Overfledigheder, og forskaffe den Forarmede sine af Skaberens tiltænkte og bestemte Rettigheder.

Dette højperlige Anlæg skal med første offentlig
ved Trykken blive bekendtgiort i en dertil aspasset
og indrettet Plan, hvorudi enhver Bevildlet skal
blive nødt til at indsee og kende sine Pligter imod
Staten og enhver Lem i Staten, for alting imod
enhver Lem, der trænger til den Bevildledes Over-
flod, og efter saa mange Love har Rettighed til at
saae og erholde samme, siden den dog paa saa syndig
og skiden Maade spildes.

Tanker i bunden Stil.

Nu blomstrer Undersattens Glæde
Budet af vor Christian:
Belsignelse, vær du tilstæde
Om Hoffet, Riget, hvert et Land.
Du Danmarks kierlige Beskytter!
Almægtige Belgørere!
Du selv besæste Nordens Strytter,
Saa hjelpes Undersatterne.

Struensee's
Bob- og Poenitentseß,

23

i

f

c

III

sit forestaaende Endeligt

og

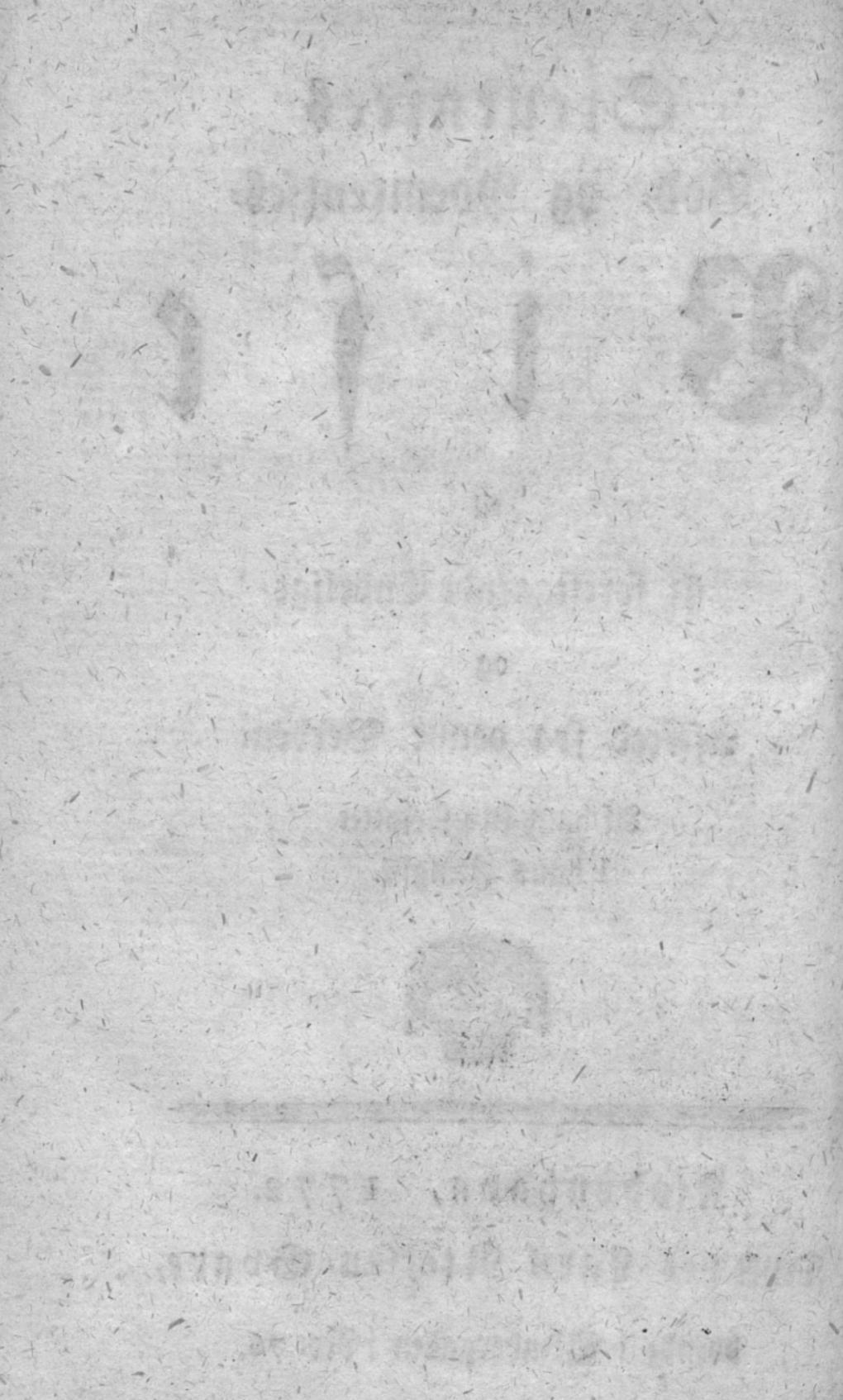
Afleede fra denne Verden.

Af ham selv sorfattet
i hans Fængsel.

København, 1772.

Cryst hos Lars Nielsen Svare,
boende i Skindergaden i №. 76.

Mel. Vee mig, at jeg saa mangelund ic.

I.

Dvee mig! vee mig! for den Eid
Jeg ilde har anvendet,
O vee mig for min syndig Id!
Nu er jeg reent omspendet
Af Skræk, af Frygt, af Skam, af Spot;
Nu spaær ieg mig ei mere Got;
Nu maae jeg først mistvivle.

2.

Den store Myndighed og Magt,
Som jeg tilforne brugte,
Nu reent med et er ødelagt.
Guds Brede den opslugte.
Tilforn stod jeg i Lys og Agt,
Men nu i Mørke er jeg bragt,
Har Baand og Lænker fundet.

3.

Mod Kongens Liv, mod Landets Bel
Forræderst har jeg handlet,
Ja jeg, som Lasters onde Træl,
Har Got til Ont forvandlet.
Jeg sogte mit, ei andres Bel,
Gist dersor pines nu min Siel,
Og har ei Roe, ei Hvile.

Til Rigets Soel jeg lagte hen,
 Jeg vilde den forblendet,
 Ei tænkte paa, hvor ofte den
 Har naadig for mig skinnet.
 O! havde jeg tient Kongen troe,
 Saa havde jeg haft Fred og Roe,
 Og ikke blevet Gang.

O! gid jeg havde dog den Gang,
 Jeg Kongen sit i Dale,
 Og Han mig gab Consens, Raads Rang,
 Mit Mod da lagt i Dvale,
 Ei tragtet ester høyere,
 Men tienet troe; jeg skulde see
 Da ei de Baand og Lænker.

Men, som mit Mod tog mere til,
 Jeg hoi're vilde stige,
 Just eene jeg regiere vil
 Og ikke see min' Eige.
 Jeg tragtet ester Kongens Mage,
 Men Gud, som dette tog i Ayt,
 Min hele Handel robte.

7.

Nu pines jeg og marres ud,
 Nu quæles hart mit Hjerte,
 For hvert et Raad mod Kongens Bud
 Jeg sogte og begierte.
 Jeg glemte Guds og Kongens Magt,
 Og Egennyttie tog i Agt.
 Dersor jeg nu bør lide.

8.

De skækkesulde Dage, som
 Jeg endnu har tilbage,
 Jeg venter Straf, jeg venter Dom,
 Er færdig at forsage.
 Jeg veed, jeg meer ei slipper ud,
 Jeg venter Guds og Kongens Bud,
 Og mig til Død bereder.

9.

Min Konge tag da bort mit Liv!
 Du billig Aarsag haver,
 Og før jeg doer, min Synd tilgiv!
 For Dine Mildheds Gaver.
 Kom snart! forkynd mig Dødens Bud:
 At jeg fra Verden maae gaae ud,
 Saa har min Jammer Ende.

10.

Kom snart! Jeg veed en sivre Dom,
 Du mig ei kan forlene,
 Ei sterkere forkynnde, som
 Jeg jo far den fortiene.
 O! gid at jeg i denne Stund
 Kunns maatte sende Liveris Blund,
 Saa sik min Klage Ende.

11.

Et Regnstab mig nu forestaaer.
 For jeg her haver levt,
 En skreksom ton jeg hist mig spaer,
 Just for jeg haver soev't
 I syndig Bellyst syndesuld,
 Gud, Kongen, Landet var ei huld,
 Just dersor jeg nu gruer.

12.

Jeg Verden elskte meer end Gud,
 Hans Venstab jeg ei sogte,
 Jeg spottede hans Ord og Bud,
 Og med hans Lærdom spogte.
 Nu jeg min Dine aabne saaer,
 Ig seer den ton, mig forestaaer,
 Ja en bedrovet Ende.

12.

13.

Jeg seer til Evigheden ind,
 Jo meer jeg seer, jeg gruer,
 Jo mere skæksom blir mit Sind
 For de fordømte Luer.
 O skæksom! skæksom Evighed!
 Jeg for mit Øye seer og veed
 Den Lov jeg har fornæret.

14.

En Frelser Verden givet er,
 Paa ham jeg ei har tænket,
 Paa hans Forsoning, Lidelser,
 For nu, da jeg er lænket.
 O Frelsere! O lad mig Kraft
 Af dine dybe Bunders Saft
 Dog, for jeg doer, nu nyde!

15.

I Ondskab har jeg faret fort
 Fra første Verdens Dage,
 Nu gruer jeg for Helleds Port,
 Er færdig at forsage.
 O send mig dog din Hellig Aaland!
 Der trøster mig i mine Baand,
 Saa doer jeg dog fornøyel.

16.

16.

O Frelser! som forsonet har
 For hele Verdens Synder,
 Som ingen fra dig fare la'r,
 Der med sin Bod sig skynder.
 Kom! red mig! frels mig, tag min Siel!
 Saa veed jeg vist det gaaer mig vel,
 Maar jeg af Verden farer.

17.

Forlad mig milde Frelser! at
 Jeg tit har Dig bedrøvet.
 Forlad! jeg hverken Dag og Nat
 Din Raade haver soget,
 Tak for mit Fængsel aabnet har
 De Dine, som tillukte var
 For dine Raades Straaler.

18.

Nu Gud! Du naadig vær min Siel!
 Lad mig fordomt ei blive,
 Som Lasternes, som Syndens Træl
 Har været her i Live.
 Lad Evigheden dog for mig
 Ei blive saa forstørrelig,
 Saa doer jeg bort med Glæde.

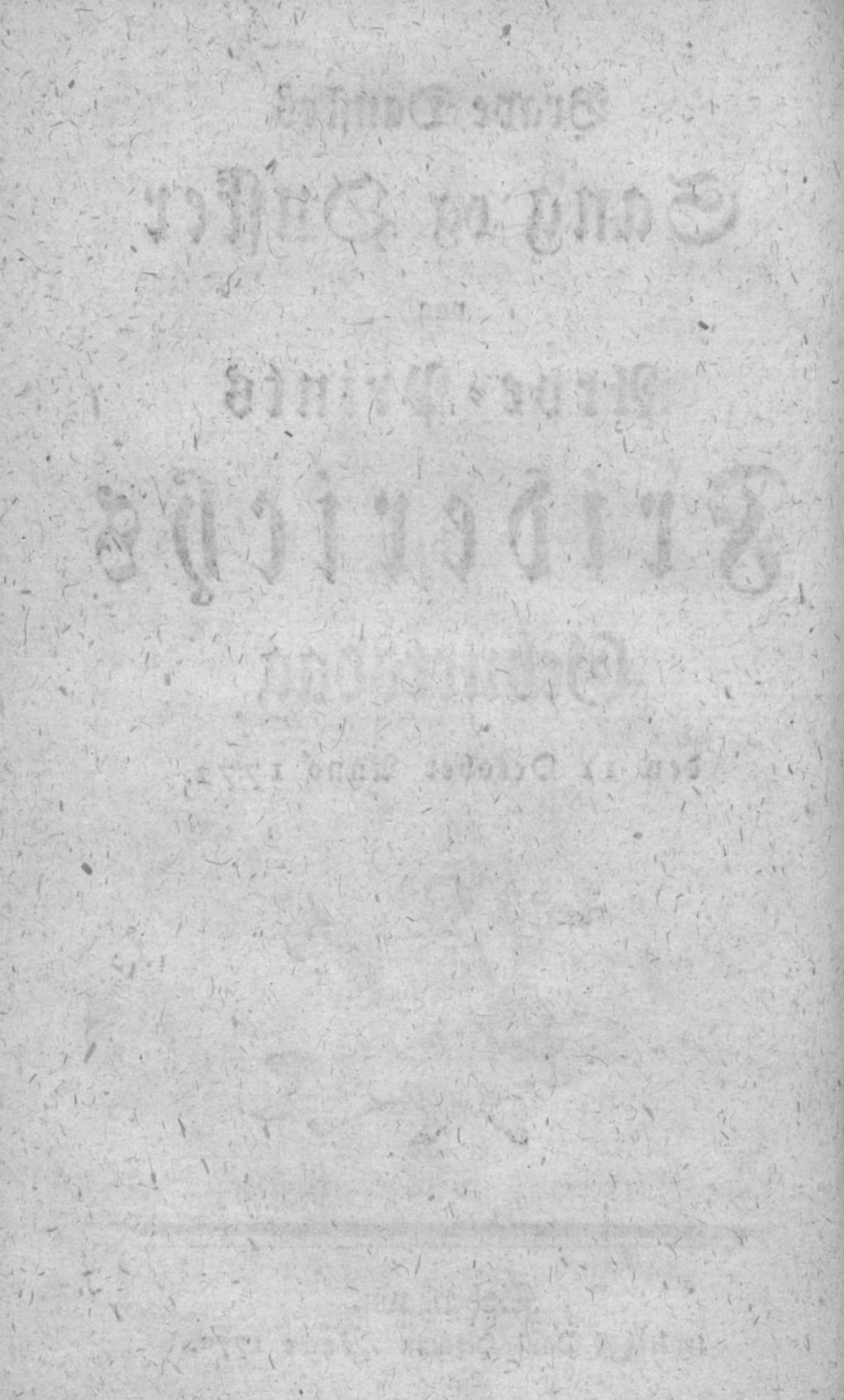
III 59. 573-154aaat Dk. No. 5.

Brave Danskes
Sang og Dansker
paa
Arve-Prints
Friederichs
Geburtsdag

den 11 October Anno 1772.

Kopenhagen,
trykt hos Paul Herman Høecke 1772.

1.

Blant vigtigste Dage en Dag
Oprinder til alles Behag;
Og Kierlighed Hierternes Folk
Er iblant det Nordiske Folk.
Nu kappes enhver, hvem der best
Kan zire Prinz Friderichs Fest.
Hver Undersaat taber sin Tid
I Sange, i Ven og i Fryd.

2.

Den Herre, som skenkte os Liv
Bed sit det almægtige Bliv
Fortiener med Rette en Sang
Til Tak og til Lov, for hver Gang
Han os har fra Farer bevart,
Og midt i Ulykkerne spart.
Bor Andagt sig samler i Dag
I denne saa vigtige Sag.

3.

Fra Hierternes Tempel jeg hør
Et Echo i Luften fremfoer
En Samling af Onster for den,
Der Dydens og Himmelens Ven
)(2 For

For Danse og Fremmede er
Som Danse og Norske har Pier.

Hver yder sin Bon og sin Sang
I Glæde og frydfuld Klang.

4.

Belsignede Rige og Nord!
Belykkede Plet paa vor Jord!
Hvad skylder du Forsynets Ven
For al dens Belsignelse en!
Hvor ofte har Rigernes Slægt
Havt Prover paa dens Varetægt,
Naar Farer og Mangel og Nod
Har truet hveranden med Død.

5.

Da Ondskab sig parret med List
Og luuret nu her og nu hist,
Da saae vi, hvor Forsynet stod
Den Helvedes Drage imod.
Hver Dag man kuns ventet sin Død,
Men Almagten talte og bod:
En vidre, men ikuns hertil
Den Frekhed skal vove sit Spil.

6.

Vor elskelige Hof og vor Stad,
 Der midt i Bedrovelsen sad
 Var sikker ved Hiimmelens Magt,
 Og Fienderne fik underlagt.
 Det sorgende Norden opstod,
 Fik lykkelig Krafter og Mod,
 At staae sig mod Fiendernes Bold,
 For hvilke vi var som en Bold.

7.

Ta, evige Viisdom! Du fandt
 Et Middel til Frelse, og vandt;
 Din Kierlighed over vort Land
 Vi aldrig ret udtrykke kan.
 Vor Tunge Dig Lovsange bor
 Udsunge i alt hvad vi gior
 For Dannemarks Frelse og Fred
 I Slægternes tusinde Leed.

8.

O! skuld' vi da glemme i Dag
 Ndi saa belseignet en Sag
 At kyssé af Hiertet den Haand,
 Der altting bestyre best kan.

Ney

Ney Tanke og Tunge og Mund
Skal svare til Hierternes Grund;
Vi alle vil prise den Gud,
Der best fører Sagerne ud.

9.

Du Verdens Regentere! gib
Vor dyrebar Arve-Prinz Liv
Og Maade og Kræfter og Held
At være fremdeles et Vel
For hver en Oprigtig og Troe,
Der kuns vil ved Erlighed boe,
Der kuns til almindelig Gavn
Vil styre i Belstandens Havn.

10.

Lad denne velsignede Dag
Til Himlens og Jordens Behag
I mange paafølgende Aar
Frembryde, saa veed at vi har
En dyrebar Nigernes Skold
Mod alle Forrædernes Bold,
En Ven af den vigtige Sag,
Der sigter til Himlens Behag.

II.

Ja Kunster og Videnskab selv
 Sig ønsker kuns længe det Vel
 At kiende i Friderich Den,
 Der er en Beskytter og Ven
 For Prover paa Indsigt og Vid
 Paa Smag, paa Genie og paa Flid.
 Ja lykkes fra Aar og til Aar
 Enhver, som kuns noget forstaer!

12.

Belgiorende Himmel! nedlad
 Velsignelse over vor Stad!
 Lad Rigets det saarede Bryst
 Ved brave Mænds Indsigt og Lyst
 Snart lægges tilfulde i Grund
 Saa kommer den lykkelig Stund,
 Da Mangel og Sukke og Trang
 Snart ender sin sukkende Sang.

13.

Den Kongelig Stammme vi see
 Bestandig at blomstre og lee!
 Den onskelig Belstand herhen
 Indfinde sig hastig igien.

Vor Handel florerende vær!
Hver Kunst og hver Haandværk bestier
O! Gud den bestikkede Deel.
Til Dine Fortrængedes Vel.

14.

Nis Ondskabernes Ukrud fra Nod,
Hvor for den i Overflod stod!
Lad Tronen bestiermes ved dem,
Der hielper Retfærdighed frem!
Lad Rænker og onde Paafund
Sin Herre selv faste til Grund!
Bestierme hver redelig Mand
Der ører et Rige og Land!

15.

Hver Undersaat myde i Fred
Hvad han har sig kisbt ved sin Sveed!
Vort Dannemark blive engang
Befriet fra Mangel og Trang!
Vort Onske vi have fremført
O! Evige! blive bonhört!
Dit Amen Du legge dertil
Saa troer vi og takke Dig til.

Gabriels
Gienfvar,
til
Helve des Fyrste,
om hans
Beskyldning
imod
Nordfolket.

Et Manuscript af Sal. Geheimeraad * * *.

Kopenhagen, 1772.

Erykt og findes tilkøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende
i store Helliggeiststræde.

Mit Menneske!

Kiender du Sandhed fra Lögn; veed du at giøre Forskiel paa Lysets og Mörkets Engle; er dit Öie reent; kan du forkue din Enfoldighed, naar den vil overkige Hemmeligheder, med et myndigt Dommeröie; da kan du og lære usminkede Domme af Gabriel. Veed du hvor Lyset giemmer sig om Natten; kan du viise mig, Kilderne til alle dine Handlinger; Nei! hvor vil du da hen med at giette Ondt om Gabriel, som er helliget Mig? — Du Forvonne! — — Jeg fortærer Nidingen og Menne-skeæderen. — Jeg er Dommer. — Rens dit eget Bryst, i min Kraft! — Tilbed! — Jeg er din Gud

JEHOVAH.

Underretning.

Da Grev B* den store Menneskeven; den forsigtige Statsmand; den usminkede Gudsdyrker udaandede sine sidste Besignelser over Jorden; da han paa en hvil sesed Dødsseng sendte sin Reddeligheds og Dyds Straaler sidste Gang til Guddommens Venner, som omringede ham; da han folte i sit afmægtige Legeme, Styrken af de Bellyster, som vare avlede af Millioner Viisdoms og Edelmodigheds Handler; da Deden, inden saa Dieblikke ville standse hans sagtende Legems Kræfter; da hans Siel i saa livagtige Forestillinger; i saa skierpede For nemmelser og i saa himmelske Forlystelser felte sin Lyksalighed, uendelig meget større end i de friske Dage, saa var jeg et Bidne til Udviklingen af dette Dødeligheds Oprin. Haa Minuter inden min eviglyksalige B., belysede mig med sit Dies allersidste Smil,

kaldte han mig nærmere til sig med en svag Stemme og en endnu mere afmægtigvinkende Haand. Han sagde: Ven estersog hos mig Gabriels Breve, mod Beelzebul — — bekiendtgør dem for mine Venner. Dette var min Vens sidste Ord og sidste Billie. Skulle jeg da forsvimme min Lydighed? Nei! — nu er det Tid, da Norden kan hovere over at Beelzebuls Anslag forsvandt, som Taagen, der bebuder Frugtbarhed og blevé qvalte ligesom Svovel Falen i Aaen. Nu maa Gabriel lære den føle Beelzebul, at alle hans Tanker; alle hans Haab; alle hans Underviisninger ikun lignede ham og hans egne Originaler; at de belees med heimodig Foragt af Nordfolket. Nu maa Gabriel piine denne Helvedaand og hans Anhængere, med at viise dem Grundtrækene til Skilderiet af den Glæde, som udbreder sine Straaler i Norden. Skillevende maa disse Aanders mordiske Dine blive, ved at see dette Billedet, og Avinsygsdom maa krybe om med sin Oval, i deres sorte Væsener, — imedens Gabriels uskuldige, grundige og retfærdige Taler, i en Tordenlyd, kommer Helvedfæstningen, lige indtil

indtil den nederste Afgrund, til at ryste.
 Om Beelzebul ikke er bleven døv, af sin
 egen og sine Slavers Jammerkrig, da
 maa Gabriels Ord falde ham saa tunge i
 hans Ører, som styrrende Klipper, og om
 denne Dievel er alt for tunghøret til at
 skrækkes ved denne Stormklokkes bævende
 Buldren, — da hører ham I Engle! I ree-
 ne og retsindige Månder i Himmelene og paa
 Jorden! da hører ham og glædes; da
 hører ham og henrykkes; da hører ham og
 oploftes til at priise i, med Indbyggerne af
 de evige Høies Grændser.

Udgiveren.

Svar paa Beelzebuls første Brev:

Græm dig længe nok, Beelzebul! over,
at dine forrige Venner ere løftede
bort fra Thronen og Jorden; — jeg
kildres af Fryd; ja! gid jeg var omklædt af et Le-
geme: Undersaat ville jeg da være i Norden. Jeg
har nok i min Saligheds Bestuelse; intet Blænde-
værk skuler mig deres Tanker, som ere Zehovaes
Fiender; ingen prangende Vellyst forløkker mig uden
for Upartisheds Straaler. Om var jeg over dine
styrtede selvraadige Slaver; jeg folte ikke minste
Gnist af den Grumhed, der glaanede af dine og
fornærmede Jordboeres Nine; heller ikke folte jeg
den

den Haardhed," som gjorde Hierter til Flintesteene. Det iisnede i mig, hver Gang jeg saae, at Gud, Forsoner og Religion blev sparket, med disse Slavers Fodder bort fra Thronen; dog blædede det i mig, naar Ubarmhertighed, mens dine Slaver sad lenkede i det jordiske Fængsel, krumsluttide dem og saa i dine Klører, grumme Beelzebul! — Den første Taare jeg saae trillende paa disses Kinder, den bebu-dede dig deres evige Had, og mig et Vensteb i Salighed. En mørk Taage af Godfærdighed saae jeg da omkring deres Dine; jeg hørte en Eed af deres ydmyge Vemodighed, som evig forbandede dig, og forbandt dem til Saligheds Deelagtige. Strax tabte jeg Jehovahs strenge Dom, over dem; jeg blev blod, over disse paa Jorden Ulyksalige; min Glæde over deres Sindscændring var da langt vældigere, end den græsselfige Bestyrtele, som marrede dig, da de faldt uden for den Kreds, du ville besøste, med dine Legioner. Omverlinger paa Jorden, som vederqvæge Himmelten, dem falder du Ulykker; men ingen virkelig Ulykke opvækker din Klage. Til evig Trods for dig Beelzebul! sit Jehovah disse hente-de tilbage til sit Rige. Der skal de dræbe dig, til en immer nye Forsmædelse, og det, med deres stedse-varende Lovsange. Det Hoved, du sit til at kneise og snyse ad Helligdomme, det skal hisset høie sig i de evige Straaler og tilbede; den Mund, du lærte at bespotte, den skal kyss Forsoneren; de Knæ, du

giorde stive, af Hovmod, de skal knele for Lamnets Throne; de Fædder, som du forvred, de skal lobe om paa en evig Biisdoms, Almagts, Forsyns og Retsfærdigheds Baner. Myelig saae jeg Dem, næsgruus liggende for Gudmenneskets Throne. Deres Salighed avlede mig en nye Fryd; — men jeg var før Væmodig, over deres Selvtillid og Synderoe, saa tit som de gieb sat paa Scepteret. — Du Beelzebul lokkede dem til at holde fast ved dit Scepter, paa det at de skulle slæbes ned i din Fordærvelses Afgrund. Jeg og mine Medengle satte alle vore himmelske Vaaben i Bevægelse, for at vriste dem dit Scepter af Hænderne; men De ville ikke og vi vendte vore Dine bort, fra at vente paa Faren, som skulle udgyde sig over dem; — den som er alt for tummel til at høre sin egen Lyksaligheds Lov, skulle han kunne adlyde Jehovahs Vink? — den som vender Ryggen til guddommelige Tilskuelser, skulle han kunne danne Love til Verdens Lykke? — Er det saligt for Verden, at den kudsker under dit Scepter, Beelzebul? Nodfæstes ikke dit Helvede paa Jorden, ved at stenke Gift i Religionens Ansigt og ved at sprøte blodig Foragt, hist op mod Himmelnen? Saae jeg ikke; Beelzebul! at dit Scepter i disses Haand forvandledes til Millioner Nøvdyr? Mørkede jeg mig ikke, hvor hovent dit Bryst var blevet, af det Haab, at hele Nordfolket ville krone dine Scepterdragere? — Af daarlige Hovmod! du tillukkede maaskee dine forbitrede

bittrede Niine, for ikke at see, hvorledes Dydige frab
 i Skul og sukkede; hvorledes Kydshed ingensteds
 fandt Hviile, uden i sin Elskedes Arme; — hvorledes
 afholdne Mænd elskede kun deres kielne Hustruer og
 disse væmmedes ved alle Udsøvelser; hvorledes Nøi-
 somhed ikke spildte et vigtigt Dieblik, paa de Forlystelser,
 som bestiael den noget af sin Lyksalighed; hvorledes Vin-
 skibelighed endnu bestæftigede sig, ligesaa vel med at frydre
 Overflodighed, som med at sanke Brødsmulter smaaelig til-
 sammen; hvorledes ædle Bedagede og ædle Unge ikke
 tabte sig i Nebberdrægtighed og tilbad for dine Asgu-
 der; hvorledes disse soere Dig og Dem en dydig og
 evig Misforstaelse; hvorledes Nogle glemte sig i et
 himmelst Brystværn og truede Dem, du hialp at for-
 trylle Morden. Disse var ikke tyndt saaede; de
 flokkede sig undertiden, og dette lede Syn blev
 en Oval i din brændende Glæde. Dog var her Sor-
 gespil nok for din glubstke Skadelyst. De som af
 Gud og Dyd kun varé halvbeseglede, dem stodte dis-
 ne Venners Regerstang op i Dievlehæren; den usta-
 dige Kydshed glemte reent sin Astdadighed, ved at ny-
 de Exemplers loffende Niine; da blev den Haarhud-
 det, som før straalede af en spæd Undseelse; da blev
 den, som forsvinnedes af Glyfærdigheds Roser, saa
 frek, som et blodigslaget Ansigt: — afholdne Mænd
 forvandlede deres Stræbsomhed til Ødselhed og rev-
 sig los fra Kierligheds Baand, ved dievelske Loves
 Vink; huuselige Kvinder frygtede da ingen Skam,

naar de kun havde den Ere at afflyde det Ag, som
 Sælksabets Grundstotter nu ikke længere ville bære.
 Den Noisymme blev da forvirret ved de utallige
 smidskende Adspredelser, som Nordens velystige Ba-
 nemend udrammede; men sik han for meget i sig
 af disse Uddunstninger, da virkede de ei allene en
 overnaturlig Sovn, men ogsaa et mordisk Raserie.
 Vinkebelighed fortærede da sine Kræfter paa Vellyster-
 nes Valplads; og Vellysten ranede fra halvognne Ar-
 beidsfolk. Lykkens Slot blev ssigt paa en krum og
 glatslossen Bei, som indhegnedes af ildsprudende Bier-
 ge. Maar man havde naaet dette Slot, saae man,
 hvorledes en ubekjent Daare styrtede graahaarede
 Gamle baglands ned af det steile Bierg, hvorpaas
 det laae, og trak Unge op i deres Ledebaand. Da
 var dit Nige, Beelzebul! en fort Tid eenig med
 sig selv og klappede Despotens lynende Kinder, med
 en smigrende Haand. Stolthed brystede sig i dine
 Lenker; ophovede truende Næver imod den bævende
 Christendom og omhyllede Iahovahs Straaler i Guds-
 bespottelses Tusmørke. Man opbrendte Love, fordie,
 at der ingen Lovs Overtrædere skulle være. O dear-
 lige Klogstab! skulle Jehovah hiemkalde sine overtraad-
 de Besalninger, hvor ville Verden da styrtes i Ham-
 mer? Ville Guddommen udrive sin Lov af et ulydigt
 Menneskehierte, saa ville Mennesket, ikke anderledes
 end Fuglen, der sik Banesaar i Hovedet, tumle for-
 vilder, en fort Tid, om paa Kloden, indtil det

Aengte sig i den evighændende Afgrund. Skulle
 Gud da taale, at dine Anhængere, Beelzebul! be-
 megtigede sig hans Scepter; syndeslog hans Love
 og overlod det dyrebare Nordfolk til sin egen Forban-
 delse? Hvor tidt har Gud ikke bortblest Dievlethro-
 ner fra Jorden; skulle han da forsømmet sit elskede
 Folk? Nei! — Gud taler til Dydens Beskytterin-
 de og hun hører; han anbefaler sit Raad til Fre-
 dens Søn og han adlyder. Salige Fryd for mig
 at høre, hvorledes Menneskenes Priis og mine Med-
 englers Lovsange harmonere med Guds Velbehag o-
 ver Beskytterinden og Fredens Søn. Disse va-
 re Mennesker, kronede til Dyd og Ere i Norden;
 det er ingen Hemmelighed for mit Die, at Gud
 beseglede dem, til at frelse et forhudlet Folk; thi
 Guds frygt havde sit Indsegl paa deres Hierter og
 disse vare de Geneste, som uden tvetydige Hensigter,
 kunne frone Guds Salighed i Norden; skulle de
 som ere fødte i Ere og indviede til Dyd, lade de-
 res Nine lysnes efter Stov? Da Timen var nært,
 at Beskytterinden og Fredens Søn skulle udføre
 den guddommelige Ordre, da havde jeg mange sali-
 ge Sysler, i Deres Hierter, for Jehova; — til
 at lade udvikle Frelsen, laante de sig en Hær af
 Jorden, som jeg ikke kændte. Engleniet er ikke Al-
 seende; endlige Menneskets; — Not! — Beskyt-
 terinden og Fredens Søn vandt Jehovahs Seier
 og baade Dydige og Lastefulde lagde Takoffere paa
 Jehovahs

Gehovahs Altere, og disse havde ingen Pletter af
 Menneskeblod. Græmmelße og Skræk skuulede da
 frem af dine Døen, Beelzebul! imens jeg og mi-
 ne Medbrødre støttede os priisende op til Norden's
 Throne. Denne salige Omverxling fører dig i Diet;
 vor og Menneskenes taksigende Toner bed dig i D-
 ret og Gudsdyrkernes Vellyster folté du da, som en
 Ildstrom paa dit Herte. — — Dig til Oval; dig
 til en piinende Hugorm foreholder jeg dig Billedet
 af Fredens Søn. Fredens Søn er paa Jorden
 et levende Astruk af Guddommens Billede. Jeg
 kiedte, blandt Menneskene, ingen, siden Paradisets
 Flor, som mere lignede Uskyldighed. Den Pagt med
 Guddommen, som en forsørt Ungdom slaar Brag paa,
 den binder ham endnu, ved de helligste Baand, til
 Himmelnen. Fra den Tid, da han lærte, at viide
 sine spæde Tanker, og lige indtil nu, da han udvik-
 ler dem i himmelske Handler, har jeg glædet mig i
 hans Vensteb. Tro ikke dette vantroe Beelzebul,
 førend jeg har overthydet dig; er du ikke alt for for-
 elstet i dine dievelske Mistanker, da skal jeg, blot
 ved at spørge, astvinge din Tilstaelse. — — Maar
 sov jeg og Fredens Søn tillige? — Maar vare
 vi, vaabenløse, betryggede nok til at forraffes af
 dig? Maar kunde du faae Snue til at sætte dit
 Brændemærke paa hans Samvittighed? Forskandsede
 ikke Gud og Guddommens Legioner, hans Ungdoms
 friske, reene og deilige Blomster, fra Føraavrets Fa-
 dende

hende Indsester? Var han seendrægtig til at udslukke de Snister, med himmelst Vand, som dine Fakkeldragere udstrøede over hans Siel? Var han, uden for Himmelens vaagne Varetægt, løssladt til sig selv, eller overladt til den Viisdom, som lært ham at føre Scepteret over sit eget Hjerte, for at være dygtig til at bestyre Millioner? Blev ikke almindelig Menneskeierlighed, hans Maalesnoer, efter hvilken han viiselig afpassede sine Handler, baade for sig og for Verden? Lærte han ikke, i sin højelige Ungdom, at kende alle de farlige Løngange, som den undersundige og mordiske Forførere grov, for at kunne lise sig ind og overrumple et spædt Hjerte? Var nogen af disse Aldgange til hans Hjerte bestrygt med saa mangefarvet glimrende Guldsand, at hans Øie, af Blindelse, ikke blev de græsselfe Rovdyr vær, som paa slige fortryllende Veie, ville luure sig ind paa ham? Var han nogensinde ganste uagtsom paa sine egne Følelser, siden han forstod sig paa, at bruge Fornuftens granseende, upartiske og helligede Øie? Lærte han ikke, med sin fine Tunge, at domme, hvilke Følelser give en Livssmag til Livet, og hvilke, en Giftsmag til Doden? Sat han ikke Priis paa sude Fornemmelser efter deres Varighed? Agtede han ikke Sielens Bellyster langt uskatterligere end Legemets Gottelser? Var det ikke allerede den Gang, det Klenodie, han hiigede efter, at hans eget Hjerte kunne lykønske sig selv, som den første Kil-

de, til Millionsers Lyksalighed? Kunne hans private Lyksalighed vel udvirke voldigere himmelske Fornemmelser hos ham, end Billdet af den almeennyttige Lyksalighed, som han, formedelst hans Bestemmelse og Haab, var kaldet til at bygge? Tilsynede han ikke heele Verdens Stater, al den Retfærdighed; al den Billighed; al den Flor, som hans eget Herte tilsynede sig, og som kunne bestaae med Menneskeslægtens fælles Bel? Afskyede han ikke, i en hellig Iver, alle voldsomme Begierligheder, hvis Stromme havde en tærende Indflydelse, ligesaavel i Fremmede; som i den Stat, hvis fornemmeste Borger han var? Lysede han ikke med Borgerdyder, som en Stierne af første Størrelse, paa Statens Firmament, baade fordie hans store Siel ville saa have det, og fordie han vidste, at de Stores Dydes-exempler hielpe til at danne en lykselig Stat? Var hans elskede Medborgeres Bel og Bee, ham ikke ligesaa følbar og nærgaaende, som hans eget? Var han forniet med Svaghedenes Skilderier paa Medborgernes Tilstand; eller estersaae han selv deres Trang? Ville han savne Undervisning om Verdens moraliske, naturlige og selftabelige Forfatning? Var han ubelaben i Viisdommens Regimenter over Verden, og Menneskets Regierung over sig selv? Havde han, ikke tilstrækkelig Kundskab om det faste Land og Øer; om Jordens og Havets, og Himmelens Afgifter; om Mangler og Overslodigheder; om Lustens forstiel-

lige

lige Indsynder paa Mennesket; om Orden og Uorden; om Fordeelen og Skaden i andre Stater og i saer i sin egen Cirkel? Mon Mageligheds Aand, som tit er de Fornemmes Tidssordriv, nogensinde var saa Haandsfast, at den kunne tilsporre Doren til Videnskabernes Tempel for ham? Var han forsvag til at opriste Doren med sejerrige Kræster; til at faae en uhindret Vei ind i Templet, for at ubesee sig, af Videnskabernes Skatter, den, ved hvis Tilskokelse, Lyksalighed igien kunne lystes, at taage sin Residenz i hans Fedrene-Stat? Var ikke jeg; vare ikke mangfoldige af mine himmelske Medbrodere glade Vidner til, hvor ofte den klareste Gld, af Folkekierlighed, giennemfoer hans heele Vaesen; hvorledes Folkekierlighed var den Gld, som arfammeude baade hans bestiestgede og sysselsatte Timers Offere; hørte vi ikke hans høitidelige Øfste til Zehovah: at ville indvie sin UngdomsFyrighed, eg sin uforkrænkede Sundhed, paa at skabe sig de vidtudsende Love, som, under det ydmyge Navn af Naad, skulle forherlige hans uindskrändede Lyst til Folkets Bel? Saae vi ikke tillige, hvordan Blodet ofte havede sig i hans spendte Aarer, af Banghed, for de tunge Hindringer, som ville styrte sig i Veien for hans Ønster? Hvor ofte sik heele Glædesstromme en væmmelig Smag for ham, naar en eeneste Tanke, om Fedrenelandets Ulyksalighed, faldt ham ind? Var nogen Forestilling tækkeligere for ham,

end

end den, som bestyrkede ham Fædrenelandets Bequemelighed til at blive lykselig? Anpriiste en vankelmodig Statskierlighed ham nogensinde Piinebænken, som et lykkeligt Middel, til en udtaeret Stats Forfriskelse; eller udsaae hans Viisdom lemsældige Lægedomme? Laante han sin Klogskab og Viisdom; eller øste han den ikke meget mere af sit grundgode Hierte, som havde faaet sin Form af to store Sieles Underviisning? Hiigede han efter, nogensinde at see sit Fædreneland lykkeligere, end det kunne taale at være? Brændte han ikke alt den Gang af inderlig Længsel efter Udviklingen af sit Haab? Blev han vel forbauset, at han ikke torde true, med et modigt Blik, alle dem i Mede, som stred med hans almindeligelskende Folkeser? Havde han ikke himmelfæ Snildhed nok, til at giemme sig hos den uagtede Ydmighed, og forvare sine store Sieleklendier i hendes Skjød? Blev hans Mod slapt, da Timen ankom, at han skulle vinde Seier over Statsfristerne, og over Deres Anfægtninger? Agtede han sin Velstand; sin Byrde; sit Blod; sig selv for dyrebart til at besege sin ulignelige Statskierlighed, for twende ørlige Folkeslag? — — Hvad Under da nidiske Beelzebul! at Jehova valgte sig Fredens Søn, til at græmme dig og til at hielpe sin Salvede med at bære Regieringsbyrderne i Norden. Jeg og mine elskelige sande Christne finne nu, med salig Fryd, i vore Ansigter. Vederstygeligheds Tilbedere ere nu
 forkuede

forkuede i deres uerlige Braaer og de Love, som
 strække Ukydshed, til at omvanke skielvende paa Jord-
 den, de Love have igien faaet Majestætens Niis i
 Hænderne. Dine Glædes Boeliger blev en Steen-
 dynge, Beelzebul! — Er du ikke forbanded til
 Helvede, ved evige Love; skulle da Retfærdigheds
 Haand være bunden, fra at oprise dit Helvede paa
 Jorden? Jehovah kiendte sig ikke ved det falske Skin,
 bag hvilket du og din Hær skulde Eder; maatte
 Jehovahs Niis da ikke kunne trænge igennem den
 Helvedglands, som betryggede Eder; maatte det ikke
 kunne ramme Eder? Jo! Beelzebul! dine lyse og
 seierrige Palladser blev smulrede smaae, i Tugtens
 Haand og nu maa du, med dine Legioner, skielvende
 omstændse de jordiske Plagegudbinders tumme Ramre.
 Hvilket Dieblik ere I nu sikre nok for det Sværd,
 som er indviet, til at afhugge Eders forraadnede Lem-
 mer, fra Statens Legeme? Nu vove Eders twinen-
 de Offerdrenge og Offerkarle knap at stige ind, ved
 Solens Veiledelse, i disse Helvedgruber; nu ere Es-
 ders Templer sværtede med Foragt; nu sender man
 ikke længere et spottende Smil til kydiske Medborgere,
 naar man stikker sin forvorne Foed ind, blandt de
 Hugorme, som vringle i Templet; nu indvikler man
 sig i en sort Mat, for at komme usynlig til disse
 Rovdyr; fordrister disse forgiftige Slaver at nærme
 sig den kielne Kydshed, da bliver hun nu ikke læn-
 gere rodmøset, ved at lade dem viide, at Tiigerens

Oprarter ikke stinker saa stemt, som de, i hvor megen Bellugt de spilde paa sig.

Den Sorrig og Blussel, som før formørkede
de Christnes Alashn, den skyndte sig bort; forvand-
lede sig til Skæk og Skam, og fastede sig, til et
Brændemærke, i dine Slavers Pander. Nu skal
hverken du, Beelzebul, eller din elskelige Ø*, kry-
de med Triumphsstrig, over den Græmmelse, Guds-
dyrkerne maatte bide i sig, mens de vare forgrave-
de blandt Hervedes Forsmædelsær. Nu maa I drikke
Angester og Piinster og Awal af gloende Begre,—
og Gudsdyrkerne, ødle nok til at ynde Eder, læd-
ses af Saligheds Kilde; disse Saligheder lod Gud
tilflyde dem, igennem den store Gudsdyrkers Haand;
thi Jehovah vandt jo, ved ham, Seier over dine
Fæstninger, Beelzebul! — ved ham, sif Jehovah
Religionen og Dyden omstraalet med Ere og for-
ståndset for Mordbrændere. Du meener, Beelzebul!
at dit Nige kun blev roffet, da dine Tienere blev
hævede af Veien; du stoltserer endnu over et talrigt
Tilhæng; du troer, at Norden giemmer dig endnu
en Hoh Venner; — men Stolte! — — Sandhed
tør trodsende bede dig at giøre Antal: og hvor saa
ville da sees at staae paa din blodige Rulle? Trost
dig kun ved, at du endnu har en raae, en kaad,
en vægelsindet, og egennyttig Flok, at regiere over.
Dog Flokken forminkses; men hvor kan det være
dig

dig en Trost, at den aldrig udryddes, saa lange du
udpuster din Gift over Norden? Nok Anledning er
det til salig Fryd for mig, at Rigsroret i Norden,
sidder fast i Dydens og Religionens og Viisdom-
mens Hænder! At alle sande Borgere kysse, i ydmug
Taknemmelighed, Forsynets Haand, som glemte
ham, der rev dem los fra Despoternes Lænker; som
vinkede ad sine hellige Love, at de skulle labe frem
af Mørket og skinne, med fornyet Glands, for
Nordfolket. Hvor sloi da dine Venner hen, Beel-
zebul? Jeg saae, at nogle vendte dig Ryggen, for-
di du ikke længere havde Magt nok, at syldestgiøre
deres Ønsker; jeg saae andre, som blev vær, at
man, i dette nysoprundne Himmellys, alt for meget
ville tage Kiende paa og Skækkes for de føle Linea-
menter, de havde facet i din Trældom; disse skam-
mede sig selv ud; skielvede for at lade sig see blant
Lysets Born; krob skuulende ud af Forsamlingen og
forstak sig i Krogene, for at luure og for at drage
Gift i sig. Jeg saae Nogle, som gave sig villig ind
under den opronede Religions udvortes Evang; som
i adskillige smukke Master, gjorde sig Maie med at
tryggle sig Undest hos de viise Overhoveder og hos
deres oprigtige Raadgivere. Tillige saae jeg, med
glade Nine en stor Skare af dine Trælle, som ble-
ve tillokkede, at lade sig hellige, ved vor Guds Kraft;
at saae Helligdommens Indseglt paa deres Hierter

og at fremstille sig Gud, i Staten, til syrige, reene og velbehagelige Offere.

Stig mig Beelzebul! hvor finder du dine megtige Venner dem du giver, og dem som bindes af dine Raad? Finder du dem der, hvor Menne-skelighedens fortraadde Stov sammendynges; — eller antreffer du dem endnu, trods Jehovahs Renselse, paa den Plads, som ivende Nigers Undersaatter beskeue? — Kom! følg mig, med din Tanke, lige ind i det Gemak, hvor dit Øie ikke taaler, at aabne sig. Mine Ord ere saa retfærdige, som den evige Sandheds; mærk dem! og du skal i Forståelseskelse tæbe det Mod, du har, paa at ansægte Morden; den Tillid, du synes at have til dine Venner, skal da synke med dig, i en umaalelig Afgrund.

Men hvad er da det, som gør dette deilige Gemak saa skierende i dine Øine? Er du vel en Fiende af Gemakker? Nei! der gad du gjerne ophænge dine gruelige Seiersfahner. Hvad er her da, som gør dig ræd? Det er din veldige Fiende; Fredens Søn; Regentens største Raad. Kunne du besnære ham, da ville dit trusselkulde Haab udbrøle sin Glæde igennem den Basun, du laante dine Medforsomte. Hvor umuelig er denne Tanke! Smigreren finder jo ingen glat Bei til hans Pallads, allermindst til hans Hierte. Det høffsprog han er for at høre, det er
det

det ukunstlede, usminkede og oprigtige Vennesprog. Han
 kiender Menneskehierret; han veed at det, i hvor
 fast det hviller i Gud, dog er utsat for mange og
 mangefarvede Farligheder. Dersore bevarer han sig
 kun i Deres Venstab, paa hvis Hierter han veed
 sig sikker. Og hvor kan han viide sig sikkere, end
 hos Dydernes Beskytterinde? Hvor finder han et
 spodre Venstab, end det som, fra hans spede Op-
 væxt, hæstede sig ved ham, der selv er et Mynster
 paa den viiseste Dyd; der selv indpodede, ved vor
 Guds Aand, Viisdommen og Dyden i hans Hier-
 te; der selv (i Overbeviisning om modende Banske-
 ligheder og i Foragt mod falske lokkende Fortrin) ve-
 grede sig fra at forvalte offentlige Embeder? — Hvor
 skulle han udkare sig et frugtbare Venstab, end
 hos ham, som lærté hans Skionsomhed grundige
 og salige Videnskaber; som underviste ham i den
 himmelske Statskunst og som ikke vil nyde anden
 Belønning, for sin ubetalelige Omhu, end at værdi-
 ges med denne dyrebare Fyrstes uafbrudte Fortro-
 lighed? Fredens Søn kroner alle sine uskatteelige
 Egenskaber med Ydmighed og Hengivenhed til den
 bedagede Erfarenhed. Ingen Selvtillid, ingen Et-
 gelyldighed imod Sandheden, sætte deres Skirm
 for hans Dine. Han indvier to heele Timer, til
 at høre Raad af ham, som var hans tidlige Ungdoms
 Ledsager, og det hvergang han vil afhøre deres
 Stemmer, som fortolke Undersaattens Raab.

Jeg seer, med hvor stor Graadighed, han udforsker sin gamle Vens Hierte; med hvilken Omhyggegelighed han udleder sig alle Vennens Tanker og Raad; — jeg seer at Glæden over den unge Fyrstes dydige Kielenhed, udsletter mange af Alderdommens Spoer paa den bedagede Raadgiveres Ansigt. Med hviet Hjælmodighed anhører han Raadgiveren og med viis Dommekraft prøver han hans Raad. Ingen Mistanke til Vennen, bliver indladt i Fyrstens Siel; thi Fyrsten maaler sin gamle Ven efter sin egen Dyd; dersore veed ogsaa Raadgiveren bestandig at fortiene Navn af en uskatterlig Ven. Med klar Overbeviisning besegles Vennens Raad i Fyrstens Hierte, og dette savner hverken Sindighed, eller Fyrrighed, eller Snildhed nok, til at iværksætte Raadet. Medens han nyder Sødhederne af et opriktigt Vensteb, glemmer han de Fortrin ham tilkommer, i Fyrsternes Rang; han husker sig selv knap, som Fyrste; men føler, at han er Menneske og dersore bygger han helst sine Beslutninger, paa hans troe Vens Erfaring om Personer og Ting; denne Erfaring bliver baade Grundpissen og Prævestenen for hans virksomme Indsigter.

Med Manddommens Erfaring og med en vel anvendt Ungdoms Indsigt, pryder han det første Sted i Landets Raad. Hans Visdom er her lige saa bestæstet, som i Kabinetet og intet Ord undslaber

Isber hans Opmærksomhed. Han føler sig da at
 være i Midten af sine sande Venner; thi her har
 ingen Raadsherre Sæde, uden den som høger efter
 og har Begvemhed til at bestemme Undersaattens
 Wel. Fyrsten veed, at een eeneste Raadsherre lige-
 saa lidet som han selv, har skarpe Nine nok, til
 at opdage alle de Farligheder, hvorved den private
 Egennytte truer det almindelige Wel. Jo vigtigere
 dersor det Anliggende er, som Fyrsten vil have fyl-
 destgiort, desto fleere Raadsherrer drages til Raad
 af ham; desto fleere Meninger indsamler han, i sit
 eget Skatkammer, og udlokker, af dem alle, den
 Meening, som hans egen Wiisdom seer at kunne
 nærmest opnaae hans Ønske. Udtænker een Raads-
 herre et Middel til at opnaae Fyrstens Diemed, som
 strider med en andens Tanke, det er ikke skadeligt
 for denne viise Fyrste; thi han er selv skarpsindig
 nok, til at kunne antage eller forkaste; ja upartisk nok
 til at kunne biefalde det, i enhvers Meninger, som
 rækker ham den Underretning, han gribet ester;
 og det Middel, hans ødle Mennestekierlighed vil
 have udfundet til Landets Lyksalighed. Den dyre-
 bare Kunst, at befordre heele Nationers Welstand;
 det hellige Ønske, at kunne befordre den, det er
 den Middelpunkt, i hvilken alle Raadsherrernes for-
 eenede Welhyster hvile. Fyrsten vidste, at denne
 Kilde var tilfelles for alle disse, hans sande Venners
 Hierter; dersore vare alle deres Meninger, enstignit de

vare indbyrdes forstellige, i Fyrstens Ører, ikke andet, end de sydreste Kontraster i Musikken. Soelens Straaler fornærme jo ikke hinanden, endlignt der tage deres Veie paa Kryds og paa Tvers; Straalerne flyde lige ud fra Soelen og der er ikke een eneste, som jo, med at give Lys fra sig, opnaar sin Bestemmelse. Et mat Skin hensmelter i mange Straalers Glans. Det Klenodie, som ledes efter, findes ikke saa let, ikke saa snart i Tusmorke, som i Kraft af utallige sammenflydte Straaler; Saaledes forholde sig Raadets fremlysfende Meninger, til hinanden; saaledes forholde sig Statens og Fyrstens Unliggender. Ethvert Lem i Raadet er Fyrstens Yndling; heraf kommer det, at intet Raad bliver fulgt, fordi det er avlet hos en Favorit. Det glæder ham, naar Raadsherrerne, drevne af Sandhedskierlighed, geraade i Modsigelser med hinanden; herved trækkes det Indviklede i Sagerne, ud i Soelstinnen, og det Mørke faaer en nye Glans, det Twetydige bestraales, i slige Modsigelser, af en viis Enfoldighed og det Dybe føres i Triumph ud af sine Huer.

Ved det Lys som dette Slags venskabelige Trivsigheder faste fra sig, afveies Sandhederne ligesom paa den fineste Guldvægt; ingen Knude blive uoplöselig; ingen Twetydighed, uafgiort; ingen Forvirring, uregler; ingen Mangel overseet; ingen Fordeel

deel forglemt og ingen Afgjørelse frones, med Bie-
 fald førend dens Grundsandheder først ere synderle-
 dede og giennemmynstrede! Enhver af de Modsigende
 kiemper, af alle Sielekræfter, efter den Ære, der
 tilkommer den, der nærede en uryggelig Sandhed,
 i Viisdommens Forraadskammer. Hvo har da Sa-
 de i Raadet, som ikke umager sig for at vinde Sei-
 er i det Tag, hvor hans Indsigt falder stærkest; som
 ikke højer efter Seiervindingstegnet? — Og hvad er
 det vel for et Tegn? Det er et Smil fra den deis-
 lige Fyrste, der tilstraaler Seiervinderen Biefald;
 det er Kierligheds og Erfkientligheds Glans; Glædens
 og Fyldestgivrelsens Pragt, hvorved Sagens grundig-
 ste Oplysere forhøier Fyrstens Yndigheder. Ja!
 hvilken Belsning er større, er gyldigere, end at for-
 tiene og faae en forsøgt Tilbvielighed fra et fyrste-
 ligt Hiert, som aldrig var ødsel — og som Viisdom-
 men gjorde sparsomt paa sine Maadesbevisninger.
 Ingen Under, at man i dette Raad forfarer saa
 oprigtigt med Landets Belfærd: Enhver af dets Lem-
 mer veed nok, at man ikke vil fradømme ham sin
 Indsights og sit oprigtige Hiertes Fortjenester, end-
 skjnt han, undertiden, ikke betragter den afgørende
 Ting, fra den vigtigste Synspunkt af; han veed nok,
 at Forstandiges og Indsightsfuldes Meninger ikke altid
 kunne harmonere og at Omhu, for at finde den
 klare Sandhed, knytter hans Medlemmer til ham,
 med et stærkt Venstabsbaand: Dette foraarsager, at

ingen er saa blye, at han jo vel tør indstille sin
Mening for **Fyrstens** og sine Medraadiges Kiendel-
se; at ingen er bange for at blive modsagt og at hel-
lev ingen gør sig Skruppel over at giendrive. — Sta-
tens Lyksalighed er den Klippe hvorpaa disse store
Siele grundfæstede deres Vensteb; maa da ikke dette
Vensteb boere de dybeste Nødder under sig, hvergang
een af Lemmerne verdiges at belyses med **Fyrstens**
Maadeeglimt; kan nogen af dem blive forsagt, fordi
Fyrstens Maadeprøver deele sig i blant heele Raadets
Lemmer, i et viist Forhold med enhvers Fortienester?
— — Nei ingenlunde! —

Til disse Oprin har jeg ofte været et frys-
fuldt Vidne; men du, Beelzebul! har med dine
Stæle Dine staattet til denne Fredens Søn og til
disse himmelske Raadgivere i Norden; ja jeg har seet,
hvor ofte du har revet dig selv i Hiertet, af grum
Forbitrelse over, at dine Raad ikke kunne trænges
ind i disse snevre, uskyldige Hierter.

Er du endnu frek nok, til at fornægte dine
Dines Syn; til at nægte de græsselige Skrald, som
disse Veraadslagninger skyde ind i dine Ører? Van-
troe kan det ikke være; men Overmod og Smigren
for dig selv, er det, som bider dig ind, at dit
Regimente, i Norden, kun er bleven rokket. Dine
Beirlys skal aldrig mere blive anstukne i Raadsahler

og man skal aldrig tiere have nödig at udkaste dine
 Venner af Forsamlingen; den skal blive, som den
 er, renset af Jehovah og intet urent skal snige sig
 derind; jeg og mine Medengle, udrustede med Je-
 hovahs Sværd, ville selv holde Vagt ved Indgan-
 gen, til Raadets Paulun. Den Souveraine Magt
 skal stedse forherlige Norden; Guds frygt og Viisdom
 skal altid bevæge dens Zepter; Nordanes Blodigler
 skal blive saa slappe, som en tom Læderflaske; end
 ydermere! de skal forbrændes i Netfærdigheds Ild.
 Majestætsrætten skal aldrig nogensinde omgives af
 Helvedes Taage; den skal følde sin veldige Styrke
 i, med en aarvaagen Raadgivere og med hans
 sande Venners Strebsomhed; disse skal stadsfeste
 dens Varighed paa evige Grundpiller og høit op i
 Himmelnen skal den, paa Jehovahs Binger, opthros-
 ne sin Herligheds Glands; her skal den blive et
 Maal for heele Jordens beundringfulde Bestuere.
 Jeg kiender dig fuldvel, Beelzebul! du ville saa
 gjerne have din Throne opslaget igien ved Siden af
 Majestætens; du luurer nu efter at røve dig Lej-
 lighed til at kaste Ild paa de Vaand, som høfste
 Monarken til sine sande Venners Fortrolighed.
 Tidt har du været paa Spring, for at overraske
 ham med dit dievelske Skilninstykke; men et naa-
 digt Glimt fra Jehovah, som skinnede over ham
 og dem, skyttede dig, mit i din Fart, tilbage i Af-
 grunden. Bop dine Forsøg, saa ofte som dit tyran-
 ske

Se Haab driller dig til at vove dem; men forgives skal alle dine Anlæg blive, saalænge Regenten vil, at Beskytterinden og Fredens Søn og viise Raad-givere maa leire sig ved Thronen; men dette vil Regenten altid. Ved disses dydige og viise Raad loffes Himmelens forfristede Velsignelser ned over Norden og disse Velsignelser blive saa kraftige, at de bli-ve til Gift i dit Væsen! — Guds frygt er en Alare, igienem hvilken Himmelnen lader alle Lyksaligheder udøse sig over Jorden; — er Guds frygt først kommet paa Thronen, da varer det et længe, førend den om-flutter mange Undersatters Hierter i sine hellige Ar-me; dette veed jeg af den srydefulde Erfaring, jeg nylig fik hos Nordfolket.

Folket tabte den indsugede Foragt mod Jeho-vah, da Majestæterne i offentlige Taksigelser knæle-de for Frelsens Gud og bød Undersaatten at agte hans Lære. Majestæterne, som da blevе For-mal for alles Agtpaagivenhed; for alles Ønsker og Ef-terlignelser, de udmærkedes nu af Hoben, som de ivrigste Gudsdyrkere; tilforn gav den sig ingen Stun-der til at see ind i Herrens Forgaard; derfore dan-nede den sig heller ikke den Gang efter disse maje-stætske Gudsdyrkere; men nu, da den saae, hvor-fra Frelsen kom, da laante den Dret til Jehovah og saae, med seende Øine, at Majestæterne aldrig lod nogen Gudindviet Time, glide forbi, uden, at

de jo ofrede paa Gehovahs Altere og fremstillede sig der, hvor Herrens Thukommelse boer; — nu agtes det ikke længere, af den løse Høb, for en gammeldags Daarlighed, at hellige sig den offentlige Gudsdyrkelse; nu vil man ligne Majestæterne i at forære Gud, og mange Hierter have Jehovah faaet til at ligne deres. Saaledes som det øverste Hereskab er, saaledes er ogsaa Hoffolket. Et udladt Væsen (som flygter den Erbædighed, Hoffolket i sær bør føle for Majestæter og udvise i alle deres Handler) fordrister sig ikke nu til at fornærme de majestætiske Mine og Undersætterne selv, kan kiende paa Hoffolkets udvortes Afsærd, at Hviagtelse, tilligemed Kierlighed for Landets Kronede, har indtaget dets Hierter.

Vildskab, som er et Skildt paa Nyggesløshed og undertiden paa adeligt Fortrin, gior ikke Høfsmene væmmelige for Alstadige; en moeden Sædelighed og en dydig Munterhed forstionner de Unge; Alvorlighed og Beskedenhed og viis Frimodighed givre de Eldre æreværdige. Ingen Lasters Støjnen hores i Slotsgangene; alle Forargeligheder ere forfuede af den herstende Gudfrygtighed; Høfsmindenes Erbarhed giver Gienstn af de Nyperstes Ustrafselighed; disse Guddomis Billeder besiele alle, med en reen Erefrygt, for Gud og sig selv. Ligesom den raae Mistmaafer skulle udvikle en Verden af sig, ventede taus paa Almagtens Bink, for at blive virksom, saaledes

ledes vogte Højsindene, saaledes vogte alle, i lydig Hengivenhed, Majestæternes Vyndende. Den som bespotter Jehovah, hvorledes kan han lystre dem, som beklæde Jehovahs Throne paa Jorden; men nu kysser Nordfolket Jehovahs og hans Salvedes Zep-
ter; thi Jehovah styrer selv Nordanas Zepter.

Saaledes er du afslædt den Pragt, Beel-
zebul, som man tilforn, i Norden, saldt ned for og
tilbad. Man lært, at din Magt er alt for stækket
til at besikke dine Tilbedere de Hærligheder, som din
Falskhed og Forsvrelyst lover dem; man saa, at san-
de Lyksaligheder allene groe ud af regierende Guds-
dyrkernes Hænder og at alle dine Skatter, som giore
dig og dine Undersætter opblaeste, at de kun ere
mordiske Smigrerier.

Ugudelighed kan aldrig mere komme til at her-
ffe; Monarken har faaet en salig Smag paa de
Bellyster, som Vensteb med Gudsdyrkere, issienker
for Hans Majestæt. Undersætterne syde endog
Sodheden af disse Bellyster; ja den glade Kierlig-
hed imod Hans høie Person, udvikles, ved dette
varme Venstabs Skin, immer mere og mere i deres
Hierter. Ja hvor kan Undersætten andet end ve-
derqvæges af Fryd, ved at skue disse saa lange til-
forn, af Retskafne, forvanskede Scener; og ved at
samle selv Frugterne der falde ved denne høie og him-
melstæ

melle Venskabs Scamme. Saavids det danske
Navn naer, saa vidt omkring veed man at ophoie
dette Venskab, og at beromme det Gode, hvormed den-
ne Kilde udstrommede til Nordfolkets. Ere der da
ingen Frydsherolder inden Rigets egne Grændse? —
Skal andre forkynde Nordfolkets Priis? Skulle an-
dre Folkeslag synge Nordfolkets Lov til Jehovah, og
det selv, — skulle det quoile sin Glæde i Stromme
af Misfornsiel'e? Nei! jeg hører ofte i de smaae
og i de store Forsamlinger Lovsange, som jeg selv
syrriggier og som ledsages af mine Medengles uhal-
lige Harmonier. De glæde sig over Monarkens
Frydefulhed; de viide ingen Ord, som ere veldige
nok til at fortolke deres Tanker og Følelser, om
Fredens Søn; i at priise ham, glemme de alle
Veltalenheds Kunster; thi de eftertrykkeligste og svi-
ligste Udtryk, synes da for dem, som de haardeste
Steene, i Forhold med de Fornemmelser, som op-
komme i deres Hierter, ved at giennemtanke hans
Storhed, og som de saa ivrig ville stildre.

Følg mig, Beelzebul! ind i Videnskaberne
Tempel; der tilpresses dine Nine, der altid skye Ly-
set, af de Eressstraaler, som derinde skinne omkring
den unge Fyrstes Fortienester. Den norske Ung-
dom, som have indviet sig til at dyrke Videnskaber,
fryde sig nu i Haabet, at Fyrstens Raad snart vil
formaae Monarken til at berigs den med en Hvis-
Fole.

skole. Den studerende Ungdoms Foreldre, glæde sig nu ved at skue den kommende Lyksalighed i Møde, da de Unge ikke, alt for langt fra en viis Opsigt, længere skulle spilde den lervillige Ungdoms År og arvende Midler i Bellystens Kær, for at gavne lokkende vindesyge Forsørere. Det Haab blev undfanget blant de Nørste, da Fredens Søn, som har Regentens Hjerte, værdigede det lærde norske Selskab, at antage sig dets Sag. Hovedopsynsmanden over en Flok Gudslærere, var den Herold, som kildrede dem med Fyrstens dyre Venstabs Forpligtelse.

Han nedlod sig og lovede dem da at befordre Videnskaberne mit iblant dem; ja hvilke Klenodier ventede ikke strax deres Dyrkere, nu, da han den Hoiindsigtsfulde Fyrste, som opammede Viisdom i sit eget Bryst, selv forsikrede, at ville ophelpe de synkesærdige Videnskaber. Deres Forventning smigrede ikke for dem: For at viise sin Fver efter at lokke Videnskaberne op til en høiere Fulkommenhed bestemmede han aarlig 300 Rigsdaler til Erestegn for Videnskabernes beste Fosterfædre og nægtede sin private Formue denne Tilvert; — — ja for at bygge sin Selvsornægtelse een desto mere glimrende, desto mere priisværdig og evig Erestøtte, ville han at Monarkens høie Fodsels Dag, maatte gifres mere Høitidelig, ved deres taksigende Ønsker, som vandt

vandt de bestemte Øres Skuepenge. Det er hans dyrebare Hjerte nok; — nok af Velsignelser; nok af hellige Vellyster; — at det veed med sig selev, at have været en lokkende Tilsynder til Videnskabernes Fremtarv blant Normændene; i denne høimodige Ærmygheds Hølelse glæder den unge Sørste sig ved, at kunne undvære de Taksigelser, som blive et Hovedsigt for mange Belgigrere; — men Nordmændene taa-le ikke at glemme hans Øres Udbredelse; det ville ellers blive en Plet paa deres oprigtige taknemlige Hierter, som alt for meget ville sees af Netsindige: Det Norske Lærde Selskab vil dog for at afstilde sin store Glæde over den store Fredens Søn; og hans uafladende Omhu; og over hans inderlige Kierlighed imod det norske Folk, dersore vil det dog helligholde en Dag, til at priise Jehovah, som skienede Norden et saa uskatteerligt Klenodie; til at priise Sørsten, der ogsaa ville blive for Nordmændene ligesaa uundværlig, som for det danske Folk. Hans velsignede Fødselsfest vil det Norske lærde Selskab udmerke sig blant Aarets Lyksalighedsfulde Dage; da skulle Videnskaberne opsvinge sig, i en ørefuld Pragt, med Normandens Hjerte, i den evige Godheds Straaler, og, ved at føle dem, tillige føle Sørstens Storhed, Umistelighed og Godhed. Sørstens Forsyn for Selskabet vil den Dag, give dem overskudig Stof til at udbrede dets tilvoxne Undigheder og optegne, med takfulde Hierter, dets Tilvert i Sørstens

stens øerige Dagregister. Ikke nok, at den lærde Nordmand, paa Systerens Fødselsdag allene fører Systeren i hellig Erindring; men alle Dage frones med Lovtaler over ham. — — Saal lyksalig, Beelzebul! føler sig nu Normanden, der tilforn følte Videnskabernes Tarv; og det ei allene fordi han selv gotter sig i deres Straalekraft; men endog, fordi hans Menneskeierlighed sik den sode Fortrostning, at de, i deres formydede Skjønhed, skal udstrække nyt Liv; nye Oplysning; nye Vinsekibelighed og nye Lyksalighed, til den halvoplyste og haluvirksomme Bondestand i Norge, som ikke veed at nytte sine Fordeele, og som, formedelst en godtroende Bankundighed, maa forseile mange Lyksaligheder.

Seer du ikke da, Beelzebul! at Systeren forstod, med sine viise Raad, at tilsporre alle de Passer, igennem hvilke du ville liste din ødelæggende Hær ind paa Nordfolket; seer du ikke at dets Bankundighed skal nu ikke længere give dig Vaaben til at gienembore Hiertet i dets Lyksalighed; hyler du ikke over, at Monarken bvier sit store Zepter, efter hans dyrebare Broders viise Tilskyndelser og at dette Zepter nedslaaer alle dine Haab i Forstrekkelser Rige? Glad har du ofte tilforn vandret omkring i det Huule og paa det Steile af Norges frugtesløse Klipper, for at aflægge Besøg hos de norske Mænd: Disse stolprede i den tykke Midnat, som af Bankun-

kundighed var udpuſtet over Norderriget, og opſnap-
pet, ſom den sorte Rog, i Favnene af de dybſte
Dale; og ſom havde forſvækket haade Mod og Mæle
hos dem, der beboede Norden af himmelragende Fiels-
de. Den Van-kundighed ſom er mørkere og følere,
end Afgrundens tilſperrede Kamre, den bliver en
Goel i dit Helvede, Beelzebul! og din Fortrolighed
kroner enhver, ſom brænder ſig i denne, din Sols giftige
Luer. Mangel paa Sandheds Erkiendelſe er dig til
ligesaa ſtor Lise i din Oval, ſom Kundſtabens Skin
er mig til Vederqvægelse i min Salighed; — bad
dig da længe nok i din egen Van-kundigheds Sol-
ſkin, men nu ſkal du ikke længere ſee paa at Eens-
foldige ſvies af dens Flammer.

Nu da Fredens Søn, var Je-hovahs Aande
og Monarkens Medbor, da bortbleſtes Skyerne fra
Kundſtabens Sol; — — nu da dens Straaler
ſik en frie Fart blant de Nørſke, til Lykſaligheds
Oplivelse, Udvikleſe og Vert; nu da Je-hovah ſtien-
fede mig den liflige Pligt, at fåſte det fremkaldte
og udbredende Kundſtab's Lys i norske Siele; nu da
Dalene ikke længere indelukke en mørkegraae kold
Dagning og Klipernes Toppe ikke længere bære på
uigien-nembrydelige formørkende Skyer; nu da For-
ſagthed oprykkedes af norske Hierter, og Mod og vid-
begierlig Veltalenhed opgroede i Steden; — nu, ſiger
jeg, ſkal du Beelzebul! heller ikke øſtere anrette

Suk og Hammerstrik i Fielde, naar du vandrer
om fra een Fieldeboe til en anden, for at bortstiele
Jordens Grøde, for at forkue, fortære og forgifte
alle Lyksaligheder.

Nu skal Vankundighed ligesaa lidet overtale no-
gen til at ofre dig den Fortrolighed, i hvilken baade
Himlens og Jordens Skatter forspilles. Ingen skal
priise sig lykkelig ved den Ere og det Gavn, at
giemme dig og din elskede Vankundighed i sit Bryst.
De Unge ville lobe, og de Gamle ville støtte sig
hastig frem, af Mørket, for at vederqvæges i Op-
lysnings Varme. Lyksalighed vil, ved virksomme
Hænders ydmyge Vink, løkkes ned fra Himmelten og
bryde tilende frem af den haarde og uvillige Jord,
og komme bid anflyvende fra hin Side Havet, og udbytte
sig derfra til dem, som vente den, i langtbortliggende
Riger. Den Einfoldige skal herefter kunne opdage de Mi-
ner hvorigennem en graadig Egennytte, saa listig og
taus, borer sig ind i dens Forraadshuuse, og, beri-
get med den sidste Haandfuld Havre og den eeneste
Fis, som der giemmes, smutter tilbage. Vankun-
dighed kan nu ikke længere tillade Uretfærdighed at
dræbe med sin Torden og rove med sit stiaalne Guld-
zepter.

Længe nok lod man dig Beelzebn! tumle om
blant Nordmændene med Vankundigheds Fortryllelser

og længe ønskede de Nætskafne af Folket, at dine Forvirringer maatte blive hemmede. Fredens Søn blev Monarkens Raad og nu bliver intet frit for hans viise Omhyggeligheds Foreening med Majestætens Hjerte. Hans Viisdom smeddede de Lænker, med hvilke du blev bunden fra at skade det kierre norske Folk, saa meget, som for, med Vankundigheds Sværd. Dog seer jeg dig endnu, i disse Lænker, at gaae brælende om efter Nov og at forbande Gud, Monarken og Fredens Søn.

Næringsveiene, som for vare forgroede, eller kun aabnede for nogle Agerkarle, vil nu Fredens Søn have nye anlagte, nye banede. Agerdyrkningen skal nu begynde at groe og stige til en saa moden Høide at Sædemanden kan vade i Overslodighed. Fiskene, som Ørkesslosshed forviiste fra norske Strandbredder, dem skal aarvaagne Fiskere sætte Dige i Havet, med Gangenetter, — og utallige Fiskeres forenende Garn skulle nu, ved Flids Tillokkelser, gribe uendelig fleere af Havets Belsignelser, end tilforne; kunstig Vinstabelighed skal giøre Havet tomt fra Indbyggere og friske Indbyggere skulle besøge Norges ubeoede Bolger, for at høste de Egne i de norske Have, som mistede sine Fiske og ikke længere gjemte Beboere, der kunne mættes af Havbundens Rigdomme. — — De norske Skove, som saa mange Plynderier, i en saa lang Nætte Aar, have for-

vandlet til nsgne Slætter, de skal blive beprydede med unge Træer; Træerne skal forståndes for en tidligdræbende Øre, og skyggefulde, Lunde og himmelrækende Træer skal trænge sig op af Jorden til en mere sildig levende Esterstægts Taksigelser, som de skal ofre Jehovah, Fredens Søn og dem, hvis Arbeidsomhed udklækkede disse jordiske Skatter. —

Skadelige Rovdyr skulle nu ikke længere gien-nemfare Skove og Enge med uhemmet Rovbegier-lighed; ikke længere affskiere Jordens Frugter; ikke heller skække de skye Lam og de matslyvende vinge-de Kreature; ikke heller stiele Livet af det spagfærdige Livvahre; — men Rovdyrene skulle selv blive bange for det dræbende Ølye og for det synderstierende Staal, hvormed deres Konge, Nordmanden skal ind-jage dem Skæk og forjage dem op under den græ-selig øde Nordpol, eller myrde dem, fra at skade Jorden. De fældede Rovdyrs Hudder skulle blive deres Vaneman til Opreisning for det Nederlag de anrettede paa hans Rigdomme. Dyrne skulle skiel-ve for den vældige Jægere; døde skulle de falde for hans Diesigte, og deres Hudder skulle da betale ham hans Modie og blive ham til Forsvar imod den giennemtrængende Kulde. — Man skulle nu, i Na-turens store Tempel, ikke allene udfinde Aarsagerne til den giængse Spedalskhed, som, med Ild i sin grumms Haand, smelter saa mange dyrebare Nord-mænd

mæn og røver Gæfanterne sine omhyggelige Be-
hoere; — — men man skal endog kunne udsee sig
der, med Indsigts og Erfaringens Øie, de Baaben,
som afstrække denne glubsk Morderengel fra at nær-
me sig de norske Kyster; men — — disse Anlæg
ere ei de eeneste Spyd, som opvække Svie hos dig
Beelzebul! — — Ikke nok at Fredens Søn op-
muntrer dem til at dyrke Landet og Videnskaberne; —
den overhaand tagne Tary ville svække Nordmandens
Lyft til at gribte efter den Øre, der nu skal pryde
den, som opnaaer Landsfaderens Hensigt og Øns-
ke; — — Mangelen ville udmatte ham fra al den
Munterhed, dette Diemed lokker for; den ville tære
alt for meget paa de Kræster, som Glid skulle have
at anvende, til Landets Forbedrelse og Videnskaber-
nes Fortplantelse; Nordmanden ville ikke strax, med
Frugterne af sit Arbeide, funne syldesigre den Ti-
dighed, som hans Kræsters Afgang foraarsagede; men
Fredens Søn veed alt dette; han overtaler Mo-
narcken til at afdette deres Trang, saalænge, indtil
Nordmandens Vinstbelighed saaer samlet Styrke til
at bære sit eget Aag, uden at raabe Bee over Natu-
ren. Heraf hører man nu, hvorledes Nordmanden,
i henrykkende Toner, priise Monarkens Omhed og
siunge ham Lov, som syldte deres billige Ønske, ef-
ter Brod, baade med indenlandiske og udenlandiske
Belsignalser. Nu skal Nordmanden ikke østere, ud-
suges af den blodgierrige Hunger; ikke østere, med

bævende, matte Hænder skalde Barken af Træerne og rive den smaae for at tøve Hungeren fra sit grumme Forsets Huldsorelse og bruge den i Steden for det eeneste, uundværligste Klenodie; i Steden for det velsignede Brod. —

Saasnart disse Lyksaligheder omarmede Nordmænden, ligesaa hastig blev den Glæde fortærret, som du Beelzebul! smagte i dine Triumphstog, der var prægtige af de sorte flyvende Ødelæggelser, som havde raset iblant dem. — — Saalænge Fredens Søn staer som en viis og vældig Talsmand imellem Monarken og det fiere norske Folk, saalænge skal dine Piinsler groe, tillige med din Forbittrelse over deres balsamiske Bederqvægelser og ingen giftig Blæst skal kunne skade deres Lyksaligheds Blomster; — — Jes-hovahs ranke og usoraadnelige Cedertræer skulle sammenfælde sig til et Gierde om Folket; — i Lye, bag dette Gierde skal det hvile i vor Guds mægtige Varetægts Skjold og hans Styrkes Arm skal være under dets Hoveder.

Nordmændenes Taler skal høvere af Taksigelser og deres Hierter skulle fordoble sine muntre Bevægelser; ingen Umættelighed, men Luther Noisomhed skal blande sine Krydderier i den Fryd, som glider sig om i deres tapre og ørlige og taknemmelige Aarer.

Zeg saae selv, hvor alle Nordmændes Dine
glimrede af Gienkierlighed imod Monarken; ja at
Frydefuldhed gjorde deres modige Alvorlighed alleryn-
digst, da deres Ører blevne kildrede ved den første
Tone, der udbasunede, at Monarken var bleven
rørt af Fredens Søn, til at undtage den fattige
Nordmand fra at yde Regieringskassen den sidste
Skierz, der var det eeneste, han eiede, undtagen
Bettelstaven.

Vaklende ville heele Rigets Lyksalighed blive
naar det ikke kunne rive sig ud af sin Gield. Et
velhavende Rige, som trues af Gielbundenhed, eier
Intet; — kan det da kaldes et Rige? — Men et
fattigt Rige, som krækkes for sin ubetalelige Gield,
eier mindre end Intet; — er dette da ikke ringere
end et Rige? — — Hvilket Rige kan bestaae for
sig selv allene; ved sin egen Styrke, og stolt forsmaae
fremmet Understytelse; men hvorfra kan et forgies-
det Rige, der suger paa laante Kræfter, vente Nød-
hielp? — Ligesaa umueligt er dette, som en Doende
at faae laant friske Levekræfter. Ingen vil vel for-
søkke sig, for at tiene en anden, og Rigerne have
en ædelsmodig Egennytte for Die, ved at række hin-
anden Samfunds hielverige Hænder; men en vissen
Haand rækker Ingen efter. Gielbundenhed, i et
Rige, er ligesom Staadderen i en leiet Guldbrokades
Dragt; afslædes han sin Pragt, da staer han blot-

tet for Skam og Foragt; aflosses Gielden (som er ukiendelig formedeslæt borgede Klenodiers Straaler) den deilige Purpurfaabe, hvorunder Rigets Tilstand og Gielden selv skules, da sees Riget snart, af alle andre, i sin sande Gestalt og dets nogne Mavverhed yngler da en hastig — fortplantende Foragt. Foragt, uden fra, tilstopper alle Lyksaligheds Kilder inden Riget, og slæber det til sin Undergang; ja triller det undertiden, i ustændset Fart, ned i Afgrunden af sit første Jæret.

Monarken vil altsaa ikke andet; — kan altsaa ikke andet, end ille; med modige Skrit, til at fordrive Gielden, denne dødelige Gift, ud af sit Riges Strækning og tilintetgiøre den. Norge er lodtaget i Dannemarks Velsignelser; skulle det da ikke hielpe til at øje, at afshielpe, om det kunne, Dannemarks Mangler? Bisselig! ingen Nordmand sollte heller Uwillighed; men mangen een sukkede fiendelig over sin Uformuenhed til at giøre Fylde for denne Billigheds Fordring. Fredens Søn trængte disse Suk til Hjerte og han fortolkede dem for Landets Far der. Han sagde: Det er vel ikke Blodpenge at vriske den Skilling af den fattige og forarmede Nordmands Haand, som knap forslacer til at fratiøbe ham Hungersnød; det er en grum Uødvendighed, at Skatkammeret maa blive i Stand til at forskanse de Kiere og

og troe Undersætter for truende Ulykker; dog! — — denne Nødvendighed svier mig i Hiertet. Nu føler jeg hvorledes jeg ville blive til Mode, naar man ranede mig den eeneste Brødmule, jeg havde tilbage, for at møtte mig paa; eller om man bortsnappede mit allersidste Klædebøn; jeg føler den arme Nordmands Smertes; skulle ikke den viise kunne udsee en Lægedom herimod, uden at lemme læste det Heelles Velgaaende; uden at frastiere nogen Medhielp til Gieldens Afbetaling? — Ja gid man kunne spare dem som ingen Sparepenge eie! — Folkeslagets Sindsbestraf- fenhed er den Vægt, hvorpaas man afveier de Love, der bestemmes for det. — — Nordmanden er Høimodigcækier; den sødtalende Ere udloffer alle Hans Boner til at række efter sande Fortienester, og hvilken Fortieneste er yndigere, er anmodigere i hans Øine, end den, at kunne befordre sin heele Stats Vel? — Den uformuende Nordmand saares med Undseelse, i det han føler sig for mat, til at næae denne Fortienestes Prydelse, som han hiiger efter; men den formuende, elsker Eren alt for meget, at han skulle taale nogen Medbeilere til den, som havde gyldigere Fortienester, end han, til at giøre Paastand paa dens Hengivenhed. Skulle Eren da vel ikke fun-

Funne, ligesaavel, som en Fielende Skønhed, med sin listige og uskyldige Snedighed, udløkke en hastigere, vevvilligere og overslodigere Skat af de Formuende, til at bøde på Rigets Tavv, — end Twangen, tilforn nogen sinde var mægtig til at udpiine baade af Formuende og Uformuende tillige. Større Fordeel ville den indvortes Rappen imellem de Formuende, i Eren forelskede, Nordmænd indhøste i Regieringskassen; stor, skønsom Glæde ville det avle hos de Uformuende, om vi spare dem, — og en sød Vellyst ville belønne den Formuende Nordmands Gavmildhed, ved at Funne tænke sig selv, at være en Lettelse for sine Medborgere i Særdeleshed og for Regieringen i Almindelighed. End ydermere! mangen en Formuende ville da forsøre sig selv til at gribte sin Formue alt for nær an, og det allene for ikke at give tabt under de Byrder, med hvilke han betyngede sit dydes fulde Hierte: — — Saaledes talede Viisdommen i denne Syrstes Rest og hvert Ord var ulideligere for dig Beelzebul! end naar Jehovahs Lynsfraale gienmembrænder dit Væsen.

Nu skal ikke den udterede Nordmand længere besvemme ved at skue den græsselige Extraskat i Møde; den skal nu ikke, som før, liste Arbejdsmænd

den sine suurfortiente Brodpenge bort under Hæn-
derne og den Huusarme skal ikke forvandles til
Bettelarm, formedelst Extraskattens grumme Ubillig-
hed. Man skal ikke see den' at bryste sig paa sine
Fribytterier, geleidet og forsynset af diende Øxns
Gammerkrig, som savne den mættende Melk ved
deres hungrige Mædres Bryster, og Mædrene skulle
ikke østere skiende paa den Skiebne, som tvinger
Fattigdom fra at nyde sin Sveds Frugter. Menne-
skevenner, som havde net op Krester nok, til at rive
sig ud af dens Kloer, de skulle ikke østere blode af
Omhed, naar de, uden at kunne hielpe, maatte være
Bidner til, hvor ynklig den mishandlede halvnogne
Medborgere; hvorledes den, med en gisrig Ordre i
sin eene, og med en glubst Nive, i sin anden Kloer,
tilragede sig Beboerens Lindhave; ja! at den fandt,
paa sine graadige Streiferier, undertiden meere
Gods i Tusmørket, end Eieren selv kunne finde om
Matten.

Fredens Søn raadede og Monarken bød,
at Extraskatten, den Gyddel! skulle nu ikke længere
rase med sit Sværd, blant næste Uformuende, i
deres halvudplyndrede Hytter. Monarken stoler
nu paa den Formuende Nordmands utvungne Edels-
modighed og, under et mildere Navn, saer Extraskat-
ten nu, ved at lokke, Skriegfaser som langt overveie det,
den ville have ved at true. Saa viis er Regies-
ring:

ringen og saa ødelmodig er den Formuende troe Nordmand.

Dig Beelzebul! har jeg sielden seet saa nedslagen, som den Dag, da denne Mildhed blev fundgiort Nordmanden. Men jeg saae Nordmanden sat i den helligste Bevægelse ved dette Budskab. Glæden der strax triumpherede i de norske Fielde, saae jeg da at iføre sig adskillige Prydelsler, som alle vare Skildter paa norsk, uforstilt Taknemmelighed. Den gamle graafkieggede Nordmand hentede da sin Ungdoms Smiil tilbage til sit forrynkede Ansigt; Glædens Straaler tindrede saa herlige ud af hans Nine, at Alderdommens omsluttende tykke Ninebryne ikke længere fordunklede dem; hans Skæg syntes da kun at smyke ham, for at giøre hans syrrige Glæde øreværdig; nu glemte han, at han savnede sine Ungdoms Kræfter; han troede sig at være let og hoppede muntert nok om Halsen af sine graehaarede Venner. Vennen! (sagde han, da Glædens Henrykkelse var gaaet over,) — nu kan jeg pleie min Frantene Alderdom i Roe; Extraskatten skal ikke bemægtige sig den Tærepenge, som vederqvæger mig i min Skrøbelighed; den skal ikke udpresso mine Suk. Min Aftom døde fra mig; — jeg farer snart til mine Fædre; — Fredens Søn gjorde os Glæde; — min Konge elster jeg; min Død skal besegle denne Rierlighed; — Hans
Haade

Næade sparet min Uformuenhed, mens jeg var i levende Live; men naar jeg er død, saer man at viide, hvor skønsom jeg var; thi da skal jeg lade Kongen anvende mine faa Pensge; (hvis Frugter giorde min Alderdoms Smester taalelige) til at nytte Riget. Saaledes talede en ukunstlet Oprigtighed ud af den glade gamle Nordmand og mange blevne opmuntrede, af ham, til at fatte det samme Forsæt og til at gifre Monarken et ligesa helligt Øfste; Mandommen frydede sig nu i deres unge Hustruers Omarmelser; den fandt, ved at blive lettet fra denne Ugifts Byrde, et freidigere Mod, til at danne sig, lit efter lit, de Vaaben, hvormed den kieft kunne gaae den overrumplende Rovere, Alderdommen i Mæde; — den kryede sig nu ved at være bleven i Stand til at berige Staten med en liden Tilvert af veloplærte, reddelige og nyttige Borgere.

Kort! alle frydede sig over denne Kongelige Næade, og enhver vidste Aarsagen til sin Glædes Styrke.

Saaledes har det betrangte Norge, saaledes det forvirrede Dannemark, faaet uskatteelige Lyksaligheder og ingen, uden Jehovahs Venner vare i Stand til at plante, i et Aars snevre Sirkel, saa utallige Lyksaligheder. Mine salige Forretninger falde mig fra at udvikle Dannemarks deilige Forbedrings Skuespil, for dig, ulyksalige Beelzebul. Mit Brev til dig er allerede bleven alt for fuldpropket, med usuldkomne Malerier om Norge, saa at du vil læse min udbredte Sandhed

med

med dievelst Kiedsommelighed; — men Engle-Greve
ere ei fortære, min Indsigt og Glæde og Harm over
dig, gjorde mig veltalende. En anden Gang skal
jeg forherlige den utrolige Viisdom, hvormed Dan-
nemark, i en ligesaa utrolig Hastighed, sik smage en
sør usmagt Lyksalighed, som aldrig skal vige ud af
dets Grændser.

At styrte dem, som ere de store Ophavsmænd til denne Lyksalighed: det er din Dum-
heds Sprog og et Lustkastel for dit daarlige Haab.
Den syttende Januarii, som kommer, skal give
Gienlyd op i de Saliges Pauluner, af Takfælser
mod Jehovah og mod hans Kronede. Denne Dag,
skal, ved Millioner glade Hierters Høitid, udmærke
sig blant Ævighedens tusinde Aar. Ingen Tunge
i Morden skal forstumme af Usornvielighed; Intet
Hierete skal være kolt af utidig Begierlighed efter
unydte umuelige Lyksaligheder; baade den som nød,
og den som kan komme til at nyde Frugterne af
nye indpodede Lyksaligheder, skal med harmoniske Fo-
lelser istemme Jehovahs og hans Salvedes Priis
og jeg og mine himmelste Medundersaatter, skulle
besegle alle nordiske Undersaatter i en salig
Gudhengivenhed.

Trykfeilene skal i næste Stykke blive rettede.

Ny A N o 6.

III 32

563-1549 ~~XXXI~~ (2)

E an f e r

førfattet

a f e n S o l i c i t a n t

paa

den 17 Januarii 1773:

K i s b e n h a v n ,

t r y k t h o s P a u l H e r m a n H ö d e c k e 1773 .

Som den Syttende Januarii 1772 kan man med en usforglemmelig Erindring sige: See, denne er Dagen, paa hvilken den Allerhøyeste har behaget at befrie vor Allernaadigste Konge, den Høykongelige Familie, og begge Rigers Undersaattere fra saa mange overhængende ulykkelige Tildragelser, af hvilke man allerede havde adskillige skadelige Prøver saavel i Staten som i Politiken, som alt blev forøvet af de Twende henrettede Grever Struensee og Brandt. Det er usornsdent at opregne postviis alle deres skammelige og onde Forhold, da samme ere ubehagelige og sensible at tænke paa. Det bør altsaa være enhver redelig Dansk og Norsk Undersaat nok, at disse staer i deres Deel og er belønnet efter Fortieneste.

Dog vil Dagen den Syttende Januarii blive usforglemmelig, ej allene af dem, der belevede samme, og længe forhen at denne Forløsnings-Dag frembrød, sorgede og sukkede over disse onde Stats-Ministeres utiladelige Foranstaltninger og Herredsmme; men denne Dag vil tillige blive i Erindring hos Efterslægten, saa længe en Dansk og Norsk nævnes. Dette udgjør dog ikke Aarsagen, at denne Dag bliver usforglemmelig, og den bør heller ikke blive det, naar vi med en hellig Andagt vil betragte følgende:

- 1) Guds forunderlige Befrielse og Hjelp i Nodens Tid.
- 2) De Midler, som hans Wiisdom havde udseet til at hielpe og redde Hans Kongelige Majestet, den Kongelige Familie og Rigernes Undersaattere.
- 3) Den Tak og Ere, vi ere Gud pligtige for hans naadige Beskiermelse; dernæst de høye Midler, som hans Alvidenhed harer forud seet at være bequemme til at udføre saa vigtig en Sag.

1) Angaaende den første Betragtning, om Guds forunderlige Befrielse og Hjelp i Nodens Tid: da er de Lærdes Tunge stammende og deres Pen alt for Slov til at kundgiøre hans Ere, som det sig bør; thi alt hvad som i saa Maader kan fremføres, er ikke nok. Dog lader Gud sig nøye med et velmeent Hjerte, som han ey forsmaaer. Det er ham nok, naar vi i Troen skionner paa de Belgierninger og den Hjelp, som han daglig beviser os. O! hvor harer vi ikke Aarsag nok at betragte den megen Omsorg og faderlig Kierlighed, som han beviser os paa denne Dag, da Ulykke og Fare svævede over vore Hoveder, der var saa stor og forskellig, at vi ey vidste os nogen Redning, og havde Udseende til vor Regierings og Undersaatternes Undergang og Beskiermelse! Men hvor forunderlig ersetredede vi ikke Guds Almagtes Haand i Nodens Tid, og hvor kierlig sørger han ikke for sin formostigste Skabning, Mennesket, uagtet at de saa ofte paa mangt og utallige Maader fortørner hans Almagt, og ikke skionner paa den Omhue og Forsyn, som han beviser et Menneskes Barn fra sit Barnesvob indtil sin Døds Time, for hvilken Omsorg ethvert Menneske harer Aarsag at takke og prise hans Navn fra Solens Opgang til dens Nedgang. Men ak! det er at beklage, at Mennesker saa ringe og ubetenk som skionner der-

derpaa, derimod hengiver sig til alle Slags syndige
Vaster som nævnes kan, og det, som er det verdste,
bespotter hans hellige Ord og hans Sendebud, som
ere ordinerede og betroede til at forkynde hans Lov og
Besalinger. Almagtige! hvor er din Taalmodighed og
Misundhed stor imod os Mennesker, at du saaledes
kan taale Syndens Ondskab! At lad enhver af os
estertænke vores Forhold og Vandel imod dig, vor
Gud, og vor Næste! O! hvor vil vi da befinde, at
vor Synds Register er stort og vore Overtrædelse
utallige! Vel ere vi skabte efter dit Billedet, for at
tiene dig i Hellighed og Retfærdighed, men i vor heele
Vandel ligner de fleste af os Sathans Billedet og
Natur; thi vi vanhelliger dit Navn, og søger vor
Fordeel i Uretfærdighed, vor Fornøyelse i Ukræliged,
Had og Misundelse. Billig maae vi tilstaae og
bekiende, ey allene at have fortient den Straf og
Plage, som disse Henrettede haver tilvejebragt, men
endog den, som de videre have fundet paasort os, i
din forunderlige Rædning og Befrielse ey har
kommet os til Hjelp.

2) Bør vi, saa vidt vi formaer, betragte Guds
Viisdom i Henseende til de Midler, som han havde
udvælget os til Hjelp og Rædning.

I denne Betragtning ere vi ligesaa usuldkomne
som i den første, og i saa Maader bør bekiende med
Apostelen Paulus: O Rigdoms Dyb baade paa Guds
Viisdom og Kundskab! &c. Men for saa vidt vor
Usuldkommehed ey kan tilvejebringe i saa vigtig en
Sag, bør vi ey fortie hans Ere; thi intet Menneske,
som er oplyst i den hellige Skrift og de verdslige
Historier, kan være uvidende om de adstillinge Midler,
som Gud har behaget at bruge til Frelse og Rædning
for Mennesker i Nædens Tid. Ofte har han fundet
sig got at bruge de svage og ringe Midler, saa eg de
særke

sterke og formaende, ligerviis som hans Viisdom
 har fundet det fornøden. Men i Henseende til den
 Fare og Nød, som vor Konge, den Kongelige Familie
 og Rigernes Undersættere vare undergivet af de
 forbenvante Stats-Ministere, kan vi tydelig see, at
 hans Almagt har fundet for-got at bruge de høyeste,
 allermeest formaende og de oprigtigste Midler, nemlig
 vor Allerhaadigste Dronning Juliane og vor Allerelstef-
 ligste Arveprins Friderich. Disse høye Personers
 Sorg og Omhue indsaae Gud at være den største, for
 at see den Oldenborgske Stammes Regierung, som i
 323 Aar har været et Stammehuus, og ved hvis
 Regierung Dannemark og Norge har havt de allerbeste
 og frommeste Regentere; saa kunde Høystsamme
 Personer heller aldrig taale at see saadanne onde og
 umeritterede Personer skulde tillades at denigrere den
 Danske Regierings høye Anseende, og tilssyde Rigernes
 Undersættere Ruin og Ødeleggelse. Man kan
 fornuftig forestille sig, hvor megen Sorg og Bekymring
 disse høye Siele har havt for at see saa stadelig en
 Ild dæmpet, hvis Anseende havde ellers kundet
 tilveyebragt de allersfarligste Følger. Men vi læser i
 Guds Ord: hertil skal du komme og ikke længere.
 Nu var Guds Time kommen, og hans Viisdom
 havde allerede berustet deres høye Siele med den
 Kraft, at Sagen skulde uden videre Appel vorde
 exqueret, thi dens Suiter taaledes det ikke længere;
 man havde ellers faaet at see de troefaste og redelige
 Undersætters Ruin og Blodsudgydelse. O hvilket
 Kræfthom Syn, og hvilken Nød og Elendighed havde
 vi da ikke været undergivet! Thi de troefaste
 Borgere, Militaire og Civile, (som ikke havde bøyet
 Kneæ for disse Afguder) men længe forhen har sørget
 og sukket over disse Statsmænds utiladelige Regierung,
 vare allerede satte i den Tilstand, at d: ikke saa lettelig
 havde

havde ladet sig undertvinge til Lydighed under saadanne Skadelige og uberettigede Herrers Magt og Bælde. Men lovet være den allerhøyste Regent, som lavede Alting til vor Frelse! Thi om anderledes havde stæet, saa havde Sagen aldrig faaet saa ønskelig et Udfald. Enhver Upartisek kan nu sige, at denne Handel var af Herren bestemmet til vor Forloasnings-Dag, følgelig fornuftig betænkt og tilendebragt: saa at, hvad enten Momus eller nogen af det skadelige Parties Tilhængere vil sige eller foregive, saa er og bliver Overlegget og Executionen i sig selv den grundigste og beste.

Dog kan jeg neppe forestille mig, at saa nedrige Siele vil findes iblant os, der vil give Fremmede sin Konges Ære og de Græsselfige hans Aar. Men dersom de findes, da ønsker jeg, at Gud vil bortsprede dem og hans Straf folge dem, og at enhver forræderiske Joabs Blod maae komme over hans Hoved.

Og foruden det, som nu kertelig er sagt om de Midler, som Gud har udseet at kunde frelse os fra den Fare, som vi alle vare undergivet, saa kan vi heller ikke nægte det, som Sandhed og den daglige Erfarenhed viser, at samme allerhøystbemeldte Midler drager fremdeles al den Omsorg og Kierlighed der tenkes kan, for at befordre Regieringen og det almindelige Beste, enhver efter sin Stand og Vilkaar. De fornuftige og nosysomme Gemytter skionner derpaa og glæder sig over, at saa mange nyttige Foranstaltninger kan være tilveyebragt, da næsten alle Ting foretandtes i en confus og slet Tilstand. Sandelig, det er ikke saa let en Sag at bringe samme saa hastig i en god Orden, som man gierne ønsker. De Kluge, som indseer dets Mangel, skionner derpaa med Fornuft. De Zaabelige veed ey andet end at knurre og yttre deres Misfornøjelse og sige: vi seer jo ingen Forbedring, det gaaer endnu til som forhen ic. Men hvor

hvor finder man nogen Regierung, den maae være saa god som den findes kan, at der ikke findes Missforvoxese, skjont uden Aarsag ?

Mange Mennester ere saa ildefindet, at naar det ey gaaer dem efter Hnske og Billie, saa ubbryder de med en utiladelig Malice. Men alle saadanne giver tilkiende en ringe Indsigt og Forstand. De begriber ikke, at Statens Læger og Doctores (Lignelsevis at tale) i hvor gierne de ønsker, ey saa hastig kan stille den Sygdom og Smerte, som dens Legeme er besønget med. Mange Ting synes for Mennestene at være gode og ere dog onde, saa at de kloge og beste Statsmænd kan imod deres Billie ofte blive bedraget; thi, kunde de som en Guldsmed strax prøve det falske Metal imod det gode, saa var Sagen let afgjort. Ney, hertil udfordres meere end en ubetænksom Veltalenhed i Compagnier og Samlinger, hvor saadanne Geister bliver tilhøret med Aplaus og berømmet, formedelst deres Tale ey af de Fornuftige bliver igjennembrevet.

Men hvorledes merker man ey ofte, at Uvidenhed og Dumdriftighed gemeenligen fører Ordet, og tør tale om de Ting, som overgaaer deres Horizont, naar de Kloe tier stille og ey lader sig merke med det, som de veed og kunde sige.

3) Saa bør vi alle, som har oplevet denne Dag og erfaret Herrens vor Guds Frelse, naadige Beskermelse og Rædning af den Næd, vi vare geraadet i, aldrig forglemme at takke, love og prise ham, ey allene naar denne Dag igien fremkommer, men og alle vores Livets Dage, og kundgiøre den vor vores Børn, med Forestilling om vor Guds besynderlige Frelse, paa det at hvor Taksigelse kan ligesom vores Eyendeelle gaae i Arv

Arv fra Slægt til anden. Almægtige Gud og
Harmhiertige Fader! vi takke og prise dit allerhelligste
Navn for din Naade og Frelse, som du har beviset
os, ved at redde vor Allernaadigste Konge og det
Kongel. Huus og Rigernes Undersaattere fra disse
Stadelige Mennesters videre foretagende onde Bedrifter.

Og vi bør ey heller forglemme at takke vor
Allernaadigste Dronning Juliana Maria, med vor
Allerelseligste Prinz Friderich, dem Gud har udvælget
til at træde i Spidsen for at tilbringe os Fred og
Frelse. Almægtige Skabere! udrust dem fremdeles
med din Viisdom, Aand og Kraft, til at understøtte
vor Allernaadigste Konge udi Hans Regierings Byrder,
da vi næst den Høyestes Forsyn herefter, som forhen,
kan vente at leve under den allerbeste souveraine
Regierung.

III 40

Nyin 10.

De 563-154 aa (2)

Riøbenhavnske Løgnerie.

Et
Politisk og Patriotisk
Ugeskrift.

Semper ego auditor tantum? numquamine re-
ponam

Vexatus totus?

JUVENAL.

Riøbenhavn 1772.
Findes tilkøbs hos Gyldendal, boende i Trom-

19

28th June 1892.

S' 1800000

13

1970-1980 8,122

卷之三

Saint Lucia

Forberedelse.

Siden en Mængde af vores fortref-
felige Skribentere paa nogen
Tid haver bragt i Mode at ud-
gyde den fineste Wittighed over Titelblade-
ne af deres Skrifter, haver disse gjort saa
mange Slags, og saa besynderlige Figurer,
at den underligste Concept i denne Hense-
ende ikke meere bør opvække Forundring.
Dette uagtet torde dog vel den Titel, vi

have givet dette Skrift, forekommie nogle
Læsere temmelig forundringsfuld.

Løgnere, og in specie Københavnske Løgnere ere vel intet mindre end rare; men det er dog ganske usædvanligt, at nogen antager offentlig dette Navn, ja det som meere er, gør sig en Ære deraf. Dette Skrift bliver vel dersor det første i sit Slags. Vi gør os til heraf, og denne Alabenhertighed, seer vi forud, at nogle Læsere vil sesde sig over. Ved at betragte de Ord: Løgnere, Politisk, Patriotisk, vil de tillige synes at blive saadanne Begreb vaer, hvis Forbindelse medfører aabenbar Modsigelse.

Omendstiont vi nu ikke kan besrygte slige Indvendinger uden af Læsere, hvis Sandser ikke endnu ere vante til vores mere Skribenteres hemmelighedsfulde Ord-Samlinger, og til de tankeløse Venninger, som trodse den heele Verdens Logicer; Omendstiont vi erkære os for virkelige nyemodige Skribenter, og folgelig ikke behøve at viide, at der er noget saadant til, som en Videnskab at tanke grundigen

digen og ordentligen; Omend skjont disse
og flere saadanne Alrsager kunde aldeles
frietage os for alt Regnskab; Saa dog es-
terdi vi skrive for alle muelige Kjøbenhavn-
iske Læsere, og ssge at giore Nyttet af
dette store Verk meget almindelig, saa vil
vi nedlade os til nogle af vore Broders
Skrebethed, og giore en Forklaring over
vort Anlæg, hvori vi tydelig skal lægge for-
Dagen: at Titelen er vel valgt, og (hvilket
dog er ganke usornsdent) svarende til
Skriftets Indretning; at denne er høyst
hpperlig; at vi som Forfattere derved til-
lægge os udmarkede Fortienester, og at vi
altsaa med Grund kan lade Forlæggeren
paa vore Ord i de offentlige Tidender for-
sikre, at dette Verk er det merkværdigste,
som i Trykkeheden heele Epoke har sat
nogen Forfatters Hierne, eller nogen Bog-
trykkers Presse i Sweed.

Saa frugtbar, som denne Hoved-
Stad er paa nye Logne, saa beklageligt er
det, at her hidindtil har været saa slette An-
stalter til deres Beklendtgisrelse.

I blant mange gode Borgere, hvis
Fortienester saavel af Opfindelse, som Ud-

Bredelse ere unægtelige, findes dessværre ogsaa endel slette, hvis enten overslodige Skionsomhed, eller manglende Hukommelse er i Stand til at spilde en stor Deel af hiines ædle Bemøller.

Det gaaer her, som sædvanlig, naar mange arbejde til et Øyemed uden fælles overlagt Plan. Mange morsommelige Bestraebelser blive frugtesløse. Mange ypperlige Løgne blive, som Ephemera, ældgamle paa deres Fødsels-Dag, og forsvinde, inden de have passeret den halve Bye.

Medlidenhed over denne Stadens Tilstand har beveget et Selskab af Københavnske Patrioter at træde sammen, for at samle alt det god Nyt, som daglig hører, og bekjendtgøre samme i et periodisk Skrift, hvorfaf vi her haver den Ære, at forelægge Læserne den første Prøve.

Titelbladet viser, at vi for det første agter at indskrænke os til de Københavnske Løgne allene, og det af meget gyldige Alarsager.

Der lyves vel og i Provinserne, men der lyves ikke med den Smag, med den ædle Uforstammenhed, som i Hoved-Staden. Og da vi haver foresat os i de første 10 Aar ikkun at udgive et Ark daglig, ere vi overbeviste om, at denne vil give os saariig en Overfledighed af Materialier, at vi ingenlunde skal have nödig at sage dem fra Landet.

Naar disse første ti Aar ere forbi, og Provinserne, som vi haaber, faaer dannet deres Smag fuldkommen efter Residens-Stadens, kan vi maastee faae i Sinde at udviide vor Plan.

Til at indsamle disse Materialier beftiener vort Selskab sig fornemmelig af et Slags levende Instrumenter *). Det er nogle af vore velfortiente Medborgere, hvis utrættelige Flid hidindtil har underholdt den rette Comunication imellem Byens adskillige Deele, og befordret de private og publike Løgnes Circulation.

A 4

Sæl-

*) Vi haaber, at ingen stöder sig over saadanne Talemaader, de ere ikke nye, Varro taler allerede om instrumenti genus vocalis, & semivocalis & mutum.

Søelskabet falder dem sine Patriotiske Post-Sække formedelst den Liighed, deres væsentlige Bestemmelser synes at have med de bekendte Redskaber, der bringer Tidender fra Sted til andet.

De lader, ligesom disse, enhver pakke i dem saa meget, de kunne rumme af Byerhæfter, sikre Efterretninger, Skipper-Relationer o. s. v., med hvad Navne Logne nævnes kan, og giver dem igten fra sig til hvem, som vil have den Umage at aabne dem.

Dette er gemeenlig en ringe Konst, og kostet hos de fleste ikke et got Ord. Nogle gives dog, som behøve bevægende Grunde af niere physiske Kræfter. En vel destilleret Aqvavit, eller en uforfalsket gammel Vin gisre her forunderlige Virkninger. Nejpe pirrer de sine Uddunstninger den politiske Hierne, førend de inderste Glemmer aabne sig, og med dem tillige Fyrsternes hemmelige Kabinetter.

Vort Søelskab har en stor Mængde af disse patriotiske Post-Sække i sin Tie- neste,

nesten, de ere alle volontaires, og det besynderligste er, at de tiene os saa troeligen uden selv at vide deraf, ja deres Modestie skulde endog støde sig over, om vi tilkien-degave dem den Forbindlighed, vi virkelig skyldte dem.

Dette er Alarsagen, hvorför vi ikke her, saa gjerne vi end vilde, offentlig tor bekjendtgøre saavel fortiente Navne. Dog saa meget hyder Erkjiendtlighed os at sige, at mange af vore Læsere, Læsere, som alt haver smilet ad denne Beskrivelse, de ere selv iblant disse umistelige Redskabe.

Det de ved at læse dette maatte selv med en inderlig Fornøjelse føle sit Værd. En Følelse, som alt for ofte er Patriotens eeneste Belønning.

Saa riig en Høst, vi end ved disse Midler kunde vente, har vi dog ikke ladet det blive derved.

Bed en nøagtig og morsommelig Beregning have vi fundet, at noget over $\frac{22}{100}$ Deele af denne Stads Indbyggere ere

Patriotter af en eller anden Sort. Men af disse have vi igien befundet den største Deel fuldkommen tienlig til at understøtte vort Forehavende, endog med egne Opfindelser.

Vort Selskab agter derfor paa et af de beleiligste Stæder i Byen at giøre Anstalt til en Indretning liig den bekendte Skuffe ved Hospitalet, hvor vore Patriotter skal lige saa magelig kunde stille sig ved sine Logne, som man hisset stiller sig ved sine Børn.

Saadan Liighed i Indretning synes os at være meget passende, efterdi disse 2 Slags Fostere have deri liige Skæbne, at deres Forældre saa gierne ville være anonymi.

Dersom vore Læsere ikke allerede vidste, at nye Logne ere af en uskatteerlig Værdie for Københavns Indbyggere, skulde de dog sikkert slutte det af, hvad vi hidtil have sagt dem.

Saa almindelig en Bestrebelse at frembringe, raffinere, og udbrede, kunde ikke have Sted, om de ikke bleve modtagne med liige saa almindelig Behag. Vare fabrikeres jo almindelig i Forhold til de føgendes Mængde.

For ydermere at overbevises om denne unegtelige Sandhed behoves kun at fa-
ste et Øye ind i honette Folks Sammen-
komster. Nejpe faaer man Tid til at gi-
ve hinanden de nødvendigste Venstabs
Forsikringer. Selv den Alshandling om
Beyret maae, uagtet sin gamle Hævd, staae
tilbage for det begierlige Spørsmaal, hvad
got Nytt? Og den, som kiender de sædvan-
lige Svar paa dette Spørsmaal, kan ikke
tvivle paa, at dets sande Mening jo er;
Hvad nye Logne?

Og nu behove vi ikke at undskynde
vor Oprigtighed i at offerere det Kjøb-
havnske Publicum dets kære Logne under
sit rette Navn. Dersom vi vilde hyde dem
frem som Sandheder, skulde vi blive liige
saa latterlige i vore egne Øyne, som om vi
havde franske Vare at selge, og for at skaffe
os

os Ufsætning, vilde give dem ud for Dan-
ke eller Nørste.

Ney i saadanne og nogle faa andre
Tilfælde er Ærlighed virkelig tienlig.

Nu staaer allene tilbage at bevise, at
dette Værk er politisk og patriotisk. Og
naar dette er vel udført, troer vi at have
givet vore Læsere alt, hvad de i en Forbe-
redelse med Billighed kunde forlange, og u-
den Twyl mere, end de have ventet.

Det er bekendt nok, at Videnska-
berne har deres adskillige Perioder hos Na-
tionerne. De Politiske have nu sin Tid
hos os, og rase med saadan Hestighed, at
her er neppe en menneskelig Skabning i
Byen fra Skind-Pelsen indtil den velgal-
nerede Frak, som ikke finder sig i Stand
til at censurere enhver af Regieringens
Handlinger.

De, som veed, hvad Tid, hvad Ar-
bende og Algtaaagivenhed det plejer at ko-
ste, at forhverve sig nogensledes grundige
politiske Indsigter, de maatte forundre sig
meget

meget over denne besynderlige Fremgang, vorsom vi ikke tillige sagde dem, at den Politik, som flyder i saa mange af vores Kjøbenhavnske Medborgeres Måarer, er af en ganske anden Art, og har intet af den forstredelige Grundighed, der har kostet hine saa megen Møye.

Vort Selskab er endnu ikke ret enig om denne artige Politiks Natur. Vist nok er det, den lader sig ikke henvøre under de Forklaringer, Philosopherne give paa en Videnskab. Nogle holde den for en Mekanisk Bevægelse i Nerverne, som har sin Oprindelse fra physiske eller moraliske Drive-Fiere. Andre falder den en virkelig Epidemie, og ville forklare den af pathologiske Grunde. Og det er sandt, at disse politiske Symtomata have meget tilfælles med dem, som forekomme i endel Febre.

Men vi overlade til vore mere Indsigtsfulde Læsere at dømme herom. Os er det nok, at den herskende Smag er politisk, og derfor ofre vi det høj-respective Publicum lutter politiske Logne.

Endnu

Endnu er dette et politisk Verk i en anden Henseende og for at bevise dette, maae vi gaae lidt ordentlig til Verks.

Den sande Politik bestaaer efter vores Begreb i en Konst at forstaffe sig Midler, Venner og Anseelse uden synderlig Bestrostning, helst paa andres Regning, dog saaledes, at man har intet at befrygte af Folgerne.

Riige maae vi snart blive ved dette Skrift; thi det kan ikke feile, at det jo maae gaae af, som Lyngbye Brod. Skribentere og Forleggere klage hos os over Mangel paa Afsætning. De have ikke at klage uden over sig selv. Vore Landsmænd kose nok Boger, de kose med Begejrlighed, naar man kun veed at treffe deres Smag. Patrullen har alt for mange Aar siden overbevist os herom. Vore Philopatreiades og nogle hundrede lige saa elskværdige Stykker have i de nyere Tider igien sat denne Sag udaf al Twivl. I disse herlige Erexpler see vi alt forud de Københavnske Logneres lykkelige Skiebne, og vor tilkommende Velstand.

Ben-

Venner, hvor skulde vi mangle dem, da vort heele Foretagende bestaaer i at snakke vore Medborgere efter Mundet. Vi erindre endnu fra vor Skolegang den Regel: Obseqvium *) amicos, veritas odium parit. En Regel, hvil Jagttagelse gior os ypperlig Tieneste.

Ligesaa upaatvivlesligt er det, at dette Foretagende vil sætte os i en glimrende Anseelse. Vi forestiller os alt, hvor besynderlig en Figur vort Selskab med Tiden vil giøre i den lærde Historie. Og vore, som dets Stifteres Navne skal endnu i mange Uger være udsadelige, naar baa-de Patrullen og Aften-Posten med deres talrige Brødre ere gangne igennem To-bakshandlernes Hænder til sin sidste og meest væsentlige Bestemmelse.

De, som ikfun løselig betragte Tidene, funde snart synes, at vi ikke forhvervede os disse Fordelene, uden ved at falde Alma-

*) At Obseqvium her bør oversættes: at lyve efter Folks Sind, det beviser vi 1. af det modsatte forhadte Ord Veritas. 2. Af mange, men i særde nærværende Tiders Erfaringer.

Allmånak- og Avis-Skrivere ind i Næringen. Thi det er bekjendt, at de Talemaader: at trykke Allmånakter og Aviser, betyder i daglig Tale det samme, som: at lyve uforstammet.

Men vi ere ganske roelige derfor; thi de første lyve allene om Beyret, og dette Slags Logne ere neden for os. Af de sidste derimod har ingen, saa vidt vi veed, end ikke Aften-Posten selv, noget Monopolium paa at lyve.

At dette Verk og vort heele Foretagende er høyst patriotisk, det er saa let at bevise, og falder saa tydelig i Øynene, at vi skulde holde det for overslodigt, at tale et Ord meere derom, var det ikke for nogle Læseres Skyld, der endnu ikke ret kiende disse Tiders Patriotisme.

Denne Øyd har nu saaledes udvidet sine Grændser, og faaet saa vidtloftigt et Begreb, at der gives faae menneskelige Handlinger, som ikke kunde henshores her til.

I Almindelighed ere alle de Anlæg og Foretagender patriotiske, som sigte til at vinde Penge. Saa fører Talebrugen det med sig, og saa er det i sig selv.

En Patriot maae ønske sine Landsmænd al mulig Velstand, men han behøver selv at besidde en vis Deel deraf, for at kunne med et roligt Sind unde sine Medborgere det øvrige.

En Poet, der meget vel klandte Verden, har givet os denne uforglemelige Formaning, der er, og bør være Grundreglen for alle nyemodige Patrioters Handlinger:

Ö! cives, cives! qværenda pecunia
primum,

Virtus post numos.

Det er:

O Medborgere! O Patrioter! lad os først samle Penge, naar vi have dem, saa kommer Øyden bag efter af sig selv. Dette er altsaa Tingenes naturlige Orden; thi vilde vi først tænke paa at legge os Øyd til, da er det meget uvist, om Penge saa lige vilde følge verpaa.

Vi have allerede sagt vore Læsere, at vi agte at blive riige ved dette Værk; de have altsaa nu Præmisser nok til at udvrange den Slutning: at det er patriotisk i en høj Grad.

Men vi have endnu et Hoved-Beviis tilbage, som vi just for dets Vigtigheds Skyld har giemt til Slutning.

Vore Landsmænd besidde i Almindelighed saa besynderlig en Edelmodighed, at deres Pung lettelig er til Tjeneste for enhver, som forstaar at aahne den paa en behagelig Maade. Fremmede have hidindtil næsten allene været i Besiddelse af denne Konst, de har og dersor næsten renset vore Giemmer til Bunden. Men naar vore høystærede Medborgere endelig skal spilles Giek med, og det maa skee, saa er det upaatvivlelig bedre, at det skeer, ved deres Landsmænd, end ved Fremmede.

Det er dersor vi glæde os saa meget ved et hvert lykkeligt Greb, vi selv, eller vore Compatrioter finde Leylighed at giøre i vore Medborgeres Pung. Vi anseer det

Det som en reen Gevinst for Staten, og som
en paa Publikums Begne giort Confisca-
tion af rede Penge, som skulde været send-
te ud af Landet.

Her maae vi tillige anmærke, at det
hør ansees som et got Tegn for vore Ma-
nufacturer og Fabriker, at vore Landsmænd
med saa utroelig en Begierlighed modtage-
de her i Landet, ja her i Byen fabrikerede
Løgne, at vi snart skal kunde holde op at
forskrive dette Slags Vare udenlands fra.

Der var endnu meget et sige til Roes
for Lægnere i Almindelighed og for de Kie-
benhavnske i Særdeleshed. Men vi fryg-
te for at udmatte vore Læsere, som uden
Twivl længes efter at komme til Verket selv.

Bel veed vi, at der gives Folk affaa
elendig en Smag, at de have adskilligt
at udsætte herpaa; Folk, som ikke undsee
sig ved at tanke og sige: At det er uansten-
digt for en ørefær Mand at udbrede for-
agtelige Bye-Rygter, og end mere at op-
spinde dem; at slige udstræde Løgne og
medfølgende Raisonnements ere stikkede til

at forvirre Almuen, at opvække uforståden Frygt og ugrundede Bekymringer, og svække den forstådne og forståelige Fortroelighed til en faderlig Regierung; at de vænne Folk til at bekymre sig om uvedkommende Ting, og dømme om ubekendte, og det paa en Tid, da Landets Tilstand udfordrer, at enhver arbeider med Flid og Alvorlighed i sin egen rette Cirkel; at de give et slet Begreb om Nationens Caracter. &c. &c.

Men vi ere saa forsikrede om vores gunstige Medborgeres Standhaftighed i deres gode Smag, at vi holde det uforstådent, at umage os med (og det vilde dog maaske koste nogen Umage) at igiendrive disse ondskabsfulde Indvendinger.

De
Kiøbenhavnske
Løgner.

Onsdagen den 16de Decbr. 1772.

— — — Du lyg og denne Løgn var grov.

Ricarl. uden Str.

Når en Skipper, som nyelig er kommen fra Jylland erfares: at den for kort Tid siden bortreiste Tripolitaniske Gesandt skal komme her tilbage, og blive Deputeret for Finanserne, hvilke han skal bestyre efter Grund-Regler tagne af den Ottomanniske Statskunst og Morale.

Han skal være fuldkommen overbevist om adskillige nye Sandheder, saasom: at Statens Gield ikke bør betales, at den offentlige Credie ikke er værd at bekymre sig om. o. s. v.

Man haaber dersor, at han strax vil sege at udvirke et Forbud imod at sælge Azan og Philocosmi Betænkninger.

En Tambur ved et af de gevorbne Regimenter har udarbeidet et mærkværdigt Forslag, hvori han iblant andet viser, at Second-Lieutenanterne burde afgaae, og for at spare Pension foreslaes til Præste-Kald.

Bed Juridisk Examens skal herefter allene sees paa den Romerske og Tyske Ret.

Nogle Patrioter i Næboder (hvori blant skal være de muntre Hoveder, som forleden gjorde sig lystige med got Folks Windver) ere blevne underrettede om den Lysthed og Hiertens Glæde, med hvilken vore unge Studentere bivaane Professorernes Collegia. De har derfor besluttet end videre at opmuntre denne haabefulde Ungdom, og til den Ende udsætter Premier for dem, som ved disse Leyligheder meest distingverer sig ved at lee, snakke, kaste Bænke over Ende, knække Nodder, kaste Skallerne omkring o. s. v. Den som herved bringer det saavidt, at det under Forelesningerne kommer til virkelig Haandgemæng imellem hans Kameraader, kiendes værdig til den høreste Premie, som er en smuk liden nyrenberger Hest med Pibe i Rumpen. — — —

Saa vidt være vi komne, da man bringer os en Tidende, saa forfærdelig, at vi derover tage Mod og Pen paa engang. — — Men vi

vi faaer tage den sidste igien, for at underrette vore Læsere om denne grusomme Tildragelse, der sætter os i samme Tilstand, som en Kibemand, for hvilken Sørvære haver optaget et riigt ladet Skib.

En af vore patriotiske Post-Sæfke, (vore Læsere skælve alt) havde tilbragt nogle Timer paa en af de meest politiske Blanksildere med at pakke i sig, saa meget, han funde rumme, af franske Drikke og Københavnske Logne, hvis foreenede Uddunstninger saa heftig trængede sig op i det næsten Hierneløse Hoved, og saa meget foregdede dets naturlige Thngde, at han havde den største Møye med at holde det i Ligevegt, da han efter saa lang en Hvile skulde sætte sine Fodder i Gang. Heel besværligen kom han i en svingende Bevægelse til Hjørnet af en Gade. Her havde Skæbnen sat en Afsviser, for at give hans Been og vort Ugeblad det føleligste Sted.

Ligesom en velgiødet Stud, udført fra den Indiske Forpagters Stald, naaer neppe det til dens Undergang bestemte Stæd, før en blodtørstig Haand svinger Dedens Redskab, en forsærdelig Drehammer imod den uskyldige Pande, han soler det bedøvende Slag, han vækler, han falder, og ved sit Fald truer at knuse den forskrækkede Slagterbenk. Saaledes — —. Men Læseren er maaßke alt et langt Stukke forud.

Medens

Medens vi henteede Lignelsen, har han uden Twivl
seet den ulykkelige Patriot at falde i R....,
at optages af Bægtere, at lægges paa en Stie.
D. s. v.

Ta saaledes er det virkelig tilgaet, og vi
give os herved den Frihed at consulere vore Jur-
idiske Læsere, om vi ikke have Ret at tiltale disse
Bægtere som Folk, der have rovet Posten.

Ellers mærke vi allerede, at vi have for-
strekket os selv og vores Læsere meere over denne
Begivenhed, end vi burde. Vi erindrede just
den ulykkelige Hændelse med Mr. Fitz-Adams
Kariol, som gjorde Ende paa Verden. Men
naar vi ret betragte alle Omstændigheder, og de
mange højperlige Redskaber, vi endnu, til Sta-
dens Ære, have i Gang; finde vi ingen Aar-
sag af denne Tildragelse at befrygte saa farlig
en Virkning for de Københavnske Løgnere.

Ney vi først endnu forsikre, at vi skal op-
fylde vores Læste med den Æshagtighed, som vor
antagne Caracter udfordrer.

København, 1772.

Trykt hos Morten Hallager, boendes paa
Norregade No. 245.

En saare mærkværdig

Spaaddom

Om

Greve Struensees

formastelige

Førhedenelse,

og den derpaa fulgte

alminindelige

Førstyrrelse,

som stede Matten imellem d. 17de og 18de

Januarii 1772. nu funden i en af

Sparbondes Dragkist-skuffer,

og siden

til Trykken befordret

af en

Nat. Pikkeneer.

København,

trykt hos Morten Hallager, boende i store
Kiolstrædet.

Winnipeg

Manitoba

Winnipeg

Manitoba

Vidi ego vexatos varia discrimine
Ovenus.

Rom kiere Vorn til mig og hør andegetig til
Geg som en sanddrue Mand til eder sige vil,
Hvad Skiebne Eder stal henimod Verdens Ende
I maae mig troe for vist) omsider engang hende

Se

Zeg som kun er en ubelæst, ensoldig Mand
 Med høye Ord min Tale ej belægge kand,
 Men det dog Sandhed er, hvad jeg vil Eder sige —
 Og Tiden viise skal — jeg eder ey vil svige.

I har vel læst en Bog, som er udgivet af
 Den Mand som fra Jerusalem med Tigger Stav,
 Paa Jordens stade Eders bestandig skal omvandre
 Og som hver Dyeblif sin Boepas maae forandre.

Skoemager-Profession — han havde ikkun lært
 Og derfor det og var saa meget meere sørst,
 At han som ved sin Eest og Maal var kun opdraget,
 Saa stoer en Sandhed har om Verdens Tid opdaget.

Men hør kun noye til — og uden Skrupel troe,
 Hvad jeg, som gammel nu — udi min stille Noe,
 Om Eders Skiebne spaer, som vist opfyldet bliver
 Thi det mig er indblaest, alt hvad jeg her opstriver.

I derfor Eder selv for Skaden tafke kand,
Naar I vil ikke troe — en sanddrue, ørlig Mand,
Og jeg en andet veed, til Eders Vel at gisre,
End det mig er betroet i Pennen at udføre. —

Naa 2 til 7 — for 1, i Almanakken staer —
Og 17 ten Dage i den første Maaned gaaer
Og Solens flare Glans med Maanens Skin omstifter,
Vogt Eder noye da, for stærke Folks Bedrifter,

Just som I ud i Fryd — Med Glasset slger flink,
Og Poncens stærke Dunst gisr Eder varm, og
Og i det Øyeblik, da I med Eders Arme
Omsavne Kieresten — begynder det at larme.

Knap Poncen drukket bliir, og Vøllens Gund I seer,
Knap tripper I afsted — for at tillave me er,
For I, med største Skræk, skal Windvet knække høre,
Og heeget Næve see — den stærke Øsr indføre.

Og naar I tænke vil — hos Gienboe Trost og Raad,
 At finde, hører I et Echo af Jer Graad —
 Thi udi samme Nød, han sig og skal befinde —.
 En saadan Fare ey de ældste Folk skal minde.

Jer Myndt af Sølv og Guld — Jer blanke Dalsere
 (Fordi de runde er) I skal bortrusle see —
 For hver en Bolle Ponc — som I udskænket haver —
 Foruden Extra-Skat — og smaae Douceur og Gaver —

Men som der altid er stor Tegn, før noget skeer,
 Som er af Vigtighed, saaledes ogsaa her,
 Skal sig tilkiendegte stor Tertægn og Miracel,
 Som forud viise skal — det føleste Spectacel.

Ieg derfor til et Tegn for Eder siige vil,
 Hvorpaa I kiende kand, naar dette føle Spil,
 Skal ret begynde — at I Eder vare tager —
 Om I ved nogen List kand rædde Eders Sager.

Men jeg som Spaaemand alt i Eders Hierter seer,
At I af all den Snak foragtelig kun leer —
Men vogn Der siger jeg — thi naar I sikkert sidder,
Det da mod Enden vist med Eders Velstand glider.

Det er det eene Tegn, naar I saa rige blier,
At I om Rang — og Stand, Memorialer giir,
Og paa Patronerne, som Eder vil beskytte,
Saa meget haaber, at I ey med nogen bytte. —

Dernæst I ogsaa fand paa dette mærke, at
Det snart vil lakke ad den allersidste Nat:
Naar fuglen støvet blier, paa sine store Vinger,
Og Magten mister til i Veiret sig at svinge.

Thi da skal all den Glands, som før tildækket blev
Bud all den Taage, som hans Vinger for den drev,
Saaledes lyse op — og Straaler fra sig give,
At intet Ukrudt meer — skal her tilbage blive.

Naar disse Legn er stæet, saa veed I tydelig —
 At Eders Herlighed og snart vil ende sig —
 Og naar I misset har — all Glands, all Top — og
 Svandse —
 Gaa veed I, at I skal til B * H * set dandse.

II 386

563-
1542 XV
Liebhabernes

Gien svær

paa

Nat - Nymphernes

Svanesang

og

sidste Afsted - Tale

til deres Liebhabere.

I samme Vers og samme Echo.

København, trykt hos P. H. Hædeke.

1772.

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ପାଦିକାଳି

୧୦୩

ଲାଭକାଳେ ମାତ୍ରା କାହାରେ

ପାଦିକାଳି

୧୦୩

ଲାଭକାଳେ ମାତ୍ରା କାହାରେ

ପାଦିକାଳି କାହାରେ

ଲାଭକାଳେ ମାତ୍ରା କାହାରେ

ଲାଭକାଳେ ମାତ୍ରା କାହାରେ

ଲାଭକାଳେ

Under Nat-Nymphernes egen Melodie.

Bi vel vilde med Jær græde,
Hialp det kuns for eders Ned,
Det os en er største Glæde,
Dog en eders Fal d vor Død.

2.

Skjendt for eder er omvendet
Glædes Borg til Jammers Dal,
Frngt dog en har os omspendet
For J meer en holder Fal.

3.

Hiemme hos os vil vi qvæde
Viiser ved en Ponche-Skaal,
For Jær vil vi just en græde,
Paa vor Graad vi haver Maal.

4.

Vel vi ønskede at sunge
Meer med eder Glædes-Sang,
Men vi spare maae vor Tunge,
Det en mest sfer denne Gang.

5. For

5.

Før vi torde vel inptræde
 Til Jer alle og enhver,
 Naar vor Skilling var tilreede
 Men see! den nu sparet er.

6.

Vores Lyst er os betaget,
 Jer Farvel vi sige maae,
 I har længe nok os raged,
 Glade vi fra eder gaae.

7.

Vores Guld betyngde Hænder
 Haver I selv ofte knist,
 Frygt som har omspændt Jer Lænder
 Glæde gîr i vores Bryst.

8.

Af Jer Dyrnes Glâns og Straaler
 Vores tids forbundet var,
 Nu paa dem at see vi taaler,
 Wiisdom vores nabnet har.

9. (

9.

Eders flebne Mund og Læber
 Siger I vi haver kyst,
 Det at I nu med dem flæber,
 Glæde gir i vores Bryst.

10.

Eders Bryndesulde Bryste
 Siger I vi krammet har,
 Skamfuld vi derover ryste
 For det slette vi opbar.

11.

Guld af Glæde vil vi græde,
 Nu Revange vi just seer,
 Nu begynder just vor Glæde,
 Vi vor Evang ej seer nu meer.

12.

Eders Baand er vores Glæde,
 Lænker blir Jer Favnetaag;
 Ret sor eder er tilstæde,
 Paa god God er eders Sag.

13. E:

13.

Eders Huuse er nedrevet,
Vi det hører stor' og smaae.
Gladesuld har vi omsvevet,
Saae til hvor det kunde gaae.

14.

Wel! at Dynen er frataget,
Seinge-Stedet ligesaas,
Wel! at Ret og Magt har maget
I paa Halmen ligge maae.

15.

Altigt er I er en sikker,
Skjondt I eene sove vil.
Vi vor Hielp en Jer fremstikker
Paa det Skin, I ligger still.

16.

Er Samvittigheden Vækker,
Eder da det vel nok gaaer.
At de eders Vinger staekker
Det juist got for eder spaer.

17.

Vores Tæller er omvendet,

Vi nu frysdesulde er.

Glædens Bog er reent opspændet

Før enhver af os i sær.

18.

I forsigtig liære Madre

Som for Jer Skyld stod os bie,

Vi med alle samtlig Bredre

Tæller for got Compagnie.

19.

I fortæller vi har været

Hos Jer, Godhed for Jer var;

Men at vi Jer haver æret,

Tænk en det af Hiertet var.

20.

I ey os har diverteret

Med Jer frekke Compagnie.

I selv os har courtiseret,

I Jer Handel været frie.

21. Lyk-

21.

Lyklig blir nu eders Vandet,
 Skjendt Jer Vahre standse maae,
 Hielpsom blir nu eders Handel
 Naar I anden Ven vil gaae,

22.

Unksomme vi vil udbede
 Hielp for eder, men vi veed
 Ketten den en vil tilstæde,
 I fortienner Usselhed.

23.

Vel! der er et Huus tilrede
 For Jer, skjendt I ønsker en
 Der for Huusleje at indtræde,
 I dog alle skal den Ven.

24.

Vel er sandt der er lit twunget,
 Det just eder binde skal.
 Troe en Sang af os blir siunget
 Glade for Jer Jammierdal.

B r e v
 til
 disse Tiders Skribentere
 og
 Forsvars Skrift
 for
 Contoirerne,

med høfvede

Erindringer

til alle unge og bemidlede Mennesker.

Skrevet af Cloris, Phyllis og Doris.

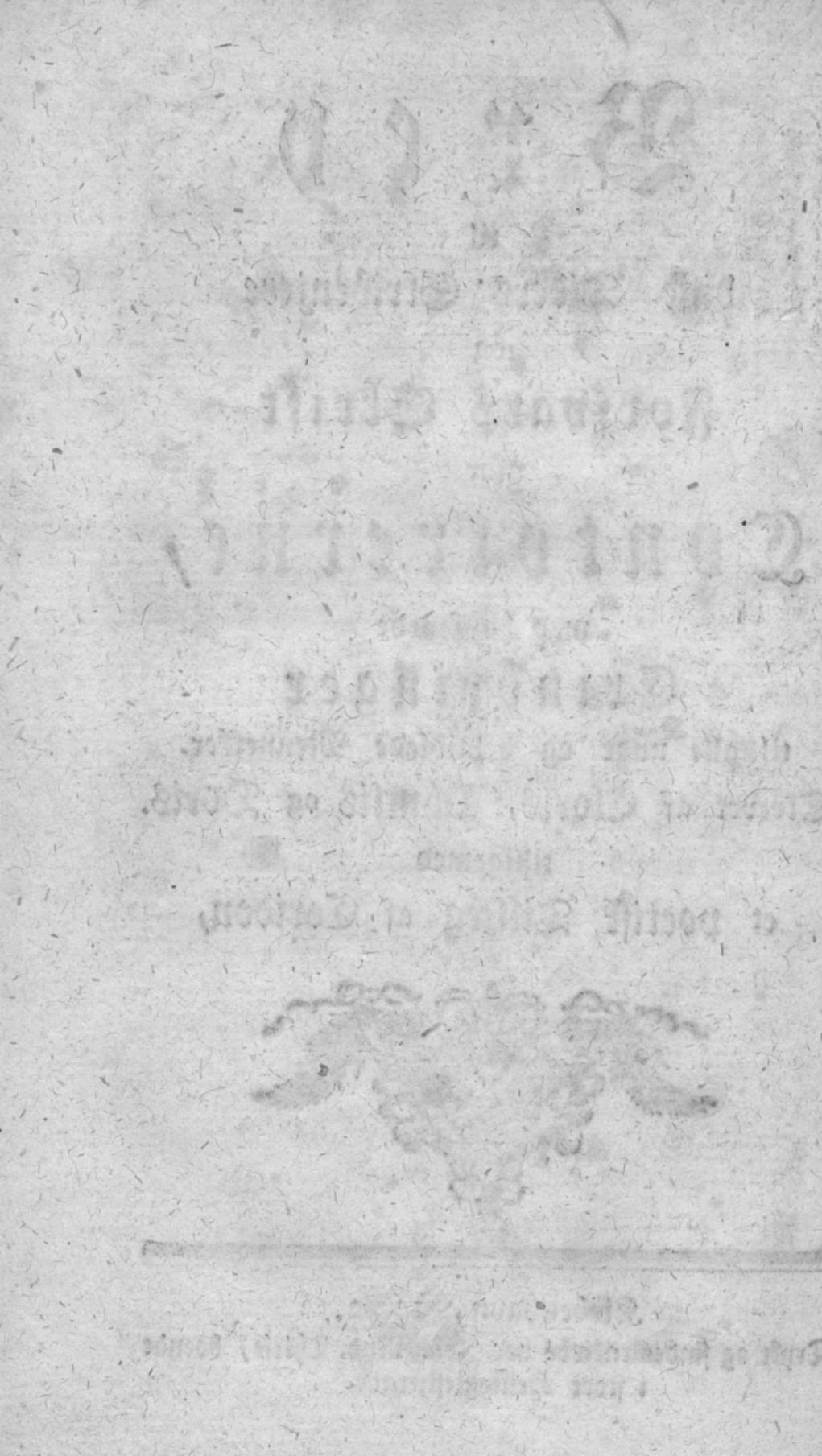
tilligemed

et poetisk Tillæg af Coridon,

København, 1772.

Trykt og findes tilkøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende
 i store Helliggiestræde.

Umenneskelige Mennesker! Steenhaarde
Hierter! Undigheds Fiender! Skien-
heds Forsølgere! Roeligheds Mordere og Ulk-
saligheds Besordere! Wilde Caniballer og Hot-
tentotter, hvesse allene deres Tænder imod sang-
ne Fiender og fornste en umenneskelig Smag,
med de afdøde Medmenneskers Hadsler, men I,
I æde og fortrygge en allene Mennesker, men
Eders Morder-Tænder gnave de Levende og
opsluger deres Ere. I ere værre end Rov-
fugle, Graadigere end Ulve, og ubarmhier-
tigere en Tiger. I forhaane, saarer og dræs-
ber dem, som i lang Tid haver været Eders
Sælfkabs Gudinder, Eders Fornøjelse, Eders
Dyemed og Bellysters Paradiis; mange iblant
Eder vanære og træde nu under Fodder dem,
som de nys forhen, nærmede med ørefrygtss-
fulde Haandlys! de samme Personer, som af
Eder nogle Dage forhen blev kaledede: Engs-

ler, Dukker, Putter og flere saigrende Navne, blev nu igien af Eder, belagde med de hæstligste Ógenavne, malede med de sorteste Farver og behandlede paa en meer end barbarsk Maade! Ere Mandfolks Hierter, saa troelose at de i Morgen kan offentlig bagtale, beskiemme og mishandle den, som de i Gaar begieqnede med den yderste Ómhed, deres Besviisning og Omsorg? Er det den Ómhed og Lemfældighed Mandfolkene skylder det smukke Kion? Velan, da behøver man en at lede efter Falskhed, Ubarmhertigheds og Umienneskeligheds Hjemmested, Mandfolkene er deres Afsedninger, og deres Hierter sammes Noverkuile; i denne vor Ulyksaligheds Periodie have vi ingen at beklage os mere over end Eder I Grubstreets Vriters (a). I kaade Skumlere og giftige Skribenter!

Matrosernes og Pebelens Raserie havør betaget os vore timelige Eyendomme og Besærdf, Egennytte, rane og plyndre Lust, var de voldsomme Reveres Drivesieder. En blind Midkierhed bevegede dem at begynde sit Raserie

(a) Grubstreet, er en Gaade i London hvor alt gengement og dumt Toy tryffes. Deraf, kommer det at man kalder psbelagtige Skribentere, Grubstreets Vriters, og nedrige gemeene Indsald, Grubstreets Klygter.

rie og de Fordeler som fulgte med Volsommheden, lærte dem at gaae fort i at plyndre, for at berige sig selv med de revede Enhedsdeler blevde de grusomme, og Grusomheden voxede da den borgerlige Tryghed en mere kunde beskærme, og ingen hindrede Voldsmændenes vanefærdige Haand. Men I, I ere tusende Gange værre end høine Revere, thi og I rove saare og bedrovere os med Overleg og i kold Blod! Eders Grusomhed er saa meget mere Umenneskelig, da I udeve den imod Ulyksalige, hugge Saar i Saar legge Byrde paa den Nedtrykkede og foreger deres Hammer, som er et alt for vigtigt Gienstand, for Medhjuk! —

O! I Utaknemmelige! vi havde ventet at høre Klage-Digter, sorgeligere end Eneæ Fortællinger om Troje's Forstyrrelse, at I som de tappre græske Hæltier skulde have fort en 10 Aars Krig med alle Matroserne for at hævne Eders beroede Helener.

Vi har ventet at høre Sørge Digter og Klage-Sange, saa unkværdige, at Presserne selv skulde have sukket ved deres Astrykning. Vi formaadede iblant vore Fordoms Tilbedere at finde Orpheï, der vilde stemme sine Lirer til vor Besrielse og hente os

tilbage fra Forglemmelsens Boliger. Vi
haabede i enhver Coridon at finde en Jason,
der vilde hente sit gyldne Skind, til Trods
for alle Uhyrer og Drager.

Men i den Sted ersetze vi, at I dyppe
Eders Penne i Drage Blod, og udklæk-
daglige Uhyrer til vor Forsmædelse, Smerte
og Vanere. —

I stemme Eders skurrende Lirer, for
erved at udtonne vor Ulykke, og ved ynkve-
dige Melodier forkynde I. Eders troelesse,
meenedige og sorte Hierters Triumph over
vores Ulyksalighed. —

Uheldige Skribentere, Tankeløse Rime-
magere, nederdrægtige Skumlere, sorte Bag-
talere! hvi blive I ikke allene ved dem som
have fortient at forhaanes? — Hvi skrive I
ikke allene om den næsviise Paris, som fors-
erte den smukke Helena? Hvi synge I ikke
allene om den Hæst som voldede Trojæ For-
styrrelse om Matten?

Dypper Eders Penne i Gift for at dræ-
be dens besudlede Ere, som har forkænket
Magtens, Erens, Indighedens og Fredens
Helligdom! Synge om dens Misgierning som
gier selv en Damien til en mindre Misdæ-
der og gier Naturen Skamfuld over de Uhy-
rer den er i Stand til at danne. —

Men

Men lader os arme, Mishandlede, og
mere end beklagelige Nympher, os vær-
gelose Skabninger, os Forstyrrede Trojanes-
rinder, lader os med Fred, og unde os den
bedrøvelige Frihed i Stilhed at bejamre vor
Bansfiebne!

Spotte ikke med de Svagere, Mistvivl og
Forbitrelse kan giøre den Svageste tapper, For-
tvivlelse giør rasende og Verden har før seet
Virkningen af Amazoninders Mod! —

Tænker ikke, at det smukke Kien er al-
deles ustridbart, erindre at Venus har i man-
gen Tvekamp nedlagt en Mars. —

Vide at vi leve i en Periode, da det
svage Kien forstaaer Ridekunsten af Grunden,
og ifald de Husarhuer som forhen have væ-
ret vores Skønheds Prydelse, blive vore
Stridbarheds Mærker, da, skulle j Skum-
lere erfare, hvorledes vi forstaae at adsplitte
og nedlägge, da skulle j føle at vi i Stæden
for Veneris aabne Sliold og Cupidinis
Pilekaager, kunde fremvise Bellonæ grum-
me Vaaben, og om vi end ved Krigen skul-
le faae de allersterste Skrammer ja ulægelige
Sår, ja om det end skal gaae paa Livet lost,
skulle vi dog hævne os, opbragte ved eders
Andfald — Mere rasende end Furier skal
vi udmatte Eders Kræfter, udmattede skulle

I snart blive vore Fanger og fangne skal vi
føre Eder i Triumph. Vi skal føre et Medusæ
Hoved i vor Hane og hver som seer paa det skal
blive Fortrylled. —

Holdet dersore inde, skal Eders Penn
ner, giemme Eders Lamper og nedlægge Eders
Spyd, lade Senerne i Eders Buer blive slaps
pe, og stikke Eders Pile igien i Kaageret, før
end vi gribte til Modværge, thi ellers skulle I
for silde angre Eders Formastelse! —

Vide at vi kan føre Pennen saavel som
I, og naar alle Eders tankelese Blader, sma
gelose Rim, Ondskabs Mesterstykke, Dumheds
Misfoster og Hungerens Skildt, ikke ere ans
det end Matrosernes Eloge, Pebelens For
svars Skrifter, Røveres Skandskurver, Bold
somhedens Masquer, Rensmænds Skiermbret
ter og Frækheds Skul, da skulle vore Blas
de blive Undighedens Sionpletter, Deilighed
dens Parasoller, Usyldighedens Soelhatte,
Ærens Nakkappe, Fornærmebens Bister, Bes
drovelsens Manteliner og Hevnens Stormhuer
eller Sæt. — Have i Penner, da have vi
Blekhorn, have I Kanoner da have vi Mer
sere, have I Kugler da have vi Krudt, have
I Stormstiger da have vi Skandskurver, have
I Pallisader, have vi Graver, have I Uden
værker da have vi lønlige Miner. —

Stikke dersore Eders Sværd i Skeden,
tage Eders Canoner af Lavetterne og giemme
Eders Kugler i Patronaskerne, paa det I ej
forsilde skulde fortryde Eders Dumdriftighed,
og afflagné med Skamfuldhed bekende, at I
have bestormet en uindtagelig Fæstning.

Vi ville tilgive Eder de begangne Forseel-
ser saa fremt I ville giøre en hastig Omvendel-
se, vi ville imodtage Eder med aabne Arme
dersom I indfinde Eder ydmynge; vor na-
turlige Fromhed bnyder det, men dersom I
vedblive i Eders Haardnakkenhed, da skulle vi
nok hitte tilstrækkelige Midler imod Eders,
Stivhed, og tugte Eder saaledes at I skal
ersare hvad man kan vente af den fortærnede,
Cloris, Phyllis og Doris.

Forsvars Skrifst for Contoirerne.

Opliv mit Blod, du rinsk Viin, som
koster en Rdlr. Flasken, opmuntre mig du
Punsche og besickele mig du Bisp; styrke mig
du Bachus, og beskærme mig du Venus, gaae
mig tilhaande I Nymphær; ikke du Caliope
som besynger Helte-Gierninger, ikke du Tha-
lia som lærer Hyrderne at spille, ikke du Mel-
pomene som fortæller Sørgedigter, men du
du Ponsiopæ, du Citronia og Cantiomene,

du som fortæller dine Heltedigter om Aftenen,
 du som lærer dine Hyrder Elskovs Stykker
 i de tause Nætter, og du som lærer dem at
 græde og sørge Dagen efter, oplive vederqvæs-
 ge og styrke I dens Pen som skal tale saa
 billig en Sag. Man behøver ikke en Ciceros
 nisk Beltalenhed for at give Sagen Vægt,
 ikke en Rabolistes Snedighed for at give den
 Retsfærdigheds Skin, nej ligesom den varme
 Punsche udbreder sin vederqvægende Lugt over
 alle Bagsahlerne, ligesom den Chrystall klare
 Viin og den Rubin røde Bisp Skinner igennem
 Glasserne, saaledes fremskinner Contoirenes
 Nytté, de ere som en Formuur for Egtestan-
 den, der uden deres Tildragelse alt for ofte
 vilde blive forkrånet, de ere et Gierde for de
 unge Tomfruer, som naar ej Natympherne
 vare, alt for tidt vilde blive bestiemmede, de
 ere en forensklig Havn for Pebersvenne, som
 Der syldestgiere sine Tilbejeligheder, uden at
 opfylde den vigtige Deel af de borgelige Plig-
 ter, nemlig Egtestanden.—

Ophense disse Tilflugtsstæder I skindsyge
 ægte Mænd, og anseer dem som et Medicament
 for Hornqvæget, besordre dem I omhyggelige
 Fædre som en Formuur for Eders Døtre, og
 I, Esculapii Sonner, alle I som hede
 Doctores, fra de Legitime promoverede indtil
 Barbeer, Drenge, oprejse dem Erestætter, bes-
 trag-

tragte dem som een af Eders Welstands væsentlige Udspringskilder, de veneriske Sygdomme i sin hele Omkrebs fra Næsen af indtil de andre Legemets Deele, hvilke Mørningsveje, hvilke frugtbringende Rødder, hvilke udtemmelige Floder, ved hvis Bredde, Lægerne sankte mere Guldsand end de Sorte kan opgrave ved Pac-tols Bredde, de ere Medicinens Perleffekter Lægekonstens Mexico og Chirurgiens Peru og Chili.—

Og I, I unge Mennesker! et hvert Contoir er for Eder et Paradiis hvor I saa længe øede af de forbudne Frugter, indtil I saa ganske,aabne Øjne og tydeligen kunde see at Eve Dottre have giort Eder til splitternegne Adamiter, de ere for Eder som de Eliseiske Boliger, hvor I saa længe omvanke ved Punschens Lethesfod, indtil I forglemme Eder selv aldeles, og som hine Ulysses Staldbrodre, blive af Contoirernes Circer forvandlede til Toes benede Bestier.—

Dog hvad vil jeg tale mere til Eders Forsvar, I trænge ikke til at ophejes ved nogen Pen, utallige kunde af Erfarenhed bevidne Eders Upperlighed, ja et hvert Parolis paa en Næse er Eders Åres Basun! o! I unge Kars le besøge flitteligen disse Veneris Capeller, bidrage til deres hastige Opkomst, som ved Pøbelens Orgen og Matrosernes Hagelstene
have

have undergaaet en almindelig Ødeleggelse, tenke paa de Undigheds Dukker, hvis dejelige Kinder ere det mægtige Sminkesloers Tolk, og hvis Aand lugter højperligere end Muscus Ambra og Terpentin.

O! I sæde Coridoner, kommer Eders Halv dede Phylejser hastig til Hielp, redde os af vore Fienders Hænder, hvesse Eders Penne imod de merke Aander, de Skribentere, der som Ulykvens Ugler sværme om vore forstyrrede Natte-Boliger og skrække os med sin føle Luden. Til Vederlag for saadan Eders Beskermelse, skulle I nyde Dag og Nat en frie Aldgang for Eders Penge, og altid være tilladte at bruge Eders Penner paa vore Contoirer, og ved vore Skriverplutter.—

Erindringer til alle unge og bemidlede Mennesker:

Junge Mennesker, som bestroebe Eder med, at sætte i Bevægelse, de Curanter, Spesier, Kroner og Ducater, som i Eders Fædres og Beste Fædres mulnede Gimmer haver glemt at gaae. I som viide at leve, kommer hid og I skal blive bettede, isald I med nogen Bestaad ere besværede. Hos os paa Contoirerne er

Leve-

Levemaadens og Smagens Sæde, der er en hver Nymphē en Sybille, som inspireret af Punchen, dicterer lutter Kierligheds Dracler.

En lidet Fortegnelse paa vore Lærdomme vil lære Eder at hige efter dem med Begierlighed, og ansee dem med den fortiente Høagtelse. Vi vil ikun anføre nogle faae af vore Lære-Regler og af de almindeligste, for derved at give Eder et Begreb om de større og vigtigere, hvis Hemmelighed, en nødvendig Forsigtighed byder os at skule. Her ere da nogle allene til et Exempel, saasom:

Lexioner i Contoir-Læren:

- 1). At blive aarvaagen om Matten og sove om Dagen, og i fornøden Tilsælde at væage baade Dag og Nat.
- 2). At forvandle Ducater, Banco Sedler og al slags Mynt til flydende Bahre.
- 3). At uddele Comoedie og Opera Sedler med en Ydmighed, som beviser at Giveren gør sig en Ere af at fornøje andre paa sin Pung.
- 4). At bekoste Skov Reiser om Sommeren og Karne Farten om Vinteren, for derved i Nympfernes Selskab at forspilde Ere Belfærd og Tid.

- 5). At drikke som en Iggle, og og betale Tie gange mere end man fortærer.
- 6). At klinke zirlig med Glasserne.
- 7). At drikke saftige Skaaler og synge fugtige Viser
- 8). At giøre allehaande smaa Greb, som ellers kaldes Galanterier og Contoire-Friheder.
- 9). At leye Masquerade Klæder til Nympheerne og selv at corragerede dem til Masqueraden, og der betale frie Smaus for dem, imod at man paa Masqueraden kan giøre en lille Afstikker med Nymphen i en Logie.
- 10). At forære sin Engel hver en Guld Ring og en Etvie ic. imod adskillige smaae Dousseurs Erholdelse.
- 11). At vænne sig til den yderste Grad i Taalmodighed, og en tage det ilde op om man med hvert, af hvad man skatter bliver regaleret med en Hudfuld af Skuelsord, ja vel og under tiden et par Drefigen, naar Amazoninden enten taler af Landens Overflodighed, eller er Punchens og Vinenes mægtig Fuldinde.
- 12). At blive ganske og aldeles troestlydig og lade sig binde paa Ermen at man er den første og eneste som nyder Nympheens Kunst, endskjent hun allerede, har havt 3 a 4re extra

extra Poder, og opvartes af een om Morgen-
nen den anden om Aftenen og den tredie
ved Midnat.

13). Med største Kold sindighed at giere Op-
vartninger for sin Gudinde, og imidlertid at
øde paa hende alt hvad man Persas og Nefas
kan overkomme, alt i Haabet; men naar
man endelig tænker at række til Maalet og
Nympfen mørker at der en er mere at hente,
da uden Fortrydelse at imodtage et Asslag,
paa Grund af Nympfens Kyndskhed, skient
der gives de som forsikre at Nympfens Tom-
frudom gik i Rogen i de Aar Skoene kostede
12. Skilling.

Her ere ikke nogle saae Lectioner, de
vigtigste leres i Gudindens inderste Tempel, der
hvor hendes Matbord og Sminkekrukke have
Plads, imidlertid er det nok for at bevise Lær-
dommens Upperlighed, Contoirernes Vigtskab,
deres Ødelæggers Grusomhed, Skribenternes
Uforstammenhed og Nympfernes ubodelige
Zab.

Et poetisk Tillsæg af Coridon.
Mel. Ho Vægter Klokk'en er slagen Nie.

Ho Nymph'er!
 Vinduerne er slagen ind! —
 Man river Taget under
 Og Væggen falder ud,
 Man rever, nedslæer, plyndrer,
 O! hielp os Sancte Knud,
 Bevar hvert Ponse Huus,
 Og hvert Contoir
 Hvor Pjøsfer boer
 Isra Matrosers Knus!

2.

Det var om Aftens Tide,
 Langt før end Klokk'en Tolb,
 Man ryddede til Side,
 Saa mangen Ponse Boll;
 Matros og Pebel da
 Med Tung og Mund
 Af Hiertens Grund
 Udraabte sit Hurra!

Denne lille Vise som blev fundet 3 Dage efter Beleiringen den 17de Januarii, er gort af en Vægter i Læregaden, revideret i Ulke-, og Jimprimeret i Dybensgade, og nu til Trykken befordret ved,

Coridon

II 394

Det 363-754 2877

g y l d n e

A, B, C,

i Anledning

af

den 17 Januarii 1772.

København, trykt hos P. H. Hæcks.

1772.

A, A, A, Nu tegner alting brav.
Hvem som var Land og Kongen troe
Kan sidde nu i stille Roe,
Og siunge: Hey, sa, sa,
Triumph, Victoria!

B, B, B, Hvor gaaer det Struensee
Som nu i Lænker sidder hen?
Ey hielpe kan ham beste Ven.
B, B, B,
Hvor gaaer det Struensee?

C, C, C, Vi alle blev' frelste:
Thi Gud ved sin den gode Aland
Sleed sonder Satans Snære-Baand.
C, C, C,
Vi alle blev' frelste.

D, D, D, Hvad maae og Brandt ey see
Med alle hans Tilhængere?
Lænker, Baand, Forhaanelse.
D, D, D,
Hvad maae nu Brandt vel see?

5.

E, E, E, Nu Glæde er at see
 For hver en troe, oprigtig Siel,
 For Kongen og for Landets Bel.
 E, E, E,
 Hvad Glæde er at see !

6.

Fy, Fy, Fy ! Saa raabes i hver Bye:
 Kun de, som Kongen gjorte got,
 Tiltænkte ham og Landet Spot.
 Fy, Fy, Fy !
 Saa raabes i hver Bye.

7.

G, G, G, Hvad er vel fierere
 End vores Konge Christian
 Vil hielpe hver oprigtig Mand ?
 G, G, G,
 Hvad er vel fierere ?

8.

H, H, H, Hvor mon det Gåhlert gaae ?
 Mon han besindrer det saa got,
 Castellet, som for Røygens Slot ?
 H, H, H,
 Hvor mon det Gåhlert gaae ?

9.

I, I, I, Oprigtige er fri;
 Enhver under sit Figentræ
 Kan sidde udi Lye og Læ.
I, I, I,
 Oprigtige er fri.

10.

K, K, K, Den Doctor Berger saae
 Med sine Med-Collegier,
 En Medicinen hielper der.
K, K, K,
 Den Doctor Berger saae.

11.

L, L, L, Hvert ørligt Sind og Siel,
 De ønsker alle, sidst som først,
 Kong Christian! bliv allerstorst
 Paa heele Jordens Bold,
 Til Lykke tusind Fold.

12.

M, M, M, Vi flere skal hav' frem;
 Jeg kan dem ikke huske strax,
 Som spændte deres Rævesax.
M, M, M,
 De skal dog vist her frem.

13.

13.

N, N, N, Hielp kom fra Himmelens:
 Naar vores Haab var vaklende,
 Gud da sin Naade lod os see.
 N, N, N,
 Hielp kom fra Himmelens.

14.

O, O, O, De græder, som før loe;
 De maae nu til Bekiendelse,
 Selv tilstaae, de ej Uret see.
 O, O, O,
 De græder, som før loe.

15.

P, P, P, Hvad fierer' er at see,
 End Kongen med hans Broder huld
 For alles Dynne frydesuld?
 P, P, P,
 O Glæde stor at see!

16.

Q, Q, Q, Var Struensee hvor Du,
 Da Lænkerne blev snart aflagt,
 Saafremt det stod i Qvinde-Magt.
 Q, Q, Q,
 Slaae ham kuns af Din Hue.

A 3

17.

17.

R, R, R, Enhver, som Dyd har kier,
 Til Døden Dydens følger med,
 En Udnyd finder hos dem Sted.
 R, ære, R
 Enhver, som Dyd har kier.

18.

S, Se, Se, Justiz-Raad Struensee!
 Jeg dig nu havde nær forgiet,
 Du selv nok maatte ønske det,
 At du en vidste for
 Din Broders Ulve-Kloer.

19.

T, T, T, Belsignet være de,
 Som Syttende Januari Nat
 Sit Liv og Blod i Bove sat!
 T, T, T,
 Belsignet være de.

20.

U, U, U, Forrædere, kom ihu,
 J, som før sad ved Kongen Bord,
 Nu tilstaae maae opspundne Mord.
 U, U, U,
 Hvad tænker J vel nu?

21.

21.

V, V, V, Gud udi Maade see
 Bestandig til vor Dannemark
 Og Norge med, som Noe Ark!
 V, V, V,
 Gud naadig til os se!

22.

X, X, X, Jeg har kun nævnet Sex,
 Ey vidende de andre nu;
 Dog, Falkenschiold randt i min Hue
 Ret ligesom jeg sad.
 Han er vel ey ret glad?

23.

Y, Y, Y, Ulykke fra os flye.
 Belsigne Gud hver Patriot,
 Mig og hver fattig Undersaat.
 Y, Y, Y,
 Ulykke fra os flye.

24.

Æ, Æ, Æ, See nu, Frietænkere!
 Gud gib, at Eders Lænker nu
 Opvække maade Jer Sind og Hue
 Ret til Omvendelse
 Og Synds Fortrydelse!

25.

Ö, ö, ö, Bekiender for Jesoe,
Først hvad Jes her bedrevet har;
Dernæst saa Eders Tilflugt tår
Jesu Saar og Blod,
Som nogen for os stod.

26.

Alpha og O, Fred, Sundhed, Fryd
og Roe!
Blessigne Gud Kong Christian
Og beste Dronning i vort Land,
Printherne fier og huld,
Prinzessen dydefuld!

27.

Alpha og O, Hver i sin Sted og Boe,
Geistlig saavel som verdslig Stand,
Blessigne Gud til Land og Vand;
Hver fierlig Egte-Par
Med Borne-Flok bevar.

De

503-54 y II

betydelige

Forandringer

ved det

Kongelige Hof,

som af

Kiobenhavns Indvaanere

med Glæde hørtes og saaes,

Fredagen den 17 Januaris 1772.

Tilligemed

en fort Beskrivelse

om Pøbelens Opsørelse samme Nat.

Kan og synges som: Sørge-Takter, sorte Noder &c.

Kiobenhavn, 1772.

Trylt hos L. M. Svare.

spillane's

newspaper

100. 20. 00

Spillane's newspaper

700. 10. 00

Spillane's newspaper

100. 00

Spillane's newspaper

100. 00

Spillane's newspaper

100. 00

Spillane's newspaper

Nu synger alle Glædes Mund
Om denne Dags Forandringer.
En vigtig Sang! som ingenlunde
For ofte kan gientages her.
Den gamle Eloris derom synger,
Saa og den syge Choridon.
Den Sang de Aaldrende fornyger,
Om Hyrdens Christians Person:
Hver synger om: Han var i Fare,
Og glædes over, Han slap frie,
Og ikke kom i opstilt Snare,
Man sogte at faae Ham udi.
Det er bekjendt nok alle vegne,
At alle Hyrder har Ham Eier,
Som her omkring i disse Egne
Bestandigt Offer til Ham bær.
Han, som er Egnens Overhyrde,
Det Rygrets Mund forteller os,
Man vilde, om just ikke myrde,
Dog tage Magten fra til Trods.

Men det blev lykkelig opdaget;

Og strax anvendte Han sin Mage,
At hver paa Timen fast blev taget,
Som havde Uraad overlagt.

Da Modet Enekket blev hos mange,
Som andre før indjoge Skret,
Og de, før hvilke hver var bange,
Man sorte nu som Fanger vek.

De fromme Landets Hyrder glædes
Bed alle døsses Huld i Dag;
Thi mangt et Øje maatte vædes,
Til Hjælp før deres slette Sag.

Men det dog hjælp dem ei om sider,
Da Himmelens Time kommen var.
For Frygt forsvandt for verre Tider,
Og de sin Løn at vente har.

Enhver af Glæde blev henrevet,
Da Kyrtet dette bredde ud,
At Han fra Faren frelst var bleven,
Der elskes som en jordiss Gud.

Nu kan man klart, hver Borger, Bonde,
Og alle Folk i Landet see,
At Greverne har været onde

Om Christian den Svende.

Iser de tvende sidste Grever,
Som nu sin Frihed mistet har,
Og udi deres Fængsel lever
Som dem beredt af Skiebnen var.

Netscerdig Skiebne dem lod stige
 Paa Erens Trappe til sit Falb;
 Da dette skede, hortes sige:
 De nu ei fleer bedrove Fal.

Ei Struensee, ei Brandt, ei Gähler,
 Ei Falckenstiold, ei en og hver,
 Som var i denne Sag en Hæler,
 Meer Sorg nu Fal aarsage her.

De alle fast nu ere satte,
 Som overtraadde hellig Pligt,
 Og Kongens Gunst ei vilde statte.
 Slet ingen græder over fligt.

Nei tvert imod, hver sees at glædes,
 Som ei Dithænger var af dem,
 Og Frydesang af alle quædes,
 I hvor man gaaer og kommer frem.

En Mængde Folk til sammen stimler
 Paa Slotets Plads med Hurras Haab;
 Ja de i alle Gader primler,
 Og synger om sit store Haab.

De folger Kongen om i Staden,
 Da Han sig offentlig lod see,
 Og i hvert Huis, som ud paa Gaden,
 Bar Glæde hos hvert Menneske.

Et Surra uafbrudt bestandig
 Om Majestetens Bogn blev hørt.
 Ja Glæden teede sig saa mandig,
 At den til Bildstab nær blev fort.

Thi Pobelen var fast assindig
Udi sin Fryds Betegnelse;
Den troede, den blev anseet vindig,
Om den ei giordes virkende.

Den foer, som Stormen hores suse,
Med Stoy i Gaderne omkring,
Besogte flittig Skienke-Huse,
Og brod sig ei om nogen Ting.

De Penge fræved, at opdrifte,
Og derom Folk antastede.
De Penge sik, og glemte ikke
At icelle dem til Skienkerne.

De drukke sig af Glæde fulde.
Korn-Brendevinet spartes ei;
Men da de hiemad vende skulde,
De tumlede en anden Bei.

Kern-Brendeviin frist Mod kan give,
Det sagde Jeppe, da han draf;
Og det, som jeg nu vil beskrive,
Bevidner det er ikke Snaf.

Den rusende og vilde Skare
Optændtes af Forbittrelse
Mod visse Huse, som her vare;
Foer til dem ruinerede.

Et ester andet de anfaldte,
Som det var ester Liste stæet.
For Gammelt nogle vel betalte;
Men andre blev uskyldig beet.

Begyndelsen paa Østergade

Blev giort med Ødeleggelsen,
Hvor man ei Verten vilde lade
Engang beholde Boligen.

Hvad lost og fast i Huset fandtes,
Forst flyttedes og rantes bort;
Der stodtes, straaltes, stoytes, bandtes,
Imedens denne Gangt blev giort.

Derefter Skaren sig fordeelte
Omkring udi Smaagaderne,
Og hvor de kom, sin Rage meelte,
Som de var commanderede.

Nu var de komme i den Lane,
At rage Alting vek for God:
Saa de blev ved, hvert Huus at rane,
Og ingen torde staae imod.

De tænkte, hvad de sik, var deres,
Og glemte Pligten mod de Bud,
At Næstens Gods maae ti begieres,
Og endnu mindre ranes ud.

De bode fal, der fioobtes, solgtes;
De sogte Fordeel hver for sig.
All denne Rey af Drif forvoldtes,
Som Folk omstaber jammerlig.

Monarken Sendebud udsendte;
God Folk ombede, at gaae hjem.
Men Ranelyst saa heftig brændte,
At næsten ingen hørte dem.

Der blev udraabt Pardon og Maade
 For det, som nu passeret var,
 Maar de sig vilde lade raade,
 At gaae hvoeren hver Hjemmet har.
 Ja! raabte de, paa Øveblitket
 Vi nu enhver til Sit skal gaae;
 Men den og den gaaer da uslikket:
 Vi hanner forst besøge mage.
 Kort sagt, ei Pobelen blev rolig,
 Uagtet Ordre eller Vagt;
 Og hver Mand frygted i sin Bolig
 For Overvold og Ransmænds Mag.
 Saa glædelig den Dag begyndtes,
 Ved meest kierkommen Tidende,
 Som hastigt overalt forkynedes,
 Saa sel dens Ende var at see.
 Skjont slige Huse bør affaffes,
 Var dog den Medfart alt for stem;
 Og saadant vil herefter straffes,
 Saa det kan have Synd og Clem.

II 334

3-154y IV. 12

Bartovskoners

Fryde = Sang,

i Anledning

af den 17 Januarii 1772.

Rosbenhavn 1772,

Trykt og findes tilkøbs hos Johan Rudolph Thiele,
boende i store Helligiestræde.

Chitradhara
Vidya Sagar

Digitized by srujanika@gmail.com

For Guds Barmhertighed mod Kongen og Rigerne,
i Sædeleshed bør vi i dette Hospital at stisnne
paa, at vi beholdt den gamle gode Indretning.
Gud være Lov, at Rosfuglene ei sik sat paa os;
det er bedrøveligt, hvor de har faaet Kloerne
ind, Gud give os gode Overhoveder, som vi har
Forstander, saa seer vi ingen Uret.

I.

Vor Helt af Juda Stamme,
Du Seierskonge riig,
Du tor mod Satan bramme,
Og staae mod ham i Krig,
Du al hans ganske Haer
Bed Ordets Lys og Lue
Nedtrykke, underkue,
Og vor Beskydner vær.

2.

Vi frygter ingen Fare,
Naar du i Spidsen gaaer,
Du kan os vel bevare,
Du alle Ting formaaer,
Lad komme, hvad der kan,
Lad alle Biude suse,
Lad alle Vandt bruse,
Du er vor Frelsermand.

3.

Naar du din Seiersfane
 Opsvinger for din Hær,
 Maa Satan flue med Skamme,
 Naar Troens Hjelm og Sværd,
 Dit dyre Korsens Ord,
 Som Frydshusuner røres,
 Og Seiers-Tonen høres:
 Fred hver, som paa mig troer.

4.

Den Syttende vor Frelser,
 Herren Jehova kom,
 Han brugte vores Ester,
 Og hendes Son saa from,
 Som Redskab i sin Haand,
 At Haman maatte bukke,
 Som vilde reent tillukke
 Guds Huus og Helligdom.

5.

Dit Maade-Scepter sende
 Vor Konge ved din Haand,
 Hans Hierte til dig vende,
 Led sag ham ved din Aand,
 At elске dine Bud,
 Giid han din Stie maa lære,
 Saa faaer du Lov og Ere
 Udaf din Kirkebrud.

6.

Bor Kronprints du bevare
 Udi sin Daabes Vagt,
 Saa kan vist ingen Fare
 Og Synd faae Overmagt,
 Korsets Betegnelse,
 Og Daabens Vand astvetter
 Den gamle Adams Pletter,
 Til Synds Forladelse.

7.

Du Atheisters Skare,
 Samt Pharisæers Blod,
 Selv vilde aabenbare
 Bestiæmmes ved dit Ord,
 Lad Achitophels Raad
 Ei meere os besvære,
 O! Jesu ved din Ere,
 For dit udøste Blod.

8.

Du bar en Tornekrone,
 Hik blodig Hug og Slag,
 Din Fader at forsone,
 Det var en Frelsedag,
 Og just, for den blir glemt,
 Norden sig indsniger
 I alle Verdens Riger,
 Det er vist ingen Skrem.

9.

O Jesu! Livsens Fyrste,
 Udfør du selv din Sag,
 Lad os blant de Forleste
 Ret skinne paa den Dag,
 Den store Syttende,
 Tak for vor Juliane,
 Du selv Prints Fridrich danne
 Efter dit eget Sind.

10.

Giv Fridrich Davids Hierte,
 Giv Fridrich Davids Sind,
 Skriv Fridrich blant de Lærde
 I Kongebogen ind,
 Lad ham i Maadens Tid
 Sig boie for din Trone,
 Og hisset Wrens Krone
 Du ham af Maade giv.

II.

Troe Christnes Benner ere,
 At see Regieringen
 Maa Troens Frugter haere,
 Og styres om igien,
 Gud give viise Raad,
 At Gud og Kongens Ere
 Bestandig maa florere,
 Saa blir vor Ønske naaed.

I 2.

Saa vilde vi os glæde
 I denne Hammerdal,
 Med Bøielse tilbede
 Tre-enig Gud i Tal,
 Mens naar vi kommer hjem,
 Guds Lam skal have Ere,
 Ved ham vi frelste ere,
 Vor Sang faaer bedre Klem.

* * * * * *

Den Nittende jeg aldrig glemmer,
 Vor Moder med sine to Sønner
 Udi Slotskirken kommer frem,
 Guds Fred være evig over dem.

Før saae vi med Bedrøvelse
 Horden paa Sabaterne,
 Mon større Ulykke være kan,
 End Gud foragtes i et Land?

Naar Hovedet far vildt affsted,
 Gør Lenimerne tållige med,
 Hvor store Mænd de farer frem,
 Der leber Skaren efter dem.

Vi Bartovskoner gierne saae,
 At Helligdage vi maa faae
 Tilbage, som vi før har havt,
 Slet intet Got blir derved tabt.

Saa vil vi bede hiertelig,
 Gud gib Kong Christian langt Liv,
 Vor Stendrup ber vi skonne paa,
 Gud lad det evig vel ham gaae.

O Jesu! vær du selv vor Præst,
 Du kiender alles Hierter best,
 O! Gud bevar din lille Skof,
 Du har i blant den frekke Skof.

Du Sodoma ei skade kan
 Før du faaer taget Lot h ved Haand,
 Saa gaaer det og med Kjøbenhavn,
 Gud vær vor Hjelp i Jesu Navn

af
J. R. H.

Det
381
forvandlede
18-1842 XI
Dannmark,
eller
U-partiske Tanke
over
de nyere Forandringer.

København, 1772.

Tilførs hos Thehandler Hans Møller, boende i
Lavendel-Strædet No. 78., hvor Tal-Lotteriets
Ober Collections Skilt ses over Doren.

Trykt med Godiches Skrifter.

Indhold:

- I. Det Danske Sprogs Optomst.
- II. Det Danske Cancellie.
- III. Finanz-Collegium med de der
under henhorende Danske,
Norske og Tysdke Kammer.
- IV. Kiøbenhavns Stads-Raad.
- V. Den Almindelige Pleye-An-
stalt.

ester Tidens Bestaſſenhed kan overveye, og derom handle. Men af det, at de kunde overveye og handle, flyder ingenlunde, at de og virkelig have overvejet og handlet conjunctim med Magistraten om Stadens Beste; og, hvad de ſidste Tider angaaer, da synes det og troligt, at det ikke er ſkeedt, ſiden U-eenigheden mellem Magistraten og de 32 Mænd i ſaa Fald vel ikke kunde have gaaet ſaa vidt, at den kunde udbryde til en offentlig Process. Hertil kom endnu, at, i Steden for at Borgerſkabet efter Stadens Privilegier syntes at være berettiget til, tillige med Magistraten at udnevne de 32 Mænd, var det ved Praxin bleven indført, at Magistraten alleene udnævnte dem. Og hvad ville det vel ſige, at 32 Mænd sad for sig selv rundt omkring et ſtort Bord, og vare beſtaſtigede med at giøre adskillige ſkriftlige Forſlag til en Magistrat, ſom, de forud troede, ikke ville reflectere derpaa. — Nu derimod har Borgerſkabet fun 2 Repræſentantere i Steden for de forrige 32; men da diſſe 2 ſidde i Raadet, og tillige med Raadet underskrive alt hvad der forefalder, maae de nødvendig blive underrettede om alle i

Raadet forekomimende Ting, og saa meget desto bedre være i Stand til, ved alle Leyligheder at paasee Stadens og meenige Mands Beste.

Paa nærværende Tid, da man er u-vis om, enten den gamle eller nye Indretning i Raad-Stuen skal komme til at prevalere, er Mængden det neutraleste, den nogensinde har været. Tiden vil nu lære, om den forrige og dissolverede Magistrat igien skulle blive restitueret i sine forrige Rettigheder og Hærligheder. At det Valg, som sidstafvigte 3 April skulle have gaaet for sig, efter høvere Ordre blev utsat, giver vel en stor Grad af Formodning om Forandring i den nu værende Indretning. Dog var det ikke at ønske, at Raadstuen ganske og aldeles skulle komme paa forrige Foed igien; thi saa maatte den i sig selv nyttige Indretning, Københavns Hof og Stads-Ret, nødvendig gaae over styre. Men herom meere ved en anden Leylighed.

V.

D e n
Almindelige Pleye-Anstalt.

Nidrig kan nogen Indretning være bygget paa prægtigere Grund-Sætninger end den saa kaldte almindelige Pleye-Anstalt.

Intet kan være vissere, end at Mangel paa Næring, Orkesløshed, saadanne Forcelandes Sygdom og tuilige Død, som sidde i Næring og en slet Borne Opdragelse og Pleye, ere de farligste Kilder til Armod i et Land, og at derimod, naar den Borger, som gierne vil arbejde, og intet har at arbejde, kan blive forsynet med Arbejde; naar man pleyer den i sin Sygdom, som ved Sygdom er blevet forarmet, frelser ham fra uduelige Lægers Hænder, og ved fornustige Læger og tienlige Midler forhindrer nyttige Borgeres tuilige Død i Staten; naar man pleyer og opdrager hielpelose Born, og gør dem brugbare til deres egen og det almindelige Beste; saa

opholdes mange Mennesker, vindes mange
brugbare Borgere for Staten, afvendes me-
gen Mangel og Elendighed, og forekommes
de fleste Aarsager til Armod.

Men saa prægtige som disse Grund-Sæt-
ninger ere, saa vanskelig lade de sig og ud-
føre og bringe til Virksomhed: Og det kan
ingenlunde seyle, at Directionen for den al-
mindelige Pleje-Anstalt jo allereede maa have
erfaret dette. Det var og i den Henseende vel,
at det Fattiges Væsen ikke overalt i Hans
Majestets Riger og Lande efter denne Plan
blev indrettet, førend Folgen først her i Sta-
den var blevet bestyrket: Og det havde maa-
ske endda været bedre, om et mindre Stæd,
end København, havde været blevet brugt til
Lære-Klud.

Til at kunde med Arbejde forsyne enhver,
som gierne ville arbejde, men intet har at ar-
bejde, (naar Foden skal komme ud deraf for
den Arbejdende) er det langt fra ikke nok, at
nan aabner et Magazin af Uld, Hør og
Bomuld, og deraf til Bearbejdelse udleverer
en eller flere Pund til dem, der maatte for-
ange saadant, imod at de enten sætte Vandt

eller

eller stiller Caution, og ved de be-arbeydede
 Vahres Tilbageleverelse imodtager Arbejdss-
 Lønnen. Hvor kan den Fattige i Almindelighed
 være i Stand til at tilvehebringe enten
 Pandt eller Caution? Den Fattiges heele
 Eyendom bestaaer som oftest i det, den staer
 og gaaer udi, og Dette er endda kuns af saare
 ringe Værdie: Og hvo vil vel være Borgen
 for den Fattige? I disse interesserede Eider
 kan ingen saa let af andre vente sig nogen
 Dieneste, som ikke selv er i Stand til at
 giore nogen Gientieneste. Men sæt engang,
 at en Nodlidende, som for Resten intet eyede,
 uden det, den behovede til at skule sit Legeme
 udi, var saa lykkelig at kunde tilvehebringe
 enten Pandt eller Caution, og at denne paa
 Pandtet eller Cautionen sik af et Magazin et
 Pund Hør at spinde, men intet forud af
 Spinde-Lønnen. — Den maatte jo dog,
 naar ikke andensteds fra kunde haves noget
 Tilstød, nødvendig doe af Sult, forend Hør-
 ret kunde blive spunden, og den heele Spinde-
 Løn fortient.

At alle Lediggængere kunde tvinges til
 Arbejde, er meere at ønske end at formode.

Det er en u-negtelig Sandhed: Lediggang er alle Lasters Anfang: Og kunne Lediggang hæmmes, ville Staten vist vinde meget: Men hidindtil har man manglet tilstrækkelige Anstalter eller (maaske rettere) tilstrækkelig Uværkstættelse af de anbefalede Anstalter.

Der gives i sør tvende Slags Ledigcengere, hvil Udryddelse ville være nyttig i mere end en Henseende. Det eene findes iblant Mand-Rionnet og det andet iblant Kvinde-Rionnet.

Det første Slags ere de, som bortdrive Tiden med at spille. Denne Nærings Ven er saa meget mere lastværdig, naar den, der benytter sig deraf, haver lært noget andet, hvorpå ved den kunde ernære sig. For dem, som noget jevnlig vil komme paa offentlige Vertshuse, skal det ikke være u-sædvanligt at see en forloben Barbier-Svend, Bildthugger-Svend, Kobbersmed-Svend eller anden saadan Person practicere Spille-Haandværket, og det i en temmelig høj Grad, hvorimod de aldeles intet bekymre sig om den Profession, de havde lært, og hvoraf de til Skikkelighed kunde ernære sig. Dette Slags Ledigcengere har

man i de sidste Tider saa lidet bekymret sig om at udrydde eller forekomme, at det endog tvertimod har ladet, ligesom man ville besørde samme, ved at udstæde solenne Spille-Privilegier, hvorved saadanne Hazard-Spil offentlig ere blevne introducerede, som allereude for 18 Aar siden ved en Forordning vare blevne forbudne. Disse Spille-Privilegier vil man forhaabe at skulle for Eftertiden ganske ophøre, og at den sidste Terminus skulle have været sidstafvigte Paaske, til hvilken Tid et bekiende Billiard-Huus paa Østergade her i Staden skal have været forsynet med Privilegium exclusivum.

Til det andet Slags Lediggængere hører den her i Staden værende store Mængde af løse Kvinder, som ikke alleene selv ere u-nyttige for Staten, men end og giøre mange fleere u-nyttige med sig. Deres Antal maaatte i de sidste Tider efter Omstændighederne nødvendig meget forege sig, og deres Mængde end og paa nærværende Tid kan ej andet end falde i Øynene: Besynderlig merkes den, naar en Mand-Person alleene lidt ud paa Astenen maa passere nogle Gader

igiennem, da det neppe skal seyle, at jo fleere end een af de paa Fragt lobende Mammeseller vil invitere ham hjem med sig. Og er det ikke en stor Skam, at man bestandig hører Aften i nogle Gader skal funde see unge fridske opsminkede Fruentimmer staae at henge i Dørrene og agere Løkke-Duer, for at forføre forbriegaaende Mandfolk ind paa de cryptiske Bertshuuse. At dette var blevet en Mode forend sidstafvigte 17 Januarii, var just ikke saa meget at undre over, men at nogen Bertshuusholder efter den Tid benytter sig af saadant Skildt, er temmelig dumdriftigt. Da, nemlig den 17 Januarii, kunde man see, hvilke, Pobelen tænkte, vare slette Huuse, og nu synes denne senere Opsørel at viise, at Pobelen, i det mindste i Henseende til nogle, ikke havde tænkt ureigtig.

Disse twende Slags Lediggængere vil den almindelige Pleje-Anstalt ligesaalidet være i Stand til at udrydde, som det hidindtil er bekjendt, at den har føjet nogen Anstalt der til. Skarp Politie og noye Opsigt over de allerede gjorte Anordningers Efterlevelse kan og skal udrette det beste: Og hvor var det ikke

at onse, at Kjøbenhavn, ifald den (som Nyget siger) skal have en nye Politimester, da maatte saae saadan en Mand, som i sine unge Aar selv havde lidt Skibbrud paa Spilles- og Hore-Huse, og derved fuldkommen var bleven overbevist om begge Deeles Skadelighed.

Den eeneste Anstalt, som hidindtil vides, at den almindelige Pleye-Anstalt haver foyet for at kunde tvinge Lediggiaengere til Arbeyde, bestaaer derudi, at der ere antagne nogle, som Maengden falder de stærke Karle, hvilke nyder een Ripedaler for enhver Fattig Tryg-lende, de opbringer. Denne Anstalt ansees af Maengden for bekostelig, og kunde vel og haves med mindre Bekostning. Dog skader det ikke, at de lasses vel, naar man ikkun kunde være forsikrede om, at de vare saa redelige, at de ikke, af Begierlighed til at formeeres deres u-visse Indkomster, strakte deres Comniission videre end de burde, hvormed en noye Opsigt vil være forneden, paa det at den U-skuldige en skal blive fornermet.

At pleye den i sin Sygdom, som ved Sygdom er blevet forarmet, frelse ham fra u-duelige Lægers Haender og ved fornuftige

Eager og tienlige Midler forhindre nyttige Borgeres tiilige Død i Staten, tænkte man allereede paa i Høvstsalig Kong Friderich den Feintes Regierings Tid. Friderichs Hospital kan være et Bidne derom. Man beklagede alleene, at denne Stiftelse ikke var tilstrækkelig til at imodtage alle de Fattige af Borger-Standen, som ønskede sig Plads der. Men nu, nu ere alle fattige Borgere udelukte fra at høste nogen Frugt af denne saa priisværdige Stiftelse: Og de Syges Mængde vil neppe tillade den almindelige Pleye-Anstalt nogensinde at give nogen saa god Pleye og Cuur i sin Sygdom, som den fattige Borger tilforn nod paa Friderichs Hospital. At enhver fattig Huus-Fader nu kan giøre sig Haab om to Mark, og enhver Huus-Moder eller enkelt Person om halv saa meget ugentlig, saa længe de ere syge, er vel bedre end intet; men hvorvidt skal dog de to eller den eene Mark kunde strække?

At frelse Folk fra u-duelige Eagers Hænder, er en stor Belgierning imod Staten. Men hvad for Anstalter den almindelige Pleye-Anstalt dertil enten maatte have eller være sin-

det at ville foye, er hidindtil u-bekjendt. I forrige Aarhundrede blev allereede tænkt paa denne Sag, og til den Ende anordnet, at Chirurgilige saa lidet som Døafsalvere maatte besatte sig med indvortes Svagheder. Og det ville, indtil andre og bedre Anstalter blive foxyede, vist have sin store Mytte, om derover de i denne Post allereede gjorte Anordninger noye blev holdet, at ikke nogen Barber-Svend skulde driste sig til at practicere indvortes, og falskelig anmassé sig det ødle Doc-ter-Mavn, som paa nærværende Tid ikke er u-sædvanligt.

Den almindelige Pleje-Anstalt forsikrer den fattige Borger om gældiske frie Hjælp af en duelig Læge og frie Lægemidler. — Dette er vel got; men for end han kan giøre sig Haab om at nyde dette, maa først hans Erang af hans Kirke-Sogn bevidnes; Og forinden dette Bidnesbyrd kan erhverves, er det jo muligt, at den Syge kan crepere. Det er høystprisværdigt, at Hans Majestæt af sin egen Casse lønner trenende Læger for de Fattiges Skyld, men skal Hans Majestæts aller-naadigste Hensigt rettelig opnades, vil det uden

uden Eviol være fornidsdent, at enhver Fattig faaer Adgang til Lægerne selv, uden nogen foregaaende Bidtlostighed, og at den gamle Stad bliver forsynet med meere end een Læge; thi Antallet af de Syge, som trænge til frie Læge, maae i Den gamle Stad være langt større, end enten paa Christianshavn, eller i den nye Stad.

Paa det at hielpelose Born funde blive plejede, opdragne og gjorte brugbare til deres eget og det almindelige Beste, have vore høystsalige Konger Friderich den Fierde indrettet Baysenhuiset og Friderich den Femte Opfostrings-Huiset. Begge Stiftelserne i sig selv funde i forrige Tider ikke nofsom ansprues, og man beklagede alleene, at de lige saa lidet som Friderichs Hospital vare tilstrækkelige til at tage imod alle dem, som funde behove at hosste Frugten af de viiseste Kongers reddeligste Hensigter. — Men nu omstunder, da Tænkemaaden med Tiderne forandres, ere de, fornemmelig Baysenhuiset, blevne anseede for, ikke at være begvemme til Borns Pleye og Opdragelse. Den almindelige Pleje-Anstalt vil benytte sig af begvennere Midler,

og man forventer med Længsel at blive overbeviist om, at Folgen fuldkommen svarer til Hensigten.

Den almindelige Pleje-Aanstalt vil og sørge for Almisser. I den Publico meddeelte Underretning om denne Indretning fortelles, at et Magazin af et par tusind Tønder Rung og ligesaa mange Tønder Kartusler skulde sidste Vinter forsyne de trængende med Levnets-Midler. Med Kartusler skal Almisser Lemmer og overalt være blevne forsynede, og i et par Kirke-Sogne, af Begyndelsen og forend den 17 Januarii, med meget mere, end de skisitede om. Man hørte adskillige Fattige beklage sig over, at de i Steden for en Mark i Penge, som de havde giort sig Regning paa, og hvoraf de vare det meeste skyldig bort, maatte tage til Takke med en halv Skieppe Kartusler og een Skilling i Penge, og i Steden for to Mark med en heel Skieppe Kartusler og to Skilling i klingende Myndt, hvilket de saa meget mindre funde finde sig udi, som de troede, at de funde have haft mere Nytte af at faae bare Penge, ligesom forhen, og at de, naar de havde haft Pen-
gene

gene, og selv hos de Handlende ville have fisket
Kartusler, kunde have faaet en halv Skeippe
for tolv Skilling. —

Tiden vil nu lære, om og hvorvidt den
almindelige Pleje-Anstalt ogsaa i Tiden vil
være i Stand til at opfylde det betydelige
Løfte, denfrievillig haver givet Publico, nem-
lig: at enhver ogsac tilforsadelig skal bli-
ve hiulpet. Sid den aldrig maa mangle
Penge til at udføre saa vigtigt og vidiløftigt et
Foretagende med!!!

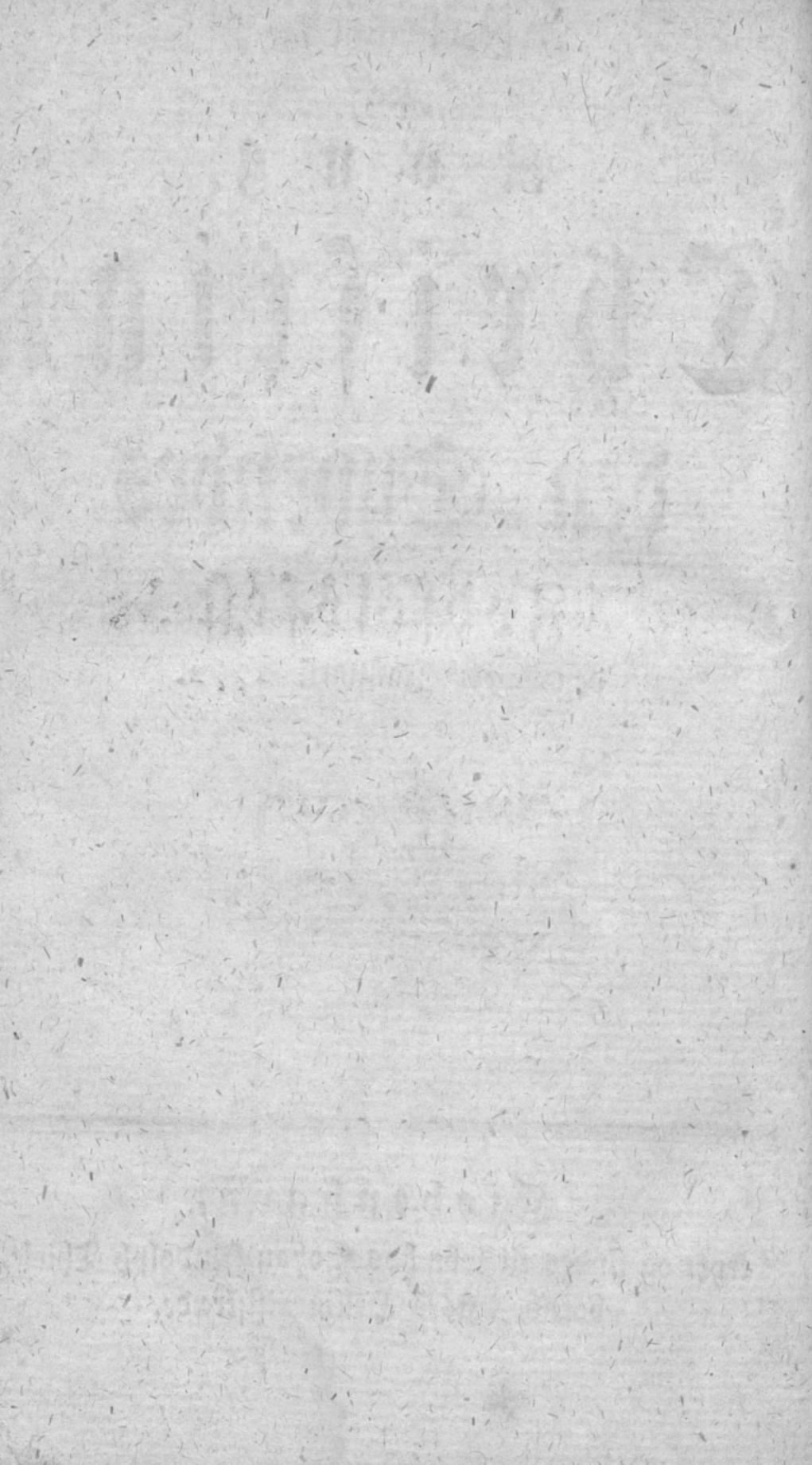
II 337. *Følelser* paa 563-154y III (2)

R o n g 34.

C h r i s t i a n
den S y v e n d e s
G o d s e l s f e s t
den 29de Januarii 1772.

K i s b e n h a v n,
trykt og findes tilkøbs hos Johan Rudolph Thiele,
boende i store Helliggeiststræde.

Disse Tanker

indvies

for vor store Monark,

Kong

Christian den Shvende,

alles største Glæde,

Underkuedes Hjelp,

og Forgrædtes Trost.

For

For vor usignelige

Dronning

Juliæne Marie,

vor store Konges Moder,

Religionens Dyrkerinde,

og Christians viise Raadgiverinde.

For vor

naadigste Arveprints

Friederik,

Dannemarks dyre Klenodie,

Englenes udtrykte Billeder,

Kongens Broder og Ven.

Allerunderdanigst

af

Josias Leopold Wynch.

Fryd rører nu mit Bryst! — Udhydens Lustsyn svandt

Som nyelig truede med Mord, og Pest, og Torden,

Som skulde Dydens Skin, og blev til Skræk for Jorden

Som stakket Tilflugtsted i Nordanens Skyer fandt.

Hver Dydig bange blev, og flei fra Tronen væl,
Min Finger spilte ei paa Smigreriets Strenge,
Min Harpes Toner sig da torde ikke menge
Med Falstheds dorste Klang, som gier kun Daaren fre

Sæg hørte, saae og taug, og svarte med et Suk;
Naar den fortrængte Dyd fortrolig til mig sagde,
At Endskab al sit Krut i lumske Miner lagde
Eil Bærn for Meeneeds Trop, og Skrael for Kongens Flø

Mit Blod det kogte tit, naar jeg slog Tillid til
Det false Rygte, som besormte alles Huse;
hver Borger raabte da: Vi Kongens Fiender knuse!
Her i vort Bryst er Mod paa blodigt Sørgespil.

Et Skin kom ned fra Gud, ved det blev Kongen vær.
Den onde Engleskof, som luurte om Hans Trone,
Ja twende Engle, som bar Jesu Eres Krone,
Oplyste Christjan om hvad der i Gæring var.

Vor enme Christjan vil ei Out om Venner tro,
Hans sysselsatte Sial kan ingen Misliid krenke,
(En Dydig tænker knap paa Ondskabs dumme Rænke),
Saa var vor Konges Sind, som følte Dydens Roe.

Vor Juliane selv med majestætisk Mod
Indledte Kongen i Hans Fienders Labyrinter.
Bud Dydens Fakkel Hun opdagte disses Finter;
Saa skinte Solen der, hvor Mørket nylig stod:

En majestætisk Røst gør Vægt til egnme Ord,
Et ædelt Ansigt best med Estertryk kan tale,
Ja Sandhed maa sit Glus i ædle Miner male,
Bud Dydens Felelse blev, Talerinden stor.

Tak store Dronning! — Tak! — at Millioner l.
At Blodet ei forleb os, som vor Konge elsker;
At Hevnens Tordenpiil kan ramme de Rebelske,
Ja at Religion ei blev Bespottelse.

At Nordens gamle Slot ei blev af Blod bestænkt,
At Kongen til vor Fryd Sit endte Aar oplever,
At Kongens Kierlighed til os Hans Hierte hæver,
At det sit Omflag, som Forræderne har tænkt.

Sa milde Friderik! — vor Julianes Blod,
Det syrig ruller om med Dyd i Dine Aarer,
Din fronte Broders Suf Dit omme Hierte saarer,
Du seer Forræderne vil rokke Tronens Fod.

Bor Konge neppe veed for Mistilliid og Skæk,
I hvem Hans Stotte er; — men mon ei Kongens Broder
Beherskes af den Dyd, man hos en Ven formoder?
Jo! — Han er indsigtfuld og from i al Sin Tid!

Hav Tak, o Friderik! at Du den Klippe var,
Hvorpaas vor Konge sig i disse Farer hvilte,
Du var Hans venstre Haand, da Farer mod os ilte,
Dit Die saae, som Hans; Du med Ham Byrden bar.

Ned

Bed Julianes Bink blev Du vor Fredrik stor
Og stort i denne Sag; thi Landets ømme Fader
Bed snelle Raad og Daad sik freiset Myriader
Fra Frekheds glubfke Haand, som greb om Rigets Roer

Sa fleres vaagne Troe var Alarsag, at vi see
Vor viiseste Monark med Glæde paa Sin Trone,
Og at Han bær i Roe Sin Oldefaders Krone,
Trods! — Trods! Forræderne! — Trods al Formastelse

Om Syndens Træl slap los, og Lænken sønderbred;
Om han slet Raaderum, og kiel mod Himlen synste;
Om han huseerde grumt, saa hver paa Jorden gyste,
Om han Blodigle var hver Gang hans Bellyst bed.

Om han forløkede det unge Hierteblod,
Som ubesmittet var, og kunne bleven dydig;
Om han var Folkes Lov, endogsaa Guds ulydig,
Men Gud er da for svag at knuse Trællens Mod?

Om en formastet Haand vil brække Rigets Spii

Om ublue Tyrannie før Fredens Roe forvirre;

Om Bold og Overmod før alles Suk opirre;

Men den ildsprudne Hevn tillige hemmet bliir?

Nei! — Gud er naadig, viis; hans Die vaagen er,

Endskjent Forræderne af Synd faldt hen i Dvale,

Skjent de ei hørte det, som Truslens Tordner tale,

Blev' de dog ved Guds Bink stedt hen i Fængseler,

Glaed Dig, Kong Christian! vor Gud Din Frelser blev,
Orstilte Venner Dig ved Venstabs Glans fortrylte,
Der Slange blottet blev, som Maskerne omhylte,
Og Dine Fiender selv bort fra Ditt Trone rev.

Nu kan Din Fødselsfest oplive Nordens Flot,
Og har udmerket den blant Tidens gyldne Dage,
Så Spørre kan Du igien til Lehns af Himlen tage,
Og Dine kieme Børn er fyldt med disse Suk:

Bor

Bor Konge eenevolds vort Hierte eie
Gud selv udruste Ham med alle store Gave
Som Kongen ønsker sig, og som dog Himlen har
Gud Morderengle fra Hans Riges Strækning se

Gud frønne selv Hans Liv med Sundhed
med Lyst!

Ta giv Ham Blåsdom at oprette Rigets Sager
Gud tal til Ham for os, naar vi vor
andrager!

Han længe — længe bliv' Sit elskete Norden
Trost!